

Загадката за празнотата на

Голямата пирамида

Скот Крейтън

МАШИНЕН ПРЕВОД НА БЪЛГАРСКИ

THE
**GREAT PYRAMID
VOID
ENIGMA**

The Mystery of the
Hall of the Ancestors

SCOTT CREIGHTON

Bear & Company
Rochester, Vermont

Тази книга е посветена на паметта на моята прекрасна племенница,

Стейси Даян Крайтън

(1982-2020),

която бе призвана да напусне земния свят твърде рано. Тя можеше да пее като ангел и ангелите със сигурност ще я приемат като една от своите.

ЗАГАДКАТА ЗА ПРАЗНОТАТА НА ГОЛЯМАТА ПИРАМИДА

"С помощта на някои от най-добрите съдебномедицински репортажи Скот Крайтън отново търси отговорите на най-интригуващите въпроси, които някога са се появявали в Голямата пирамида. Мистериозната и необяснима "Голяма пустота", разкрита през 2018 г. от физици, занимаващи се със субатомни частици, досега озадачаваше всички, но сега, разполагайки с множество факти и подробности, недостъпни от нито един друг източник, Крайтън прави зашеметяващи връзки между най-съвременната наука и езотеричната традиция и подкрепя всичко това с много впечатляваща детективска работа. Ако искате да узнаете фактите - и да бъдете напълно очаровани - не пропускайте това страхотно четиво."

J. ДУГЛАС КЕНИЪН, АВТОР НА "ПРИЗРАЦИ ОТ АТЛАНТИДА

"Всички обичат загадките, а тайната на Голямата пирамида в Гиза е може би най-загадъчната известна мистерия. Кой я е построил? Кога и защо? Тези три въпроса вълнуват изследователите и историческите хронолози сякаш открай време. Неотдавна учените от проекта ScanPyramids откриха голяма празнота, дълга и широка колкото самата Голяма галерия; още една голяма камера, скрита в огромната, невероятно древна структура. Това е мистерия, разбира се. В "Загадката на празнотата на Голямата пирамида" Скот Крайтън навлиза дълбоко в историята и най-актуалните легенди, свързани с египетските пирамиди и Голямата пирамида, в търсене на отговори на големите въпроси "кой, кога и защо". Крайтън пресява легендите и изследва пейзажа на едно от най-бурните времена в нашето минало - време на климатичен хаос и масово измиране преди 12 000 години. Най-вече той заплита чудесна история около една сложна тема, на която със сигурност ще завидят и най-добрите писатели на мистерии, и свързва една 12 000-годишна катастрофа с началото на нашата собствена история. Завладяваща и поучителна книга. Не можах да я оставя."

ЕДУАРД Ф. МАЛКОВСКИ, ИСТОРИЧЕСКИ ИЗСЛЕДОВАТЕЛ И АВТОР НА "ДРЕВЕН ЕГИПЕТ 39 000 Г. ПР. Н. Е.

"В истинския си стил на ковач, Крайтън пренася читателя на изследователско пътешествие, умело вплитайки силни теми с ясен емоционален израз, като се стреми да разкрие истината за легендарната зала на предците в Египет. Цялостна смесица от история, археология и предания за древните пирамиди, тя несъмнено ще събуди любопитството ви."

ЛОРЕЙН ЕВАНС, АРХЕОЛОГ, ИСТОРИК И АВТОР НА "ПОГРЕБВАНЕ НА МЪРТВИТЕ

"Скот Крайтън хвърля свеж поглед върху една от най-старите загадки в света, разбивайки очакванията, че няма какво ново да се разкрие за чудните мегалити на египетското плато Гиза. Влезте в празнотата на Голямата пирамида и ще излезете оттам, гледайки назад с пробудено удивление."

РАНД ФЛЕМ-АТ, ИЗСЛЕДОВАТЕЛ И СЪАВТОР НА "ПЛАНЪТ НА АТЛАНТИДА" И "УБИЙСТВОТО НА МОЙСЕЙ

ВЪВЕДЕНИЕ

Сглобяване на по-голяма картина

Историята прилича на многоизмерен пъзел: знаем, че съществува цялостна картина, но често, особено в най-древната ни праистория, картината е само с най-слаби очертания, защото макар някои от парчетата на пъзела да са били правилно поставени, много други са били поставени на грешното място; понякога парчетата, които имаме, са смесени с парчета от други пъзели; и най-лошото от всичко е, че понякога парчетата просто са изгубени, което ни пречи да завършим картината. Без "капак на кутията", който да ни води, и със само няколко от парчетата на пъзела на правилното място, можем само да направим обосновано предположение за това какво наистина представлява частично завършената картина. По подобен начин при археологическите изследвания можем да възприемем само бегла скица на нашето далечно минало от уликите, които сглобяваме.

Така е и с ранните гигантски пирамиди на Старото царство в Древен Египет. Те се издигат от пясъците на пустинята като някакъв гигантски геометричен пъзел, пъзел, за който дори не можем да сме сигурни, че разполагаме с всички части, а от тези, които имаме, не можем да сме сигурни, че сме ги поставили на правилното място, за да осмислим и изградим истинската история, правилната картина на тези древни паметници.

От частите, които притежаваме, те са намерени от много различни хора, често с разлика от векове, което прави напредъка към изграждането на истинска, пълна картина на тези паметници отчайващо бавен. Но постепенно бяха намерени достатъчно парчета, за да можем да стигнем до консенсус относно това, което ни показва частично завършената картина. По същество това е положението, в което се намираме днес с основната египтология, чието консенсусно мнение за тези древни паметници е, че те са били построени като гробници на фараоните, че са били "устройства", изградени в монументална каменна архитектура, които са гарантирали, че фараоните ще могат да пътуват до небесата и до вечния живот след смъртта сред живеещите там богове, звездите.

Как египтологията е стигнала до този възглед, е история сама по себе си, тъй като не винаги преобладаващата теория за гробниците е била общоприетото предназначение на тези древни структури. Предназначението на пирамидите е само една малка част от цялостната картина, която се опитваме да сглобим. Усложнявайки този конкретен проблем и правейки пъзела почти невъзможен за решаване, е фактът, че безскрупулни лица са поставили някои парчета от собствената си смес, парчета, които просто изобщо не принадлежат към пъзела, но които водят до

пълно размиване и объркване на истинската картина, което води до неправилни тълкувания и заключения.

Но истинската картина на тези паметници - картината на лицевата страна на нашия пъзел - всъщност винаги е била на наше разположение. И тя ни показва по доста ясен начин как трябва да се подредят парчетата от този древен пъзел. Тази конкретна картина обаче отдавна е отхвърлена от основните египтолози, които настояват, че картината на тези паметници, представена им от самите древни египтяни, има малко или много общо с пъзела, който те се опитват да сглобят днес. Те предпочитат да работят без картината на кутията, да работят на тъмно, вярвайки, че няколкото парчета, които са поставили, са достатъчни, за да видят картината на нашето минало в пълнота.

Всичко изглеждаше сравнително уредено до 2016 г., когато беше публикувана книгата The Great Pyramid Hoax (Измамата с Великата пирамида), която показва, че някои от парчетата на пъзела, използвани от египтолозите, за да изградят своята история на тези паметници, всъщност са измислици - фалшиви парчета от пъзела, които служат само за изкривяване и замъгляване на цялостната картина. След публикуването на тази книга бяха открити още повече фалшиви парчета и подобно на предишните фалшиви парчета, те трябва да бъдат отстранени от пъзела, за да се изясни картината. Съвсем наскоро, през ноември 2017 г., беше открито още едно парче от пъзела: потенциално огромна нова камера дълбоко в Голямата пирамида, която поставя под въпрос картината, която египтолозите така старателно са създавали през последните около двеста години. И отново това е парче от пъзела, за което древните вече са ни казали, но което е било ефективно отхвърлено и игнорирано от египтологията.

И така, с тези нови открития откриваме, че частите от пъзела, който вече бяхме сглобили, ще трябва да бъдат премахнати и отхвърлени, за да се освободи място в картината за поставянето на новооткритите парчета, правилните парчета. С тези скорошни открития картината на нашата древна история постепенно започва да се променя. Вече не гледаме простата картина на "гробницата на фараона", така любима на египтолозите. Има нещо повече - много, много повече - в историята, в картината на тези древни паметници.

Картината винаги ни е била на разположение - на корицата на кутията с пъзела, за да ни насочи към правилното подреждане на пъзела. И така, с тази картина в ръка, нека сега да премахнем фалшивите парчета от пъзела, да поставим наскоро откритите парчета, да реорганизираме останалите парчета и да разкрием истинската картина на нашето минало. По този начин се появява картина, която по-добре съответства на тази от корицата на кутията, по-добре съответства на древните легенди, които ни разказват кога са били построени тези вечни паметници, и, което е по-важно, по-добре съответства на причините, поради които са били построени.

Неприятно откритие

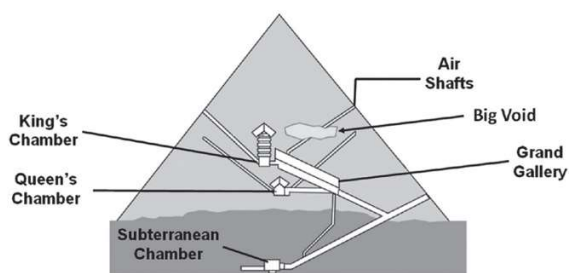
То сякаш дойде от нищото, като пословичен гръм от ясно небе: откриването на огромна нова "празнота" или пространство дълбоко в надстройката на Голямата пирамида в Гиза - евентуална нова камера на пирамидата, която е равна по размер на огромната Голяма галерия на пирамидата (фиг. 1.1). Откриването на "Голямата празнота", както я нарекоха нейните откриватели, веднага се превърна в медийна сензация, която отзвуча по целия свят. Всъщност това откритие беше толкова мащабно, че дори хора, които не се интересуваха от древноегипетската история, открито го обсъждаха и, естествено, спекулираха какво, ако изобщо има нещо, може да бъде открито в него.

Фигура 1.1. Голямата галерия в Голямата пирамида. Галерията е с височина почти 30 метра, дължина 154 метра и е наклонена под ъгъл $26,5^\circ$. (Снимка: Кийт Адлер)

На 2 ноември 2017 г. международен екип от около тридесет и трима учени от проекта ScanPyramids публикува резултатите от двугодишния си изследователски проект за Голямата пирамида в списание Nature. Използвайки техника, известна като мюонна томография (или просто мюография), екипът на ScanPyramids постави своите мюонни детектори вътре и извън Голямата пирамида. Подобно на рентгеновите лъчи, които се използват за показване на различни плътности на материята в човешкото тяло, мюоните (които са странични продукти на космическите лъчи) могат да се използват за откриване на различни плътности на материята в твърда скала, като по този начин се разкриват области, в които има кухни или евентуални скрити камери в структурата. Технологията е използвана за първи път успешно през 70-те години на миналия век и оттогава се използва за изследване на вътрешността на най-различни структури като вулкани, ледници и дори ядрени реактори.

Екипът на проекта ScanPyramids беше разделен на три отделни групи, като всяка група работеше независимо от останалите, използвайки различна муографска техника. И трите групи докладваха идентични резултати с ниво на достоверност 99,9999 процента, че Голямата празнота в Голямата пирамида наистина е реална структурна аномалия в паметника, а не просто статистическа аномалия. Накратко, учените откриха огромно пространство, почти толкова голямо, колкото и на малко разстояние над Голямата галерия на Голямата пирамида (фиг. 1.2), пространство, което може да се окаже наистина огромна скрита камера.

Фигура 1.2. Вътрешните камери на Голямата пирамида, включително Голямата празнота над Голямата галерия. (Снимка: Скот Крайтън)

И с това откритие щеше да започне нова глава в разбирането ни за този най-древен паметник.

Или не?

РЕАКЦИЯТА НА СВЕТА

Реакцията на водещи египтолози и други учени от цял свят на откритието на Голямата празнина беше меко казано озадачаваща - някои говореха за "откритието на века", докато други предполагаха, че данните, представени от екипа на ScanPyramids, всъщност са грешни и че в Голямата пирамида изобщо не съществува ново пространство.

Захи Хавас, бивш ръководител на Висшия съвет по антиките в Египет (сега Министерство на антиките), зае академичната позиция "няма мистерия, няма какво да се види тук" по отношение на данните от проекта ScanPyramids. Хавас ръководеше научния комитет на ScanPyramids, който наблюдаваше проекта, и заяви:

Това не е откритие. Пирамидата е пълна с кухни и това не означава, че има тайна камера или ново откритие.¹

В друга статия Хавас заявява:

Сега, за да построят Голямата галерия във вътрешността на Голямата пирамида, те не могат да я построят със солидна структура, трябва да имат кухни около нея, за да я построят. И следователно 30-метровата кухня вече съществува. Тя вече е спомената от Дитер Арнолд преди 25 години².

Египтологът Ейдън Додсън от Бристолския университет в Обединеното кралство се изказа също толкова пренебрежително за находката, като заяви:

Вероятността да има скрити погребални камери е нулева³.

Сегашният ръководител на Министерството на антиките на Египет Мустафа Вазири беше също толкова предпазлив и като че ли беше по-критичен към изпреварващия начин, по който новината за откритието на Голямата пустота беше съобщена на световните медии, заявявайки

Проектът трябва да се развива по научен начин, който следва стъпките на научното изследване и неговото обсъждане преди публикуването му.⁴

Водещият американски египтолог Марк Лехнер, който е член на експертната група по проекта ScanPyramids, също се намеси в полемиката, като заяви за откритието:

В момента това е просто голяма разлика; това е аномалия. Но ние се нуждаем от по-голямо внимание към нея, особено в ден и епоха, когато вече не можем да си проправяме път през пирамидата с пушек, както е направил [британският] египтолог Хауърд Вайс в началото на XIX в.⁵

Докато Хавас и други египтолози настояват за предпазливост при официалните изявления относно това какво всъщност представлява (или може да представлява) Голямата пустота, други изследователи в проекта са по-откровени във вижданията си.

Себастиан Прокур от CEA-IRFU, Университет Париж-Саклай, подчертава, че муографията вижда само големи обекти и че сканирането на екипа не е уловило само обща поръзност във вътрешността на пирамидата.

"С мюоните се измерва интегрирана плътност", обясни той. "Така че, ако навсякъде има дупки, то интегрираната плътност ще бъде еднаква, повече или по-малко, във всички посоки, защото всичко ще бъде осреднено. Но ако видите някакъв излишък от мюони, това означава, че имате по-голяма празнота.

"Това не се получава в швейцарското сирене."6

Мехди Таюби от Института за опазване на иновациите в наследството във Франция и съдиректор на проекта ScanPyramids смята, че тази огромна кухня в Голямата пирамида е била умишлено изградена.

Когато познаваш пирамидите и тяхното съвършенство, е трудно да си представиш, че това е случайност. 7

Той също така каза: "В момента, когато се намираме в пирамидата, тя е в състояние да се разпадне:

Ние не знаем дали тази голяма празнина е хоризонтална или наклонена; не знаем дали тази празнина е направена от една структура или от няколко последователни структури. Това, в което сме сигурни, е, че тази голяма празнота е там; че тя е впечатляваща; и че доколкото знаем, не е била очаквана от никаква теория 8

И още:

Това не е фалстарт, при който са опитали нещо и са го изоставили. Инженерингът и дизайнът на тази структура са били внимателно планирани. Това не е нередност в конструкцията. Оставяме си отворена вратата, за да обсъдим това с египтолозите9.

Тук Таюби прави важен извод, който едва ли е бил пропуснат от египтолозите: откриването на Голямата пустота "не е било очаквано, доколкото знам, от никаква теория... и... тази структура е била внимателно планирана". С други думи, това откритие е неприятно за египтологията, тъй като ако тази аномална празнота наистина се окаже още една гигантска камера дълбоко в Голямата пирамида, тогава нейното присъствие просто не се вписва в грижливо изградения разказ за "гробницата на фараона", който всички сме чели в училищните си учебници в продължение на повече от двеста години.

Всичко това може да обясни явното нежелание на водещите египтолози дори да признаят, че има нещо общо с аномалията, и готовността на други да твърдят, че данните от проекта, сочещи наличието на Голямата празнина, всъщност може да са погрешни. За египтолозите сценарият тук е подобен на това да сте сглобили значителна част от голям, сложен пъзел, за да откриете много по-късно, че в кутията с пъзела има още едно голямо парче, което напълно сте пропуснали, и колкото и да се стараете, това е парче, което просто няма да се впише в картината, която сте създали досега, картина, за която сте били убедени, че е правилна, но която сега може би трябва да бъде разглобена, за да се постави новото парче.

ТЕОРИИТЕ СА МНОГО.

Естествено, при откритие от такъв мащаб (особено с толкова дълбоки последици), идеите и теориите за това какво биха могли да означават данните от проекта ScanPyramids и как трябва да бъдат интерпретирани, се появяват бързо. Предполага се, че става дума за камера за съкровища, легендарната Атлантска зала на рекордите, местоположението на Ковчег на завета, истинската погребална камера на Хуфу*1, естествен вуг или артефакт от процеса на строителство на пирамидата. Тук ще отделим известно време, за да разгледаме някои от по-правдоподобните идеи, които влязоха в публичния дебат за това какво в крайна сметка могат да разкрият данните от проекта ScanPyramids.

Неправилно тълкуване на данните

Неправилното тълкуване на научните данни се случва - и то по-често, отколкото повечето от нас осъзнават. Възможно ли е екипът на ScanPyramids да е допуснал ужасна грешка при тълкуването на данните? Редакторът на списанието *Journal of Ancient Egyptian Architecture* изрази такива опасения, като написа:

Формата на аномалните частици, образуващи предполагаемото изображение на празнотата, изглежда има същите характеристики като Голямата галерия: дълга, висока и тясна. Възможно ли е Голямата галерия по някакъв начин да влияе на направените измервания поради своята много

специфична геометрия? Може би създава нещо като призрачен образ или отражение в сканиранията?

Това са въпроси, които повдигаме, за да се опитаме да намерим обяснение за особеното съобщение, направено тази седмица, което противоречи на голяма част от това, което знаем за погребалната архитектура от този период. Нашата загриженост е, че изводите, които бяха направени въз основа на данните, не се подкрепят от тези данни, но оставаме отворени и внимателни към напредъка на мисията и резултатите, които биха могли да оправдаят по-категорично тълкуване.¹⁰

В продължение на това британският египтолог Дейвид Лайтбоди смята, че погрешното тълкуване на данните е ясно изразена възможност. В работен документ, анализиращ данните от проекта ScanPyramids, Лайтбоди представя хипотеза, която предлага алтернативно тълкуване на данните, според което всъщност изобщо не съществува Голяма празнина. В статията си Лайтбоди пише:

"Голямата празнота" всъщност може да е резултат от две зони, съдържащи множество малки строителни празноти, които фланкират Голямата галерия. Геометрични изчисления . . . показват, че новите характеристики на сканиранията, които бяха интерпретирани като резултат от една "голяма" празнота, гледана от две посоки, разположена на 40 м към северната страна на конструкцията, всъщност биха могли да бъдат получени от две по-малки зони на празнота по-близо до центъра на пирамидата, по една от двете страни на конструкцията на Голямата галерия.

Поради отклоненията на двете плочи за откриване на ядрена емулсия в Нагоя от централната линия на Голямата галерия, които са със сходна големина... и вътрешния наклон на страните на структурата на Голямата галерия, само една такава зона на празнота би била ясно видима на всяко сканиране в Нагоя. От едната страна малките празноти щяха да бъдат подравнени с детектора и щяха да образуват зона, която представляваше почти непрекъсната празнота, насочена към плочата. От друга страна, сигналите от противоположната зона на празнотата не биха се подравнили с детектора и така ефектът от сигналите не би бил кумулативен. Освен това повечето от тях биха били скрити зад сигнала на основната структура на галерията. . . .

Няма за цел да се предположи, че това второ тълкуване е окончателно, тъй като тогава ще бъдат преразгледани някои от същите методологически проблеми, повдигнати от предишното тълкуване, но се предлага, че това е друго правдоподобно тълкуване на набора от данни, което трябва да бъде внимателно оценено. . . . Интерпретацията на резултатите от сканирането на древни и особени структури като Голямата пирамида трябва да се извършва в контекст, който включва исторически, археологически и архитектурни знания, опит и експертиза, както и методичен подход.¹¹

Лайтбоди със сигурност изтъква основателни съображения и убедителни аргументи, че Голямата пустота може да е някакъв артефакт от сканирането, призракен образ или отражение от самата Голяма галерия. Въпреки това муографското сканиране на Голямата пирамида е извършено от три независими екипа, работещи не от две, а от три различни места (вътре и извън паметника). Теорията на Лайтбоди може да обясни две от тези съвпадения, но не и третото. Независимите резултати от всеки от трите екипа се събраха на едно и също място в структурата - на около десет до петнадесет метра над Голямата галерия. Трудно е да се разбере как измерванията, направени от три различни места, биха могли да проектират призракен образ на едно и също място в монумента.

Въпреки това, като взе предвид тази възможност, през 2019 г. екипът на проекта ScanPyramids извърши допълнителни сканирания от няколко други места в Голямата пирамида, включително Голямата галерия, Царската камера, а също и малките помещения*2 високо над Царската камера (и следователно над Голямата галерия), за да се изключи възможността всяко откритие да е резултат от отражение или призракен образ на Голямата галерия, както е според теорията на Лайтбоди. Новите сканирания потвърдиха резултатите от 2017 г.: Голямата пустота е истинско, масивно пространство, разположено над Голямата галерия (а не отражение или призракен образ), и дължината ѝ, за която преди се смяташе, че е тридесет метра, сега се смята, че е по-близо до четиридесет метра. Екипът продължава да сканира до върха на пирамидата, но не открива други значителни неизвестни празнини в монумента. В резултат на новите открития Хавас и Лехнер очевидно са променили мнението си за това откритие. Лари Пал, директор на Американския институт за изследване на пирамидите, заяви:

В момента, в който пиша този текст (декември 2019 г.), египетското правителство е върнало екипа на "Сканиране на пирамидите" в облекчителните камери над Царската камера, където се правят още сканирания и сондирувания, за да се намери най-добрият начин да се опита да получим достъп до тази голяма празнина. Екипът не работи от няколко години след откриването и обявяването на празнотата в световен мащаб. Отне известно време, докато Върховният съвет се убеди в съществуването на тази празнота, но сега д-р Захи Хавас и д-р Марк Лехнер говорят открито за нея, като за възможно хранилище на нещо значимо.¹²

Камера за облекчаване на стреса

Макар да приема, че данните на проектния екип са достоверни и че те показват наличието на някаква празнота в пирамидата, Лехнер остава скептичен, че Голямата празнота има някакво значимо значение, освен че може би е "наследство" от процеса на строителство на пирамидата, като заявява Възможно е това да е някакво пространство, което строителите са оставили, за да предпазят много тесния покрив на Голямата галерия от тежестта на пирамидата.¹³

Тази теория на Лехнер е подобна на тази за т.нар. строителни камери (известни още като облекчителни камери или камери на Визе), които са открити от Визе над Кралската камера през 1837 г. (вж. много повече за Визе в глава 5 и приложенията). Смята се, че за да се облекчи огромната тежест и натоварване на плоския покрив на Царската камера, над Царската камера са били изградени серия от пет малки камери или "отделения", като най-горното от тези отделения е имало наклонен двускатен покрив, за да отклони огромния натиск надолу странично към тялото на пирамидата.

Тази идея обаче не издържа на проверката, тъй като Камерата на кралицата, която е разположена много по-надолу в тялото на пирамидата и като такава има много по-голяма тежест върху покрива си, няма такива облекчаващи напрежението камери. Изглежда, че предложението на Лехнер е отхвърлено и от един от ръководителите на екипа на проекта ScanPyramids, Хани Хелал от Каирския университет, който смята, че Голямата празнина е просто твърде голямо пространство, за да действа като устройство за намаляване на налягането.¹⁴ И, разбира се, корбелната конструкция на Голямата галерия образува голяма арка, която сама по себе си може да се счита за конструкция за намаляване на напрежението, което поражда въпроса: Защо е необходимо да има камера за намаляване на напрежението, за да се облекчи друга камера за намаляване на напрежението? Арките на Голямата галерия подсказват, че каквото и да се намира в Голямата пустота, то би могло да бъде със значителна тежест.

Железният трон на Озирис

Една от първите появили се теории за предназначението на Голямата празнина, предложена от италианския математик и археоастроном Джулио Магли от Миланския политехнически университет, предполага, че в Голямата празнина ще бъде открит трон, изработен от метеоритно желязо, който ще придружава Хуфу по време на пътуването му през дуата към [вечния му живот](#) след смъртта сред звездите.

Засега изгледите са твърде приблизителни, за да ни позволят да направим някакво окончателно заключение; все пак съществуващата информация - заедно с това, което знаем за погребалната религия на Древен Египет - са достатъчни, за да се опитаме да обясним празнотата, за която беше доказано, че съществува в пирамидата на Хуфу. Наистина изглежда, че тази празнота не е грешка в конструкцията, нито пък може да се тълкува като структурна особеност, като например облекчителна камера. Тук предложихме празнотата да съответства на нефункционално "копие" на Голямата галерия, започващо от изхода на северната долна шахта и изградено, за да съдържа символичен обект, разположен под върха на пирамидата. Този обект би могъл да бъде трон, снабден с листове от метеоритно желязо, в съответствие с някои пасажии за "възкресение" от Текстовете на пирамидите¹⁵.

КАКВО СЛЕДВА?

Сега, когато съществуването на Голямата пустота е потвърдено с поредната серия сканирания, науката може да обмисли как най-добре да бъде изследвано пространството. Вече бяха предложени някои идеи за начина, по който това може да се направи. За BBC News Джонатан Амос пише: "Жан-Батист Муре от Френския национален институт за компютърни науки и приложна математика (Inria) заяви, че екипът има идея как да го направи, но първо египетските власти трябва да го одобрят. 'Нашата концепция е да пробием много малка дупка, за да изследваме потенциално паметници като този. Целта ни е да имаме робот, който да може да се побере в 3-сантиметрова дупка. По принцип работим върху летящи роботи", каза той. "16

Първоначалното изследване може да бъде още по-просто. В покрива на Голямата галерия може да се пробие малка дупка, достатъчно дълбока, за да достигне до Голямата празнота, и след това през дупката да се прокара ендоскопска камера, за да се погледне вътре в пространството. Тази идея не би била по-различна от метода, използван за изследване на малката кухня, открита зад Вратата на Гантенбринк в горната част на южната шахта на Кралската палата през 90-те години на XX век.

КАРТИНКАТА ВЪРХУ КУТИЯТА

Макар че Голямата празнота явно е объркала египтологията, факт е, че всъщност не би трябвало да е така. Това е така, защото коптско-египетските текстове, достигнали до нас от древни времена - текстове, които трябва да се каже, че в повечето случаи са пренебрегвани от египтолозите като чисти митове и легенди - всъщност ни разказват за тази камера или най-малкото категорично предполагат нейното присъствие в Голямата пирамида. Тези текстове ни представят водещата картина на предната страна на нашия исторически пъзел и са нашият пътеводител за сглобяване и разкриване на истинската картина на нашето древно минало и по-специално на истинската природа и предназначение на Голямата празнина, включително защо за древните строители е било абсолютно необходимо да поставят тази недостъпна камера високо в Голямата пирамида.

И така, какви са тези древни текстове и какво ни казват те?

Разглеждане на легендите

Миналото на човечеството е буквално осеяно с хиляди митове и легенди, фантастични разкази, предадени ни на безброй езици от почти всички краища на света. Повечето учени днес отхвърлят подобна литература като нищо повече от ненаучни, диви фантазии и фолклор на дълбоко суеверни и примитивни народи. Някои учени обаче възприемат различен подход, като разглеждат много от тези митове и легенди като разкази за действителни исторически събития, макар и поднесени на дълбоко символичен и често силно изпъстрен език. Те допускат, че много от тези истории всъщност могат да съдържат елементи на истина, че те може да са били опити на древните хора да обяснят необичайни събития, случващи се в тяхната природна среда, като са използвали такива литературни похвати като метафора, алегория и сравнение, за да създадат обяснения, които са напълно логични в рамките на тяхната собствена културна традиция за света и неговото място в космоса. Понякога тези фантастични истории са били записвани с помощта на различни средства (камъни, палмови листа, пергаменти и др.), но най-често - тъй като повечето древни хора не са могли да четат или пишат - те са били предавани само устно в продължение на стотици и дори хиляди години и са били окончателно записани едва в сравнително по-ново време.

Най-старата устна традиция, която познаваме, идва от коренното население на Австралия.

За австралийските аборигени ловци-събирачи е било ясно, че трябва да се предаде точна информация за природата и възможностите на суровия терен на континента. Без такава информация, грижливо събирана от поколения предци, децата в едно племе можеха да не оцелеят. Внимателното съхраняване на историите изглежда е било ефективна стратегия. . . .

Пример за това е остров Фицрой, който се намира на около 3 мили от източния бряг на Северен Куинсланд. Аборигенското име на острова от племето идирди е "габа", което означава "долният ръкав" на някогашен континентален нос. Терминът описва ситуация, която би могла да бъде вярна само когато морското равнище е било поне 98 фута по-ниско от днешното... преди 9 960 години. Ако първоначалното назоваване на остров Фицрой като "габа" датира от време, когато той е бил видимо прикрепен към континента - а няма основателна причина да се подозира обратното, - то този спомен е на почти 10 хилядолетия. Това означава, че тази история се е предавала устно на около 400 поколения. . . .

Човечеството има преки спомени за събития, случили се преди 10 хилядолетия. Това заключение противоречи на изводите на много антрополози и други специалисти както за фактическата основа, така и за дълголетието на подобни устни традиции. Науката в по-широк смисъл като цяло се отнася с пренебрежение към тях, като ги смята до голяма степен за антропологични курйози, дреболии, които определят определени култури. Сега много от нас са принудени да гледат на древните истории като на потенциално по-значими. Съхраняването на запазените устни предания, независимо от това в коя култура все още се намират, е наложително - те помагат да се определят всички нас.¹

Тук виждаме значението на устната традиция. Там, където камъкът или парчето пергамент могат да бъдат изгубени, унищожени или просто да се развалят с времето, човешката памет остава трайна. И тези "истории" са нещо повече от басни или морални приказки; те често съдържат жизненоважна информация в разказа, за да осигурят оцеляването на племето в една от най-суровите среди на планетата. Тези легенди на аборигените по същество са били "наръчници за оцеляване", съдържащи много фактическа информация, макар и вероятно изразена под формата на разказ за по-лесно преподаване на децата и за подпомагане на процеса на запомняне. Това, което е наистина необикновено, е колко непокътнати са останали тези истории на аборигените през този дълъг период от десет хиляди години! Но тогава, когато оцеляването ви е заложено на карта, такива истории никога няма да бъдат забравени; те са буквално въпрос на живот и смърт.

Коптите-египтяни са имали подобен императив да възприемат устната традиция, за да предадат голяма част от собствената си древна история, въпреки че техните предци са били сред първите в света, които са изобретили и използвали писмени сведения. Членовете на тази дълго преследвана група (понастоящем около 10 % от египетското население) настояват, че са преки потомци на древната египетска цивилизация, пазители на историята на строителите на пирамиди от Старото царство. Думата "копт" е производна на древноегипетската дума "Птах", която означава просто "Египет". Съществуват редица причини, поради които голяма част от древната история на коптите-египтяни е била предавана във времето само чрез устната традиция.

В докторската си дисертация "Видението на Теофил: Съпротивата чрез устната реч сред преследваните копти" египетският професор Фатин Морис Гиргис обяснява защо устната традиция е била толкова важна за коптско-египетския народ.

Коптите са преки наследници на древните египтяни, една от първите цивилизации, въвели писмеността в света. И все пак през по-голямата част от историята си те са се върнали към съхраняването и предаването на своята литература предимно по устен път. . . . Можем да определим устното предаване на разкази като скрита стратегия на съпротива срещу ерозията на религиозната идентичност и заличаването на историческите практики. . . .

Устното предаване на разкази не само помага да се запазят и определят някои аспекти на културата, като например връзките ѝ с езика, местоположението и историята, но е и особено устойчив инструмент, с който културата може да се защити от изчезване в условията на преследване. Следователно можем да очакваме, че устната традиция ще се противопостави на промяната на основното послание на даден ключов разказ, но въпреки това ще приветства или поне ще толерира необходимите или периферни допълнения и заличавания, за да се съобрази с промените във времето. . . .

Устността не само може да съхрани и спаси историята на застрашената култура от корупция от страна на колонизаторите и управляващите, но и да натрупа политически ползи поради липсата на уличаващи писмени доказателства. Способността на устността да запазва тайната, както и колективната история и идентичност, обяснява защо коптите като потомци на древните египтяни, едно високограмотно общество и едно от първите в човешката история, на които се приписва изобретяването на писмеността, исторически са се върнали към устното предаване, за да запазят своята история и идентичност.²

През цялата си история коптите-египтяни са били подложени на три големи вълни от нашествия и преследвания от външни лица: македонците при Александър Велики, около 323 г. пр.н.е., римляните при Август Цезар, около 31 г. пр.н.е., и накрая арабското нашествие, около 639 г. от н.е. За тези завоевания Морис Гиргуис разказва още:

Към края на XI в. преобладаващата част от коптите вече не използват коптски език в ежедневието си обмен. Ръкописите предоставят допълнителни доказателства за тази мащабна езикова промяна: Към XII в. повечето коптски ръкописи е трябвало да бъдат преведени на арабски език, докато оригиналните коптски ръкописи са били пренебрегнати; днес повечето от тези оригинали са изгубени или унищожени.³

При положение че културата им е потискана още от времето на Александър Велики, не е чудно, че коптско-египетският народ е бил принуден да запомня историята си и да я предава на поколенията единствено по устен път. Фрагменти от тази устна история, свързана с пирамидите в Гиза, в крайна сметка са предадени в писмен вид в началото на Средновековието от редица арабски учени (очевидно желаещи да научат за произхода на тези забележителни структури). Най-ранният арабски превод на тези коптско-египетски легенди изглежда е направен по някое време между 840 г. и 874 г. Най-пълният от тези преводи е включен в "Akhbār al-zamān" ("История на времето") и разказва за строителя на пирамидите, цар Сурид, и за причината за изграждането им. Макар че авторството на този ранносредновековен сборник не е сигурно, някои учени смятат, че той е дело на арабския историк ал-Масуди. По-късни версии на легендата за пирамидите са написани и от Муртада ибн ал-Афиф, Ал Макризид, Ибн Абд ал-Хакам, Абу Машар, Ибрахим ибн Валид Шах и др. Ученият Шандор Фодор разказва: "Този арабски текст на легендата за Сурида е преведен от коптски... Преводът е направен през 225 г. от н. е., т.е. през 840/841 г." ⁴.

В публикувания си разказ за проучванията на пирамидите Вис (цитирайки учения Алойс Шпренгер), заявява: ":

От дисертацията на М. Куатремер става ясно, че традициите на древните египтяни са били съхранени от техните потомци, коптите, които са се радвали на голямо уважение от страна на арабите. Също така се казва, че по времето на Ахмед Бен Тулун, който завладял Египет около 260 г. от н.е. [874 г.], в Горен Египет живял един учен човек на възраст над сто години, който бил от коптски или набатейски произход. Този човек е посетил много страни и е бил добре запознат с древната история на Египет и по заповед на Ахмед Бен Тулун е бил изпитан пред събрание от учени малиометанци; и се казва, че разказът на Масуди [ал-Масуди] за пирамидите е бил даден с авторитета на този учен човек. . . В Акбар-Езземан Масуди потвърждава, че е написал разказа си за Сурид по една коптска съвременна история.⁵

И така, в този арабски превод на оригиналната коптско-египетска традиция четем за съвсем различно предназначение на пирамидите. Вис, продължавайки да цитира коментарите на Шпренгер върху легендата за Sūrīd, дадена от Ал-Масуди, заявява в приложението на "Операции", том II:

че Sūrīd, Ben Shaluk, Ben Sermuni, Ben Termidun, Ben Tedresan, Ben Sal, един от царете на Египет преди потопа, построил двете големи пирамиди... че причината за построяването на пирамидите е следният сън, който се случил на Sūrīd триста години преди потопа. Сторило му се, че земята е срината и че жителите са повалени на земята; че звездите се отклоняват объркано от пътя си и се сблъскват с огромен шум.

Царят, макар и силно засегнат от това видение, не го разказал на никого, но съзнавал, че предстои някакво голямо събитие. Скоро след това в друго видение той видял как неподвижните звезди се спускат на земята под формата на бели птици и хващайки хората, ги затварят в цепнатината между две големи планини, които се затварят върху тях. Звездите били тъмни и забулени с дим. Царят се събуди в голям ужас и се отправи към храма на слънцето, където с големи ридания се просна в прахта. Рано сутринта той събра първосвещениците от всички египетски номи, сто и тридесет на брой; никой друг не беше допуснат до това събрание, когато той разказа първото и второто си видение. Тълкуванието беше обявено като съобщение, че "ще се случи някакво голямо събитие".

Първосвещеникът, чието име беше Филимон или Иклимон, говори следното: "Велики и тайнствени са сънищата ти: Виденията на царя няма да се окажат измамни, защото свещено е неговото величие. Сега ще разкажа на царя един сън, който и аз имах преди една година, но който не съм предал на никое човешко същество." Царят каза: "Разкажи го, Филимоне." Върховният

жрец съответно започна: "Седях с царя на кулата на Амасис. Небосводът се спускаше отгоре, докато ни засенчи като свод. Царят вдигна ръце в знак на молба към небесните тела, чието сияние беше затъмнено по тайнствен и заплашителен начин. Народът се завтече към двореца, за да моли царя за закрила; той в голяма тревога отново вдигна ръце към небето и ми заповяда да направя същото; и ето че над царя се появи светъл отвор, а отгоре изгря слънце; тези обстоятелства разсеяха опасенията ни и показаха, че небето ще възстанови предишната си височина; и страхът заедно със съня изчезна.

След това царят нареди на астролозите да проверят чрез измерване на височината дали звездите предричат някаква голяма катастрофа и резултатът съобщи за наближаващ потоп. Царят им заповяда да попитат дали това бедствие ще сполети Египет; и те отговориха, че да, потопът ще залее земята и ще унищожи голяма част от нея за няколко години.

Той им нареди да попитат дали земята отново ще стане плодородна, или ще продължи да бъде покрита с вода. Те отговориха, че предишното ѝ плодородие ще се върне. Царят попита какво ще се случи след това. Съобщили му, че в страната ще нахлуе чужденец, ще избие жителите и ще заграби имуществото им, а след това деформиран народ, идващ отвъд Нил, ще завладее царството. на това основание царят заповядал да се построят пирамидите и да се изпишат предсказанията на жреците върху колоните и големите камъни, принадлежащи към тях, и поставил в тях съкровищата си и цялото си ценно имущество. . . . Нареди също така жреците да сложат в тях писмени отчети за своята мъдрост и придобивки в различните изкуства и науки.⁶

И така, тук имаме съвсем различна представа за първоначалното предназначение на първите пирамиди в Древен Египет - че те са били построени като някакъв вид хранилище или ковчег, който да помогне да се съхрани всичко, което е било необходимо, за да се гарантира, че древното царство ще може да се "рестартира" след очаквания опустошителен потоп. Тези първи пирамиди, според арабските преводи на коптско-египетската устна традиция, не са били построени като гробница на царя^{*3}, а по-скоро като утроба на царството, като възстановителни устройства или инструменти за съживяване, които ще осигурят възраждането или задгробния живот на царството, което скоро е щяло да бъде опустошено от някакво могъщо природно бедствие - голям потоп.

Древните египтяни не са били единствените народи, които са имали такава традиция. Vyse цитира още веднъж Sprenger, който казва:

Изглежда, че идеята за възкресението на света след определен период се споменава от индусите в тяхната митология, а също и от парсите; Херодот твърди, че в това вярвали и древните египтяни.⁷

Разбира се, при всеки разказ, който се е предавал устно в продължение на стотици или дори хиляди години и който след това е преведен от един език на друг, а след това и на още един, целостта на някои елементи от оригиналното съдържание неизбежно се нарушава; части от него се смесват и украсяват, а понякога могат да се добавят изцяло нови елементи, обикновено по политически или религиозни причини. Но това, което трябва да имаме предвид тук, е, че тези коптски устни разкази не са били просто причудливи истории, а са представлявали важна част от културното наследство и идентичността на коптско-египетския народ, чиято писмена история е била предимно изтрита и отречена от многобройните му потисници. В този смисъл за тях би било жизненоважно - точно както за австралийските аборигени - да гарантират, че ключовите елементи от тяхната история са запазени възможно най-точно, като се противопоставят на други културни влияния върху основния разказ. Ако не успееш да запазиш жив и верен разказ, можеше да изгубят историята си завинаги и да поставят в опасност самото си съществуване като отделна култура в Египет.

Когато четем пълния арабски превод на коптско-египетския устен разказ, откриваме, че той съдържа елементи, които са очевидна истина. В Гиза има три основни пирамиди - две големи и една по-малка. Най-голямата е на изток от платото, а най-малката на юг от платото е частично оцветена с червен гранит в долната си част. Свързването на камъните е описано като постигнато с помощта на издълбани прорези в блоковете, в които е трябвало да се излее разтопен метал, и ние откриваме доказателства за такъв метод на свързване върху някои от каменните блокове в Гиза. Разказът ни информира още, че пирамидите имат различни камери и проходи както над, така и под земята: това отново е напълно вярно. Разказът ни казва, че някои от блоковете са били донесени от Асуан, на около 540 мили от Гиза: отново всичко е вярно. Казва се, че царят, който построил постройката, бил Сурид - име, за което се смята, че е поправка на името Суфис, т.е. Хуфу от Древен Египет, за когото египтолозите смятат, че е строителят на Големата пирамида.⁸

Фодор пише: "Мането назовава втория владетел от IV династия Σοῦφις [Суфис], а той всъщност е Хеопс... Името Σοῦφις лесно би могло да бъде погрешно разчетено от преводача или преписвача като Σοῦριδ, като по този начин е предоставил основата за арабската форма Sūrīd. "9 Ако това е така, то за пореден път коптско-египетската устна традиция се оказва правилна.

В разказа обаче има елементи, които наистина изглеждат доста фантастични, като например преместването на блоковете от кариерата до пирамидата с помощта на хартия, която карала камъните някак си да се издигат до пирамидата като стрела, изстреляна във въздуха. Макар че подобна история може да звучи странно и едва ли е правдоподобна за съвременното ни мислене, в действителност може да има скрита истина в подобно странно твърдение; проблемът може да е просто в това, че начинът, по който са били издигнати камъните, се описва с помощта на "аналогичен език", без да се споменава основният механизъм за повдигане, т.е. науката, която би могла да позволи на каменните блокове да се движат във въздуха по такъв начин. Това, за което този фантастичен език на разказа всъщност може да намеква, е древното разбиране и използване на термодинамиката, използването на привързан балон с горещ въздух, направен от хартия (а

може би и от лен, точно както първите балони на Монголфие), за да се издигнат блоковете от кариерата, във въздуха, чак до пирамидата.*4

Подобно на устно предаваните Омирови епически поеми - "Илиада" и "Одисея", вероятно никога няма да разберем със сигурност колко стари са наистина коптско-египетските устни разкази. Изглежда обаче вероятно основните елементи на легендата за Сурид да са съществували преди еврейските, християнските и мюсюлманските украшения, тъй като са били предавани от коптско-египетската устна традиция от поколение на поколение в продължение на стотици или дори много хиляди години. Във връзка с това Фодор, който подробно е изследвал легендата Sūrīd, ни информира:

Изглежда логично да търсим произхода на елементите на легендата [Sūrīd] в Египет от елинистическата и фароническата епоха. . . .

Рамковата история, съдържаща сънищата, обединява египетски елементи с мотиви, взети от еврейската и християнската апокалиптична литература. В пророчеството се използват общите топоси на херметичния Асклепий, но в легендата за Sūrīd, тъй като са тясно свързани с определен цар и определени събития, те придобиват по-конкретно значение. Християнското влияние пренася акцента върху библейския потоп; потопът от легендата Sūrīd обаче се случва не в мрачна, митична епоха, а в хронологично определен период от египетската национална история. . . .

Точното време на раждане на легендата за Sūrīd е невъзможно да се установи. . . .

Християнското влияние, което се проявява в историята, показва, че тя не може да придобие окончателния си вид по-рано от втората половина на III в. Развитието на легендата трябва да е отнело повече време, така че само окончателната ѝ форма може да е дело на християнин. Естествено, историята не е предадена в непроменен вид от коптите и арабите, а с малки изменения и допълнения¹⁰.

Макар от обширната му статия да става ясно, че Фодор разглежда този коптско-египетски разказ за Сурид като предимно легендарен по своя характер - като басня, той все пак признава, че в него има елементи, които са с ясен древноегипетски произход, че тези конкретни елементи може би се простират чак до "епохата на фароните" и че историята идва от "хронологично определен период от египетската национална история". Това означава, че Фодор изглежда приема, че някои египетски елементи от историята за Sūrīd може действително да имат исторически характер и че тя не е изцяло басня. Тогава изглежда, че - както гласи старата поговорка - в основата на всяка легенда наистина има зрънце истина.

Като се имат предвид коментарите на Фодор относно "легендата" за Сурид, тогава със сигурност става напълно възможно зрънцето истина в легендата - построяването на пирамидите като средство царството на Сурид да се възроди след опустошителен потоп - изобщо да няма легендарен или митичен характер. По-скоро в основата му стоят реални факти, основани на истински исторически разказ (колкото и изкривен да е този разказ чрез използването на аналогичен език, а по-късно и чрез други културни добавки, смесвания и украшения).

Както бе накратко изложено по-рано в тази глава, много от твърденията в тази древна коптско-египетска устна традиция могат да бъдат доказани като фактически правилни и верни, включително, както изглежда, самото име на строителя на Голямата пирамида. Но какво да кажем за други, по-спорни и на пръв поглед необичайни аспекти на разказа, като например звездите, които се отклоняват от нормалния си ход, или дори за самия потоп? Какви са доказателствата, ако има такива, в подкрепа на тези противоречиви аспекти на древната коптско-египетска устна традиция?

Блуждаещи звезди

Коптско-египетската устна традиция разказва, че "звездите се отклоняват от своя път". Първото нещо, което трябва да се отбележи тук, е, че звездите, които се отклоняват от обичайните си курсове по небето, могат да се появят само при някакво нарушение на редовната геодинамика на Земята. Такова смущение би създавало у земния наблюдател впечатлението, че звездите (и другите небесни тела) се отклоняват от нормалния си път по небето, докато всъщност Земята е тази, която се отклонява от нормалния си курс чрез бързо изместване на полюсите. Макар че съвременната наука отхвърля възможността за подобно бедствено събитие, може би си струва да си припомним, че съществуват многобройни свидетелства на очевидци от цял свят, които ни говорят за точно такова бедствие, случило се в древното ни минало.

И Ной видя, че Земята се е наклонила и че разрушението ѝ е близо¹.

Ето, Господ прави земята празна, превръща я в пустош и я обръща с главата надолу. . . . Земята ще се върти като пияница... и ще падне, и няма да се изправи.²

И в оня ден, казва Господ Бог, ще направя така, че слънцето да залезе по пладне, и ще помрача земята в ясен ден.³

Небесните стълбове се счупиха и ъглите на земята се поддадоха. Тогава Ну Куа разтопи камъни от петте цвята, за да поправи небесата, и отрязва краката на костенурката, за да изправи четирите края на земята. Събирайки пепелта от тръстиката, тя спряла заливащите я води и така спасила земята Чи.⁴

Земята се разтнесе до основи. Небето потъна надолу към север. Слънцето, луната и звездите промениха движенията си. Земята се разпадна на парчета, а водите в недрата ѝ избухнаха със сила и се преляха... Системата на вселената беше напълно разстроена.⁵

Сега това има формата на мит, но в действителност означава намаляване на движението на небесните тела около земята и голям пожар на нещата на земята, който се повтаря след дълги интервали от време.⁶

Този път той заповядал на Близнаците - Покуангоя и Палонгавоя - да напуснат местата си на Северния и Южния полюс и да оставят света да бъде унищожен. . . . След като Близнаците напуснали станциите си, стабилността на света била премахната и така той се преобърнал наопаки и всичко на него било унищожено от леда.⁷

В своята противоречива книга "Светове в сблъсък" (1950 г.) руският учен Имануел Великовски предлага, че в далечната древност Земята е претърпяла поредица от катастрофи в резултат на преориентиране на земната ос, и цитира още много древни източници, които свидетелстват за този катаклизъм.

Във втората книга на своята история Херодот разказва за разговорите си с египетски жреци при посещението си в Египет. . . . Жреците твърдяха, че в рамките на историческите епохи и откакто Египет е станал царство, четири пъти през този период (така ми казаха те) слънцето е изгрявало обратно на обичая си; два пъти е изгрявало там, където сега залязва, и два пъти е залязвало там, където сега изгрява.

По-нататък Великовски представя множество други документални доказателства от Египет и от много по-далечни страни, които свидетелстват за истинността на древното събитие, свързано с изместването на полюсите:

Помпониий Мела, латински автор от I век, пише: "посоката на звездите се е променила четири пъти и че слънцето е залязло два пъти в тази част на небето, където днес изгрява".

Магическият папирус "Харис" говори за космически катаклизъм на огъня и водата, когато "югът става север и Земята се преобръща".

В папируса Ипувер по подобен начин се посочва, че "земята се обръща [над] себе си като грънчарско колело", а "Земята се обръща с главата надолу".

В папирус Ермитаж (Ленинград, 1116b recto) също се споменава за катастрофа, която обърнала "земята с главата надолу".

Харахте е египетското название на западното слънце. Надписите не оставят място за недоразумения: "Харахте, то изгрява на запад."

В текстовете, открити в пирамидите, се казва, че светилото [слънцето] "е престанало да живее в окцидента [запада] и свети, ново, в ориента [изтока]".

Платон пише в диалога си "Държавник" (Politicus): "Имам предвид промяната в изгрева и залеза на слънцето и другите небесни тела, как в онези времена те са залязвали в квартала, където сега изгряват, и са изгрявали там, където сега залязват. . . . В определени периоди Вселената има сегашното си кръгово движение, а в други периоди се върти в обратна посока."

Според кратък фрагмент от историческа драма на Софокъл (Атрей) слънцето изгрява на изток е само откакто посоката му е обърната. "Зевс. ... променил курса на слънцето, като го накарал да изгрява на изток, а не на запад".

Кай Юлий Солин, латински автор от III в. от н. е., пише за хората, живеещи по южните граници на Египет: "Жителите на тази страна казват, че имат сведения от своите предци, че слънцето сега залязва там, където преди е изгрявало."

"Китайците казват, че само откакто е настъпил нов ред на нещата, звездите се движат от изток на запад Знаците на китайския зодиак имат странната особеност да се движат в ретроградна посока, т.е. срещу хода на слънцето."

Ескимосите от Гренландия разказвали на мисионерите, че в древни времена Земята се преобърнала и хората, които живеели тогава, станали антиподи.

В трактат "Санхедрин" на Талмуда се казва: "Седем дни преди потопа Светият променил първичния ред и слънцето изгряло на запад, а залязло на изток."

В египетския папирус, известен като Papyrus Anastasi IV, се съдържа оплакване от мрака и липсата на слънчева светлина; в него се казва също така: "Не е възможно да се каже, че е имало мрак: "Зимата идва като (вместо) лято, месеците са обърнати и часовете са разбъркани "8.

Като се има предвид разпространението на толкова много разкази на очевидци от древността, свидетелстващи за реалността на подобно бедствено събитие, могат ли нашите съвременни учени наистина да бъдат толкова сигурни, че бързите географски смени на полюсите/обръщането на Земята са толкова невъзможни, колкото твърдят? Трябва ли да вярваме, че всички тези древни

разкази на очевидци за падането на небето, за падането на Земята, за смяната на посоката на звездите, за изгряването на слънцето на запад и залязването му на изток, за смяната на сезоните са само легенди, ярки въображения на примитивни хора? Или пък в думите им има истина и ние самонадеяно отхвърляме посланието им, рискувайки да се разминем с него?

Ако изхождаме от това, че в тези древни разкази може и да има елемент на истина, ако звездите на небето са се отклонили от обичайния си ход по някое време в нашето древно минало, тогава това, което би могло да се тълкува като знак от небето, не би било добро предзнаменование и, естествено, би било възприето от мнозина (дори и днес) като лошо предзнаменование. Поради това е напълно разбираемо, че жреците-астрономи на Сурид, наблюдавайки този очевиден смут на небето, са предсказали тежки последици за своето царство, една от които е била предсказването на голям потоп за няколко века напред. Струва си да се подчертае този момент: коптско-египетската легенда разказва, че звездите се отклонили от обичайния си път по небето (с други думи, навярно вече е имало смяна на полюсите) и че едва след като наблюдавал това зловещо предзнаменование, което се разгръщало на небето, царят заповядал да се построят хранилищата за възстановяване на пирамидата, за да се осигури бъдещето на царството след потоп. Макар че самото събитие, свързано със смяната на полюсите, почти сигурно е донесло със себе си неописуеми бедствия и нещастия в много части на света, коптско-египетската традиция изглежда подсказва, че най-лошият ефект от него - голям потоп, който ще удави цялото царство - е бил очакван няколко века след началото на самата смяна на полюсите.

Предвид подобно бъдещо бедствие първото и най-естествено желание би било да се опитаме да намерим начин да оцелеем и да се възстановим от бедствието. Второто би било да се намерят средства за записване на случилото се и кога се е случило. И накрая, ако астрономите-жреци на Сурид са разбрали, че този катаклизъм е с цикличен характер, би изглеждало целесъобразно да намерят и начин да информират потомците си за периодичността на тези катастрофи - продължителността между събитията, за да могат бъдещите поколения да научат кога ще се случи следващото събитие.

Не е нужно да търсим много далеч, за да намерим запис на това катаклизмично събитие, защото изглежда, че строителите са го записали в самата архитектура на хранилищата за възстановяване на пирамидите си. Чрез анализа на тези архитектурни следи можем да започнем да пресъздаваме света, който древните строители са познавали, геофизичната природа на Земята преди, по време и след настъпването на това катастрофално събитие, свързано с изместването на полюсите. Преди да разгледаме този запис обаче, може би ще ни бъде от полза първо да разберем малко за естеството на събитията, свързани с изместването на полюсите, и за начина, по който те могат да бъдат предизвикани.

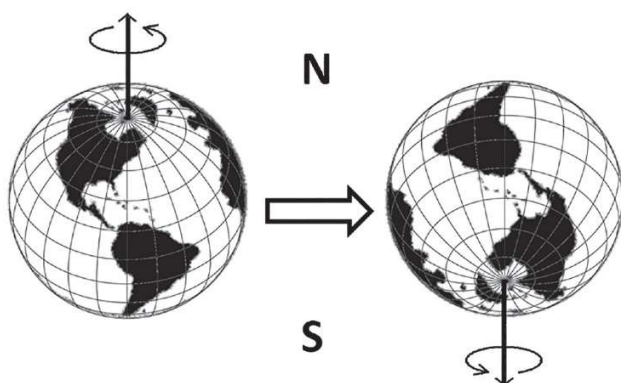
ВИДОВЕ ИЗМЕСТВАНИЯ НА ПОЛЮСИТЕ

Съществуват три възможни сценария, при които географският полюс на Земята може (теоретично) да бъде променен:

Инверсия на Земята (с аксиална инверсия),

земна инверсия (без аксиална инверсия) и

аксиално преместване (често наричано истинско полярно преместване или смяна на географския полюс/преместване на земната кора). Земната инверсия може да възникне независимо от аксиалното странстване или да възникне едновременно.

Фигура 3.1. Земята преди (вляво) и след (вдясно) инверсия (с аксиална инверсия). Земните полюси и екваторът остават на същите географски места, а всички точки на Земята остават на същото разстояние и със същата ориентация от полюсите. Слънцето ще продължи да изгрява и залязва на същите места, както преди накланянето от този тип.

Обръщане на Земята (с аксиално обръщане)

При този сценарий Земята се преобръща в пространството заедно с оста си на въртене, което означава, че Слънцето ще продължи да изгрява на изток и да залязва на запад. Северният и южният полюс (макар и вече инвертирани) остават на същите географски места, както и земният екватор (фиг. 3.1). При подобно изместване на полюсите всички паметници, построени където и да е на Земята, като например Голямата пирамида или Сфинкса, ще запазят същата ориентация към кардиналните посоки.

Инверсия на Земята (без осева инверсия)

При тази инверсия на Земята нейната ос на въртене остава на място (спрямо неподвижните звезди) и не се преобръща заедно с планетата. Подобен сценарий може да изглежда нелогичен, но както показва физикът Питър Уорлоу, въртящ се обект всъщност може да бъде "отделен" от оста си на въртене. Уорлоу демонстрира принципа на това чрез въртене на обикновен върхът на върха.*5 Малко след като върхът започне да се върти, той ще извърши обръщане на 180°, докато оста му на въртене остава незасегната (оста не се преобръща заедно с върха). В резултат на това върхът продължава да се върти в същата посока след обръщането си на 180° и при този сценарий откриваме, че северът и югът разменят позициите си, но също така и изгревът и залезът; сега слънцето ще изгрява на запад и ще залязва на изток при такава инверсия.

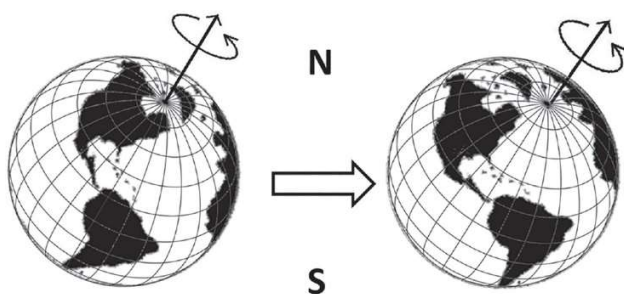
Въртенето и ротационната ос остават настрана и по същество всичко, което се случва, е, че географските полюси се изместват от полюсите на въртене. Изместването на географските полюси, разбира се, е добре познато и много обсъждано явление сред катастрофистите от всички школи. Уникалността на моята върхова теза се състои в това, че тя посочва факт, който всички не са успели да признаят, а именно, че ако изместването на географските полюси се доведе до крайност, резултатът е не само ефективна инверсия север-юг, но и ефективно обръщане изток-запад, що се отнася до движението на Слънцето и звездите по небето.⁹

Уорлоу разширява теорията си, за да обясни и геомагнитните преобръщания на Земята, каквито е имало много в древното ни минало и чиито магнитни ориентации са записани в скали, които някога са били древни потоци лава. Традиционната мъдрост твърди, че магнитното поле на Земята е това, което се обръща, докато Земята остава стабилна и изправена, докато Уорлоу твърди, че самата Земя се обръща, докато магнитното поле остава на място. По време на изследванията си Уорлоу изчислява, че пълно обръщане на Земята теоретично може да се случи само за четиринадесет дни. Въпреки че всички точки на Земята ще запазят същото разстояние до инвертираните полюси и екватора, климатът в повечето точки на планетата може да се промени драстично в зависимост от това колко се променя ъгълът на наклона на земната ос (ако изобщо се промени) по време на инверсията.

Осево отклонение (истинско полярно отклонение или географско изместване на полюсите/преместване на кристалите)

Терминът "аксиално странстване" или "полярно странстване" е малко погрешно название, тъй като всъщност не самата ос на въртене мигрира, а по-скоро Земята около нея: оста на въртене остава на място (спрямо неподвижните звезди). Тъй като Земята не е твърдо тяло, а има флуидна и полутечна вътрешност, това позволява преразпределение на масата в ядрото на планетата. Такова преразпределение на масата понякога може да доведе до дисбаланс, който може да промени инерционния момент на планетата и в крайна сметка да предизвика преориентация на самата планета (около фиксираната ѝ ос на въртене). Тогава ще видим, че докато самата ос на въртене остава фиксирана, земната повърхност ще се движи по спирала (като по този начин

запазва ъгловия си момент) около и през фиксираната ос на въртене; спираловидният "път на полюса" би довел други части на Земята до полярните области (по същество около полюсите), като същевременно бившите полярни области биха се отдалечили от полюсите в по-умерени зони - фактор, който (както вече беше посочено) би бил повлиян и от всяка промяна на косотата (ъгъла на наклона) на оста на планетата, която може да настъпи едновременно в резултат на събитието на географската промяна. При този вид изместване на полюсите всички точки по Земята ще променят относителното си положение спрямо полюсите, екватора и всички основни посоки, а при пълна инверсия и при същата ос на въртене като преди, ще изглежда, че Слънцето изгрява на запад и залязва на изток (фиг. 3.2).

Фигура 3.2. Земята преди (вляво) и след (вдясно) преобръщане на оста от Северно ледовито море до югоизточната част на Гренландия. Всички географски ширини на Земята ще се променят, както и местоположението на полюсите, екватора, а (при пълна инверсия от този тип) изгревът и залезът също ще разменят местата си.

Макар че масовата наука в повечето случаи отхвърля възможността за бързи и масивни събития, свързани с изместването на полюсите, тя все пак приема, че земната повърхност може да се отклони далеч от оста на въртене и нарича това движение истинско полярно отклонение. Науката обаче смята, че този тип движение се случва много, много бавно, обикновено около $0,2^\circ$ на всеки милион години. Освен това науката настоява, че няма никакви физически доказателства за значимо изместване на полюсите през последните геоложки епохи. Този възглед обаче може да се окаже недалновиден.

В своето отхвърляне на теориите за древни цивилизации Брас (2002 г.) заявява, че няма палеомагнитни доказателства за настъпили размествания на земната кора. Както беше отбелязано по-рано, Kirschvink et al. (1997 г.) стигат до заключението, че въз основа на палеомагнитни данни, събрани в Австралия и Северна Америка, между 534 и 505 милиона години наистина е имало масивно изместване на земната кора. Методите за палеомагнитно датиране са предназначени за измерване на геоложки процеси, които протичат във времеви интервал от милиони години. Въпреки че е извън обхвата на настоящата статия да се развие този въпрос, отсъствието на палеомагнитни доказателства за изместването на полюсите на Хапгуд може да не е доказателство

за отсъствие, а да се дължи на неспособността на методите за палеомагнитно датиране да разрешат във времето и по този начин да открият предизвикани от климата събития, които се случват във времеви интервали, които са два или повече порядъка по-бързи от тектонските процеси.¹⁰

Бавното, постепенно истинско полярно скитане може би е естественото и нормално състояние на цикъла на полярното скитане на нашата планета, което се случва като част от дългите, равномерни колебания в геодинамиката на Земята. Това, за което говорят нашите древни текстове обаче, изглежда е катастрофално събитие, случило се в праисторическата епоха, което прекъсва иначе постепенните и редовни движения на Земята, време, когато внезапно и бързо се случва необичайно полярно странстване, което поражда нова епоха на Слънцето и един много различен свят.

ВЪЗМОЖНИ МЕХАНИЗМИ

Съвременните учени ни казват, че единственото средство, чрез което би могло да има достатъчна външна сила, която да доведе до преориентиране на земните полюси, е пряк сблъсък на Земята с обект с размерите на планета. Те настояват, че просто не съществува механизъм, който би могъл да доведе до такова бързо преместване на географските полюси на Земята, без в същото време да изпари всички живи организми на планетата.

Напоследък обаче редица учени (като споменатия по-горе Питър Уорлоу) поставиха под въпрос това отдавнашно мнение и формулираха различни алтернативни механизми за изместване на полюсите, при които всъщност не е необходим сблъсък на Земята с друг обект с размерите на планета, за да се стигне до пълно преобръщане на Земята.

Тези други предложени механизми обикновено попадат в следните категории: сблъсък с астероид или комета (на сушата или в морето), нестабилност на ледените шапки на Земята, големи планетарни подреждания, масивни наводнения или цунами, слънчеви петна, експлозии на галактическото ядро, изхвърляне на коронална маса, приливни сили от близкото преминаване на обект с размерите на планета на силно ексцентрична орбита до Земята, дълбокоземни ядрени експлозии, ефектът на Джанибеков и редица други, по-екзотични възможности.

Някои от най-достоверните съвременни теории са подкрепени със значителни научни изследвания и математически модели. Трябва да имаме предвид обаче, че е възможно не един-единствен механизъм да е довел до настъпването на географско събитие за смяна на полюсите в нашето древно минало, а по-скоро комбинация от конкретни условия. Например близкото преминаване на обект с размерите на Марс може да е предизвикало колосални приливни сили

върху и в нашата планета, което да е довело до внезапно и бързо преразпределение на масата, когато океаните и ледените шапки са били "разместени". Подобни масивни сътресения биха могли да предизвикат дисбаланс на Земята или вътре в нея, което от своя страна би могло да предизвика падащото движение, известно като ефекта на Джанибеков.

Въпреки че математиката, описваща това специфично движение, е известна от началото на XIX век, самото явление остава напълно незабелязано до 1985 г., когато космонавтът Владимир Джанибеков го наблюдава за първи път по време на космическа мисия за ремонт на руската космическа станция "Салют-7". Джанибеков отвива крилчатата гайка, което прави с едно движение на пръстите си. Когато гайката се освободила от болта, тя продължила да се движи по права линия, въртейки се в нулевата гравитация на станцията. Докато се въртеше, Джанибеков забеляза, че на равни интервали от време и без да се прилага външна сила, крилчатата гайка се обръщаше на 180° , напред-назад, отново и отново и отново. Руското правителство засекретява наблюдението на Джанибеков в продължение на десет години, докато не разбира причината за него, за която сега знаем, че е естествена последица от въртенето на обект около най-малко стабилната му ос. То е известно още като теорема за ракетата за тенис или теорема за междинната ос. Тъй като сферичната Земя има само една ос на въртене и е жирокопично стабилна (поради екваториалната си изпъкналост), учените смятат, че е невъзможно ефектът на Джанибеков да я преобърне. Голямата неизвестна обаче е какво би се случило, ако се въведе втора/междинна ос на въртене поради внезапно и масивно преразпределение на масата или в земното ядро, или на повърхността ѝ. Може ли тогава Земята (или поне външната ѝ обвивка) да се държи по-скоро като преобърнат връх, отколкото като жирокоп?

Макар че вероятно не съществува един-единствен механизъм, който да предизвика появата на събитие, свързано с инверсия на Земята, сега ще разгледаме три възможни механизма, които могат да доведат до преразпределение на масата, което потенциално да предизвика обръщане на полюсите на планетата.

Свличане на земната кора (експлозия на атомното ядро)

Един от тези механизми, който може би заслужава да бъде специално споменат, е формулираният от Чан Томас в началото на 50-те години на миналия век. Интригата е свързана с публикуването на теорията му в книгата му "Историята на Адам и Ева" от 1993 г., която по необясними причини ЦРУ е изтеглило и цензурирало, като през 2013 г. на уебсайта на ЦРУ се появява само силно редактирана версия в pdf формат. Томас пише:

Веднъж на всеки няколко хиляди години неутралната материя изтича от вътрешното ядро с радиус 860 мили в разтопеното външно ядро с дебелина 1300 мили и в Земята настъпва буквално атомна експлозия. Експлозията във високоенергийния слой на външното ядро нарушава напълно

електрическата и магнитната структура както в разтопеното външно ядро, така и във външния разтопен слой с дебелина 60 мили. Накрая ледените шапки могат да изтеглят земната обвивка около вътрешността, като плиткия разтопен слой смазва преместването през целия път.

Следователно можете да видите, че ледниковите периоди не са въпрос на настъпващ и отстъпващ лед; просто различни области на Земята се намират в полярни области по различно време, за различна продължителност от време, като промените между позициите се извършват за части от денонощието.¹¹

И до днес работата на Томас остава цензурирана и редактирана на уебсайта на ЦРУ. По някаква причина ЦРУ е сметнало за необходимо широката общественост да не може да се запознае с пълното съдържание на тази публикация и ние можем само да предполагаме защо това е така.

Удар на астероид (вода)

В статия, посветена на възможността за мигновени размествания на полюсите, италианският морски инженер Флавио Барбиеро пише: "В момента се наблюдава смяна на полюсите:

Обект с размери колкото половин километър астероид, който се удари в планетата на точното място и под точния ъгъл, е способен да развие импулсен въртящ момент със същата големина като максималния въртящ момент на Земята. В този случай Земята приема за много кратък миг друга [втора] ос на въртене.

Ако в момента на удара силата на гравитационното привличане на Слънцето и Луната върху екваториалната издатина има същата посока като силата, развита от удара, неизбежно ще последва изместване на полюсите. Всъщност веднага след удара въртящият момент би трябвало да спадне до нула и Земята да възстанови предишната си ос на въртене. Но ако въртящият момент, упражняван от привличането на Слънцето и Луната, има същата посока, въртящият момент не може да бъде занулен и следователно Земята запазва "памет" за удара и за неговата посока. Тази "памет" се състои от изключително малка ротационна компонента със същата посока като тази на удара, от порядъка на 1 милионна част от нормалното въртене. . . .

Под въздействието на тази малка ротационна компонента морската вода започва да се движи към окръжност, перпендикулярна на това въртене (новия екватор). Това е много малък ефект и ако беше единственият компонент, получената екваториална издутина щеше да бъде само няколко метра. Но тъй като това се случва, стойността на ротационната компонента се увеличава за сметка на основната ротация, следователно се увеличава центробежната сила, която кара повече вода да

се движи към новия екватор, като по този начин увеличава силата и т.н. Този процес започва много бавно, но постепенно се ускорява, докато центробежната сила, развивана от тази ротационна компонента, стане достатъчно силна, за да предизвика деформации на земната мантия.

Оттук нататък екваториалната издутина бързо се "преоформя" около новата ос на въртене и скоро Земята отново ще бъде стабилна, с друга ос на въртене и други полюси.¹²

Допълнителна планета (приливни сили)

Едно тяло в пространството с размерите на Марс би могло да доведе до преориентация на планетата по време на близко преминаване на Земята. Тази идея е изказана през 50-те години на XX век от Имануел Великовски и е последвана в началото на 80-те години от Питър Уорлоу. Неотдавна друга група учени анализира тази възможност, създавайки математически модел, който показва как в действителност би могло да се осъществи такова изместване на полюсите.

Между 3 млн. г. и 11,5 хил. г. ВР е съществувал обект с размерите на Марс, който се е движил по силно ексцентрична орбита. Произхождащите от този обект газови облаци със сложна динамика са намалили слънчевото греене на Земята и са предизвикали спад в глобалната температура. При близка среща преди 11,5 хил. години приливните сили деформираха Земята. Докато формата на Земята-жироскоп се отпуснала, Северният полюс се преместил географски от Гренландия до сегашното си положение. По време на тази близка среща обектът е бил разкъсан на парчета, всяко от които впоследствие се е изпарило или се е потопило в Слънцето. Тези събития сложили край на епохата на ледниковия период¹³.

Следователно изглежда, че някои учени, противно на дългогодишното научно мнение, сега стигат до мнението, че преориентацията на земните полюси може да бъде предизвикана от други, по-малко разтърсващи Земята механизми. Едно е обаче да се теоретизира как биха могли да се случат тези катаклизми, а съвсем друго - да се докаже, че те действително са се случили и са били наблюдавани от древните ни предци. Нека сега разгледаме доказателства, които сочат, че някога Земята е била ориентирана по съвсем различен начин от сегашния.

НЯКОГАШНИТЕ ЗЕМНИ ПОЛЮСИ

Ако коптско-египетската устна традиция наистина ни разказва за събитие, свързано с изместване на полюсите, което се е случило в далечната древност - време, когато според други текстове слънцето е изгрявало на запад и залязвало на изток, тогава къде точно са се намирали

предишните полюси на Земята? Съществува значителен брой доказателства от редица източници, които изглежда сочат едно конкретно място за северния полюс - югоизточна Аляска. През 1958 г. професор Чарлз Хапгуд предлага, че миналите ледникови периоди на Земята всъщност са резултат от изместването на различни зони с умерен климат на Земята към и от полярните области на планетата (големия кръг около фиксираната ос на въртене на Земята) и че тези минали измествания са се случвали няколко пъти през последните около двадесет хиляди години. Доказателствата, които Хапгуд представя в подкрепа на теорията си, са толкова изчерпателни, колкото и убедителни, и в последната си книга "Пътят на полюса" (1970 г.) той преразглежда датировката на тези древни събития на изместване на полюсите към много по-ново време, като пише

Някои от резултатите от хронологията на ледниковата епоха, разработена тук, са изненадващи. Например открих доказателства за три различни положения на Северния полюс в последно време. По време на последното заледряване в Северна Америка полюсът изглежда е стоял в залива Хъдсън, приблизително на 60° северна ширина и 83° западна дължина. Изглежда, че той се е преместил на сегашното си място в средата на Северния ледовит океан в резултат на постепенно движение, което е започнало преди 18 000 или 17 000 години и е завършило преди около 12 000 години¹⁴.

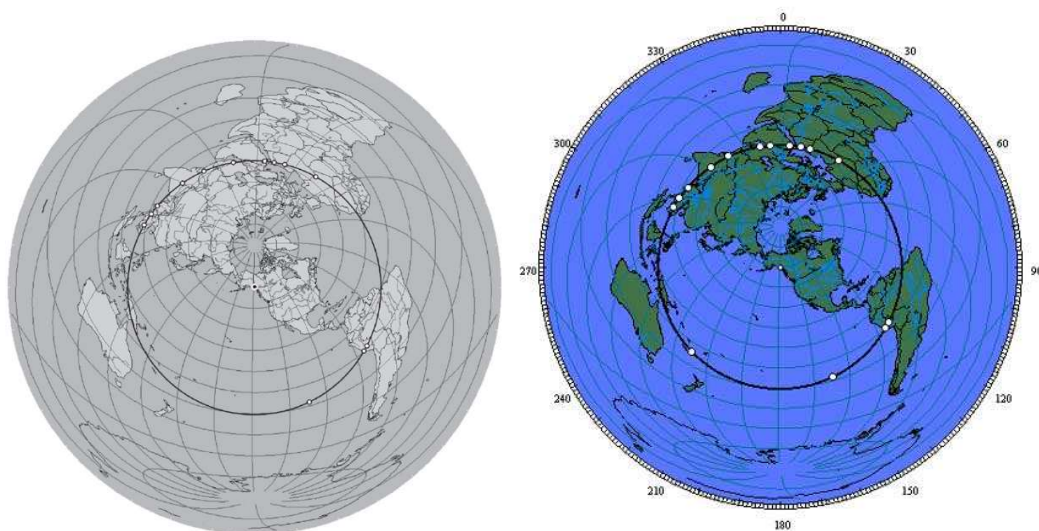
В по-ранната си [книга](#) *Earth's Shifting Crust* Хапгуд изказва теорията, че северният полюс на Земята, преди окончателно да се установи на сегашното си място в Северния ледовит океан, преди това се е намирал на редица географски места, включително югоизточна Аляска, Хъдсъновия залив, южна Гренландия и Норвежко море. Напоследък други изследователи, като природозащитникът и автор Марк Х. Гафни¹⁵, също включват остров Бафин като бивше географско местоположение на полюса, а инженерът и автор Марк Дж. Карлото предлага Берингово море и северозападна Гренландия като допълнителни бивши места на полюса. Интригуващо е, че Карлото установява любопитна корелация, свързана с бившите полюси, теоретизирани от Хапгуд. Карлото пише:

В предишно изследване на повече от двеста древни обекта подреждането на почти половината от тях не може да бъде обяснено. Тези обекти са разпределени по целия свят и включват по-голямата част от мезоамериканските пирамиди и храмове, които са неправилно подредени спрямо истинския север, мегалитни структури на няколко места в Свещената долина на Перу, някои пирамиди в Долен Египет и множество храмове в Горен Египет. Предложен е нов модел за обяснение на подравняването на някои необясними обекти, основан на прилагането на хипотезата на Чарлз Хапгуд ... за разместванията на земната кора и съответните измествания на географските полюси. ... Подреждането на тези обекти съответства на хипотезата, че ако те са били построени в съответствие с един от тези бивши полюси, биха били неправилно ориентирани на север, както е сега, в резултат на последвалите размествания на географските полюси.¹⁶

Друго доказателство в подкрепа на югоизточна Аляска като място на бившия полюс идва от независимия изследовател Джим Алисън (вдъхновен от по-ранната работа на изследователя и автор Джим Боулс). През 2001 г. Алисън публикува статия в онлайн форума на Греъм Хенкок, която показва, че много от най-древните свещени места и паметници на Земята, включително Гиза, могат да бъдат свързани заедно с голям кръг или "пръстен на хоризонта", който минава точно около планетата. Алисън пише:

Подреждането на тези обекти е лесно забележимо на земния глобус с хоризонтален пръстен. Ако подредите два от тези обекти на хоризонталния пръстен, всички обекти ще бъдат точно на хоризонталния пръстен. . . . Вдъхновени от теорията на Чарлз Хапгуд за раз местването на земната кора, . Боулс отбелязва, че Голямата пирамида и линиите и фигурите в Наска биха се намирали на екватора, ако Северният полюс се намирал в югоизточна Аляска¹⁷.

Това грандиозно подреждане на древните обекти можем да наблюдаваме на фигура 3.3.

Фигура 3.3. Пръстен от древни обекти може да е бил изграден покрай някогашния екватор на Земята по време, когато Северният полюс на Земята е бил с център в югоизточна Аляска. (С любезното съдействие на Джим Алисън)

И така, при положение че земният северен полюс е бил съсредоточен в югоизточната част на Аляска (според първоначалното предложение на Хапгуд) на географска ширина около 63,5° северна ширина, 146° западна ширина, това би поставило Гиза на около няколко градуса от хоризонталния пръстен на този древен екватор и на около 26,5° от сегашната географска ширина

от малко под 30° северна ширина. И така, благодарение на тези данни може би виждаме първия си проблясък, че в древността наистина може да е имало изместване на полюсите, точно както ни казват много древни традиции.

Но какво да кажем за коптско-египетската традиция, която разказва, че Голямата пирамида е била построена през този бедствен период, когато звездите се отклонили от обичайните си посоки? Какво, ако изобщо има нещо, казва този паметник за този бивш полюс в Аляска и как той е бил заменен от Арктическо море като нов географски полюс?

ЗАПИС В КАМЪКА

Почти никой не оспорва, че Голямата пирамида притежава редица астрономически характеристики, вградени в самата ѝ архитектура. Установяваме например, че тя е една от най-точно подредените структури, създадени от човека, в света, като има само малка част от грешката в подреждането ѝ спрямо кардиналните посоки. Постигането на тази точност на подравняване изисква използването на астрономически техники. Някои смятат, че наклонените навътре вдлъбнатини на пирамидата са маркери за равноденствие, тъй като ефектът на сянката, който те създават, се наблюдава най-лесно (от нивото на земята) по време на пролетното и есенното равноденствие. Много египтолози смятат също, че наклоните на монумента са символ на слънчевите лъчи - още една астрономическа асоциация. И след това имаме това, което египтолозите наричат звездни шахти на пирамидата - четири шахти, които минават през надстройката на пирамидата от северната и южната страна на Камерата на царя и Камерата на царицата. Египтолозите смятат, че тези тесни шахти са служили за насочване на душата на царя към различни звезди на северното и южното небе, макар че защо се предполага, че душата на царя се е отправила към четири различни звездни дестинации, никога не е обяснено по подходящ начин.

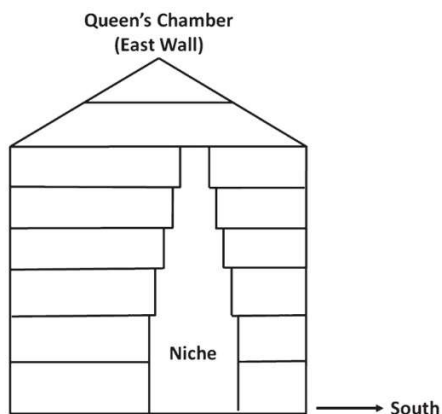
Ето защо имаме редица архитектурни аспекти на Голямата пирамида, които египтолозите с готовност приемат, че имат астрономически характер. Това повдига очевидния въпрос: Ако тези аспекти на Голямата пирамида се приемат за такива, то не е ли вероятно и други елементи в структурата да имат астрономически характер и може би да ни представят данни за някогашното астрономическо и геофизическо състояние на Земята? Това е напълно вероятно и всъщност е доста вероятно. Нека видим.

Бивши точки на слънцестоене и равноденствие на Земята

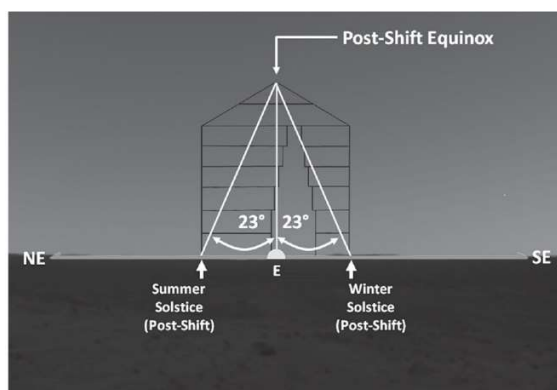
Проучването на Залата на кралицата и нейната любопитна ниша (тясна ниша, вградена в източната стена на залата) може да разкрие допълнителни астрономически сведения за някогашните

геофизични свойства на нашата планета (фиг. 3.4). Египтолозите смятат, че тази ниша с корнизи е била предназначена за поставяне на статуя на Хуфу. Съществува обаче и друго, по-радикално тълкуване на този елемент.

Тъй като източната стена в тази камера е подравнена почти идеално на изток, то вертикалната линия от върха на двускатния покрив на камерата до пода, разделяща стената на две равни части, по същество би представлявала точката на равноденствие, т.е. на изток. Ъгълът от върха на покрива до страничните стени на камерата (на нивото на пода) може да показва и ъгловите граници на точките на лятното и зимното слънцестоене на около 23° северно и южно от източната точка (фиг. 3.5).

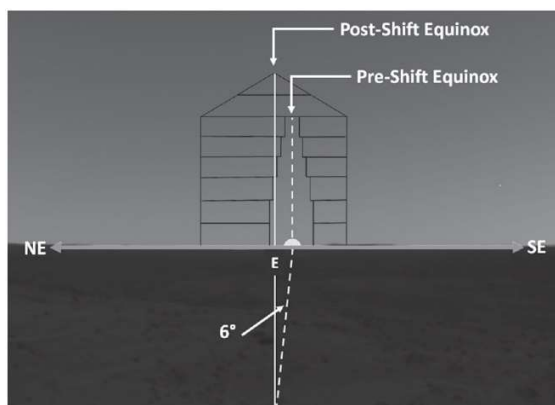

Фигура 3.4. Източната стена на Камерата на кралицата с нишата. Забележете как нишата е изместена в дясната част на стената.

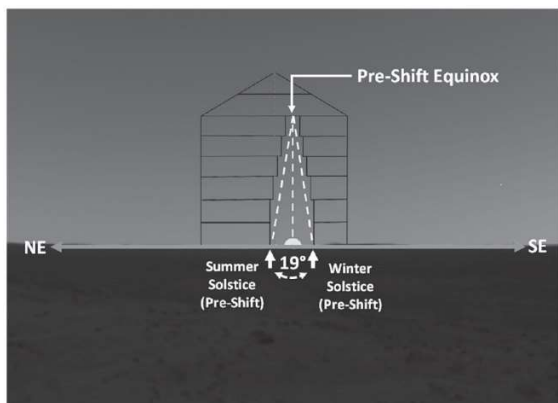

Фигура 3.5. Вертикалната линия от върха на покрива до пода на източната стена на Камерата на кралицата може да представлява равноденствената позиция на слънцето на източния хоризонт след изместването на полюсите, докато ъгълът от върха до страничните стени може да представлява ъгловата граница между точките на лятното и зимното слънцестоене.

Но как това помага да се обясни предназначението на нишата? Съществува оптична илюзия, известна като "лунна илюзия" - явление, което се случва и със слънцето. Когато слънцето е близо до хоризонта (изгрява или залязва), то може да изглежда много по-голямо, отколкото когато е високо в небето. Ако сега разгледаме любопитната и уникална особеност на нишата в източната стена на Камерата на кралицата (фиг. 3.4), ще установим, че тя е по-широка в долната си част и постепенно се стеснява, когато се издигне на височина, точно както често може да изглежда илюзията на изгряващото слънце. И така, ако приемем, че центърът на източната стена на този палат представлява равноденствената точка след смяната на полюсите (на изток; фиг. 3.5), тогава може да се окаже, че изместената позиция на нишата представлява равноденствената позиция на изгряващото слънце преди смяната на полюсите, на около 6° на юг от изток (фиг. 3.6), като страничните ѝ стени може би също представляват ъгловото разстояние между предишните точки на слънцестоене (фиг. 3.7) в света преди смяната на полюсите.

Фигура 3.6. Конструкцията с корнизи и изместената позиция на нишата може би са били предназначени да представят равноденствената точка на изгряващото слънце преди смяната на полюсите на 6° южно от изток. (Забележка: след смяната слънцето вече ще залязва на източния хоризонт).

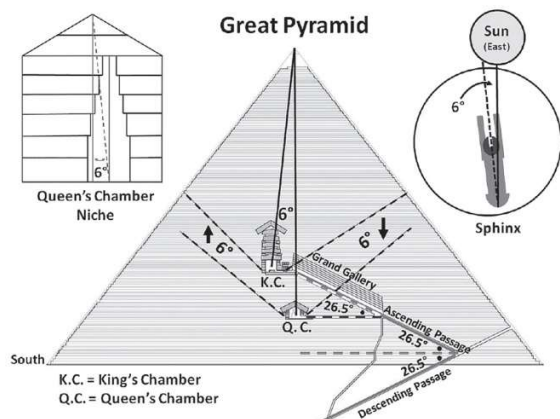

Фигура 3.7. Ъгълът от горната част на нишата до страничните стени може да представлява ъгловата граница между точките на лятното и зимното слънцестоене преди смяната на полюсите. Такова малко ъглово разстояние между слънцестоенето предполага, че по това време Гиза е била много по-близо до екватора и че осевият наклон на Земята е бил различен.

Две движения

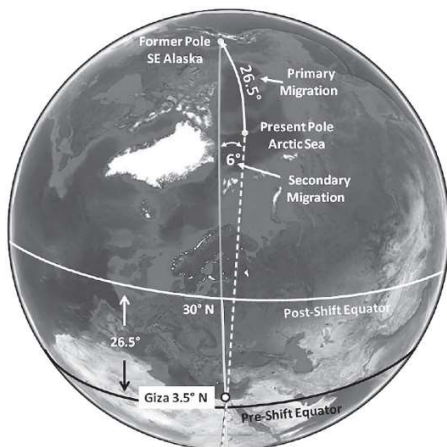
Един от най-любопитните аспекти на Голямата пирамида е преобладаването във вътрешния ѝ дизайн на два особени ъгъла - 6° и $26,5^\circ$ (фиг. 3.8). Ъгълът $26,5^\circ$ откриваме в наклона на Възходящия проход, с огледален ъгъл, който се разклонява в Сходящия проход, както и в наклона на Голямата галерия. По подобен начин ъгълът от 6° , както вече видяхме при изместената на 6° позиция на нишата, се открива и в няколко други ключови характеристики на този паметник. Фактът, че откриваме тези два ъгъла да се използват многократно в различни аспекти на архитектурата на пирамидата, предполага, че (а) те са били целенасочено кодирани в паметника и (б) трябва да изпълняват определена функция, най-вероятно от астрономическо или геофизическо естество.

И тези ъгли се появяват не само в рамките на пирамидата. В допълнение към наблюдението си, че бившият полюс в Аляска и Гиза са близо до пръстена на хоризонта, Боулс наблюдава и особеност в ориентацията на Сфинкса в Гиза. Той пише: "Интересно е, че този екватор [Аляският полюс] преминава през Гиза, Египет, на 5° северно от изток, а гръбнакът на Сфинкса (сам по себе си лежащ на 5° северно от изток) следва този древен екватор с точна точност "18.

Фигура 3.8. Ъглите 26,5° и 6° се срещат многократно в ключови архитектурни елементи на Голямата пирамида, а вероятно и на Сфинкса. Обърнете внимание на огледалния ефект на ъгъла от 26,5° между Възходящия и Низходящия проход.

Ако приемем, че наблюдаваното от Боулс отклонение на Сфинкса от 5° на изток всъщност е по-близо до 6°, тогава то също би се вписало в модела, наблюдаван в различните елементи на Голямата пирамида. Ако приемем, че тези две стойности, 6° и 26,5°, са наистина астрономически по природа, тогава какво ни казват те? Как те се вписват в една цялостна астрономическа картина? Ако Хапгуд, Боулс и Алисън са прави, че някога северният полюс на Земята се е намирал в югоизточната част на Аляска, като по този начин Гиза се е намирала много по-близо до екватора, тогава всъщност може би вече имаме отговор на този конкретен въпрос, защото ако преместим северния полюс на Земята от сегашното му местоположение в Арктическо море и го преместим в югоизточната част на Аляска (където теоретично се е намирал някога), тогава се случва нещо доста забележително (фиг. 3.9).

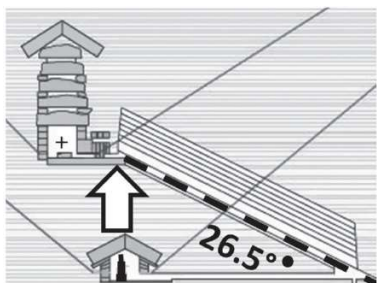

Фигура 3.9. Преместването на Северния полюс от Арктическо море в югоизточна Аляска води до двата ключови ъгъла от 26,5° и 6°, които наблюдаваме в Голямата пирамида.

Както се вижда от фигура 3.9, за да може Арктическо море да замени югоизточна Аляска като нов географски полюс, планетата ще трябва да се завърти едновременно в две посоки: по-голям вертикален (основен) ъгъл от $26,5^\circ$ с по-малък хоризонтален (вторичен) ъгъл от около 6° - същите два ъгъла, които откриваме да се повтарят отново и отново в ключовите характеристики на Голямата пирамида (фигура 3.8). В действителност тези две движения биха се случили в рамките на едно-единствено криволинейно действие върху земната сфера, но всяко от тях би имало различни наблюдаеми астрономически ефекти, които биха изисквали различни архитектурни елементи в пирамидата, за да бъдат предадени.

Първично движение ($26,5^\circ$)

Ако приемем, че преди Гиза се е намирала на около $3,5^\circ$ северна ширина, то очевидно, за да се намира на сегашната си ширина от около 30° северна ширина, Гиза е трябвало да се измести с още $26,5^\circ$ от екватора. И това може би са астрономическите данни, които ни предава Голямата галерия в Голямата пирамида, наклонена на $26,5^\circ$ (фиг. 3.10): Гиза е била изместена с $26,5^\circ$ от предишната географска ширина $3,5^\circ$ северна ширина до новата географска ширина малко под 30° северна ширина. Разбира се, ако Гиза е била издигната с $26,5^\circ$, тогава би трябвало да се наблюдава, че слънцето, обратно, трябва да е паднало на небето със същата цифра (явление, описано от някои от нашите древни свидетелства на очевидци).

Фигура 3.10. Наклонът от $26,5^\circ$ на Голямата галерия може би предава, че Гиза е била издигната с $26,5^\circ$, от $3,5^\circ$ северна ширина до сегашната ѝ ширина от около 30° северна ширина.

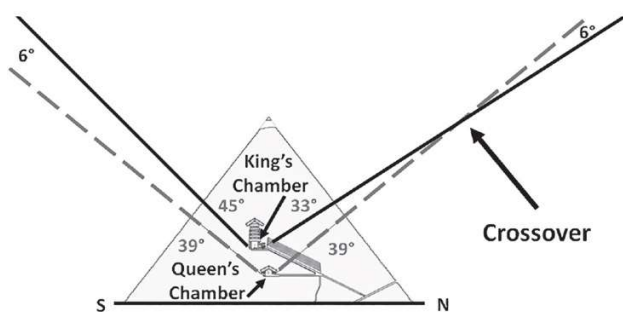
Вторично движение (6°)

Видяхме, че по време на събитието на смяна на полюсите, когато Северно море се придвижва към северната ос на въртене на Земята, за да се превърне в новия географски полюс (фиг. 3.9), то се извършва с криволинейно движение, състоящо се от основно движение от $26,5^\circ$ и по-малко

вторично движение от 6° , всяко от които би представило различни астрономически ефекти за наземния наблюдател. Докато основното движение очевидно е повишило географската ширина на Гиза с около $26,5^\circ$ (като по този начин е понижило Слънцето с $26,5^\circ$), изглежда, че едновременно с това по-малкото вторично движение всъщност е повишило южните звезди (включително пояса на Орион) с около 6° на височина (фиг. 3.11) - контраинтуитивно и донякъде парадоксално движение на небето, което строителите изглежда са вградили в четирите звездни шахти на пирамидата.

Бърз анализ на тези четири шахти показва, че ъгловата разлика на всяка двойка, точно както при нишата на Камерата на кралицата и Сфинкса, е изместена с около 6° и че траекториите на двете северни шахти представляват пресечна точка, докато при южните шахти не е така.

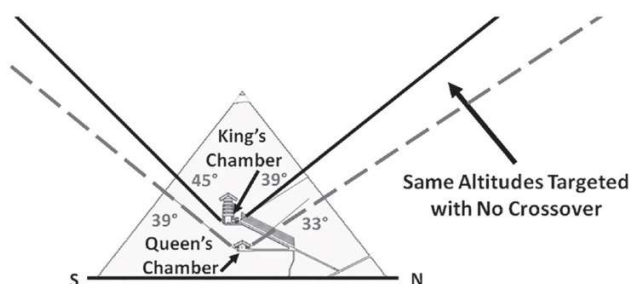
Тази конфигурация изглежда подсказва, че не става дума за четири статични точки на небето, насочени към четири различни фиксирани звездни дестинации за душата на царя, както смятат египтолозите, а по-скоро само за две точки на небето, които са били в движение; две начални точки, всяка от които на височина около 39° (една в южното небе и огледална точка в северното небе), които са се движили от една позиция на небето до друга позиция. Тъй като височината на южната точка се увеличава с 6° от около 39° до 45° , то нейната огледална точка в северното небе съответно ще падне с 6° от около 39° до 33° . При положение че един комплект валове от едната камера (на кралицата) маркира началните позиции, а вторият комплект валове от втората камера (на краля) маркира крайните позиции на смяната, неизбежно ще се стигне до пресичане на един или друг комплект валове, като конкретният комплект за пресичане зависи от посоката на въртене на смяната (по посока на часовниковата стрелка или обратно на нея).

Фигура 3.11. Четирите звездни вала на Голямата пирамида, показващи ъглова разлика от около 6° между всеки комплект валове. Обърнете внимание и на пресичането на траекториите на северните валове.

Ако тези шахти са били построени като канали за насочване на душата на фараона към определени следсмъртни дестинации сред звездите, както смятат египтолозите, тогава шахтите

биха могли също толкова лесно да се насочат към същите звездни дестинации, без да се пресичат траекториите на шахтите (фиг. 3.12). В този смисъл кръстосването изглежда е показателно за нещо много по-дълбоко; то ни крещи за небето в движение, тъй като наличието му в северните шахти е, просто казано, естествен резултат от наблюдението на две точки (звезди) на противоположни места в небето, които се въртят бързо и равномерно по небето от една позиция в друга, звезди, които се отклоняват от нормалните си курсове, точно както ни разказва древната коптско-египетска традиция.

Фигура 3.12. Ако северните шахти на пирамидата бяха насочени към дестинации за душата на фараона, те биха могли да се насочат към тези звездни дестинации, без да има нужда от кръстосване.

Противоположният ефект на по-малкото вторично движение би бил понижаване на географската ширина на Гиза с 6° (докато тя едновременно с това се е издигала на географска ширина чрез по-голямото първично движение). Въпреки това, ако крайният резултат е, че Гиза се е издигнала от $3,5^\circ$ на север до 30° на север (нетно нарастване на географската ширина с $26,5^\circ$), то тогава общото изместване на географската ширина всъщност трябва да е било около $33,5^\circ$, като противоположното по-малко вторично движение от 6° ефективно е анулирало 6° от по-голямото първично движение, привидно намалявайки първичното движение от $33,5^\circ$ до само $26,5^\circ$. Друг наблюдаем астрономически ефект от по-малкото вторично движение би бил, че кардиналните посоки биха се изместили около хоризонта също с 6° , факт, който, както беше отбелязано по-горе, може да е бил отчетен в разположението на нишата в Кралската палата (фиг. 3.6), а също и в неправилното разположение на Сфинкса.

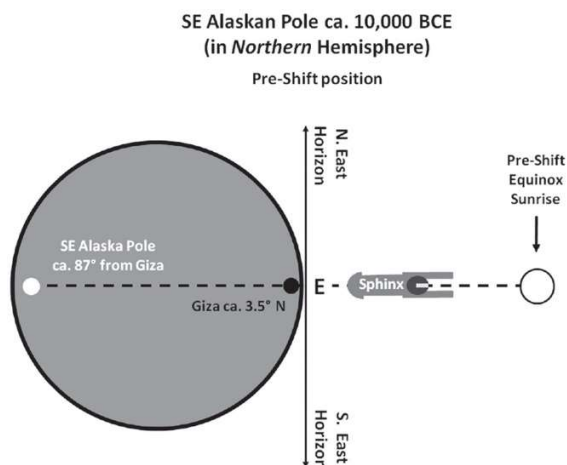
ИНВЕРСИЯ И НЕПРАВИЛНО РАЗПОЛОЖЕНИ ПАМЕТНИЦИ

Въпреки че всичко гореизложено може да подсказва за събитие, свързано с изместване на полюсите на около $26,5^\circ$, при такова изместване светът не би се обърнал с главата надолу или слънцето да изгрява и залязва на противоположни хоризонти, както разказват някои от древните ни традиции. Какви са тогава доказателствата, които ни казват, че освен че Гиза се е преместила

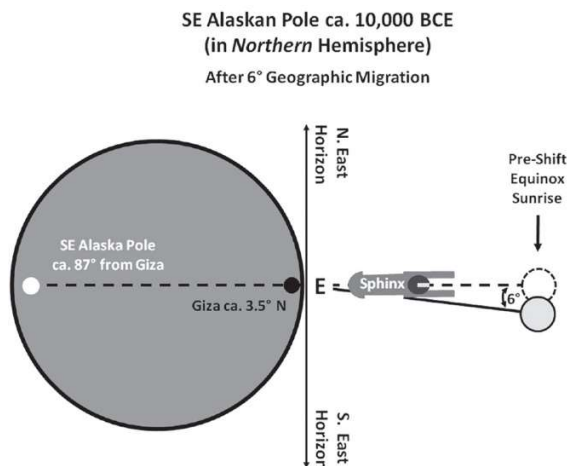
на 26,5° от екватора, Земята се е обърнала напълно на 180° по същото време? За да си отговорим на този въпрос, ще трябва да намерим и сравним два кардинално ориентирани паметника - един, построен преди изместването на полюсите, и един, построен след това. Тъй като изглежда, че кардиналните посоки в Гиза са били изместени с около 6°, би трябвало да видим това несъответствие, когато сравняваме подравняването на паметника преди изместването на полюсите с паметника след него. И така, имаме ли такива неправилно подредени паметници?

Сфинксът и нишата

Вече видяхме как Боулс е забелязал, че тялото на Сфинкса в Гиза сега е разположено на около 5° (вероятно 6°) северно от сегашната равноденствена точка на Слънцето, докато главата на паметника гледа директно на изток (вероятно е била преправена от глава на лъв на глава на фараон много по-късно в династичен Египет). По същия начин по-рано отбелязахме, че нишата в покоите на кралицата е ориентирана на 6° южно от сегашния изток. Това, разбира се, повдига очевидния въпрос: Защо тялото на Сфинкса (а не главата му) е разположено на 5° (или около 5°) северно от изток, докато нишата е разположена на 6° южно от изток? Ако се е случило изместване на полюсите, то със сигурност би трябвало да установим, че или и двата елемента са изместени в една и съща посока, или че единият от тях е изместен от изток, а другият е идеално изравнен с изток. При Сфинкса и нишата обаче се оказва, че и двете са изместени от изток с почти еднакви стойности, но в напълно противоположни посоки. Как може да се обясни това несъответствие в тези две характеристики?

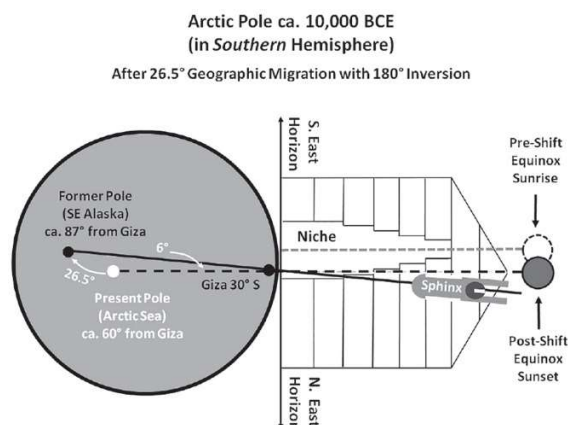

Фигура 3.13. При положение че Северният полюс се е намирал в югоизточната част на Аляска, Сфинксът (главата и тялото) е щял да гледа изцяло на изток към изгряващото слънце по време на равноденствие.

Фигура 3.14. С началото на смяната на географските полюси ефектът от вторичното движение би бил изместване на равноденствената точка с 6° на юг от изток, в резултат на което сфинксът се разминава и сега гледа на около 6° на север от изток.

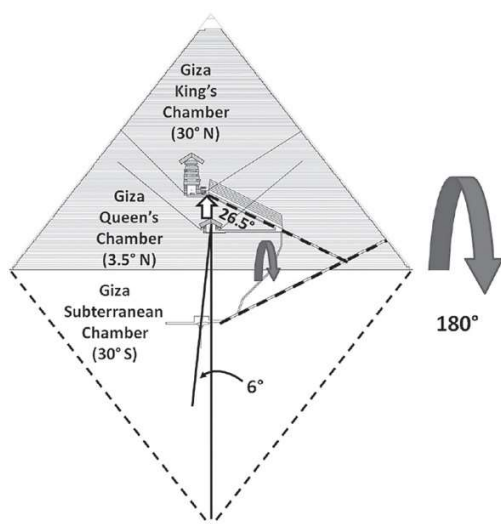
Има само едно обяснение и то напълно съответства на това, което древните традиции ни казват, че се е случило в древното ни минало: пълно обръщане на Земята, при което Слънцето изгрява на запад и залязва на изток (фиг. 3.13-3.15). Заслужава да се отбележи, че по-малките измествания от 6° и 26,5° ще се случат заедно с много по-голямото събитие на 180° и като следствие от него. На практика общата промяна на географската ширина възлиза на 206,5° (26,5° миграция + 180° инверсия). Имайте предвид също, че инверсията не е просто обръщане или преобръщане на планетата. Оста на въртене на Земята (нейните полюси) остава на място (спрямо неподвижните звезди), докато самата планета преминава през нея в голямо спираловидно движение (като по този начин запазва ъгловия си момент).

Фигура 3.15. Тъй като Земята завършва своята инверсия на 180° , това води до преместване на Арктическо море към полярната ос на планетата и до повишаване на географската ширина на Гиза с $26,5^\circ$, но вече разположена на 30° южно от екватора. От гледна точка на южното полукълбо слънцето сега залязва на 6° вляво от Сфинкса (и изгрява на запад). Нишата в покоите на кралицата може да е била построена в този момент след смяната на полюсите, за да отбележи предишното (преди смяната на полюсите) положение на изгряващото слънце.

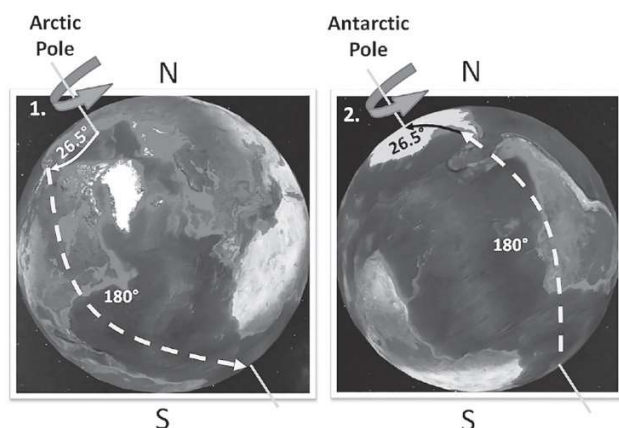
Подземната камера и изкачващите се и слизащите проходи

Подобно на Царската палата, нишата и звездните шахти, Подземната палата също се отличава със същото отклонение от 6° от централната ос на пирамидата (фиг. 3.16). Ако смятаме, че тези три камери са символ на променящата се географска ширина на Гиза, тогава наблюдаваме и огледално отражение (или инверсия) на Възходящия и Сходящия проход, което може би показва обръщане на самата Гиза на 180° . Тъй като Гиза се е преместила на $26,5^\circ$ географска ширина (посочено от Голямата галерия), тя е достигнала крайната си позиция от 30° северно от екватора. С напредването на инверсията на Земята на 180° обаче (може би посочено от огледалното отражение на Възходящия и Низходящия пасаж) Гиза ще се окаже накрая на 30° южно от екватора.

Фигура 3.16. Подземната камера също е изместена от централната ос на пирамидата с 6° . Огледалните ъгли на възходящия и низходящия проход на Голямата пирамида изглежда подсказват и за инверсия на 180° , при която Гиза, след като се е преместила на север с $26,5^\circ$, също е обърнала позицията си от север на юг от екватора.

След завършване на смяната слънцето вече ще изгрява на запад и ще залязва на изток. Такова обръщане би могло да се случи чрез бързо истинско полярно странстване или чрез метода на обръщане на върха, предложен от Питър Уорлоу. Както и да се е случила инверсията, крайният резултат би поставил Антарктида в Северното полукълбо, докато Арктическо море, в резултат на допълнителната миграция от $26,5^\circ$, би заменило югоизточна Аляска като нов полюс (в Южното полукълбо) (фиг. 3.17).

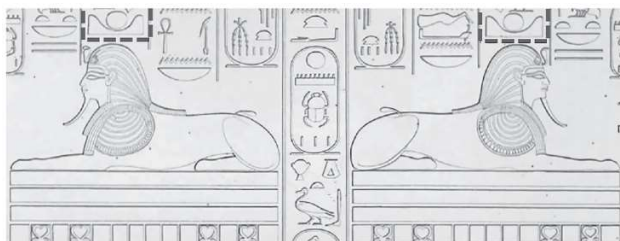
Фигура 3.17. След като Арктическо море е мигрирало с $26,5^\circ$ към земната ос и в резултат на инверсията на Земята на 180° , този регион вече ще стане новият полюс на Южното полукълбо, а Антарктида - полюсът на Северното полукълбо.

С лице към зората

Тъй като първоначално Сфинксът е бил построен така, че да гледа към изгрева на източния хоризонт, изглежда, че древните египтяни са изпитвали голяма почит към тази конкретна посока, като може би са я възприемали като "място на прераждането", символизирано от ежедневния изгрев на слънцето. Много любопитна особеност на Стелата на сънищата - епиграфска каменна плоча, която от хиляди години стои между лапите на Сфинкса, обаче е, че изобразява паметника, обърнат в две (противоположни) посоки (фиг. 3.18).

Тъй като изгревът на слънцето е на изток, защо Стелата на сънищата ни показва и Сфинкса, обърнат в противоположна посока - на запад? Някои смятат, че това може да означава, че някъде в пясъците на запад от сегашния паметник е заровен втори сфинкс, но, уви, такова откритие никога не е правено. Съществува обаче и друго възможно тълкуване на това, което изобразява двойният сфинкс върху Стелата на сънищата. Ако погледнем точно над главата на всяко от тези изображения на сфинкс върху стелата, ще забележим йероглифния знак ахет (в пунктира), който

според египтолозите представлява изгряващото на хоризонта слънце. Така че тук имаме Сфинкс, който наблюдава изгрева на слънцето на изток и на запад. Това може да обясни и защо Сфинксът носи древния епитет Хоремахет или "Хор на двата хоризонта".

Фигура 3.18. Рисуна на детайл от Стелата на сънищата, която стои между лапите на Сфинкса в Гиза. Стелата изобразява Сфинкса, обърнат към изгряващото слънце на два противоположни хоризонта. (Изображение по оригинална рисунка на Карл Рихард Лепсиус, 1842 г.)

Древните египтяни са се отвращавали от смъртта и са прекарвали голяма част от живота си в предпазване от нея, подготвяйки се не за смъртта, а за задгробния си живот. Ако приемем, че източният хоризонт се е смятал от тях за "място на прераждането", можем основателно да се запитаме защо са строили пирамидите си на западния бряг на Нил, тъй като западната част е "земята на мъртвите" и там слънцето умира всеки ден. Със сигурност източният бряг на Нил, където слънцето се възражда всеки ден, би бил по-подходящо място за паметници, построени, за да осигурят задгробния живот (независимо дали става въпрос за царя или царството).

По същия начин бихме могли да се запитаме още защо в така наречената погребална камера на тези пирамиди саркофагът обикновено е бил поставян в западния край на камерата, който в нашата съвременна космология е към залязващото слънце. Ако древните египтяни са разглеждали тези камери не като погребални, а по-скоро като "камери на възраждането", дали тогава не би било по-подходящо така нареченият саркофаг да бъде поставен в източния край на камерата, където слънцето се възражда всеки ден?

Тази идея за източния хоризонт като почитано "място на прераждането" се подкрепя и от доказателствата за големия брой мумии, открити в Египет с лица, обърнати именно към този хоризонт. Но ако, както ни казват древните египтяни, слънцето някога е изгрявало на запад, дали тогава няма да открием и много погребения с мумии, обърнати към този отдавна забравен изгрев на западния хоризонт? В тази връзка египтоложката Катрин А. Бард пише:

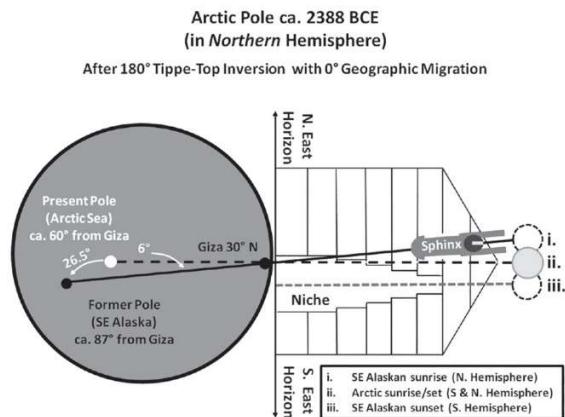
Брунтон разкопава около 750 бадарски погребения, повечето от които са свити в плитки овални ями. Повечето погребения са били поставени на лявата страна, обърнати на запад, с глава на юг. . .

Ориентацията на много от погребенията е случайна, но по-късните погребения във Вади Дигла са свити, поставени от дясната страна и ориентирани с глава на юг, обърната на изток, за разлика от тези, регистрирани в Накада, при които главата е обърната на юг, на запад.¹⁹

Разбира се, ориентацията на мъртвото тяло в гроба най-вероятно е била повлияна от обичаите и вярванията на съответната култура. Всичко, което е казано тук, е, че почитта към изгряващото слънце изглежда е била широко разпространена и преобладаваща практика през целия период на известната древноегипетска история и че тази почит е била свързана с дълбоко духовната концепция за изгрева на слънцето, символизиращ прераждането и задгробния живот. По този начин може да се окаже, че многобройните погребения, обърнати на запад, които са открити в Египет (повечето от които изглежда са по-стари погребения), всъщност са били погребвани с лице към изгрева, когато някога отдавна Земята е била обърната и слънцето е изгрявало на запад; може би не погребалният обичай на тези различни групи древни египтяни се е променил, а по-скоро посоката на изгрева.

Всичко това, разбира се, предполага, че второ събитие на смяна на полюсите (обръщане на 180° без географска миграция) трябва да се е случило хиляди години по-късно, за да се обърне тази геофизична конфигурация и Гиза да се премести на 30° северно от екватора, географската ширина, на която се намира днес, така че слънцето да изгрява на изток, както преди. Скоро ще видим някои доказателства, които сочат, че такова второ събитие може наистина да се е случило в (относително) по-ново време.

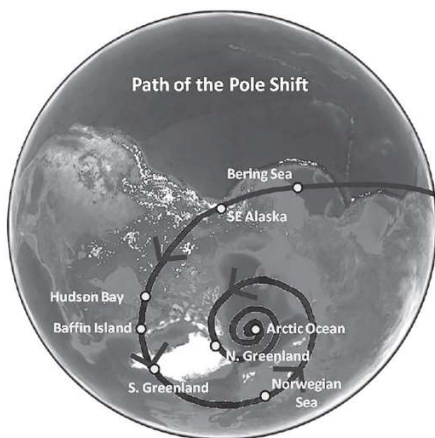
След като всичко се е наклонило на още 180° (без да е имало географска миграция по време на това второ събитие на смяна на полюсите), ще установим, че тялото на Сфинкса се намира на около пет-шест градуса северно от изток, докато нишата е изместена на около 6° южно от изток (фиг. 3. 19), като разликата между тях е около 12° в резултат на това, че Сфинксът е бил ориентиран на изток (в Северното полукълбо) преди първото изместване на полюсите, а нишата е била ориентирана след това изместване на полюсите (за да отбележи предишното положение на изгряващото слънце в Северното полукълбо). Същият ефект, разбира се, е довел до същата разлика от 12° между южната шахта на Царската палата с наклон 45° и северната шахта с наклон само 33°. И накрая, както бе посочено по-горе, погребенията, които някога са били обърнати към изгрева на западния хоризонт, сега биха били обърнати към залеза на слънцето ("земята на мъртвите"), докато по-късните погребения вече биха били обърнати към изгрева на източния хоризонт.

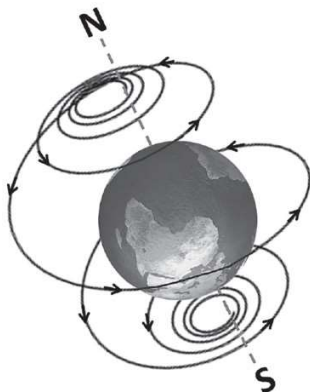
Фигура 3.19. Второто изместване на полюсите отново преобръща всичко. Слънцето отново изгрява на изток и залязва на запад. Тялото на Сфинкса сега е с около 6° изместено на североизток, въпреки че главата му сега би била преработена в тази на фараона, за да бъде обърната на изток към новата равноденствена точка. Нишата също се оказва неправилно ориентирана с 6°, но на югоизток.

ПЪТЯТ НА ПОЛЮСА

Първоначалната хипотеза на Хапгуд относно полюса в Аляска вероятно е била съвсем правилна, но с уговорката, че всички различни места, които той е идентифицирал в геоложките записи за предишните положения на земните полюси, всъщност може да са били част от едно непрекъснато събитие, една единствена непрекъсната спирална инверсия, случила се през много по-кратък и по-скорошен период от време (фиг. 3.20 и 3.21).

Фигура 3.20. Различните местоположения на Хапгуд за бившия географски полюс на Земята, заедно с тези на Гафни (о. Бафин) и Карлото (Берингово море и северозападна Гренландия), могат да бъдат съединени със спирала.

Фигура 3.21. Инверсията на Земята се осъществява със спираловидно движение, като по този начин се запазва ъгловият момент. При инверсията на Земята нейната ос на въртене остава неподвижна в звездното пространство; оста не се инвертира заедно със Земята, която продължава да се върти в обичайната си посока, в резултат на което Слънцето изгрява на запад и залязва на изток.

Ако това, което ни казват древните текстове, е вярно и горното астрономическо тълкуване на паметниците в Гиза е правилно, тогава изглежда, че някога Гиза се е намирала на около $3,5^\circ$ северно от екватора. В този свят преди преместването Сфинксът вероятно отдавна е съществувал, макар и вероятно с тяло и глава на лъв, и е бил обърнат към изгряващото слънце на изток, в екваторичната зона. Намирайки се само на $3,5^\circ$ северно от екватора, Гиза и Сфинксът биха се намирали в екваториалната област на Земята с нейните проливни ежедневни валежи, което може да помогне да се обясни силната водна ерозия, която днес откриваме по Сфинкса и стените на оградата му. Това екваториално разположение на Гиза с нейните обилни валежи може да помогне да се обяснят и някои древни карти, на които е показана течащата на север река Нил с голямо разклонение, преминаващо на запад от главната река към пустинята Сахара, и може да обясни допълнително "Зелената Сахара" или "Африканския влажен период", когато пустинята, която виждаме в тази част на света днес, също е била много по-влажна и зелена преди около 14 500 години.

След бурното инверсионно събитие Земята остава относително стабилна в продължение на много хиляди години до около двадесет и четвърти век пр. н. е., когато, както показват изследванията на австралийския астроном Джордж Ф. Додуел, изглежда, че Земята е била посетена от второ събитие, свързано със смяна на полюсите, вероятно като част от редовната геофизична механика на нашата планета. Изглежда обаче, че това второ събитие е било само инверсия на около 180° без географска миграция (по този начин географските ширини биха се преобърнали, но основните посоки биха останали същите и по този начин пирамидите биха останали перфектно ориентирани спрямо тях). За да може Земята да възвърне източния си изгрев, оста на въртене отново трябва да

е останала на място (спрямо неподвижните звезди) по време на това последно събитие на изместване. И така, с това второ обръщане Гиза е била обърната от 30° южна ширина към сегашната си ширина от 30° северна ширина и Слънцето отново е щяло да изгрява на изток и да залязва на запад. Тялото на Сфинкса обаче сега е било изместено на север от изток с пет или шест градуса, въпреки че лъвската му глава вероятно е била преработена по това време в глава на фараона, за да се изравни с новия равноденствен източен изгрев.

Земята претърпява последното си изместване на полюсите около 2345 г. пр.н.е., както е наблюдавано от Додуел (разгледано по-долу) - време, което съвпада с упадъка на Старото царство на Египет и други древни съвременни култури.

ПРЕМЕСТВАНИЯ НА ПОЛЮСИТЕ: ДОКАЗАТЕЛСТВАТА

Освен древните текстове, които ни разказват за отклоняването на звездите от обичайния им ход и за преобръщането на Земята, съществуват и доказателствата, представени от Чарлз Хапгуд и други изследователи на древните размествания на полюсите. Като оставим това настрана, заедно с особеностите на дизайна на Голямата пирамида, които могат да подсказват за подобно събитие, какви допълнителни доказателства могат да бъдат в подкрепа на тезата, че тези внезапни и бързи географски промени на Земята наистина са се случвали в далечната древност?

Събитието Додуел

В началото на XX век австралийският астроном Джордж Ф. Додуел (фиг. 3.22) представя научни данни, които предполагат, че геодинамичният статус на Земята в древността е бил много различен. Започвайки през 1934 г., Додуел прекарва няколко десетилетия в интензивни изследвания на астрономическите подреждания на структури от целия древен свят и през 1963 г. в ръкописа на непубликуваната си книга стига до противоречивото заключение, че внезапно смущение - накланяне на полярната ос на Земята - е настъпило още през 2345 г. пр. н. е., преди по-малко от пет хиляди години. *6 Додуел демонстрира доказателство за спорното си заключение с представянето на логаритмична синусоидална крива от древни измервания, която показва възстановяване на полярната ос на Земята след голямо "смущение".

Фигура 3.22. Изследванията на австралийския астроном Джордж Ф. Додуел показват, че около 2345 г. пр. н. е. е имало смущение на земната ос на въртене. (Снимката е предоставена с любезното съдействие на Бари Джей Сетърфийлд и семейство Додуел. Оригиналният ръкопис на Додуел може да бъде прочетен на адрес barrysetterfield.org).

Датата на вертикализиране на кривата - 2345 г. пр. н. е. . Хр. съвпада с "нередност", като това е голяма и внезапна промяна в наклона на земната ос. . . . Следователно кривата е сигурно и надеждно математическо доказателство, че през 2345 г. пр. н. е. земната ос е била внезапно изместена от силен удар. . . . Това е крива на възстановяването, на възстановяването на равновесието след смущение; тя показва със сигурност, че смущението на земната ос е настъпило през 2345 г. Изглежда вероятно, че земната ос на въртене е била внезапно изместена от силата на удара през 2345 г. пр.н.е. от първоначалния наклон от около 5° с около $21,5^{\circ}$ до нов наклон от около $26,5^{\circ}$.²⁰

Изследванията на Додуел са подробни и обширни. Макар че той споменава само възстановяването след голямо нарушение на осевия наклон на Земята, това не означава, че се отхвърля възможността това осево нарушение да е било само наследство или подпис на много по-голямо и може би по-скорошно инверсионно събитие. След такава голяма инверсия нашата планета несъмнено би преминала през много векове на геофизични "конвулсии" от типа на наблюдаваните от Додуел.

От особен интерес в откритията на Додуел е, че неговата дата 2345 г. пр. н. е. за това смущение на земната ос съвпада с бързия упадък на древноегипетската цивилизация в т. нар. тъмна епоха, известна като Първи междинен период. Тази дата съвпада и с упадъка на редица други съвременни култури от ранната бронзова епоха, като например Акадската империя, и, което е любопитно, тя е в рамките на няколко години от датата, която библейският учен Джеймс Ашър дава за Ноевия потоп, около 2349 г. пр. н. е.²¹ Възможно ли е тези големи наводнения на Земята да са свързани по някакъв начин с преобръщането на Земята? Общата датировка на Додуеловото смущение на осевия наклон се подкрепя и от по-ранните изследвания на Жорж Кювие, който през 1812 г. заявява: "Следователно съм съгласен с ММ. Ако нещо в геологията е установено, то е, че

повърхността на нашето земно кълбо е претърпяла голяма и внезапна революция, чиято дата не може да бъде отнесена към много по-ранен период преди пет или шест хиляди години; че тази революция е затрупала и накарала да изчезнат страните, които преди това са били населени с хора. "22

Сега, ако, както настояват египтолозите, Голямата пирамида е построена⁴⁸ преди около 4500 години (около 2550 г. пр. Хр.), тогава геофизичните данни, които изглежда са закодирани в паметника, не могат да се отнасят към смяната на Додуел от около 2345 г. пр. Хр. Това, което откритията на Додуел показват допълнително, е, че тези големи катаклизми на Земята съвсем не са невъзможно или дори необичайно явление в геодинамиката на планетата, а напротив, изглежда, че са нейна присъща характеристика, която се проявява по някакъв естествен, но все още неизвестен механизъм на всеки толкова често в геофизичния ѝ жизнен цикъл.

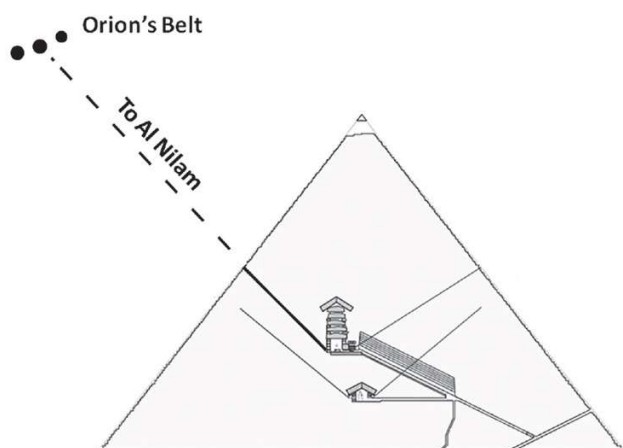
Парадоксът на Орион

Друга индикация, че в далечната древност е имало изместване на полюсите, идва до нас - макар и косвено - от изследванията на американския астроном Вирджиния Тримбъл и родения в Египет автор на бестселъри Робърт Баувал, които независимо един от друг се опитват да намерят начини за датиране на пирамидите в Гиза с помощта на науката археоастрономия.

През 1963 г. Тримбъл прави интригуващо наблюдение, което според нея може да помогне за датирането на Голямата пирамида (а оттам и на нейните съвременници). Тя изчислила, че около 2550 г. пр.н.е. ъгълът на наклона 45° на шахтата, която минава от южната страна на Царската камера на пирамидата, точно съвпада със звездата Ал Нилам, централната звезда от пояса на Орион (фиг. 3.23).

Това откритие е приветствано от египтолозите като потвърждение на възрастта на пирамидата и, тъй като се смята, че той е управлявал Египет по това време, като косвено доказателство, че Голямата пирамида е била построена като гробница и инструмент за възстановяване на фараона от Четвърта династия Хуфу и че тази конкретна шахта е била изработена в рамките на надстройката на пирамидата, за да насочи душата на царя към съзвездието Орион, което древните египтяни са смятали за звездно олицетворение на Озирис, техния бог на възраждането и регенерацията. Приемайки теорията на Тримбъл за подреждането на звездните височини на тези шахти, египтолозите по същество - може би несъзнателно - признават идеята, че звездните шахти на Голямата пирамида могат (теоретично) да се използват за датиране на паметниците чрез звездни подреждания. И може би не грешат в това си убеждение, защото, както си спомняме, коптско-египетската легенда за Сурид разказва: "Царят също така депозирал инструментите и турибулите, с които предците му са принасяли жертви на звездите, а също и техните писания; също и положението на звездите и техните кръгове; заедно с историята и летописите на

отминалите времена, на онова, което предстои, и на всяко бъдещо събитие, което ще се случи в Египет. "23

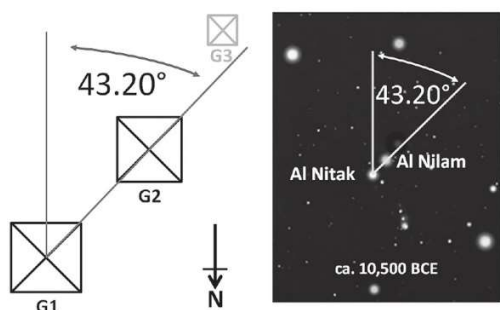

Фигура 3.23. Вирджиния Тримбъл открива, че южната шахта на Царската палата, която е наклонена под ъгъл от 45° , би трябвало да се изравни с Ал Нилам, централната звезда от пояса на Орион, около 2550 г. пр. н. е.

Около тридесет години по-късно обаче нещата претърпяват драматичен обрат, когато през 1994 г. Баувал и съавторът му Ейдриън Гилбърт публикуват своя международен бестселър "Тайната на Орион", в който теорията на Тримбъл за датирането на звездния вал по височина е основно оспорена, когато Баувал представя своята теория за корелацията на Орион като алтернативно средство за използване на звездите от пояса на Орион за датиране на пирамидите в Гиза. Баувал осъзнава, че звездите от пояса не само променят височината си на небето, като се движат нагоре-надолу като асансьор, когато се наблюдават на юг за дълъг период от време (в резултат на бавното прецесионно движение на Земята), но и че линията от три звезди от пояса също се накланя или завърта напред-назад, създавайки различен ъгъл на небето, докато звездите се плъзгат нагоре-надолу по южния меридиан през тази дълга прецесионна година (която продължава около двадесет и шест хиляди календарни години и понякога се нарича Платонова година или Голяма година).

Баувал осъзнава, че ако трите главни пирамиди в Гиза представляват трите звезди от пояса на Орион, то тогава строителите може да са поставили пирамидите на земята със същия ъгъл на завъртане, който звездите от пояса са имали по южния меридиан по времето, когато монументите са били планирани, като по този начин ефективно са кодирали в тях дата на построяването им (или поне, според Баувал, дата на проектирането им).

И така, имайки предвид тази идея, Баувал се заема да измери ъгъла на линията, минаваща през върховете на двете най-големи пирамиди в Гиза (G1/Khufu*7-G2/Khafre), и установява, че ъгълът на тази линия (от север) е около $43,20^\circ$. След това задействал софтуера си за картографиране на звездите (Skyglobe 3.5)^{†8}, за да открие кога ъгълът на линията през двете партньорски звезди в пояса на Орион (Ал Нитак и Ал Нилам) е бил завъртан на южния меридиан (на юг) със същия ъгъл от $43,20^\circ$, като по този начин е съвпаднал с техните земни аналози на пирамидите. Баувал вероятно е очаквал, че неговият метод за датиране чрез завъртане на пояса ще съвпадне с датата около 2550 г. пр. н. е., която Тримбъл е получил преди това, използвайки своя метод за датиране на звездните шахти по височина. Въпреки това египетският изследовател е бил шокиран. След като въвел различните параметри в софтуера си за картографиране на звездите, програмата незабавно дала на Баувал необичайния, озадачаващ и донякъде противоречив резултат за неговия метод за подравняване на коланната ос - около 10 500 г. пр.н.е.^{†9} (фиг. 3.24).

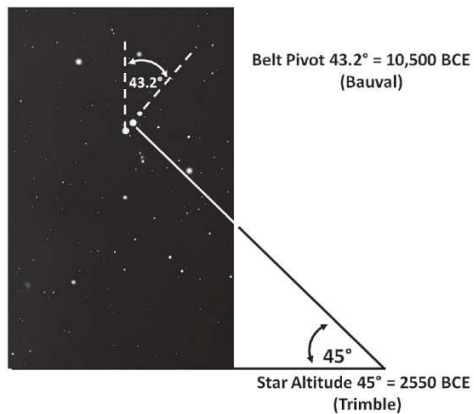

Фигура 3.24. Астрономическият софтуер на Баувал показва, че ъгълът на пирамидата G1-G2 от $43,20^\circ$ съвпада със същия ъгъл на въртене при еквивалентните звезди от пояса (на юг) около 10 500 г. пр. н. е.

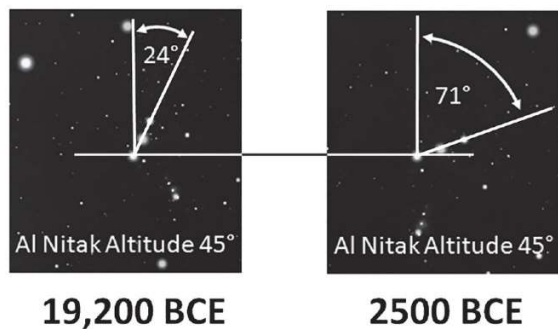
И така, докато южната шахта на Царската палата съвпада с коланната звезда Ал Нилам около 2550 г. пр.н.е. (по метода за датиране по звездна височина на Тримбъл), странно е, че методът за датиране на Баувал, използващ ъгъла на въртене на коланните звезди $43,20^\circ$ (съвпадащ с ъгъла на въртене на пирамидите), показва много по-голяма възраст - около 10 500 г. пр.н.е., което прави паметниците с около осем хиляди години по-стари от общоприетата дата на построяване на пирамидите - около 2500 г. пр.н.е. Дори Баувал се затруднява да обясни адекватно своето спорно и донякъде объркващо откритие, тъй като самият той винаги е приемал ортодоксалната хронология на пирамидите.

Но в това разминаване между различните техники за датиране на Тримбъл и Баувал всъщност може би наблюдаваме дихотомия, която ни представя една по-дълбока скрита истина, откритие, което може да предложи подкрепа на спорното твърдение в коптско-египетската устна традиция, че звездите са се отклонили от редовните си пътища по небето.

Това, което трябва да се отбележи и подчертае тук, е, че - поне теоретично - двете различни техники за звездно датиране, използвани от Тримбъл и Баувал, би трябвало да стигнат до една и съща дата, тъй като строителите почти сигурно са наблюдавали и кодирали и двете тези подреждания от едно наблюдение на звездния пояс (фиг. 3.25).

Фигура 3.25. Както височината на избраната коланна звезда (Al Nilam) от 45° , така и ъгълът на завъртане на колана от $43,2^\circ$ лесно биха могли да бъдат записани от строителите по време на едно и също звездно наблюдение и тези данни да бъдат кодирани в паметниците в Гиза.

Фигура 3.26. Звездата от пояса Ал Нитак достига височина от 45° на южния меридиан два пъти в рамките на един пълен прецесионен цикъл. Преди това това се е случило около 19 200 г. пр. н. е., а след това отново около 2500 г. пр. н. е. Само чрез включването на оста на пояса, която е различна за всяка от тези две дати, в комбинация с височинния ъгъл, могат да се разграничат двете възможни дати и да се определи уникален и точен маркер за датата.

Всъщност кодирането на двете подравнявания в паметниците от едно и също наблюдение всъщност би било от съществено значение, защото само тогава е възможно да се създаде уникален звезден датен маркер в рамките на пълния 26 000-годишен прецесионен цикъл (фиг. 3.26).

Без да бъдем излишно технически, този уникален астрономически датен маркер се появява, защото относителната скорост на промяна между височината и оста на звездите в пояса се случва с малко по-различни скорости, което означава, че двете подредби могат да се сближат само веднъж за целия прецесионен цикъл (или по-дълго). По този начин, когато намерим датата за едно от двете подравнявания, автоматично трябва да стигнем до същата дата за второто подравняване, тъй като, както беше посочено, и двете наблюдения на подравняването почти сигурно са били направени (и кодирани) от едно и също наблюдение. Вместо това, обаче, при наблюденията на подреждането на Тримбъл и Баувал в Гиза откриваме парадокс, необяснимо несъответствие между двете подреждания от около осем хиляди години, което е наистина озадачаващо. Реално погледнато, тази разлика във времето просто не би трябвало да съществува.

Първият въпрос, който трябва да се зададе тук, разбира се, е дали някога в нашето далечно минало е имало време, когато двете различни подравнявания, наблюдавани от Тримбъл и Баувал, са могли да бъдат наблюдавани в звездния пояс в един и същи момент (т.е. време, когато тези две подравнявания са се сближили на една и съща дата). Ако е така, тогава колко назад трябва да обърнем небето, за да може тези две подравнявания, които откриваме кодирани в паметниците в Гиза, да съвпадат едновременно с техните звездни аналози в пояса на Орион? И, разбира се, ако може да се открие такова условие, тогава колко стари биха могли да бъдат паметниците в Гиза?

ИЗГУБЕНИ ВЪВ ВРЕМЕТО

В отговор на този въпрос беше направен анализ на историческото прецесионно движение на звездите от пояса на Орион в продължение на сто хиляди години (т.е. четири пълни прецесионни цикъла) с помощта на софтуер за картографиране на звездите (Stellarium v.0.19.1) и странното е, че през цялото това време не беше открита дата, на която тези две условия за подравняване между небето и земята да са съвпаднали в една дата. Със сигурност през този дълъг период могат да се получат няколко дати, когато всяка от трите звезди от пояса е достигнала височина 45° по южния меридиан. И да, можем да открием и няколко дати, когато поясът на Орион е бил завъртян на $43,20^\circ$ на юг. Въпреки това всички случаи на дата на завъртане и дата на височина са разделени един от друг с много хиляди години, като никога не е имало сближаване между тях. Съществуват три възможни начина за обяснение на този неуспех да се намери дата на сближаване:

Един или и двата вида звездни подреждания, представени от Тримбъл и Баувал, всъщност не съществуват в реалността; т.е. строителите изобщо не са създали съзнателни звездни

подреджания, използвайки звездните пояси, а ъгълът на пирамидата на Баувал (върх G1 - върх G2) и различните ъгли на звездните валове може би са просто произволни или са изпълнявали някаква неизвестна символична функция.

Датата на сходимост на двойното подреджане на Баувал и Тримбъл е толкова древна, че надхвърля ограничението от сто хиляди години на наличния в момента търговски софтуер за картографиране на звездите.

Ако звездните валове наистина представляват изместване на звездите в древни времена (може би показващо събитие, свързано със смяна на полюсите), тогава от времето, когато са били създадени подравненията Баувал-Тримбъл, е настъпило последващо събитие, свързано със смяна на полюсите (както изглежда показват изследванията на Додуел), което на практика е презаписало или изтрило предишните геодинамични параметри на Земята (които са били кодирани в пирамидите), като по този начин Земята е получила нов (различен) набор от прецесионни параметри от тези, които е имала преди. Тези нови свойства на нашата Земя и космос естествено са кодирани в нашия съвременен софтуер за картографиране на звездите, но не и в паметниците в Гиза, които са били поставени в свят преди смяната на полюсите, който е притежавал различни геодинамични свойства. Накратко, може да се окаже, че се опитваме да съгласуваме звездните подредби на Баувал-Тримбъл, използвайки сегашните геодинамични свойства на Земята, които просто не са съществували по времето на построяването на пирамидите; това е малко като да се опитваш да завъртиш ключалка, използвайки грешен ключ. Това допълнително доказва, че Голямата пирамида не е могла да бъде построена след събитието на Додуел за изместване на оста около 2345 г. пр.н.е., защото ако случаят беше такъв, тогава подравняването на Баувал-Тримбъл щеше да отразява сегашната орбитална механика на Земята и тогава щяхме да можем да ги съгласуваме с една дата.

Казано по-просто, фактът, че не можем да съпоставим тези две подравнявания с една дата на конвергенция, предполага, че в древното ни минало са се случили две измествания на полюсите, като второто (най-скорошното) събитие е заличило геодинamikата на Земята, която е преобладавала между първото и второто изместване.

Макар че със сигурност е възможно тези подравнявания, наблюдавани от Тримбъл и Баувал, да нямат звездно значение и да имат чисто символичен или произволен характер, трудно е да се види, че случаят е такъв; дори повечето египтолози приемат, че шахтите на Голямата пирамида вероятно имат някаква звездна функция, макар и свързана с религиозните вярвания на древните египтяни. Възможно ли е пирамидите да са на повече от сто хиляди години? Две неща подсказват, че не:

Ръчните изчисления, които надхвърлят ограничението от сто хиляди години на сегашния софтуер за картографиране на звездите, показват, че с все по-назад във времето звездите в пояса губят познатия си "кучешки" модел и наблюдаваната днес тясна връзка между звездите и пирамидите напълно се разпада.

Самите древни египтяни са датирали началото на своята цивилизация едва преди тридесет и девет хиляди години (тази голяма възраст, разбира се, се оспорва от египтолозите, които я смятат само за митологична).

И така, ако не можем да открием датата на конвергенцията на Баувал-Тримбъл в нашия софтуер за картографиране на звездите през последните сто хиляди години (или след това), тогава единственото, което ни остава да обясним липсата ѝ, е по-скорошно събитие, свързано с изместване на полюсите - събитие, което според изчисленията на Додуел се е случило около 2345 г. пр.

Това, на което може би сме свидетели с тези две различни дати на подравняване, представени от Баувал и Тримбъл, всъщност е крайният резултат, нетният ефект и ефективното доказателство за по-скорошно събитие на изместване на полюсите, което на практика е разединило първоначалната единна дата на подравняване на строителя, разделяйки я на двете отделни дати на подравняване, които Баувал и Тримбъл независимо наблюдават в днешните паметници. В резултат на по-скорошното събитие на инверсия (т.е. събитието на Додуел от около 2345 г. пр.н.е.) подравняванията просто не могат да се сближат с една дата на подравняване в рамките на настоящия прецесионен цикъл.

Обръщане на Гиза в нейния "Ед

Една от най-ранните критики към теорията на Баувал за корелацията на Орион (описана по-горе) беше, че относителните позиции на пирамидите на земята в Гиза не съответстват на относителните позиции на звездите от пояса на небето. Най-гласовитият критик в това отношение е Ед К. Круп от обсерваторията "Грифит" в Лос Анджелис. През октомври 2001 г. Круп пише следната критика на теорията за корелацията на Орион:

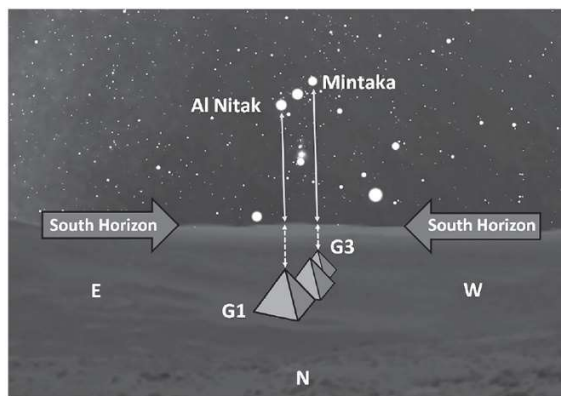
В "Тайната на Орион" Робърт Баувал и Ейдриън Гилбърт определят трите главни пирамиди в Гиза като символично изображение на трите звезди в пояса на Орион. Те подкрепиха това заключение, като съпоставиха въздушна снимка на трите пирамиди, които се появяват като диагонална линия през цялата страница, с телескопична снимка на пояса на Орион. Тези звезди следват подобен диагонал през страницата. Размишлявайки върху двете снимки, осъзнах, че изображението на Гиза е представено с юг в горната част на страницата. На снимката на пояса на Орион северът е в горната част на страницата. Тъй като Баувал и Гилбърт разглеждаха Гиза като карта на небето, съвпадението на север в небето с юг на земята изглеждаше странно. . . .

За да се изобрази небето на земята по начин, който съответства на схемата на звездите, които виждаме на небето (и така се запазва геометрията), е необходимо да се обърне северът на небето спрямо северът на земята. В известен смисъл това може да се постигне, като "плъзнете" Орион по

меридиана до южния хоризонт и го изтеглите на север, с краката напред (на юг) по земята. Тази процедура всъщност е това, което Робърт Баувал, Греъм Хенкок и д-р Рой правят, когато казват "Просто гледайте на юг", за да изглежда поясът на Орион като плана на Гиза. Ето защо на двете снимки в "Тайната на Орион" северът е поставен от противоположните страни на страниците.

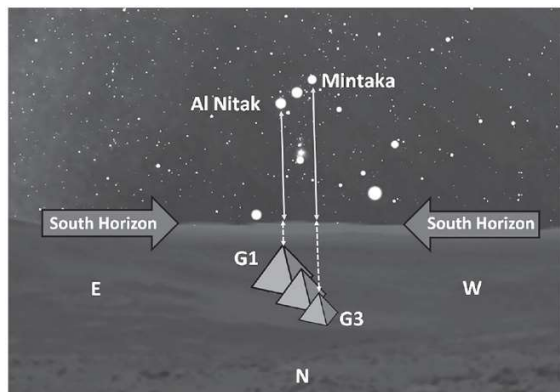
Следователно можете да съпоставите Орион с Гиза, като гледате на юг, но за целта трябва да обърнете кардиналните посоки на едната или другата карта. При този вид картографиране (просто гледайте на юг) ъгълът на "пояса" на пирамидите е наред, но северът в небето е картографиран на юг на земята. Това е равносилно на обръщане на Египет с главата надолу и именно това съм казвал в публикации, кореспонденция, лекции и по телевизията.²⁴

Макар че Круп е технически прав тук, Баувал (и Хенкок) се позовават на художествена лицензия на съотношението, като си представят, че звездите от пояса на южното небе се спускат от небето към южния хоризонт и след това, подобно на ролетна щора, се изтеглят на север върху земята. Това работи и вероятно е най-интуитивният начин за представяне на звездния пояс на земята, но както посочва Круп, все пак обръща посоката на звездния пояс, при което Ал Нитак се наблюдава най-близо (най-ниско) до южния хоризонт, но земният му аналог на земята в Гиза, Голямата пирамида, е разположен най-далеч от този хоризонт (спрямо другите две главни пирамиди). От друга страна, звездата Минтака, която е най-високата от звездите в пояса, се намира най-далеч от (или най-далеч над) южния хоризонт, но нейният земен аналог, пирамидата Менкаура, е разположена най-близо до този хоризонт (фиг. 3.27).

Фигура 3.27. Ед Круп отбеляза, че теорията за корелацията на Орион на Робърт Баувал обръща позициите на земните пирамиди спрямо позициите на звездите от пояса. Звездата Ал Нитак например е най-близо до южния хоризонт, но нейният звезден аналог, Голямата пирамида, е най-далеч от този хоризонт (или най-далеч на север).

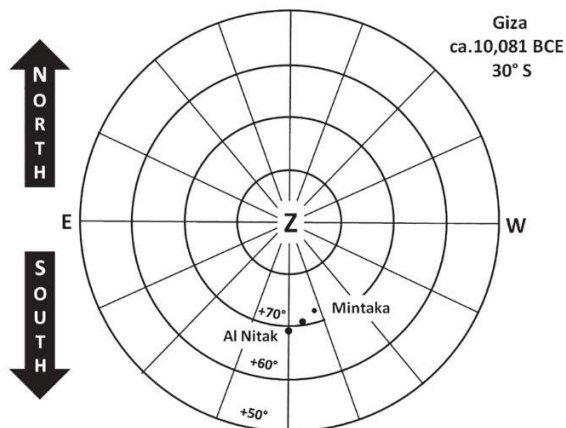
Ако пирамидите бяха разположени на платото Гиза в съответствие със стриктното спазване на относителното астрономическо положение на всяка звезда над южния хоризонт, тогава бихме могли да очакваме да видим разположението на пирамидите в Гиза на земята, като Голямата пирамида (G1) е разположена най-близо до южния хоризонт, а G3 е най-далеч от него (фиг. 3.28).

Фигура 3.28. Пирамидите в Гиза, както биха могли да изглеждат, ако строителите бяха представили по-точно относителното разстояние на всяка от звездите от пояса от южния хоризонт.

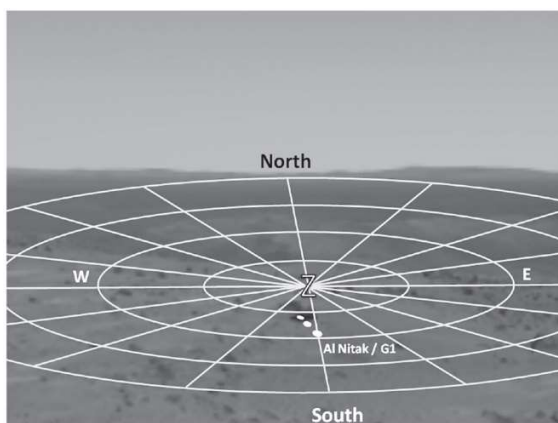
Но има едно доста очевидно решение на тази критика на Круп: просто приемаме това, което ни казват древните текстове, и се позоваваме на инверсия на Земята, при която Гиза буквално е обърната наопаки, точно както според Круп би било необходимо, за да може корелацията между звездите и пирамидите да функционира правилно (от строго астрономическа гледна точка).

Ако приемем, че Земята около 10 000 г. пр.н.е. е била напълно обърната по начина, описан по-рано в тази глава (повече за това има в глава 7), то това би изтласкало Гиза на 30° южна ширина. В резултат на това звездите от пояса щяха да изглеждат много, много по-високо на нощното небе. Всъщност тези звезди биха се виждали най-добре не като се гледа на юг (или на север), а като се гледа нагоре! В този случай звездите от пояса ще се намират високо над главата ви, близо до зенита (центъра на небесния купол) на небето, на височина 69° (фиг. 3.29). Обикновено, гледайки нагоре към зенита на небето и със север зад гърба си, вие бихте имали запад отляво и изток отляво.

Фигура 3.29. Небесният купол на небето около 10 000 г. пр. н. е., с Гиза на 30° южна ширина, показва пояса на Орион над главата на височина 69° (Ал Нитак). Обърнете внимание, че Ал Нитак е най-близо до юг и най-далеч на изток на небесната сфера, докато Минтака е най-далеч на север и на запад. (Показаните тук обърнати източни и западни посоки са просто следствие от това, че гледате небесната мрежа нагоре със север на гърба си. Ако направим гумен печат на това изображение на небесната мрежа и след това го отпечатаме върху лист хартия, отпечатъкът ще се превърне в обратен образ на първообраза).

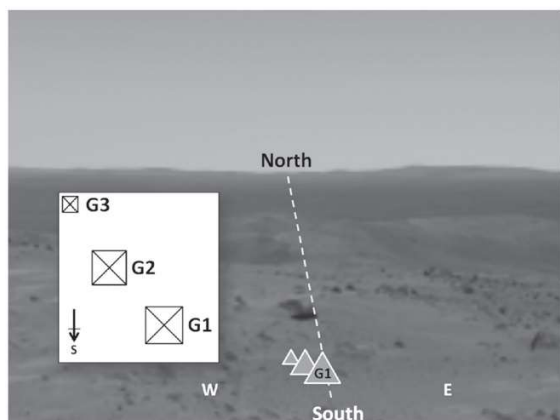
След това можем да проектираме или отразим тази небесна мрежа на земята в Гиза (фиг. 3.30), като внимаваме да съпоставим правилно всяка звезда с кардиналните посоки (като държим Ал Нитак най-далеч на юг и изток, а Минтака - най-далеч на север и запад). След като звездите са правилно нанесени на земята, това се превръща в план, върху който се разполагат и строят пирамидите.

Фигура 3.30. При нанасянето на небесната мрежа върху земята в Гиза Минтака ще бъде разположена най-далеч на север и запад, а Ал Нитак - най-далеч на юг и изток.

Ако сега построим пирамидите според нашия план на пояса на Орион (фиг. 3.31, следващата страница), ще открием, че Голямата пирамида (G1) е разположена най-далеч на юг и изток от другите две пирамиди, което отразява относителното положение на Ал Нитак (звездния аналог на G1) в този обърнат свят, докато пирамидата на Менкаура (G3) е най-далеч на север и запад, което отразява относителното положение на Минтака. Това разположение на пирамидите, разбира се, е огледално на това, което откриваме в Гиза днес, и по същество е това, което Круп аргументира в своя полза с критиката си към теорията за корелацията на Орион на Баувал.

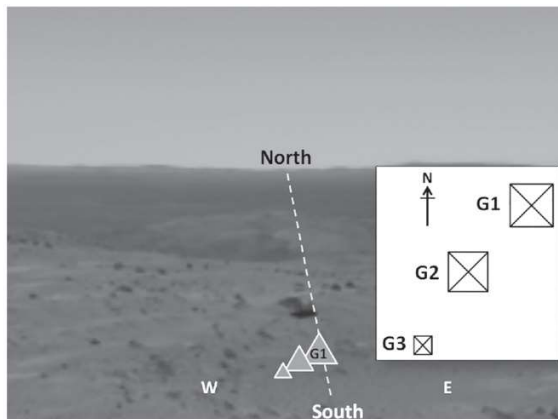
Когато настъпило последното (и най-скорошното) събитие на инверсия, Земята (и Гиза) се обърнали, в стила на Джанибеков, с още 180° (или приблизително толкова), което ни дало конфигурацията, която виждаме в Гиза днес, с противоречивото подреждане на Сфинкса, звездните шахти, нишите и, разбира се, особеното подреждане на пирамидите Гиза/Орион. Всички тези противоречия в подреждането напълно изчезват, когато просто си представим, че Сфинксът е построен преди първото обръщане на Земята, пирамидите - малко след това събитие, а след това, хиляди години по-късно, всичко се преобръща отново с второ обръщане на 180° , за да се получи това, което виждаме днес в Гиза (фиг. 3.32).

Фигура 3.31. Построяването на пирамидите в съответствие с плана на пояса на Орион (от гледна точка на южното полукълбо) поставя Голямата пирамида най-далеч на юг и най-далеч на изток от останалите пирамиди, което е обратното на това, което виждаме днес в Гиза, и което според Круп би осигурило по-точна астрономическа връзка между небето и земята.

Във всичко това, разбира се, има нещо като дълбока ирония. В критиката си към съотношението между Гиза и Орион, отправена от Баувал, Круп всъщност може би неволно е предоставил главния ключ за разгадаване на цялата загадка на Гиза и Орион, с многото свързани с нея противоречия и парадокси. Коментарът му, че трябва да се обърне Гиза наопаки, за да може корелацията с Орион

да работи правилно, може да е бил казан от него с насмешка, но в действителност, ако пирамидите наистина са били свързани с пояса на Орион (както изглежда вероятно), тогава обърнатото им разположение, което откриваме днес в Гиза, всъщност може да представлява действително физическо доказателство, че Земята, точно както ни казват много от нашите древни традиции, наистина е била обърната много, много отдавна и че това обръщане се е случило не веднъж, а (поне) два пъти.

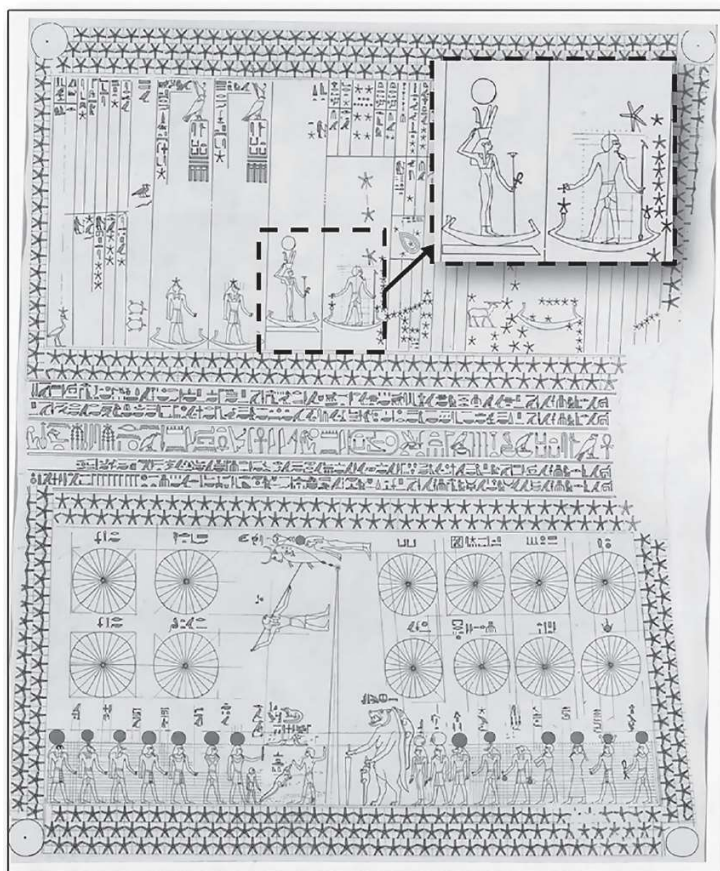
Фигура 3.32. Второто обръщане би завъртяло Земята на още 180° , за да се получи конфигурацията, която виждаме днес в Гиза, с всичките ѝ противоречия при подреждането.

Астрономическият таван на Сенемут

Последното ни физическо доказателство, сочещо, че в далечната древност се е случило изместване на полюсите, идва от любопитно ориентирания астрономически таван в гробницата на Сенемут (фиг. 3.33, стр. 80), архитект на царица Хатшепсут, управлявала Египет около 1500 г. пр. н. е.

Този астрономически таван е любопитен по няколко причини. От петте планети, които могат да се наблюдават с невъоръжено око (Меркурий, Венера, Марс, Юпитер и Сатурн), всички присъстват в горната (южна) част на тавана, с изключение на Марс. Това е пропуск, който предизвиква дебати и спекулации и до днес. Най-любопитният аспект на тавана обаче е неговата видима обърната ориентация, която е забелязана за първи път през 30-те години на XX век от астронома и класик Александър Пого, който пише

South Panel

North Panel

Фигура 3.33. Астрономическият таван в Сенмут се състои от две пана, изобразяващи съзвездията на северното (долното пано) и южното (горното пано) небе. Сириус (вляво) и Орион (вдясно) се виждат в пунктира.

Характерна особеност на тавана на Сенмут е астрономически неприемливата ориентация на южното пано; то трябва да бъде разглеждано, както и останалата част от тавана, от човек, обърнат на север, така че Орион да изглежда източно от Сириус. . .

При обърнатата ориентация на южното пано Орион, най-забележимото съзвездие на южното небе, изглежда се движи на изток, т.е. в грешна посока.²⁵

Привидното обратно движение на звездите на този таван е наистина много странно и човек би могъл веднага да го сметне за някакво древно отклонение, ако не беше фактът, че възприетото тук обратно движение на звездите изглежда подсилено от образа на демона/богинята Тауерет

(очакващата хипопотамка с крокодил на гърба) в долния панел на тавана. Обикновено Тауерет в астрономическите изображения е обърната на изток (надясно), но на тавана на Сенемут я откриваме обърната на запад (наляво).²⁶

След задълбочени проучвания на тавана на Сенемут ученият и писател Майкъл Г. Рийд наблюдава още любопитни аномалии в астрономическото оформление на тавана, като пише

Сириус се извисява над Орион на южния панел; това е възможно само когато светът е обърнат с главата надолу (освен доколкото един съвременен посетител на Антарктида би могъл да види нещо много подобно). . . .

В Тебес . . . В момента Скорпион достига максимална височина от около 20-40° над южния хоризонт (диапазонът от стойности се дължи на значителното вертикално разпространение на Скорпион, когато той е на меридиана); ако обаче светът се обърне с главата надолу, той ще премине почти точно над главата и Скорпион всъщност се намира в най-горния център на северния панел на тавана на Сенмут, точно там, където би трябвало да бъде, ако светът е обърнат с главата надолу. . .

На трето място, при тази обърната ситуация еклиптиката би преминала малко под Орион. (За наблюдател от северното полукълбо в свят, обърнат с дясната страна нагоре, тя минава над Орион). Планетите винаги се движат по еклиптиката, а на тавана на Сенмут (южното пано) те са ясно показани като плаващи на ниво малко под това на Орион, точно там, където би трябвало да се намират, ако светът беше обърнат с главата надолу.²⁷

И накрая, дори Великовски не е останал без мнение за този древен астрономически артефакт, заключавайки:

Истинският смисъл на "ирирационалната ориентация на южното пано" и "обърнатото положение на Орион" изглежда е следният: южното пано показва небето на Египет такова, каквото е било преди небесната сфера да смени север и юг, изток и запад. . . Обръщането на изток и запад, ако се съчетае с обръщането на север и юг, би превърнало съзвездията от север в съзвездия от юг и би ги показало в обърнат ред, както е в схемата на южното небе на тавана на гробницата на Сенмут. Звездите от север щяха да се превърнат в звезди от юг²⁸.

Това движение на звездите от запад на изток, което изглежда е изобразено на астрономическия таван на Сенемут, е точно онова, което бихме очаквали при обръщане на Земята от север на юг (като по този начин Орион може да се появи на изток и по-ниско на небето от Сириус).

Изглежда, че почти навсякъде, където погледнем в Гиза, има доказателства, сочещи реалността на тези древни събития, свързани с изместването на полюсите, точно както предполага древната коптско-египетска легенда Sûrîd. Като се имат предвид тези доказателства, на този автор по-скоро му се струва, че науката твърде прибързано е отхвърлила възможността за бърза смяна на полюсите или инверсия и може би трябва да бъде много по-предпазлива в разглеждането на значителните доказателства, които сочат, че такива събития всъщност се случват на редовни интервали и като някаква естествена характеристика на геофизичните свойства на нашата планета. Може да се окаже, че нашата Земя, която далеч не е надежден и стабилен жирокоп, който не може лесно да се преобърне (както смятат повечето учени), всъщност може да се държи по-скоро като преобърнат връх, който при достатъчно преразпределение на масата в ядрото или на повърхността става достатъчно нестабилен и податлив на ефекта на Джанибеков. Накратко, изглежда, че инверсиите на Земята наистина се случват: просто трябва да разберем защо, как и кога.

Нека сега обърнем внимание на друг аспект от коптско-египетската устна традиция на Sûrîd, за който египтолозите (и учените като цяло) смятат, че не е нищо повече от митичен разказ - Потопът. Има ли някакви доказателства в подкрепа на това, че това предполагаемо митично събитие може наистина да се е случило в далечната древност, както са предсказали жреците-астрономи на Sûrîd?

Потопът

Разбира се, едно е, че древните египтяни може да са вярвали, че бъдещ потоп ще унищожи тяхната цивилизация, но какви са доказателствата, че такова опустошително бедствие някога се е случило в Египет? В едно отношение този въпрос изглежда донякъде спорен. Това, че древните египтяни са вярвали, че този катастрофален потоп ще се случи, всъщност е от значение, защото именно тази вяра изглежда е била мотивът им да построят своите пирамидални ковчези - големите хранилища за възстановяване. Възможно е те да са построили паметниците единствено въз основа на тази вяра, само за да открият много векове по-късно, че никога не е имало потоп, че предсказанията на жреците-астрономи на цар Сурид са били погрешни.

От учебниците по история знаем, че много древни цивилизации и култури са имали мит за катастрофален потоп, подобен на този за библейския Ной. Най-старият от тези митове за катастрофалния потоп е шумерският "Епос за Гилгамеш", макар че тази история за потоп може би води началото си от по-ранна версия, предадена на шумерите от предшестващата ги култура Убаид, която доминира в Месопотамия в продължение на почти три хилядолетия от около 6500 г. пр. н. е.*10 Тези регионални наводнения са подробно изследвани и документирани през 1929 г. от асириолога сър Леонард Уули, който открива няколко древни алувиални наноси дълбоко под земята в царското гробище на древния град Ур. Съществува и зороастрийският мит за потоп на Йима и Ахура Мазда, както и акадският епос за потоп на Атрахазис, докато древните гърци притежават свои собствени митове за потоп на Девкалион и Пирра, а също и на Филемон и Бауцис. Египтолозите често казват, че древните египтяни, за разлика от други съвременни култури, не са притежавали мит за потоп. Много неща обаче говорят за обратното.

В храма на Хор в Едфу, далеч на юг от Египет, откриваме изписани в многобройните колони, стени и пилони йероглифи, които говорят за далечно, далечно време, когато египетските богове и мъдrecи са живели на райски остров далеч на запад. Този остров, "домът на първобитните", бил подложен на голям потоп и бил унищожен в един-единствен ден и нощ на бедствие. Оцелелите, както ни казват тези строителни текстове от Едфу, се отправили на изток и възстановили своята цивилизация по бреговете на Нил. Тази история за потоп, разбира се, много напомня на известния разказ на Платон за унищожаването на Атлантида.

Други доказателства за това, че голям потоп наистина е връхлетял Египет по някое време в далечната древност, са от древноегипетската [Книга на мъртвите](#), в която се разказва:

Тогава Тот, който е езикът на Великия Бог, заявява, че действайки от името на Господ Тем, ще направи потоп. Той казва: "Ще залича всичко, което съм създал. Тази Земя ще влезе (ще бъде погълната) във водната бездна на Ну (или Нуну) посредством буен потоп и ще стане такава, каквато е била в праисторическите времена... Един ден Нил ще се издигне и ще покрие с вода цял Египет и ще удави цялата страна; тогава, както в началото, няма да се вижда нищо друго освен вода. "1

Това наводнение, описано от бог Тот, очевидно не е било просто ежегодно заливане на Нил, на което повечето египтолози приписват тези митични разкази за наводнения. Това щяло да бъде потоп, който ще "удави цялата страна", при което "няма да се вижда нищо друго освен вода". Ако такова наводнение някога се беше случило, то наистина щеше да бъде катастрофално събитие, което щеше да сложи край на цивилизацията.

ФИЗИЧЕСКИ ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА ЕГИПЕТСКИЯ ПОТОП

Допълнителни източници от някои средновековни разкази ни информират, че такъв катастрофален потоп наистина се е случил в Египет и че доказателство за предишното му присъствие, линия на прилива, очевидно е могло да се наблюдава от страни на пирамидите в Гиза, преди те да загубят облицовъчните си камъни по време на земетресение през Средновековието. В "Хронология на древните народи" К. Едуард Сашо пише: "Хората са на мнение, че следите от водата на Потопа и последиците от вълните все още се виждат върху тези две пирамиди до половината, над които водата не се е издигала. "2

Според един съвременен изследовател, Шериф ел Морси, ефектите от вълните на това събитие на потопа могат да се наблюдават и днес върху различни паметници около Гиза, особено върху югозападния ъгъл на втората пирамида, храма на смъртта на третата пирамида и в рамките на двете гигантски ями за лодки на изток от Голямата пирамида. Морси пише:

Установих, че обширните модели на ерозия в по-ниските части на платото се различават от моделите на ерозия, открити в по-високите части. Тези ерозионни модели се дължат на заливането на некропола с вода. Заливането с вода достига максимум 75 метра над сегашното морско равнище, което създава брегова линия при заграждението на Хафра, която се простира чак до храма Менкара. Тази брегова линия е с височина от 2 метра, като се наблюдават ями и приливни вдлъбнатини, дължащи се на морската вода, механиката на вълните и приливните вълни. На по-ниските нива, като например при Сфинкса, храма на Сфинкса, първите 20 етажа на Голямата пирамида, включително ямите за лодки; виждаме ерозия, дължаща се на по-дълбоко насищане с вода, където каменните блокове и облицовките на стените са абсорбирали морска вода. С отдръпването на водите и настъпването на сух, слънчев и ветровит климат тези мегалитни каменни блокове са започнали да изветряват, създавайки ерозии от тафони, които се дължат на

химическата реакция на солта и разслояването на варовика с образуването на ями. По време на катастрофално морско вълнение и предстоящата регресия на водата ясно се наблюдават на определени места, като ъгли, оттоци и окопи... хоризонтални вдлъбнатини, дължащи се на изхвърлянето на водната сила и турбуленцията. Върху горните блокове на храма имаме седименти и алувийни отлагания, които са се събрали върху плоските повърхности, каквито се наблюдават в плитките морски дъна и лагуни, създавайки ефект на изстиваща гъба, дължащ се на регресията на водата, която е оставила тези отлагания. . . .

За моя изненада издутината на горната повърхност на блока, която едва не ме накара да се спъна, представляваше вкаменен екзоскелет на нещо, което изглежда беше ехиноид (морски таралеж), който е плитководно морско същество. Съпадението да се открие вкаменено плитководно морско същество, лежащо върху горната повърхност на храмов блок, който се намира точно под древния прилив, е благословия. Това е може би най-абсолютното доказателство, че некрополът в Гиза е бил залят от морска вълна. Вкамененият ехиноид и разрушеният храмов блок стоят заедно и ни създават толкова солидна картина на древната лагуна, която някога е съществувала в храма Менкара по време на пълноводно море, заляло Некропола. . . .

Геолози и археолози опровергават това откритие, като смятат, че това вкаменено морско същество се е изровило от варовиковия блок. Аз не съм съгласен с това поради тези предстоящи въпроси; първо, екзоскелетът на това вкаменено морско същество е в девствено състояние, като ясно личат дребните детайли на перфорацията на черупката, следователно то трябва да е съществувало от много по-късна дата, например от плейстоцена или ранния холоцен. Второ, това вкаменено същество лежи гравитационно плоско в естествената си седяща позиция върху повърхността на този храмов блок. Трето, то живее в естествената си среда, която е в междуприливния диапазон в плитка лагуна със седименти на морското дъно. Четвърто, това не е миниатюрен фрагмент като повечето черупки, които изграждат варовиковото образуване, а голям цял екземпляр.³

В допълнение към изследванията на Морси други автори съобщават за значителни тинести отлагания около основата на Голямата пирамида, както и за солни инкрустации в стените ѝ. Културният антрополог Мартин Грей пише:

Силните утайки, които се издигат до четиринадесет фута около основата на пирамидата, съдържат много миди и вкаменелости, чиято възраст по радиовъглеродна датировка е почти дванадесет хиляди години. Тези седименти са могли да бъдат отложени в такива големи количества само при голямо морско наводнение - събитие, което династичните египтяни не са могли да регистрират, тъй като са живели в района едва осем хиляди години след потопа. Само това доказателство подсказва, че трите главни пирамиди в Гиза са на възраст най-малко дванадесет хиляди години. В подкрепа на този сценарий за древен потоп мистериозни легенди и записи разказват за водни знаци, които са били ясно видими върху варовиковите облицовъчни камъни на Голямата

пирамида, преди тези камъни да бъдат премахнати от арабите. Тези водни знаци се намирили на половината път нагоре по стените на пирамидата или на около 400 фута над сегашното ниво на река Нил.

Освен това при първото отваряне на Голямата пирамида в нея са открити солни инкрустации с дебелина един инч. Макар да е известно, че голяма част от тази сол е естествена ексудация от камъните на пирамидата, химическият анализ показва, че част от солта има минерално съдържание, съответстващо на морска сол. Тези солни инкрустации, открити на височина, съответстваща на следите от нивото на водата, оставени по външната страна, са още едно доказателство, че в някакъв момент от далечното минало пирамидата е била потопена до половината на височината си.⁴

И независимият изследовател в областта на науките за Земята Джон М. Дженсън-младши пише: ":

Съществуват 3 различни солни линии. . . . Това означава, че водата се е издигнала до най-високата си точка на около 254 фута нагоре по стената на Голямата пирамида и е останала на това ниво за някакъв кратък период от време, тъй като остатъците от солната линия са били сравнително тънки. След това, след този застой на нивото, водата се отдръпнала до нивото на Камерата на кралицата и останала там достатъчно дълго време, така че вътрешната солна линия станала много по-дебела. След това водата спаднала до нивото на лагуната от 14'-18', за което свидетелстват седиментите около нейната основа. По-голямата част от зоната, както ще документираме по-късно, показва това, което изглежда като плитка лагуна по отношение на каменните ями и турбулентността.⁵

Разбира се, въздействието на подобен опустошителен потоп не би се ограничило само до Древен Египет, а естествено би се усетило по целия свят като събитие, което е толкова опустошително, че би се запечатало в колективната памет на човечеството за безброй поколения напред. В книгата си "Катаклизъм! Compelling Evidence of a Cosmic Catastrophe in 9500 B.C." Д. С. Алън и Д. Б. Делер пишат: "Колективното и неизбежно послание на тези и други безбройни подробности е, че на някакъв етап колосални водни маси са изиграли много важна (макар и не единствената) роля в осъществяването на тези промени. Това отново навежда на мисълта, че многото оцелели разкази за отдавнашен световен потоп може да се окаже, че почиват на основата на сега слабо запомнени факти. "6

ДРЕВНИЯТ ЕГИПЕТСКИ МИТ ЗА СЪТВОРЕНИЕТО

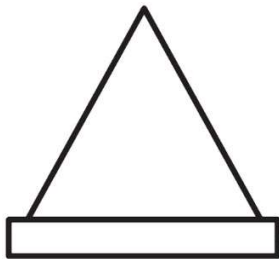
Но още от самото начало, както научаваме от древноегипетския мит за сътворението на света, открит в най-старите религиозни текстове в света - текстовете за пирамидите, голямото заливане с вода (първичният океан) и първичната могила (архетипната пирамида) са били централни

елементи на тази най-стара история за сътворението на света. Макар че в различните части на древната страна циркулирали няколко леко различни версии на този мит, всички те говорили за създаването на света от безкрайно, безжизнено море от вода (Ну или Нун), което, отдръпвайки се бавно, накрая разкрило първата земна могила (пирамидалната форма на Бенбен). От тази първобитна могила се появили всички неща, включително слънцето, земята, звездите, луната и всички животни и растения - всичко, което е създадено. Египтолозите смятат, че тази история за сътворението се е появила, когато древните египтяни са наблюдавали как ежегодните наводнения на Нил създават малки могили от алувий, когато нивата на реката се покачват и отново се отдръпват. Тези кални наноси са били използвани от древните египтяни за засаждане на земеделски култури.

При преводите си на текстовете на пирамидите обаче египтолозите могат да очертаят само общо усещане за тяхното значение и не е изненадващо, че пропускат фини, но потенциално важни нюанси, ключове към истинското значение на даден йероглифен знак или част от писмеността. Ако приемем, че древната коптско-египетска устна традиция за предстоящ потоп има някаква основа в истината, тогава може да се окаже, че самият египетски мит за сътворението всъщност произлиза от този наистина катаклизмен потоп в една отминала, забравена епоха, потоп, който напълно залил цялото царство по времето на Зеп Тепи (Първото време на сътворението). Но благодарение на това, че народът построил своите големи пирамидални ковчези - хранилища за възстановяване, царството успяло да се роди отново, тъй като пирамидите с тяхното животоподдържащо съдържание (семена, инструменти, знания и други жизненоважни предмети) постепенно се появили отново от утихващите наводнения. Това означава, че самите пирамиди и предсказаният потоп може да са били истинското начало на древноегипетския мит за сътворението, който е довел до появата на всичко необходимо за повторното създаване на царството.

ПИРАМИДАТА КАТО ХРАНИЛИЩЕ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

Всеки път, когато египтолозите се натъкват на знака пирамида в йероглифите (фиг. 4.1), те неизменно тълкуват този знак просто като означаващ "гробница". Но египтолозите знаят от четенето на много други древноегипетски текстове, че пирамидата е била много повече от обикновено място за последен покой на починалия цар. От тези древни текстове те разбират, че пирамидата е била и някакъв вид "космически двигател", който щял да доведе до магическото съживяване на царя, а оттам и на царството. Нейната цел, смятат египтолозите, е била да съдейства за побеждаването на исфета (хаоса) и за запазването на космическия ред, който древните египтяни наричали маат.

Фигура 4.1. Йероглифният знак за "пирамида". Египтолозите тълкуват този знак като означаващ "гробница".

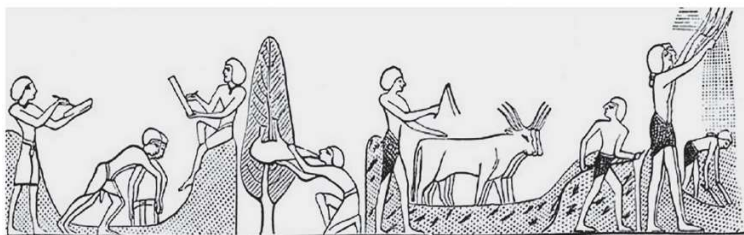
Твърдението на тази работа обаче е, че първоначалната функция на първите пирамиди е била - както разказва коптско-египетската устна традиция - да доведат до съживяването, възраждането на царството (а не на царя) след опустошителен потоп и поради това египтолозите неправилно са определили тези структури като гробници, докато всъщност те трябва да бъдат описани по-точно като хранилища за възстановяване или просто като ковчези. Възможно е царете да са използвали тези пирамиди като гробници при по-късните династии, но изглежда, че това не е била първоначалната им функция. Всичко това повдига интересен въпрос: Ако пирамидите са били замислени от древните египтяни като хранилища или ковчези, които да помогнат за възраждането на царството, тогава със сигурност е логично да има ясен йероглифен знак, който да символизира пирамидата като хранилище за възстановяване, построено да издържи на потоп. Но дали такъв йероглифен знак действително съществува в археологическите записи?

Има много голяма вероятност да е така.

Като се има предвид, че възстановителните хранилища на пирамидите са свързани с възстановяването на земята, на царството, след опустошителния потоп, те, естествено, биха били пълни с много различни видове семена, земеделски инструменти и много други важни предмети.*11 Когато разглеждаме древноегипетските йероглифни знаци за сгради, които притежават земеделска функция, като например древноегипетско зърнохранилище, откриваме, че те обикновено се изобразяват със знак "браздата на окопа" (фиг. 4.2) точно под знака за структурата на сградата.

Фигура 4.2. Йероглифният знак за "кален под" (чете се: браздиран ров), обикновено използван за обозначаване на селскостопански контекст.

Фигура 4.3. Знакът за "кален под" ("бразда") може да се наблюдава в тази селскостопанска сцена. Gosse, *Civilization of the Ancient Egyptians*, 29.

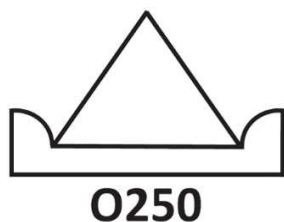
Този знак "бразда" действително може да се наблюдава в древноегипетски селскостопански сцени (фиг. 4.3).

На фигура 4.4 могат да се видят знаци, за които се смята, че са йероглифни знаци за древноегипетски зърнохранилища. Както можем да видим, всички тези знаци са представени със знака за бразда под него, което показва, че сградната структура отгоре притежава селскостопански контекст или функция. Също така трябва да се отбележи, че всички тези традиционни сгради на зърнохранилища притежават характерния цилиндричен покрив.

В стандартната класификация на британския египтолог сър Алън Гардинър на йероглифните знаци за строителни структури (като зърнохранилище) се вижда, че всеки от тях започва с буквата О, последвана от число. Макар че сводът за възстановяване на пирамидата има някои функционални прилики с традиционната египетска зърнохранилище, той не бива да се отъждествява с него и вероятно би имал свой собствен йероглифен знак, различен от традиционната структура на зърнохранилището с бъчвообразен покрив - пирамидална структура, поставена в земеделски контекст (т.е. пирамида, почиваща върху бразда). И наистина, при по-нататъшно търсене в списъка с йероглифни знаци на Гардинер откриваме точно такъв йероглифен знак (фиг. 4.5).

Фигура 4.4. Йероглифният знак за "зърнохранилище" (и неговите варианти). Буквено-цифровите означения под всеки йероглифен знак съответстват на стандартната класификация на йероглифните знаци на британския египтолог сър Алън Гардинър.

Фигура 4.5. Йероглифът O250 на Гардинер. Като класификация О (строителна структура) този знак може да бъде йероглифен знак, изобразяващ пирамидата като хранилище за възстановяване, пирамидална структура, имаща функция, свързана със земята и земеделието (например за съхранение на семена и др.).

Критиците обаче смятат, че този знак за възстановяване на пирамидата просто изобразява купчина зърно (върху кален под). Това, което противоречи на подобно тълкуване, обаче е, че учените ясно са определили и класифицирали този знак като знак О (обозначаващ някаква сграда или структура). Подобна класификация не би била произволно решение и би се появила само след задълбочени научни изследвания, които показват, че този знак наистина представлява някаква сграда или структура, а не купчина зърно върху кален под, както предполагат критиците. Във всеки случай древните египтяни вече са имали съвсем отделен и различен знак за представяне на купчина зърно, който Гардинер е класифицирал под знаците М (растения и дървета; фиг. 4.6).

Накратко, учените, след като са прочели много древноегипетски текстове и след като са разгледали и разбрали контекста, в който знакът O250 се е появил в тези текстове, са стигнали до заключението, че този знак трябва да бъде класифициран като строителна конструкция. И като се има предвид, че този знак за строеж на пирамида лежи върху знака за бразди, което показва връзка със земята и земеделието, то е напълно възможно този конкретен йероглифен знак да представлява пирамида като хранилище за възстановяване, което да доведе до възстановяване на Земята след глобален катаклизъм.

Фигура 4.6. Йероглифът M35 на Гардинер представлява купчина зърно.

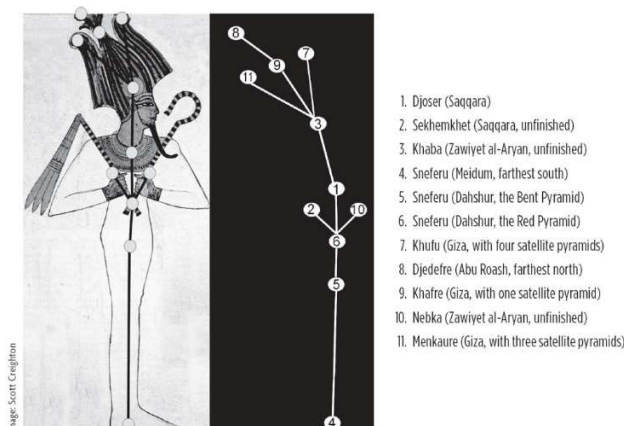
ИЗИДА И ОЗИРИС

Древноегипетският мит за сътворението може да бъде свързан и с друг техен мит от текстовете на пирамидите (и други по-късни текстове): митът за Изиди и Озирис. Макар че този мит всъщност не се разглежда от египтолозите като мит за потопа, може да се изтъкне аргумент, че именно така всъщност трябва да се разбира този мит, тази алегорична приказка. Това е така, защото древноегипетският бог Озирис е тясно свързан с древноегипетския термин дуат. Обикновено египтолозите тълкуват дуата като някакво извънземно царство, подземния свят, който Озирис управлявал в ролята си на бог на задгробния живот; смятало се е също, че това е мястото, където човешките души отиват на последен съд. Но египтолозите все още не са сигурни как точно да опишат дуата и дори къде е съществувал той - някъде между небето и земята; древноегипетската космогония не прави дуата лесен за идентифициране или разбиране. Но ключът към правилното разбиране на това какво всъщност означава дуат се намира точно там, в древните текстове, макар и в алегорична форма.

Един от ключовите елементи на мита за Озирис е, че тялото му е било поставено в ковчег от ревнивия му брат Сет, който след това го хвърлил в Нил, след което Озирис се удавил. Заедно с други древни източници, камъкът от Шабакa странно твърди, че Озирис "се удавил в собствените си води". По-късно в историята удавеното тяло на Озирис е намерено от Изиди, неговата съпруга и съпруга. След като научава за това, Сет разрязва удавеното тяло на Озирис на четиринадесет части (в някои версии на мита се говори за шестнадесет части) и нарежда тези части от тялото да бъдат разпръснати из цялото царство.

Един от най-важните аспекти на тази история от текстовете за пирамидите е, че древните египтяни са възприемали, че строежът на пирамидите буквално е бил строеж на "тялото" на Озирис. Тези първи пирамиди се състояли от осем големи пирамиди, шест малки пирамиди на цариците в Гиза и две по-малки сателитни или "култови" пирамиди също в Гиза. (Имало и три големи незавършени пирамиди на други места по Нил). И така, без да броим незавършените, имаме общо шестнадесет завършени пирамиди през този период. Като се има предвид, че в текстовете за пирамидите Озирис се разглежда като буквалната пирамида, може ли да се окаже, че тези първи шестнадесет завършени пирамиди всъщност представляват алегоричните шестнадесет части от тялото на Озирис, които Сет "разпръснал" по древната земя?¹²

Още по-интригуващ е фактът, че когато нанесем местоположението на тези първи шестнадесет пирамиди върху картата на Египет, те ни представят очертанията на класическата, архетипна фигура на Озирис (фиг. 4.7).

Фигура 4.7. Прокарването на линии между основните пирамиди по поречието на Нил създава контур на класическата фигура на Озирис. Забележка: този брой включва трите непълни пирамиди и изключва шестте малки сателитни пирамиди в Гиза.

Този мит може би наемква за това, че пирамидите (тялото на Озирис) са удавени (наводнени) от Сет (древноегипетския бог на хаоса) и след това бавно излизат отново от водите на Потопа. По този начин се прави връзка с древноегипетския мит за сътворението на света. Както в мита за сътворението ни се казва, че първичната могила е породила всичко сътворено, когато водите на Нун са се уталожили, така и пирамидите (тялото на Озирис) са породили всичко сътворено, когато водите на Потопа (дуат) са се уталожили. Следователно по същество тези два мита всъщност може да са различни аспекти на една и съща история, на едно и също древно събитие, свързано с потоп, като митът за сътворението с течение на времето се е развил в мит за Озирис и се е предавал устно през поколенията като алегоричен разказ за Потопа*13.

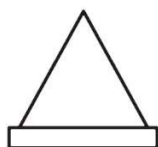
В обобщение, в древноегипетския мит за сътворението на света всичко е излязло от пирамидалното тяло на Озирис - слънцето, луната, звездите, моретата, животните и растенията, а да, и животворният Нил. Всичко това произлиза от тялото на Озирис - пирамидалните ковчези или хранилищата за възстановяване. Тогава това може да обясни защо в камъка от Шабака четем, че Озирис се е удавил във водите си, защото ако всичко в творението идва от (пирамидалното тяло на) Озирис (включително и Потопът), то той ще се е удавил във водите, които сам е довел до сътворението. По този начин неговото алегорично тяло - шестнадесетте пирамиди, разпръснати по бреговете на Нил - е било удавено в дуата (дуата тук се тълкува като водите на Потопа). В тази връзка независимият изследовател и автор, покойният Алън Ф. Алфорд, ни казва за дуата: "Дуатът е водно място. През него се преминава с лодка и в него се намира "езерото на дуата" (sh dati)... Освен това думата дуат два пъти е определена в текстовете на пирамидите с йероглиф на езеро. Дуат е тъмно място. В Текстовете на пирамидите то се отъждествява с амент, "скритата земя". "7

И ето какво се случва. Винаги, когато виждаме пирамидата, изписана в йероглифна форма, тя почти винаги е представена като пирамидална форма, разположена върху правоъгълна форма

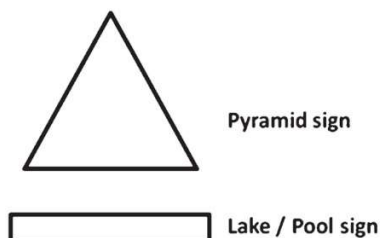
(фиг. 4.8). Египтолозите обикновено тълкуват долната правоъгълна форма под знака на пирамидата просто като периметър или оградяща стена около основата на пирамидата. Но има и друго напълно правдоподобно (и по-нюансирано) обяснение на това, което може би наистина, в действителност, наблюдаваме тук.

Пирамидата, стояща върху правоъгълника, може всъщност да не е само един йероглифен знак, а два знака! И, което е интригуващо, в древноегипетските йероглифи правоъгълният знак всъщност представлява басейн или езеро с вода - дуат (фиг. 4.9).

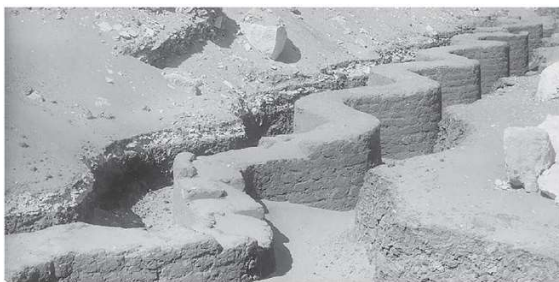
Възможно е тогава този съставен йероглифен знак за пирамида всъщност да изобразява пирамида, заобиколена от вода, чиито води се надигат, за да потопят пирамидата (алегорично - пирамидалното тяло на Озирис, което се удавя). Или, разбира се, може да изобразява пирамидалното тяло на Озирис, което излиза от наводненията, дуат. Допълнително доказателство, че "периметровата стена" на пирамидата всъщност може да представлява воден басейн, ни представя действителната периметрова стена на Южната пирамида в Саккара, която е уникално оформена като водна вълна или пулсация (фиг. 4.10) - характеристика, която не се различава от древноегипетския йероглиф за вода (фиг. 4.11).

Фигура 4.8. Йероглифният знак за "пирамида" (предполага се, че има оградяща стена в основата си).

Фигура 4.9. Йероглифният знак за "пирамида" всъщност може да е съставен от два отделни знака - един за "пирамида" и един за "басейн" или "езеро", изобразяващи пирамида, излизаща от водите на потопа (дуат).

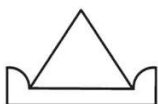
Фигура 4.10. Вълнообразната периметрова стена на Южната пирамида в Саккара. (Снимка: Жан-Пиер Жекиер [1852-1946])

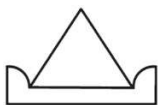
Фигура 4.11. Древноегипетски йероглифен знак, изобразяващ вода.

По този начин имаме два знака, изобразяващи свода за възстановяване на пирамидата: единият с пирамидата, стояща на земята, а другият - с нея, стояща във воден басейн или езеро (фиг. 4.12 и 4.13).

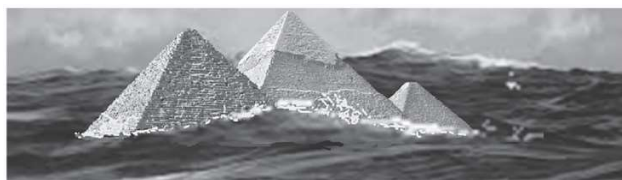
Естествено, някогашната земя, където хората някога са водили ежедневиия си живот, ще се окаже (след като потопът я залее) изцяло под водата, превръщайки се в "тъмно място... скрита земя". И тъй като водите на Потопа/дуата бавно се уталожили, текстовете на пирамидите ни казват още: "Дуата ражда Озирис. ... той се появява от дуата."

Фигура 4.12. Съкровищницата за възстановяване на пирамидата, стояща на земята (преди Потопа).

Фигура 4.13. Съкровищницата за възстановяване на пирамидата, стояща във вода (след Потоп).

Фигура 4.14. Пирамидалното тяло на Озирис излиза от дуата (след Потоп).

Което означава, че ако разглеждаме водния дуат като очаквания Потоп, а първите шестнадесет пирамиди - като тялото на Озирис, то с отдръпването на водите шестнадесетте пирамиди (тялото на Озирис) постепенно ще изплуват от водата: дуатът ражда Озирис - Озирис излиза от дуата.

Текстовете за пирамидите ни казват още, че тялото на Озирис се намира в тайна камера в най-дълбоките недра на дуата (тази част от пирамидата, която все още остава под водата) и че Озирис е ахетът, от който излиза бог Ре (или Ра) (тази част от пирамидата, която се намира над наводненията).

Древноегипетската дума акхет има редица значения и асоциации. Това е името на първия сезон на древноегипетската година, когато от наводненията на Нил постепенно се появяват купчини плодородна черна тиня, готова за засаждане на култури. Свързва се с царя (като Хор) и боговете Озирис и Ре. Смята се и за "утробата на Нут", древноегипетската богиня на небето.

Вероятно Ахет е всичко това, но това, което изглежда ясно, е, че днес ние просто ограничаваме истинското му значение. То се превежда от египтолозите и като "хоризонт". Всъщност името, дадено на самата Голяма пирамида, е Ахет-Хуфу, което според египтолозите означава "Хоризонтът на Хуфу". Голямата пирамида не бива да се разглежда като хоризонт сама по себе си, но подобно на източния хоризонт, където слънцето се възражда всеки ден, пирамидата изглежда е била разглеждана от древните като място, където също ще настъпи прераждане. И точно това е отчасти вярно за египтолозите: че функцията на пирамидата е била да служи като инструмент за регенерация, за събуждане/оживяване, за прераждане, средство, чрез което може да се възстанови космическият ред, маат. Според коптско-египетската устна традиция обаче първоначално това съживяване или прераждане се е отнасяло до царството, а не до самия Хуфу.

Въпреки това, тъй като теологията на египтяните от по-късните династии еволюира в доктрината на Озириус, това съживяване (осъществено чрез посредничеството на Озирис; т.е. шестнадесетте пирамиди) с течение на времето се превръща в обред за самия цар след смъртта.

Когато водите на потопа утихнали, най-горната част на пирамидата постепенно се издигала над водите на наводнението, докато основното тяло на пирамидата оставало долу, а върховете на пирамидите се появявали като малки острови или могили, излизащи от водите на наводнението, точно както могилите от черна нилска тиня постепенно излизали от водите на ежегодното наводнение, готови да приемат семената на живота, точно както пирамидите съдържали в себе си семената на целия живот, на пробуждането, на прераждането: фарове на светлината сред море от хаос и мрак.

И накрая, текстовете на пирамидите ни казват, че богът на слънцето Ре се преражда в мистичен съюз с Озирис и че всяка нощ Ре преминава през дуат (наводненото царство на подземния свят/земята, залята от потопа), за да излезе от ахет (частта от пирамидалното тяло на Озирис, която е излязла от потопа, за да се прероди отново). Следователно, ако разглеждаме първите шестнадесет пирамиди като символичното тяло на Озирис, тогава всеки ден ни се представя този мистичен съюз между бога на регенерацията Озирис (неговото пирамидално тяло) и бога на слънцето Ре, който излиза от акхета (фиг. 4.15).

В глава 3 видяхме, че твърдението в коптско-египетската устна традиция за отклоняването на звездите от нормалния им ход има някои добри доказателства, които показват, че такова събитие изглежда се е случило (поне два пъти) в нашето далечно минало. Ако оста на Земята се е променила, това събитие би променило климата по различни начини по целия свят. Една от тези промени би могла да бъде бързото топене на бившите полярни ледени шапки в огромни ледникови езера като езерото Агасиз и езерото Мисула. С течение на времето, тъй като ледените язовири постепенно изтънявали и обемът на задържаната вода се увеличавал, натискът върху изтъняващите ледени язовири щял да стане непреодолим и да доведе до катастрофално разрушаване на язовирите, при което невъобразимо количество вода щяло да залее сушата и да повиши морското равнище с няколко метра почти за една нощ, да не говорим за катастрофалните цунами, които несъмнено щели да опустошат бреговете по целия свят. Това внезапно и бързо преместване на такова огромно водно тяло от една точка на земната повърхност в друга може дори да е предизвикало достатъчна нестабилност в земната ос на въртене, за да предизвика ефекта на Джанибеков, както е разгледано в глава 3.

Фигура 4.15. Мистичният съюз на (пирамидалното тяло на) бога на регенерацията Озирис и бога на слънцето Ре, излизащ от ахета (тази част от Озирис, която е излязла от дуата/потопа).

И така, още веднъж, един по-задълбочен анализ на коптско-египетската устна традиция подсказва, че потопът, който жреците-астрономи на цар Сурид са очаквали, може и да има някакво основание. Отклоняването на звездите от обичайния им курс (изместване на земната ос) би било последвано няколко века по-късно от опустошителен потоп. Както разказва Платон в своя "Тимей":

Тази история, така както се разказва, има вид на легенда, но истината в нея се крие в това, че се наблюдава изместване на небесните тела, които се движат около Земята, и унищожаване на нещата на Земята от силен огън, което се повтаря през дълги интервали от време. В такива моменти всички, които живеят по планините и по високите и сухи места, страдат от унищожение повече от онези, които живеят близо до реки или море; а в нашия случай Нил, нашият Спасител по друг начин, ни спасява и в такива моменти от това бедствие, като се издига високо. А когато, от друга страна, боговете прочистят земята с воден потоп, всички пастири и овчари, които се намират в планините, се спасяват, а тези в градовете на вашата земя биват пометени в морето от потоците. . . . И ако се е случило някакво събитие, което е благородно или велико, или по някакъв начин забележително, било то във вашата страна или в нашата, или на някое друго място, за което знаем от сведения, всички такива събития са записани от древността и се съхраняват тук, в нашите храмове; докато вашият народ и останалите са само новообзаведени, всеки път с букви и всички изкуства, от които се нуждаят цивилизованите държави, и когато след обичайния промеждутък от години, подобно на чума, потопът от небето се стовари отново върху вашия народ, той не оставя никой от вас освен неграмотните и некултурните, така че вие ставате млади, както винаги, без да знаете нищо за всичко, което се е случило в стари времена в тази или във вашата страна. Несъмнено родословията, които току-що разказа, Солоне, за народа на твоята страна, са малко по-добри от детски приказки; защото, на първо място, ти помниш само един потоп, макар че преди това са се случили много такива.⁸

Ако трябва да приемем коптско-египетската устна традиция за истински разказ, тогава трябва да приемем това, което тя казва, а тя ни казва, че тези велики паметници не са били замислени или построени като гробница само на един цар, а по-скоро като утроба на цялото царство, че древните египтяни са построили своите хранилища за възстановяване, вярвайки, че ще настъпи потоп и че този грандиозен план е най-доброто средство за тяхното оцеляване. В тези пирамиди те са поставяли всичко, което е било необходимо, за да се гарантира, че това очаквано възраждане на царството може да се осъществи, и по този начин това хранилище е включвало, наред с другото, всякакви видове семена, книги, инструменти и т.н.

Но най-важният елемент от великото устройство за възстановяване на Sûrîd щеше да бъде поставен в скрита, недостъпна камера високо в надстройката на пирамидата - според мен в Голямата пустота. Без този жизненоважен компонент, без неговия "двигател", великото

устройство за възстановяване на Sūrīd просто не би могло да работи. И този двигател остава в Голямата празнина на Голямата пирамида и до днес, очаквайки да бъде открит (вж. глава 6).

Независимо от това, че има много доказателства в подкрепа на коптско-египетската устна традиция, това не изглежда да разколебава египтолозите от убеждението им, че всяка от тези пирамиди е била построена като гробница за самотен цар. По-конкретно, те вярват, че Голямата пирамида е била замислена и построена като гробница и инструмент за възстановяване на един фараон от Четвърта династия - Суфис, известен също като Хуфу.

Нека сега разгледаме основните доказателства, които убеждават египтолозите, че този паметник е построен не като хранилище за възстановяване на царството, а по-скоро като лична гробница само на един цар - Суфис/Куфу. Възможно е този цар да е построил Голямата пирамида, но дали запазените доказателства доказват, че Хуфу е построил паметника като своя лична гробница? Както ще видим сега, наличните доказателства категорично не потвърждават това.

Изкривяване на картината

Ако попитате повечето египтолози защо са построени гигантските пирамиди от Трета и Четвърта династия на Древен Египет, няма да чуете нищо за грандиозна система за възстановяване на царството (както ни информират коптско-египетските текстове). Вместо това те ще ви кажат, че тези първи пирамиди (и всички последвали ги пирамиди) са построени като вечна гробница и инструмент за съживяване на управляващия по онова време фараон. Когато поискате доказателство за това твърдение, нещата стават малко по-сложни. И това е така, защото никога не са откривани мумифицирани останки на нито един древноегипетски цар *in situ* в рамките на която и да е пирамида.*¹⁴ В тези пирамиди не е открит и никакъв погребален инвентар на нито един цар; никъде в тези конкретни паметници, дори в т.нар. погребална камера или върху т.нар. саркофаг, не са открити никакви гробни принадлежности и никакви официални надписи с името на някой цар. Тази ситуация е още по-забележителна, като се има предвид, че гробниците мастаба (включително много погребални камери) от преди, по време и след този период често са били богато украсени и също така са имали надписи с имената и титлите на починалия, изписани върху саркофазите им. Но в първите пирамиди няма нищо от това. Едва много по-късно, в края на Петата династия с пирамидата на Унас, започваме да виждаме официални надписи (пирамидалните текстове), които се поставят върху стените на камерите на пирамидата.

Ако се спрем конкретно на Голямата пирамида, коптско-египетският жрец Мането (около 300 г. пр. Хр.) ни казва, че тя е построена от Суфис. Както научихме по-рано обаче, коптско-египетската устна традиция ни информира, че Великата пирамида е построена от цар Сурид (арабско име). Сега, ако името *Sūrīd* е арабско изопачаване на *Suphis* на Мането (както за пръв път предполага Шандор Фодор), име, което италианският учен Иполито Роселини по-късно идентифицира като принадлежащо на картуша на Хуфу (когото Херодот нарича Хеопс), тогава може да се окаже, че този древноегипетски цар *Sūrīd* наистина е построил Голямата пирамида. Но нито едно от тези известия от тези исторически източници не може да се счита за солидно доказателство за ръката на Сурид/Суфис/Хуфу в изграждането на този паметник. Със сигурност те са подсказващи, но далеч не са окончателни.

NAMES OF THE PYRAMID BUILDER BY HISTORIAN				
Historian	Herodotus	Manetho	al-Masudi	Rosellini
Name of Builder	Cheops	Suphis	Sūrīd	Khufu

При сегашното положение на нещата за окончателно доказателство на убеждението си, че Хуфу е построил Голямата пирамида като своя вечна гробница, египтолозите посочват единственото емпирично доказателство, което според тях пряко свързва този цар (и само този цар) с паметника. Това са грубо изрисувани йероглифни знаци*15 с различни имена на този цар, за които се предполага, че са открити в серия от четири запечатани помещения на Голямата пирамида. Както бе споменато в началото на тази книга, наличието на тези скрити отделения е открито през 1837 г. от британския антиквар и изследовател на пирамидите полковник Ричард Уилям Хауърд Вайс (фиг. 5.1), който си пробива път в тях с помощта на пушек. Твърдяното от Вайс откриване на различни имена на този цар в тези помещения е от голямо значение, защото това е същият древноегипетски цар, за когото Херодот разказва в своите "Истории", че е бил строител на Голямата пирамида.

Фигура 5.1. Полковник Ричард Уилям Хауърд Вайс.

И така, след като различните древноегипетски имена на този цар*16 бяха открити върху стените и покривните блокове на тези скрити камери дълбоко в Голямата пирамида, египтолозите настояваха, че вече разполагат с неопровержимо доказателство, че постройката е построена от Хуфу и за Хуфу като място за вечен покой на този цар и само на този цар. И тъй като се смята, че Хуфу е управлявал Египет в началото на Четвъртата династия, която египтолозите определят на около 4500 години, това става фактическата възраст на самата пирамида. С тези доказателства изглеждаше, че теорията за пирамидата като гробница (на Хуфу) най-накрая е доказана.

Или не?

СВЕЩЕНИЙТ ГРААЛ НА ЕГИПТОЛОГИЯТА

Подобни изрисувани знаци, включително царски картуши с имената на различни древни царе, се откриват и на други места в Гиза: върху някои от външните камъни на самата Голяма пирамида, върху някои от каменните блокове, които до сравнително скоро са запечатвали южните ями за лодки, върху стените на самите ями за лодки, върху някои каменни блокове около храма на Менкаура и в редица гробници мастаба на платото Гиза. Тъй като обаче всички тези надписи са

външни за Голямата пирамида, това означава, че е напълно възможно тези рисувани знаци да са били поставени на тези други места по всяко време след първоначалното построяване на Голямата пирамида, може би по време на ремонтните работи на пирамидата от фараоните от Четвъртата династия (и по-късно), ремонт на паметник, който може би вече е бил древен дори по тяхно време. Египтолозите само предполагат, че ямите за лодки около Голямата пирамида са били запечатани с блокиращите ги камъни през Четвъртата династия, но това може да е станало и много по-късно.

Знаем с доста голяма степен на сигурност, че Сфинкът е бил ремонтиран от поне две по-късни египетски династии, така че не е необосновано да предположим, че ако пирамидите в Гиза (и други структури като ямите за лодки) са били едновременно със Сфинкса, то те също може да са били част от древна програма за ремонт, като имената на различните работни групи (например последователите на Хуфу) от тези по-късни периоди са единственото доказателство, което сега е останало за различни ремонтни работи от по-късни времена. Това означава, че различните паметници около Гиза могат да ни представят автентични рисувани знаци върху каменната облицовка на тези паметници от редица различни периоди на египетската история. Как тогава да разберем кои рисувани знаци са оригинални и съвременни на структурите и кои може да са били добавени към каменната зидария стотици (или дори хиляди) години по-късно по време на ремонтни дейности?

Точно затова знаците в четирите запечатани камери на Виза в Голямата пирамида са толкова важни за египтологията. Тъй като се намират в зони, които са били изцяло запечатани и недостъпни още от времето на първоначалното строителство, следва, че изрисуваните в тях знаци трябва да са от времето на изграждането на паметника; те не биха могли да бъдат добавени по никое време след първото запечатване на тези малки помещения, защото това би означавало да се прокопае тунел в тези недостъпни камери, а просто няма следи от подобна дейност преди появата на Висе. И така, това, което ни казват тези конкретни нарисувани знаци в тези (досега) запечатани помещения, естествено ще бъде от решаващо значение за разбирането на този паметник - ако приемем, че знаците са истински.

Първото от тези малки, скрити отделения всъщност е открито през 1765 г., но не от Вийз, а от британския консул в Алжир Натаниел Дейвисън. Той влиза в тази камера чрез несигурно изкачване по импровизирана стълба в южния край на Голямата галерия на пирамидата. Изглежда, че тесният проход, водещ към тази неизвестна досега камера, всъщност е бил достъпен още от построяването на пирамидата. Дейвисън разбрал за наличието на този проход само по случайност, когато забелязал няколко прилепа да влизат и излизат от него на около двадесет и осем метра над пода в горния край на Голямата галерия.

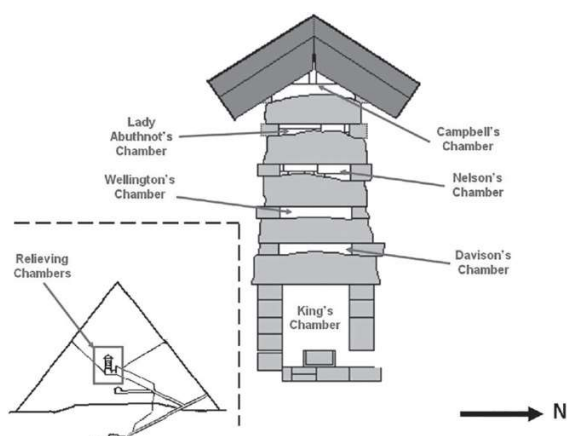
Откритото от Дейвисън отделение било много тясно, тъй като било високо само няколко фута, но имало дължина и ширина, подобни на тези на Царската стая. Когато Дейвисън изследвал това

място на колене и ръце, той не открил нищо друго освен под, покрит с тор от прилепи; нямало скрит саркофаг, нито съкровище, а както и в останалата част на пирамидата по това време, никъде не бил открит нито един надпис. Тогава Дейвисън не знаел, че точно над камерата, която сега носи неговото име, очакват да бъдат открити още четири скрити камери.

КАМЕРИТЕ НА ВИСЕ

Седемдесет и две години след като Дейвисън прави своето откритие, Вийзе, следвайки интуицията на своя колега и бизнес партньор по онова време Джовани Кавиля, си проправя път с пушек в четири запечатани помещения над камерата на Дейвисън, дълбоко в пирамидата (фиг. 5.2). Тези четири камери на Вис бяха с приблизително същите размери като откритата от Дейвисън. По един много важен начин обаче четирите камери на Вийзе се различавали доста, тъй като за разлика от камерата на Дейвисън и другите основни камери (и проходи) на пирамидата, стените в тези камери според Вийзе били покрити с грубо нарисувани надписи с червена охра и, което е важно, представляли името на предполагаемия строител на Голямата пирамида - Хуфу (Sūrid/Suphis).

Както вече споменахме, значението на тези рисувани знаци за египтологията просто не може да бъде надценено, тъй като те представляват единственото емпирично доказателство, което пряко свързва този фараон от Четвърта династия с Голямата пирамида. Откритието на Висе по същество се превърна в свещения граал на египтологията, подкрепящ целия разказ за пирамидата като гробница на Хуфу.

Фигура 5.2. Камерата на Дейвисън и четирите камери на Вийзе над Камерата на царя.

Преди откриването на тези рисувани надписи единственото доказателство за построяването на пирамидата от Хуфу като негова гробница, което египтологията можеше да твърди, беше написаното от Херодот (писал около две хиляди години след предполагаемото построяване на пирамидата). Но дори и тук Херодот не посочва изрично, че пирамидата е построена като гробница на Хуфу, а само че той е погребан на малък остров, заобиколен от вода, в хранилища някъде под пирамидата - място, което никога не е било открито. Египтолозите обаче приемат думите на Херодот просто в смисъл, че Хуфу е бил погребан в тялото на пирамидата, а не в хранилище, заобиколено от вода под нея, както ясно заявява древният историк*17.

Но почти от момента, в който Вис за първи път представи на света нарисуваните знаци от четирите камери на Вис, около тях се появиха сериозни въпроси и с времето се засилиха подозренията - особено, че различните имена на царя може да са били измамно поставени в тези четири камери от двама от най-надеждните и сигурни помощници на Вис, Хенри Рейвън и Джон Ричард Хил (по указание на Вийз), и че полковникът е извършил тази голяма измама, ако не заради богатството си, то най-вероятно заради престижа, известността и международното признание, които едно такова голямо откритие неизбежно би донесло. По собствените му думи Вийз е бил човек, изцяло воден от желанието да направи важно историческо откритие, и е похарчил значителна част от личното си състояние (около 1,3 млн. долара по днешни цени), за да постигне тази цел. Доказателства за фалшификацията на Vyse ще намерите в приложенията.

РАЗМИВАНЕ НА МИНАЛОТО

Ако приемем, че Сурид е вероятният строител на пирамидата (както твърди коптско-египетската устна традиция) и приемем, че Сурид е Суфис, а Суфис е Хуфу, ерго, че Хуфу е построил паметника, тогава има ли всъщност значение някоя от предполагаемите измамни намеси на Висе в Гиза (за да потвърди, че паметникът принадлежи на този древен цар)? Несъмнено някои ще възприемат мнението, че в крайна сметка всички нечестни действия на Висе са без значение и че възможността тези изрисувани знаци да са резултат от измамна дейност е само спорен въпрос.

Ако приемем подобно мнение обаче, ще пропуснем изцяло коварния и разлагащ ефект, който предполагаемите действия на Виза вероятно са имали върху по-широкото изучаване на нашата древна история. Ние просто никога няма да разберем какви непредвидени последици са могли да се появят в резултат на измамната дейност, която полковникът може да е извършил в Голямата пирамида. Но има и редица други причини, поради които действията на Вийзе в тези камери през 1837 г. изискват задълбочено разследване и всяка измамна дейност в тях трябва да бъде напълно разкрита.

На първо място - и това би трябвало да се разбира от само себе си - измамите и измамниците винаги трябва да бъдат разследвани и разкривани на всяко ниво в нашето общество, когато и

където и да бъдат заподозрени, особено по въпроси, свързани с нашето историческо и културно минало. Това е просто добра практика. Наличието на фалшиви доказателства служи единствено за подкопаване, опорочаване и изкривяване на истината, като ни пречи някога да видим истинската картина на нашето минало. Не искаме историческото ни разбиране да се гради върху или да се оцветява от силно съмнителни или направо фалшиви доказателства.

Второ, фалшивите доказателства не доказват нищо, но могат да изопачат много. Факт е, че наличието на това силно съмнително доказателство, представено на света от Вийзе, на практика позволи на египтолозите да смятат, че въпросът за произхода и предназначението на Голямата пирамида е доказан и че всяко по-нататъшно обсъждане на този въпрос вече се счита за безпочвено и ненужно. Те просто не търсеха повече, не копаеха по-дълбоко, защото с доказателствата на Vyse въпросът за строителя на пирамидата и нейното предназначение според тях вече беше решен безспорно. Действията му ефективно формират мисленето на ортодоксалната египтология, че Голямата пирамида е била гробница и инструмент за възстановяване на Хуфу и само на Хуфу. С намирането на различни имена на Хуфу (и само на този цар) в тези камери (не са открити други имена на царе или царици) "откритието" на Висе ефективно служи за оформяне и затвърждаване на разказа за гробницата на Хуфу и отклонява египтологията от разглеждането на други възможни цели на този паметник. Подобно на непоколебимите археолози от времето на Кловис, египтолозите са получили желан отговор и са се съгласили помежду си, че няма нужда от по-нататъшни изследвания.

Истината обаче е, че зависимостта от доказателства, които е много вероятно да се окажат фалшиви, никога не е добър подход към историческите изследвания и със сигурност не е научен. Ако не друго, то египтологията би трябвало да е много резервирана в приемането на автентичността на тези рисувани знаци, чиято достоверност почива почти изцяло на репутацията и думите на един човек - полковник Вийзе. Такова е било жалкото ниво на научна възискателност в ранната викторианска Великобритания. *18

А сега нека си представим за момент, че в тези четири камери на Уайз са открити четиридесет или петдесет различни имена на крале и кралици: Щеше ли египтологията при такива обстоятелства автоматично да предположи, че тази пирамида е просто гробницата на Хуфу? Вероятно не. Повече от вероятно е подобно откритие да ги накара да се замислят. И също така, какво щеше да стане, ако в нито едно от тези четири отделения не беше открито името на цар? Като се има предвид устната традиция, предадена ни от коптските египтяни, при такива обстоятелства е напълно възможно разказът за гробницата на Хуфу никога да не се е наложил или поне да не се е утвърдил толкова силно, а вместо него да е преобладавало съвсем друго предназначение на тези паметници.

Това е ефектът, който предполагаемото откритие на тези различни имена на този цар, представени от тези камери от Vyse, е имало върху египтологията: то ефективно е заслепило и

затруднило нейното мислене, карайки египтологията да скочи към заключението за гробницата на Хуфу, което е довело до непоклатимата парадигма на гробницата, с която се оказваме обременени днес. Голямата ирония в случая, разбира се, е, че египтологията стигна до това заключение за гробницата на Хуфу, когато вече съществуваше друго предназначение на тези структури, за което говореха самите древни, но което египтолозите просто решиха да игнорират и отхвърлят като мит и легенда. Те не са се вгледали по-дълбоко в повърхностните рисуванни знаци в тези камери. Не са смятали, че трябва да го правят. Имали са своя човек! Това е наследството от потенциално измамните действия на Вийзе и защо се нуждаем от възможността да преразгледаме истината за тези паметници. Да пренастроим съзнанието си и да отхвърлим разказа за гробницата на Хуфу в кошчето за боклук, където почти сигурно му е мястото, означава да стигнем до истинската причина, поради която Сурид/Суфис/Хуфу е построил Голямата пирамида.

МОДЕЛИ В ХАОСА

Когато през ноември 1836 г. Вийзе започва работа в Гиза, сцената, която го посреща, е хаос. Основата на Голямата пирамида до входа ѝ била напълно недостъпна, а петдесетметров насип от отломки - камъни и пясък - блокирал достъпа до паметника. Тъй като Вийзе е работил за постепенното отстраняване на тези отломки, предполагаме, че по този начин той е попаднал на някои варовикови блокове, извлечени от тези отломки, каменни блокове, върху които е имало изрисувани йератични знаци - имената на различни древни каменоделски банди и свързаните с тях имена на царе (заедно с някои други различни знаци).

От писанията на Вийзе знаем, че той е виждал такива знаци на каменоломни и на други места извън пирамидата, така че евентуалното откриване на изрисувани знаци върху камъни сред отломките там, макар че вероятно биха представлявали известен интерес за науката, не би могло да докаже окончателно връзката на пирамидата с Хуфу. Откриването им извън пирамидата означава, че тези рисуванни знаци биха могли да бъдат изрисувани върху тези външни камъни по всяко време, може би от ремонтни бригади дълго след завършването на пирамидата.

И така, може би докато е наблюдавал изрисуваните знаци върху тези външни камъни, Вис е имал дяволска мисъл: Ами ако в запечатаните камери, в които си проправял път с взрив, имало изрисувани знаци, подобни на тези, които откривал върху някои от външните камъни на пирамидата? Това със сигурност би се смятало за изключително важно откритие, тъй като, тъй като са открити в камерите, които са били запечатани след построяването на пирамидата, тези знаци трябва да се смятат за съвременни на строежа и като такива най-накрая биха потвърдили твърдението на Херодот, че царят от Четвърта династия Суфис/Хуфу наистина е построил Голямата пирамида.

С откриването на тези изрисувани знаци върху камъните в отломките извън пирамидата Вис би могъл да претендира за едно интересно от академична гледна точка, макар и донякъде неубедително откритие, или пък би могъл да използва изрисуваните знаци върху тези външни камъни по съвсем различен начин, за да претендира за изключително значимо откритие и по този начин да си осигури място в световните исторически книги. И така, като се има предвид почти отчаяното желание на Вийзе да направи важно откритие по време на престоя си в Гиза, славата и известността на доказването на връзката на Хуфу с Голямата пирамида може би са били твърде примамливи за полковника, за да устои: изрисуваните знаци, които (хипотетично) е открил извън пирамидата, сега ще бъдат използвани с много по-голям ефект вътре в паметника. Откривайки различните имена на Суфис/Хуфу, изписани в (досега) запечатаните камери на Голямата пирамида, чийто произход безспорно е съвпадал с изграждането на пирамидата, полковникът би дал на египтологията свещения граал на доказателствата.

НЕДОПУСТИМИ ДОКАЗАТЕЛСТВА

Както е показано в предишните ми трудове и в приложенията на тази книга, могат да се хвърлят значителни съмнения върху достоверността на твърдяното от Вийзе откритие на изрисувани каменоломни в Голямата пирамида в Гиза. Това, което трябва да направим сега, е да оставим откритието му настрана, да го третираме като недопустимо и да се върнем с мисълта си назад във времето, преди то изобщо да е съществувало. Ако това доказателство никога не беше представено от Вийзе, щяха ли египтолозите да са толкова сигурни, че Голямата пирамида е построена като гробница на Хуфу? Може би щяха ли да обърнат повече внимание на коптско-египетската устна традиция, която говори за съвсем друго предназначение на тези паметници?

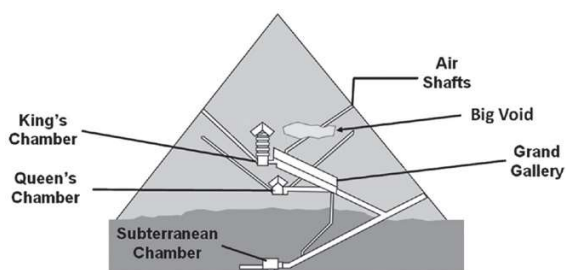
Сега ни остава само да продължим изследването на този древен паметник, за да видим дали в него има нещо, което би могло да докаже коптско-египетското устно предание, че тези пирамиди всъщност са били построени не като гробница за отделен цар, който да достигне до задгробния си живот, а по-скоро като система за възстановяване на цялото царство, за да се възроди отново след очаквано природно бедствие.

Тази книга предвижда, че доказателствата за такава система ще бъдат открити в Голямата празнота, тъй като това мистериозно, новооткрито пространство в този паметник е било туптящото сърце на цялата система за възстановяване, двигателят, без който очакваното възраждане на царството е щяло да претърпи пълен провал. Но този двигател в Голямата пустота не е това, което бихме могли да си помислим.

Нека сега открием и разгледаме тази мистериозна нова камера на пирамидата и забележителната тайна, която почти сигурно се крие в нея.

В пустотата

Тази книга започна с представянето на откритието на Голямата пустота - потенциално огромна нова камера в Голямата пирамида - и продължи с това, че съществуват някои добри доказателства, които показват, че коптско-египетската устна традиция, която говори за предназначението на Голямата пирамида като някакъв вид ковчег, може би всъщност се основава повече на факти, отколкото на мита, който се смята от египтологията. Смята се, че тази Голяма празнота (фиг. 6.1) е почти толкова голяма, колкото Голямата галерия (157 × 28 фута), макар че понастоящем учените все още не са сигурни дали пространството е хоризонтално или наклонено като Голямата галерия.

Фигура 6.1. Камерите на Голямата пирамида, показващи Голямата празнота. (Снимка: Скот Крайтън)

Основните египтолози се почесват по главите, защо изобщо трябва да съществува такова огромно пространство в Голямата пирамида. Макар че египтолози като Марк Лехнер и Захи Хавас от екипа на проекта ScanPyramids съветват да се внимава при обявяването на това пространство за нова камера, от данните изглежда напълно ясно, че тази огромна празнина не прилича на много от много по-малките празнини, запълнени с пясък и хоросан, с които е осеяна Голямата пирамида. Всъщност тази кухня изглежда нещо съвсем различно и е много вероятно след по-нататъшно проучване да се окаже, че тя е петата голяма камера в Голямата пирамида.

Една от причините, поради които египтолозите се колебаят дали да обявят тази празнота за нова камера на пирамидата, е, че в нея няма очевиден вход. Не са открити никакви проходи или свързващи тунели. Ако това наистина е нарочно изградена камера, то тя изглежда напълно

изолирана и очевидно без очевидни начини за достъп. Защо Сурид/Хуфу би построил пирамидата си с напълно недостъпна камера в нея?

Някои предполагат, че Хуфу може да е построил тази камера, за да съхранява съкровищата си, които може би да вземе със себе си в задгробния живот.¹ Този сценарий изглежда много малко вероятен, защото в съответствие с древноегипетските погребални ритуали гробните вещи се депонират в пирамидата едва след смъртта на царя, а по това време тази камера отдавна би била завършена и запечатана.² Как тогава би било възможно да се поставят задгробните вещи на Хуфу в камера, до която не е имало достъп, камера, която е била напълно запечатана, докато пирамидата е била изградена нагоре и над нея?

Парадигмата на гробницата просто не може да обясни адекватно тази аномалия, особено ако се окаже, че тази празнота е била нарочно изградена, недостъпна камера. Но докато всички са съсредоточени върху Голямата празнота и съвременната наука, която се е заела с нейното откриване, не е изненадващо, че никой не се замисля какво са казали самите древни египтяни по отношение на строежа на пирамидите и се чуди дали в техните древни текстове има някаква подсказка, която да хвърли светлина върху това важно откритие.

Vyсе цитира какво ни казват коптско-египетските текстове. Това беше отбелязано в глава 2, но сега се дава следващата важна част от информацията.

След това царят наредил на астролозите да установят чрез измерване на височината дали звездите предсказват някаква голяма катастрофа, а резултатът съобщил за приближаващ потоп. Царят им заповяда да попитат дали това бедствие ще сполети Египет; и те отговориха: да, потопът ще залее земята и ще унищожи голяма част от нея за няколко години . . . След което царят заповяда да се построят пирамидите и да се изпишат предсказанията на жреците върху колоните и върху големите камъни, принадлежащи към тях; и постави в тях съкровищата си и цялото си ценно имущество, заедно с телата на предците си. (курсивът е добавен)³

И ето я подсказката: този текст подсказва, че Голямата празнина в Голямата пирамида е камера, построена специално, за да приюти и защити "телата на неговите [на Сурид] предци".

Това, което трябва да се оцени тук, е, че древните египтяни са вярвали, че техните починали царе и царици продължават да изпълняват жизненоважна роля за живото царство. В задгробния живот тяхната роля е била да се застъпват пред боговете в небесното царство, за да помогнат на живия цар да гарантира, че слънцето ще изгрее, Нил ще потече и реколтата ще порасне. Всъщност една от причините, поради които телата на тези царе и царици са били съхранявани и мумифицирани, е била да ги предпазят от разлагане, тъй като едно разложено тяло не е могло да изпълнява тази

жизненоважна функция в задгробния живот. Задачата на живия цар е била също така да защитава гробниците на тези отдавна починали царе и царици от грабеж или оскверняване и да отправя молитви и дарения, за да помогне за подхранването им. Всъщност неизпълнението на това задължение можело да доведе до тежки последици за живия цар и царството. Изследователят и автор Алън Ф. Алфорд обяснява:

Обслужването на гробниците на предците от страна на царя създава благотворен кръг от творческа енергия. [Подмладявайки телата](#) на предците, царят дава възможност на техните духове да обиколят космоса. . . . След това той е в състояние да се възползва от тази сила, за да обслужва гробниците на предците. Подкрепяйки се взаимно през прага на смъртта, [живият] цар Хор и [починалият] цар Озирис гарантират, че повторенията на сътворението - смъртта и възраждането на света - могат да се извършват вечно. "4

И така, в резултат на религиозните си вярвания древните египтяни изпитвали голяма почит към своите царе и царици-предци и полагали неимоверни усилия, за да защитят техните отдавна починали тела, като често пренасяли мумифицираните им останки от първоначалните им гробници на нови, по-безопасни места, когато изглеждало, че първоначалните им гробници са в някаква опасност (обикновено от нападатели на гробници). Пример за тази практика ни дава известната гробница DB320 (сега наричана TT320), разположена в тебанските скали на Дейр ел-Бахри.

Когато гробницата е открита през 1871 г. (от крадец на гробници на име Ахмед Абд ел-Расул), е установено, че тя съдържа мумифицираните останки на не по-малко от петдесет древноегипетски царе, царици и други членове на царския двор, поставени там по някое време по време на двадесет и първата династия (1069-945 г. пр. Хр.). Сред откритите царе са мумиите на Амосис, Рамесис I-III, Рамесис IX, Сети I, Тутмос I-III, Аменхотеп I и неговата майка, царица Ахмосе Нефертари. През следващите десет години фамилията ел-Расул разграбва този кралски тайник, продавайки безброй ценни древни артефакти на нелегалния пазар за антики. В крайна сметка египетските власти стават подозрителни и скоро настигат бизнеса на семейство ел-Расул.

Емил Бругш, асистент на големия френски египтолог Гастон Масперо, описва сцената, когато става първият човек извън семейство ел-Расул, влязъл в тази гробница.

Скоро се натъкнахме на кутии с порцеланови погребални дарове, метални и алабастрови съдове, драперии и дрънкулки, докато, стигайки до завоя на коридора, пред нас се откри струпване на кутии с мумии в такова количество, че ме смая.

Събрах сетивата си, разгледах ги възможно най-добре на светлината на фенерчето си и веднага видях, че в тях са мумиите на кралски особи от двата пола; но това не беше всичко. Продължавайки напред пред водача си, стигнах до [крайната] камера... и там, застанал до стените или тук, легнал на пода, открих още по-голям брой мумии с огромни размери и тегло.

Златните им покрития и полираните им повърхности така ясно отразяваха собственото ми развълнувано лице, че ми се стори, че гледам в лицата на собствените си предци "5.

Фактът, че всички тези царе и царици са открити заедно в една гробница, очевидно е резултат от срина на египетската държава - срив, който е довел до намаляване на защитата на свещените места и съответно до увеличаване на обирите на гробници. За да предпазят царете и цариците (а оттам и самото царство) от тази опасност, египетските жреци събрали мумифицираните останки от различните им първоначални гробници и ги пренесли на място, което според тях ще бъде много по-безопасно за погребванеб.

Но тази практика повдига един интригуващ въпрос: Какво бихте направили вие, ако вярвахте, че цялата ви цивилизация скоро ще бъде напълно заличена от катаклизъм, чиито води ще се изсипят над цялата Земя, ще отмят всички следи от вашите предци и по този начин ще сложат завинаги край на способността им да поддържат царството?

Бихте построили монументално съоръжение за възстановяване, състоящо се от неподвижни каменни планини, което да съдържа всичко необходимо за възстановяване или възраждане на царството след отминаването на потопа. Да - семена, инструменти, знания и други полезни предмети биха били важни за поставяне във вашето устройство за възстановяване. Но най-важното нещо, което задължително трябва да съдържа вашата пирамида за възстановяване, е средството, с което желаното възстановяване да се осъществи чрез посредничеството на починалите царе Озирис, боговете.

Ако телата на кралете и кралиците-прародители бъдат унищожени при предстоящия потоп, тогава няма да има крале Озирис, които да общуват с боговете, и следователно няма да може да се осъществи възстановяване. Няма. Това е все едно да построиш болница без медицински персонал или автомобил без двигател. Тези царе и царици-предци са били ключът, двигателят, силата, без която не би могло да се очаква възстановяване. И така, починалите царе на Озирис - предците на Сурид - трябвало да бъдат защитени от предстоящия потоп и това било постигнато чрез преместването им от първоначалните им (по-малко защитени) гробници и поставянето им в голямата Зала на предците (т.е. Голямата пустота); масивна, недостъпна камера, построена високо в устройството за възстановяване на пирамидата.

Накратко, събирането от древните египтяни на мумифицираните тела на всички техни царе и царици-предци от цялата страна и погребването им в една-единствена масивна камера в сърцето на Голямата пирамида е бил техният начин да защитят и запазят предците си за всички времена, по-конкретно от хаоса и разрушението, исфет, при предсказания потоп и по този начин да гарантират запазването на космическия ред, маат. Това препогребване е било начин да се гарантира запазването и продължаването на вечния съюз между царете Хорус и Озириан, за да се възроди царството след очакваната му гибел.

Вероятно бъдещите по-подробни сканирания на Голямата пустош ще разкрият, че никъде няма тунели за достъп, водещи към тази камера, тъй като телата на царете и цариците-родоначалници на Сурид вероятно са били спуснати в тази голяма зала на предците, когато покривът на тази камера е бил все още отворен, осигурявайки единствения достъп до това пространство. След като всички крале и кралици-родоначалници са били погребани в нея, Голямата зала е била напълно запечатана, докато пирамидата се е издигала нагоре до своя край.

ЗАЩО ПИРАМИДА?

По редица причини гигантските пирамиди от ранния период на Старото царство далеч не са били идеалното място за погребване на древноегипетските царе и царици, така че изборът на такива масивни видими структури за интерниране на телата им е могъл да бъде направен само след внимателно обмисляне и претегляне на плюсовете и минусите.*19 Всъщност изглежда, че използването на пирамидалната форма за тази цел е имало предимство, което е надделяло над всички потенциални недостатъци.

През 2018 г. заглавието в британския вестник "Индипендънт" гласи: "Великата пирамида в Гиза може да е в състояние да фокусира електромагнитна енергия чрез скритите си камери, разкриват физици", а в самата статия се казва: "Великата пирамида в Гиза може да е в състояние да фокусира електромагнитна радиация в джобове от енергия в мрежата си от вътрешни камери и под основата си, сочи ново проучване"7.

Различни научни изследвания показват, че излагането на електромагнитни полета може да намали или забави скоростта на разпадане на бактериите и да възпрепятства образуването на бактериални спори. Телата на предците крале и кралици е трябвало да бъдат запазени на всяка цена, тъй като те са били жизненоважният елемент - двигателят на цялата система за възстановяване. Беше абсолютно необходимо да се предотврати разлагането на телата или поне да се намалят много ефектите от разлагането. Балсамирането на телата е един от методите, използвани от древните египтяни, но очевидно е било желателно телата да се поставят в структура, която сама по себе си притежава свойства, които могат допълнително да възпрепятстват разлагането. Но какви са доказателствата, че формата на пирамидата може да

възпрепятства разпадането на органичната материя? Вземете предвид резултатите от следното проучване:

Шест млечни проби в стъклени чаши с обем 100 ml са държани под тестовите пирамиди, а една от пробите е държана на открито като контрола. Тези млечни проби са оценявани в продължение на 2 седмици. Пирамидите се държат в едно помещение и са разположени на разстояние 1,5 m една от друга. . . . Млечната проба, поставена на открито като контрола, започнала да се разваля след 24 часа; докато пробите, поставени в пирамидите (тестови проби), показали забавяне на развалянето. Сред дървените пирамиди осмогълната форма била по-добра от квадратната и малката квадратна пирамида.⁸

Интересно е, че в това проучване е установено, че осмогълната пирамида се представя най-добре за намаляване на влошаването на качеството на млечните проби. Може би това може да обясни защо самата Голяма пирамида също е осемстенна структура.

Ако истинската функция на Голямата празнота на Голямата пирамида наистина е да бъде сигурно убежище за предците на Сурид, то тогава би било важно да се намали още повече опасността на мумифицираните им тела от въздействието на органичното разлагане (и, разбира се, от пълното унищожение при предстоящия потоп). Но колко предци на царе и царици бихме могли да очакваме да открием в него?

Макар че в момента не можем да знаем това с някаква степен на сигурност, в действителност може да има голяма подсказка за този брой, скрита на видно място в известните камери на Голямата пирамида, по-конкретно в двадесет и седемте двойки загадъчни нарязи или дупки, изрязани в двете настилки на Голямата галерия. В Pyramid Quest: В книгата си "Тайните на Голямата пирамида и зората на цивилизацията" Робърт Шох и Робърт Макнали отбелязват "серия от 27 дупки. ... които се срещат по двойки от двете страни и се редуват с по-дълги от около 23,3 инча и по-къси от около 20,5 инча. Те са широки около $6\frac{1}{4}$ инча и са издълбани на различна дълбочина, обикновено от 8 до 11 инча. В стените над тези отвори има вертикално разположени вградени камъни, всеки от които е висок около 18 инча и широк 13 инча, с изрязан жлеб през всеки от тях." ⁹

В книгата си "Тайните на Великите пирамиди" (1978 г.) физикът и любител на египтологията Андре Почан предлага, че тези трапецовидни прорези в настилката и вградените дупки на Голямата галерия (фиг. 6.2a) са били прорези, в които е трябвало да бъдат поставени големи статуи на предците на Хуфу (фиг. 6.2b) - по-големите прорези за по-големите статуи на царя, а по-малките - за по-малките статуи на царицата. Тези статуи се редували, цар и царица, цар и царица, от двете страни на галерията, като всеки цар и неговата царица били обърнати един към друг.

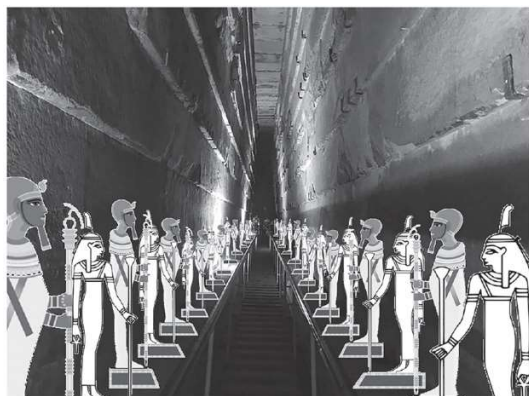
В подкрепа на своята хипотеза Почан пише:

Това, че Голямата галерия е просто галерията на предците, се потвърждава от двама древни арабски автори. Мухамед ибн Ишак Ибн ал-Надим, цитиран от Ахмад ибн Али ал-Макризи, пише . . . "Един проход пробива тази настилка . . .; арката е направена от камък и там се виждат портрети и статуи, които стоят или си почиват, както и множество други неща, чието значение не разбираме." Ибрахим Васиф Шах пише: ... "В източната пирамида [Голямата пирамида] са построени стаи, в които са изобразени звездите и небето и в които е събрано това, което предшествениците на Сурид са постигнали по отношение на статуите."

(Несъмнено текстът на ръкописа е предаден погрешно; би трябвало да се чете "в които бяха събрани статуите, направени от предшествениците на Sūrīd")¹⁰.

Фигура 6.2а. Трапецовидните вдлъбнатини в левия паваж на Голямата галерия. Вмъкнатите дупки над всяка вдлъбнатина в настилка са запълнени със съвременен цимент. (Снимка: Скот Крайтън)

Фигура 6.2б. Галерията на предците. (Художествено впечатление по снимка на Кийт Адлер)

Но ако коптско-египетската традиция е вярна и Сурид наистина е събрал и поставил действителните тела на предците си в недостъпна камера високо в Голямата пирамида, защо тогава царят би поставил статуи на предците си и в Голямата галерия, както описва Почан? Защо Сурид е поискал действителните тела на предците си в горната част на Голямата празнина, а също и техни статуи в долната част на Голямата галерия?

Отговорът на този въпрос може би е, че тези статуи на царе и царици-предци в Голямата галерия не са били обикновени профанни статуи, а по-скоро са изпълнявали много специфична и изключително значима религиозна функция, свързана с действителните мумифицирани тела в голямата зала на предците (Голямата пустота), и че тази функция е била свързана с древноегипетската религиозна концепция за ка или "двойник".

Ка е бил един вид астрален двойник или духовно копие на починалия, което е било необходимо за съществуването в другия свят. Когато човек умира, ка продължава да живее в тялото и една от причините за мумифицирането е да се осигури място за живеене на ка. В случай че мумията е била повредена или унищожена, много египтяни са били погребвани със статуя на ка. Статуята е била портрет на починалия, който ка е можела да разпознае, и е била предназначена да бъде алтернативно жилище за ка, ако мумията не е била подходяща. (курсивът е добавен)¹¹

Ако тази новооткрита празнина високо над Голямата галерия наистина е голямата зала на предците, в която се намират действителните тела на предците на Сурид, то това би имало смисъл, тъй като всяка от статуите на предците, за които Почан смята, че някога са стояли в Голямата галерия, на практика би служила като двойник на ка на всеки от предците.*²⁰ Изглежда, че древните египтяни не са рискували с голямото си устройство за възстановяване.

Като просто преброим броя на тези прорези в двете настилки на Голямата галерия, можем да имаме представа колко точно статуи (ка двойници) са стояли някога там и следователно колко са били царете и цариците на предците, които може би са били погребани от Сурид в скритата по-горе зала на предците: 27 двойки прорези = 54 статуи ка = 54 царе и царици на предците.

Може би не е случайно, че от времето на цар Менес, първият цар на обединеното царство, до втория цар от Четвъртата династия, действително е имало общо двадесет и седем царе-предци на Хуфу, както е показано по-долу.

ДВАДЕСЕТ И СЕДЕМТЕ ЦАРЕ-ПРЕДЦИ НА ХУФУ

Първа династия (10 царе)

Менес (Нармер), Хор-Аха, Джер, Джет, Ден, Анеджиб, Семеркет, Снефер-ка, Птицата Хор, Каа

Втора династия (11 царе)

Хотепсекхемви, Ранеб (Небра), Нинетжер, Венег (Унег), Сенед (Сендж), Перибсен, Сехемиб-Перенмает, Неферкаре, Неферкасекер, Хутчфа (Худжефа), Хасекхемви

Трета династия (5 царе)

Джиосер, Сехемхет, Санахт (Небка), Хаба, Хуни

Четвърта династия (1 цар)

Снеферу (баща на Хуфу)

Общо = 27 царе

Разбира се, след като толкова много древноегипетски царе и царици са препогребани в голямото съоръжение за възстановяване, със сигурност би било разумно да очакваме някакви доказателства, сочещи към този процес на преместване на предците на Хуфу. Така се случва, че всъщност може би разполагаме с такова доказателство - последното парче от този исторически пъзел.

ПОКАЖЕТЕ МИ МУМИЯТА

Една от най-големите загадки на египтологията е, че в пирамидите никога не е откривано оригинално погребение на нито един фараон. Разбира се, в различни пирамиди са откривани парчета човешки кости, обвивки от мумии и други дребни артефакти, но за нито един от тях не е доказано по категоричен начин, че произхожда от оригинално погребение на цар, а за повечето от тях е доказано, че произхождат от много по-късни, натрапчиви погребения.

Египетските египтолози дават отговор на този очевиден парадокс, на липсата на мумии от пирамидите, като предполагат, че гробниците на пирамидите са били ограбвани в древността и че всяка царска мумия е била унищожавана от нападателите на гробниците, обикновено чрез изгаряне в опит да се премахнат скъпоценните амулети, които обикновено са били поставяни в подвързията на мумията по време на процеса на балсамиране. Още по-озадачаващо обаче е, че са открити редица непокътнати погребения с все още напълно непокътнати и запечатани саркофази, но въпреки това, когато каменната кутия е била отворена в днешно време, тя се е оказала празна, напълно лишена от царска мумия!

Едно от най-странните събития се случва в Гиза през 1925 г., когато археологическият екип, ръководен от уважавания египтолог Джордж Райзнер, открива (по случайност) скритата подземна шахтова гробница на майката на Хуфу, царица Хетеперес I (фиг. 6.3а, стр. 128), само на малко разстояние източно от Голямата пирамида. За това египтологът Барбара Мерц пише:

Изтъкнати посетители и високопоставени държавни служители били спуснати в шахтата на столчета с кошове и се натъкнали в малката стая. Великият момент беше настъпил. Тежкия капак на саркофага беше вдигнат. В захлас от очакване Райзнер се наведе, за да надникне вътре. След това се изправи и се обърна към уважаемата публика. "Господа - каза той язвително, - съжалявам, че кралица Хетеперес не приема. . . ." Онова, което озадачаваше Райзнер, беше защо бяха похарчени толкова старателни грижи и секретност за погребението върху празен саркофаг. Той е бил използван за погребение; някои оцветявания по дъното доказваха това. . . .

Това, което ме тревожи, е фактът, че има и други саркофази, намерени на място, неотворени - и празни. Два от тях датират от Третата династия, не толкова отдалечена във времето от разцвета на Хетеперес. Случаите не са точно паралелни, но все пак остава неоспоримата и объркваща обща черта на празните саркофази¹².

Тази конкретна празна гробница (обозначена от египтолозите като G7000х) и до днес остава една от най-големите загадки на Древен Египет. Типичният отговор на египтолозите на тази загадка е, че царската особа може би е загинала в битка или се е удавила в Нил, за да бъде погълната от крокодили, или е била убита от някакво друго бедствие, което е означавало, че тялото е било недостъпно за погребение. Тези обяснения за отсъствието на царската мумия обикновено се дават без никакви доказателства в подкрепа на твърдението, което с течение на времето така се вгражда в основния разказ, че се приема като исторически факт, а не като обикновена спекулация, каквато обикновено е.

Райзнер пише по-подробно за момента, в който саркофагът в тази малка погребална камера най-накрая е бил отворен:

Никога не съм се съмнявал, че мумията е в ковчега. . . . Всички очи бяха вперени в саркофага. Капакът тръгна от мястото си, като съвсем лесно счупи петте печата, и се издигна бавно ред по ред. Видяхме как постепенно се разкриват вътрешните стени на саркофага и миг след миг надникнахме все по-дълбоко във вътрешността му. Скоро стана ясно, че няма вътрешен корпус, и накрая, след десет минути, всички разбрахме, че саркофагът е празен и почти толкова чист, колкото в деня, в който е бил направен. В предварителното си изложение бях споменал всички възможности, с изключение на тази, която лежеше патентована пред нас. В ковчега не е имало мумия. . . . Разгледахме внимателно вътрешността на ковчега. Слабото оцветяване в единия край показваше, че някога е бил използван. . . . Най-сетне открихме в гробницата част от тленните останки на майката на Хеопс, вероятно всичко, което някога ще бъде възстановено. Тези канопични пакети се намираха в сандък, който беше изработен от същия камък и явно от същите майстори като алабастровия саркофаг, и доказваха, че тялото, което някога е почивало в ковчега, е било мумифицирано.¹³

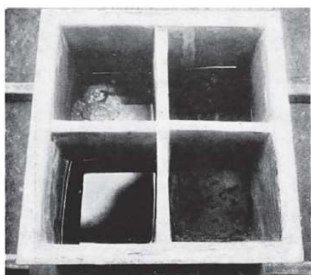
Различни артефакти в погребалната камера представляли имената на Снеферу и Хетеферес, бащата и майката на Хуфу. Намерените сред останките от гробницата кални печати също носят надпис "балсаматориум на Хуфу" *21 и по този начин египтолозите стигат до заключението, че гробницата е принадлежала на майката на Хуфу, царица Хетеферес I.¹⁴ Следователно тук имаме една царица, майката на Хуфу, най-важната царица в двора на Хуфу, чието тяло очевидно не е било изгубено от нилски крокодил или, както изглежда, от друго подобно бедствие, тъй като саркофагът изглежда е бил използван, а вътрешните органи на царицата са били извадени от тялото, балсамирани и поставени в сандък с канопи в тази погребална камера, дълбоко под скалите на платото Гиза.

Фигура 6.3а. Подземната погребална камера (G7000х) на майката на Хуфу, царица Хетеферес I, в Гиза. (Снимка: George Reisner, 1925 г.)

Фигура 6.3б. Когато саркофагът е отворен, тялото на кралицата липсва. (Снимка: George Reisner, 1927 г.)

Фигура 6.3в. Канописен сандък, съдържащ вътрешностите на кралица Хетеперес I. (Изображение: George Reisner, 1927 г.)

В камерата са намерени и много от гробните вещи на царицата, включително няколко златни листа. Наличието на тези златни листове и други ценни предмети изключва дейността на нападатели на гробници, които със сигурност биха ги взели и най-вероятно биха разбили капака на саркофага, за да получат достъп до царската мумия и многото скъпоценни амулети, често поставяни в ленените обвивки на мумията. Освен това е много малко вероятно крадците на гробници да са отделили време, за да поставят тежкия капак обратно на саркофага, след като са извадили царската мумия.

Въпреки това, опитвайки се да обясни тази мистерия, Райзнер изказва своята хипотеза за причините, поради които тялото на кралицата е липсвало от саркофага.

Тази дама надживяла Снеферу и била погребана от сина си Хеопс [Хуфу], вероятно до пирамидата на съпруга си в Дахшур. Гробницата [първоначално] не останала дълго време непокътната и тялото на царицата било унищожено от разбойниците, които проникнали в камерата. Изглежда, че един умен министър-председател е успял да убеди Хеопс, че са нанесени незначителни щети. Той заповядал да се смени капакът на алабастровия ковчег, за да се скрие липсата на тялото на царицата, а по-голямата част от непокътнатия погребален инвентар била преместена в тайна шахта пред Голямата пирамида в новото гробище в Гиза. Хеопс очевидно така и не разбрал за хитростта, която му е приложил неговият министър, защото преди шахтата да бъде окончателно затворена, той направил жертвоприношение на духа на майка си¹⁵.

Никой не може да упрекне Райзнер за въображението му тук, но в хипотезата му просто има твърде много недостатъци, за да може тя да се окаже поне донякъде състоятелна или дори правдоподобна. Всъщност Марк Лейнър отхвърли теорията на Райзнер, като написа:

Хипотетичната оригинална гробница на Хетеп-Херес I в Дахшур не е намерена (единственото доказателство за съществуването на тази царица идва от G7000x). Няма текстови доказателства, съвременни на IV династия или от по-късни времена, за ограбването на тази гробница и пренасянето на съдържанието ѝ в Гиза. Реконструкцията на събитията, направена от Райзнер, се основава изцяло на археологическите доказателства, събрани от G7000x. Въпреки това неговият сценарий е предаден в литературата, напр. в *The Cambridge Ancient History* (Smith 1971, 168), като исторически факт¹⁶.

Лехнер има свое собствено мнение, че тази гробница на Хетеперес I (G7000x) изобщо не е повторно погребение на царицата, а че тази гробница всъщност е оригиналната гробница на царицата, че тялото ѝ по-късно е пренесено от египетските служители в първата от трите т.нар. пирамиди на цариците на Хуфу (G1-a) и че капакът на оригиналния саркофаг на царицата в G7000x след това е бил отново поставен и саркофагът отново запечатан от служителите на Хуфу. Лехнер пише:

Възможно е ... тялото на царицата майка да е било извадено от гробницата [G7000x] преди окончателното блокиране на шахтата. Възможно ли е тя да е била погребана в първата пирамидална гробница на царицата (G1a) с нов незамърсен комплект погребални принадлежности? . . . Въпреки че това отваряне леко е повредило саркофага, то не изглежда да е дело на крадци, които, както беше казано по-рано, биха използвали по-бързия подход да разбият изцяло капака. Ако не са крадци, тогава саркофагът трябва да е бил отворен от длъжностни лица¹⁷.

Това, което обаче противоречи на хипотезата на Лехнер, е, че нито един от гробните принадлежности на царицата не е пренесен в новата гробница на пирамидата G1-a, а изглежда са останали изцяло в първоначалната гробница в Гиза. Освен това в пирамида G1-a или около нея няма никакви надписи, които да приписват или по някакъв начин да свързват тази пирамида с царица Хетеферес I. И накрая, смята се, че пирамида G1-a всъщност е била гробница, принадлежаща не на майката на Хуфу, а по-скоро на една от съпругите на Хуфу - Меритите (дъщеря на Снеферу и Хетеферес I). Лехнер подчертава това със следния коментар:

Смята се, че претенциите на Меритите към първата пирамида на царицата [G1-a] се подсилват от свободния принцип на семейната близост - че гробниците на най-близките членове на семейството се намират близо една до друга (Smith 1971, 168). Тъй като голямата мастаба, разположена непосредствено на изток от G1-a, принадлежи на Каваб и ако фрагментите, отнесени към неговия параклис, действително установяват, че Меритите е негова майка, то първата пирамида на царицата би могла да бъде тази на Меритите. Смит заявява това с известна сигурност: "положението на гробницата на Каваб прави сигурно, че той е син на главната царица на Хеопс, погребана в пирамидата G1-a. Горепосочените доказателства категорично сочат, че тази главна царица е била Меритите¹⁸.

Другите две пирамиди на цариците, разположени южно от G1-a, се смята (условно), че са принадлежали на цариците Нубет (G1-b) и Хенуцен (G1-c). Всичко това, разбира се, повдига очевидния въпрос: Ако всички пирамиди на цариците са били приписани на други царици на Хуфу, къде тогава е била погребана царица Хетеферес I, майката на Хуфу, след като е била извадена от първоначалната си подземна гробница?

Разбира се, съществува и съвсем друг разказ, чрез който обстоятелствата и изчезването на тялото на тази древна царица могат да бъдат просто и рационално обяснени, заедно с другите саркофази на царе от Третата династия, намерени при подобни обстоятелства.

Вероятно Лехнер е прав, като подозира, че G7000х в Гиза е била оригиналната гробница на майката на Хуфу, но предвид пълната липса на надстройка от мастаба над погребалната камера на царицата, случайното подреждане на гробните ѝ принадлежности и неправилното разположение на саркофага в погребалната камера, оставаме с впечатлението, че тази шахтова гробница е била само временно място за погребение на тази царица. Ако допуснем, че майката на Хуфу е починала известно време преди голямата зала на предците (Голямата празнина) да бъде завършена или да бъде готова да приеме събраните в нея мумифицирани царе и царици-предци, тогава за временното ѝ погребение би била необходима такава временна гробница. Разбира се, в този случай не е била необходима никаква мастаба или надстройка на пирамидата над гробницата - нейния дом на вечността - тъй като нейният вечен дом е трябвало да бъде заедно с нейния съпруг (и други предци) в голямата зала на предците високо в самата Голяма пирамида. Тук може би си

струва да се отбележи, че Голямата галерия и Голямата празнина са ориентирани в посока север-юг и имат наклонени страни, точно както древноегипетските гробници мастаба.

Тази идея, че G7000х е временна гробница за майката на Хуфу, се подкрепя от египтолога Вивиен Гей Календер, която пише

Както първоначално предполага Лехнер, Хуфу може би наистина е възнамерявал майка му да има пирамида G1a в Източното гробище; впоследствие, по време на строежа на тази пирамида, тя може да е починала. След мумифицирането ѝ е щяло да има погребение, придружено от процесия с вещи за задгробния живот на царицата, но след това е възникнала нуждата от място, където да се съхраняват тези вещи до завършването на пирамидата. Така една изоставена преди това шахтова гробница е била използвана за съхранение на тялото и гробните вещи на Хетеферес, докато бъде подготвена камерата на пирамидата (индикации за временния характер на погребението са неправилното разположение на саркофага, нетрадиционното третиране на канопичния сандък и очевидното разхвърляне на погребалните дарове). Тя трябва да е била замислена като временна гробница, тъй като на нивото на земята крайно неудобната близост на шахтата до царския погребален храм и кей със сигурност гарантира, че на това място никога не е било предвидено да има надстройка, тъй като тя би била неуместна в окончателния проект на Източното гробище¹⁹.

Майката на Хуфу, според египтолозите, е била поставена във временна гробница, докато постоянната ѝ гробница бъде готова. Но тази постоянна гробница не е била пирамида G1-а, както предполагат египтолозите, нито някоя от другите малки сателитни пирамиди до Голямата пирамида. Това е била самата Голяма пирамида. След завършването на Голямата празнина служителите на Хуфу щели да отворят отново гробница G7000х, да извадят мумията на Хетеферес I и да я преместят, а не в сателитна пирамида, както смятат египтолозите Лехнер и Календер (и за което няма доказателства), а в Залата на предците в Голямата пустота, високо в Голямата пирамида, за да бъде поставена редом със съпруга си, бащата на Хуфу, Снеферу, последният от дългата редица царе и царици-предци, които са поставени в голямото устройство за възстановяване на Хуфу, готови да се застъпят пред боговете. Оригиналният саркофаг на царицата щял да бъде ритуално запечатан отново и временната ѝ гробница затворена - процес, който вероятно се е случил с преместването на всички царе-предци на Хуфу и техните царици, оставяйки след себе си само техните запечатани, но вече празни саркофази, над които съвременните египтолози могат да се замислят.

И накрая, както и при всички останали царе и царици-родоначалници, поставени в тази голяма зала на предците, в Голямата галерия под нея е била поставена статуя на царицата, която да служи като заместител на нейния ка, ако мумифицираното ѝ тяло се разпадне твърде много.

И така, след като пълната линия на предците на Хуфу вече е била налице, Залата на предците на Голямата пустота е била запечатана, докато пирамидата е била изградена нагоре до нейното завършване.

Може би простата истина за липсващото тяло на майката на Хуфу и празните саркофази на царете от Третата династия е точно такава, каквато ни я разказва коптско-египетската устна традиция: че цар Сурид/Хуфу е взел телата на предците си и ги е поставил в скрита зала високо в Голямата пирамида, за да ги предпази от предсказания потоп.

Това, което може би е от значение тук, е и фактът, че намерените примери за запечатани и празни саркофази са само от периода преди и до построяването на Голямата пирамида. Това означава, че откриваме тези своеобразни празни погребения само сред царете и цариците-предшественици на Хуфу, а не сред някой от онези царе или царици, които са дошли след управлението на Хуфу. Празните саркофази от тези по-късни династии никога не са запечатвани отново, а капациите често са били разбивани и унищожавани от иманяри, за да получат достъп до мумифицираното тяло и скъпоценните амулети в него. Ако този феномен на запечатаните празни саркофази беше нормална практика на древните египтяни от времето на Хуфу (а и след това), то със сигурност щяхме да открием примери за такива погребения от периода след времето на Хуфу - но нямаме. Така изглежда, че разполагаме с доказателства за тези своеобразни препогребвания само от средите на предците на Хуфу - точно както ни казва коптско-египетският разказ *Sūrid*.

Ловци на глави

Ка сурогатните статуи, които някога вероятно са стояли в Голямата галерия, могат да помогнат да се обясни и друга от странните енигми на Египет - така наречените резервни глави. Около тридесет и седем от тези скулптирани варовикови глави (мъжки и женски) са открити в редица гробници от Четвърта династия, най-вече в Западното гробище в Гиза, и, странно, повечето от тях изглежда носят белезите на умишлено осакатяване, при което ушите на всяка глава са силно увредени или дори напълно отстранени. Много от тях имат и дълбока вертикална бразда, която се спуска по задната част на главата. Египтолозите се затрудняват да обяснят по подходящ начин привидно умишленото увреждане на тези глави, тъй като подобни действия се срещат рядко в други египетски скулптури. Ако си представим обаче, че всяка от тези глави някога е принадлежала на пълна заместваща статуя в Голямата галерия, тогава може би ще започнем да виждаме по-добро решение на тази конкретна загадка.

Тъй като единственият достъп до Голямата пирамида в древността е бил през много тясната шахта на кладенеца,*22 е било невъзможно да се премахне цяла статуя ка, така че грабителите просто са взели най-ценната част - главата на статуята. За да се премахне главата, първо е трябвало да се изтръгне статуята от закрепването ѝ на стената и настилката. Най-очевидната първоначална точка на атака естествено са били ушите на всяка статуя, тъй като тези издатини са служели като накрайник или опора за опорна точка, върху която е можело да се поставят дървени или метални лостове, за да се откъсне статуята от стената на галерията. Когато в крайна сметка ушите се срязват или смачкват в резултат на прилагания натиск, крадците поставят лоста си зад главата на статуята, за да упражнят допълнителен натиск и да изтласкат статуята напълно от закрепването ѝ, като по този начин причинят дълбоката вдлъбнатина, наблюдавана в задната част на всяка от засегнатите глави.

След като статуята се е освободила от стената, главата е била отрязана от торса, извадена е от пирамидата (през шахтата на кладенеца), а торсът вероятно е бил разбит и изхвърлен през хилядолетията.

ГРОБНИЦАТА НА ХУФУ?

Но какво става със самия Хуфу? Дали след собствената си смърт той би се поставил в голямото възстановително съоръжение, което е построил? Накратко, вероятно не.

Целият смисъл на голямата Зала на предците е тя да бъде завършена и запечатана възможно най-бързо и след завършването ѝ залата да стане напълно недостъпна. Мумифицираните тела на предците щели да бъдат спуснати в залата, когато покривът ѝ все още е бил отворен и залата - достъпна. Когато пирамидата е била построена нагоре и завършена, залата (Голямата празнота) е щяла да стане напълно запечатана и недостъпна дори за Хуфу (който все още е бил живият цар Хор). За разлика от всички останали известни камери в Голямата пирамида, към камерата на Голямата пустота не би имало никакви проходи за достъп. Всъщност това е основната ѝ защитна характеристика. Ако няма никакъв водещ проход, тогава за всеки разбойник става практически невъзможно да разбере откъде дори да започне да търси и прокопава тунел за такава скрита камера. А може дори да се окаже, че известните камери и проходи в пирамидата всъщност може да са били (частично) замислени като система за примамка още от самото начало на проекта. Хуфу обаче и в най-смелото си въображение не би могъл да предвиди космическата [технология](#), която потенциално би могла да обърка великия му план.

Един от особените аспекти на Голямата пирамида е, че тя приканва към изследване на вътрешните си проходи и камери и го прави още от самото си създаване.*23 Спускащият се проход например никога не е бил запълван и запечатван и изглежда е бил достъпен от най-далечни времена. Хуфу със сигурност не би желал да бъде погребан в пирамида с лесно откриваема система от проходи, която приканва и отвежда грабителите на гробници повече или по-малко направо към горните камери на постройката. Гранитните преградни камъни не биха били пречка за решителните разбойници, вероятно добре обучени в добиването на тежък камък. И след като са влезли в това, което са вярвали (и което египтолозите днес смятат), че е погребалната камера на царя, и са открили, че гранитната кутия там е запълнена само с черна египетска пръст †24 , тогава, без други очевидни проходи, които да проучат, те вероятно са се отказали с отвращение. Накратко, ако проходът или входната шахта към дадена камера е трудна за откриване (като тази на Хетеферес I), то камерата в края на прохода вероятно ще остане непокътната много дълго време. А ако изобщо няма проход или шахта, водеща към камерата, тогава камерата и нейното съдържание вероятно биха могли да останат скрити, потенциално завинаги.

Но ако голямата Зала на предците вече е запечатана (вероятно много години преди смъртта на Сурид/Куфу) и без никакви проходи, водещи към тази камера за евентуално по-късно погребение, тогава какво е станало с този цар? Къде е бил погребан Хуфу? Някои древни коментатори твърдят, че Хуфу е бил погребан в Голямата пирамида, но други, като Диодор Сикул, поставят това под въпрос. Той пише:

И макар че двамата царе построили пирамидите, за да им служат за гробници, в крайна сметка нито един от тях не бил погребан в тях; защото народът, поради трудностите, които понесъл при строежа им, и многото жестоки и насилствени действия на тези царе, се изпълнил с гняв срещу онези, които причинили страданията им, и открито заплашвал да разкъса телата им и да ги изхвърли въпреки [sic] от гробниците. Следователно всеки владетел, когато умира, нареждал на своите роднини да погребат тялото му тайно на необозначено място²⁰.

И така, ако не вътре в Голямата пирамида или под нея, тогава къде? Изследователят на Древен Египет Ян Оувли може би има отговор. Той предлага:

Има една пирамида на юг по Нил, която наистина съдържа картушите на Хуфу. Тази пирамида се намира в Ел-Лишт, близо до Мейдум, и няма свързан с нея фараон, въпреки че някои смятат, че става дума за цар Сеанкхаре, Небтайр и Аменемхат I. Колкото и да е странно, въпреки че тази пирамида съдържа много картуши на Хуфу в свързания с нея храмов комплекс, тяхното съществуване се тълкува като резултат от грабеж от Голямата пирамида. . . . При нормален научен анализ подобни надписи вместо това автоматично биха накарали египтолозите да причислят пирамидата Ел-Лишт към този фараон. Пирамидите в Дашур и Мейдум са приписани на бащата на Хуфу - Снеферу, на много по-слаби основания!²¹

Пирамидата в Ел-Лишт е приписана от египтолозите на фараона от XII династия Аменемхет I, тъй като името му е открито върху фрагменти от релефи в основите на погребалния храм на пирамидата. Те също така смятат, че по духовни причини Аменемхет I е присвоил камъни от други пирамиди, включително от тази на Хуфу, за да построи собствената си пирамида, като по този начин може би се обяснява как името на Хуфу (и имената на други древноегипетски царе) се е появило в тази пирамида.

Друга възможност за местонахождението на истинската гробница на Хуфу идва от японски екип, ръководен от египтолога Сакудзи Йошимура. По време на проучването си на Западното гробище на платото Гиза през 2017 г. екипът съобщава за откриването на огромен комплекс от подземни камери дълбоко под скалите на Гиза - място, което те наричат Ахет Хуфу (Хоризонтът на Хуфу) и което според тях ще разкрие истинското място на погребението на Хуфу. Предстои да разберем дали това твърдение е основателно.

Но Сурид/Хуфу е постигнал целта си: построяването на монументално устройство за възстановяване на царството му, което съдържа всичко, включително регенеративната сила на важните царе и царици-предци - Озирийските царе, необходими на царството, за да се възроди и съживи след като големият потоп най-накрая е отминал. Изглежда, че Хуфу е бил погребан наблизко, дълбоко под земята в Западното гробище в Гиза. В текстовете на пирамидите четем,

Тази пирамида на царя е на Озирис, тази негова постройка е на Озирис; запъти се към нея, не се отдалечавай от нея в името на пирамидата.

Където и да е погребан Хуфу, изглежда, че той няма да е далеч от своята Голяма пирамида.

СЛЕДВАЩИ СЪПКИ

Ако науката успее да разработи недеструктивно средство за изследване на Залата на предците в Голямата пустота, може би с помощта на ендоскопска камера, и не открие нищо значимо, тогава можем просто да запечатаме малкия сондажен отвор и да оставим нещата така.

Ако обаче камерата открие цяла серия от каменни кутии (саркофази), може би ще се наложи да намерим начин да изследваме залата по-обстойно. Ако приемем, че има воля за това и каменните кутии бъдат отворени, а предците на Хуфу бъдат открити, то това със сигурност ще се окаже откритието на хилядолетието. Ако върху каменните кутии са изписани имената и титлите на

покойниците, тогава сред тях може да открием и името на майката на Хуфу, царица Хетеферес. Подобно откритие, разбира се, ще докаже по безспорен начин, че Хуфу е построил Голямата пирамида и че не го е направил за лично погребение, а като средство за възстановяване на царството си, точно както ни съобщава коптско-египетската устна традиция.

Ако, от друга страна, не бъде открито такова откритие, тогава предназначението на Голямата пустота като място, където са се намирали предците на Сурид/Хуфу - централното твърдение на тази книга - ще бъде фалшифицирано. Това, разбира се, не означава, че Голямата пирамида е построена като гробница за Хуфу; монументът може да е бил построен като част от системата за възстановяване на царството, като царете и цариците-предци са били преместени в друго безопасно убежище.

Краят на дните

Запознанство със следващото изместване на полюсите

В глава 3 научихме, че австралийският астроном Джордж Ф. Додуел е открил убедителни доказателства, че полярната ос на Земята е била нарушена около 2345 г. пр.н.е., вероятно в резултат на изместване на полюсите. Фактът, че в далечното ни минало може да е имало две събития за изместване на полюсите, предполага, че тези събития не са просто случайно възникнали бедствия, а че всъщност са присъща характеристика на естествения геодинамичен цикъл на Земята, настъпваща след редовен интервал от много хиляди години. Но как бихме могли да определим тези цикли?

Спомнете си какво научихме от коптско-египетската устна традиция: че цар Сурид изпратил своите жреци-астрономи да изучават звездите на небето. "След това царят наредил на астролозите да установят чрез измерване на надморската височина дали звездите предсказват някаква голяма катастрофа, а резултатът съобщил за приближаващ потоп "1.

При измерването на височините на звездите е възможно астрономите-жреци на Сурид да са направили много по-дълбоко откритие - периодичността на този цикъл от катаклизми. Ако това е така, тогава древните строители на Гиза биха били в състояние да предвидят кога ще настъпи следващото събитие на смяна на полюсите (в тяхното бъдеще) и може би също така биха могли да изработят средство за записване и предаване на това изключително важно знание на бъдещите поколения. Коптско-египетските текстове отново показват, че те са направили точно това. Припомнете си тази част от текста: "Царят също така депозира инструментите и турибулите, с които предците му са принасяли жертви на звездите, а също и техните писания; също и положението на звездите и техните кръгове; заедно с историята и летописите на миналото време, на онова, което предстои, и на всяко бъдещо събитие, което ще се случи в Египет. "2

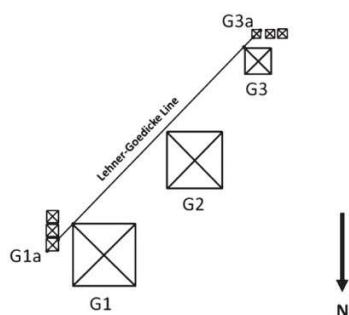
В този пасаж можем да открием индикация, че проектантите и строителите на Гиза наистина са установили периодичността на тези "небесни смущения" (събитията, свързани със смяната на полюсите), като са наблюдавали "положението на звездите и техните кръгове", и с това знание са могли да определят точно "онова, което предстои", т.е. кога ще настъпи следващото подобно смущение. Нещо повече, от този пасаж изглежда, че това знание е било "депозирано" (т.е. кодирано) по някакъв начин "в" пирамидите. Но как е могло да стане това?

Ако приемем, че звездните шахти и поддрждането на главните пирамиди са били проектирани предимно за кодиране на датата на тяхното построяване (може би скоро след като е било наблюдавано първоначално, по-древно събитие за изместване на полюсите), то тогава е логично, че вероятно ще са необходими допълнителни структури, които да записват момента, в който вероятно ще настъпи следващото смущение, както и специфичната периодичност между тези събития (като по този начин позволяват на бъдещите поколения да изчислят кога вероятно ще настъпят бъдещите измествания).

ОЗНАЧАВАНЕ НА ВРЕМЕТО

През 80-те години на миналия век Марк Ленер (работещ заедно с покойния египтолог Ханс Гьодике) забелязва особена подредба на пирамидите в Гиза, като пише: "Голям диагонал в посока ЮЗ-ЮИ пресича диагонала на първата пирамида на царицата Менкаура, докосва ЮИ ъгъл на неговата пирамида, пресича диагонала на неговия Морален храм, минава през ЮИ ъгъл на двора на пирамидата Хафре, пресича диагонала на преддверието на Храма на погребението на Хафре, докосва ЮИ ъгъл на пирамидата на Хуфу, почти пресича диагонала на първата му пирамида на царицата и завършва с голям блок от зидария, вграден в скалата."3

В друг случай Лехнер също отбелязва: "Тези подравнявания се разминават точно с толкова, колкото бихме очаквали от методите за наблюдение и измерване с помощта на дълги въжета през километър наклонено плато"4.

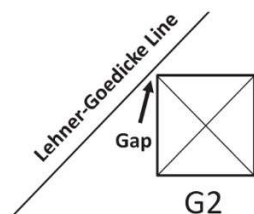

Фигура 7.1. Линията на Лехнер-Гоедике в Гиза.

Макар че повечето египтолози не признават, че тази грандиозна линия (фиг. 7.1) има съвсем конкретна цел, и са склонни да омаловажават значението ѝ, има и такива, които твърдят, че тя е направена, за да се създаде съответствие с древния град Хелиополис (Юну), както обяснява

италианският археоастроном Джулио Магли. "Известно е, че разположението на пирамидите в Гиза на земята се характеризира с това, което е прието да се нарича "диагонал на Гиза". Това е идеална линия, която с добра точност свързва югоизточните ъгли на трите пирамиди. Още преди много години беше забелязано, че този "диагонал на Гиза" може да е имал символично значение, тъй като сочи посоката към град Хелиополис, разположен североизточно от Гиза. "5

Но подравняването не е толкова съвършено, колкото твърди Магли, защото по някаква неизвестна причина средната пирамида (G2) - за разлика от другите две главни пирамиди - се намира на няколко метра назад от теоретичната линия на Лехнер-Гоедике (фиг. 7.2, с. 142), особеност, която египтолозите не могат да обяснят по друг начин, освен да утвърдят идеята за грешка на строителя. Това леко отместване на югоизточния ъгъл на G2, което създава тази малка разлика от теоретичната линия, обаче не е грешка. То вероятно е било създадено умишлено от строителите и по много конкретна причина, както ще видим скоро.

Фигура 7.2. Югоизточният ъгъл на средната пирамида (G2) се намира малко встрани от линията на Лехнер-Гоедике.

Ключовият аспект на тази линия на Лехнер-Гоедике не се отнася толкова до трите големи пирамиди (въпреки че те фигурират в нея), а по-скоро до двете групи по-малки сателитни пирамиди на изток от Голямата пирамида (G1) и тези на юг от пирамидата на Менкаура (G3), които са "свързани" в крайните точки на тази теоретична линия (което може да се види на фиг. 7.1). Тези две групи от по три сателитни пирамиди по същество са по-големите пирамиди в миниатюра, тъй като те също представляват пояса на Орион, но в много уникални и специфични моменти от неговия прецесионен цикъл.

Това, което веднага се откроява тук, е, че тези две групи сателитни пирамиди са подравнени под прав ъгъл една спрямо друга. Тази подредба не е случайна и служи за много специфична цел: тя ефективно превръща простата линия на Лехнер-Гоедике в звездна времева линия или "звезден часовник", който конструкторите са използвали, за да отбележат времето на следващия катаклизъм при смяната на полюсите! Това означава, че макар основните пирамиди да притежават характеристики (като ъгъл на въртене и подреждане на звездните валове), които биха ни помогнали да датираме първото събитие на смяна на полюсите, когато жреците-астрономи на

Сурид наблюдават звездите, отклоняващи се от нормалния си ход по небето,*25 разположението на двата комплекта сателитни пирамиди изглежда е било конструктивна особеност, за да се кодират и предадат важни допълнителни знания, които биха позволили на бъдещите поколения да определят периодичността и датата, на която вероятно ще се случи следващото събитие на смяна на полюсите.

За да разберем как функционира тази звездна времева линия, трябва да разберем малко за прецесионното движение на Земята и как то се отразява на наблюденията ни на звездите от пояса на Орион във времето. За да направим това, нека първо разгледаме (видимото) движение на обект, който е много по-близо до нас - Слънцето.

Представете си, че живеете близо до екватора и че всяка сутрин в продължение на цяла година ставате и излизате навън, за да наблюдавате изгрева на слънцето на източния хоризонт. Да кажем, че започвате първото си наблюдение в деня на лятното слънцестоене (21 юни), когато слънцето се намира на $23,5^\circ$ северно от изток - максималното му северно положение на екватора (ъгъл, който се определя от наклона на земната ос от $23,5^\circ$). С всеки изминал ден забелязвате, че Слънцето се измества леко на юг по източния хоризонт към изток (към точката на есенното равноденствие) и продължава напред, докато достигне точката на зимното слънцестоене ($23,5^\circ$ на юг от изток), най-далечната му южна точка на източния хоризонт (фиг. 7.3, стр. 144).

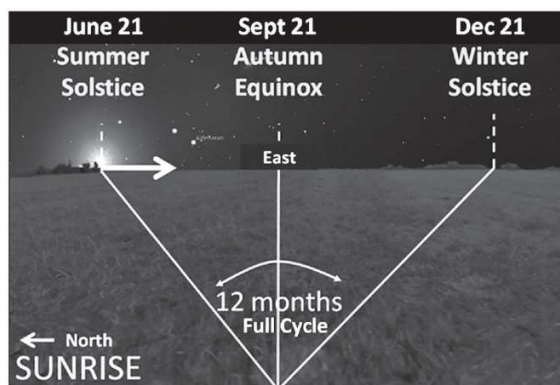
Когато слънцето изгрее в позицията си на зимното слънцестоене (фиг. 7.4), то сякаш променя посоката си (поради това, че Земята е на половината от орбитата си около Слънцето) и започва да се движи на север по източния хоризонт през следващите шест месеца, минавайки през точката на пролетното равноденствие и продължавайки към точката на лятното слънцестоене, след което в този момент отново променя посоката си - цикъл на махалото, който се повтаря вечно.

А сега си представете, че искаме да отбележим конкретна дата в годината - да речем 17 юли (фиг. 7.5) - как може да стане това?

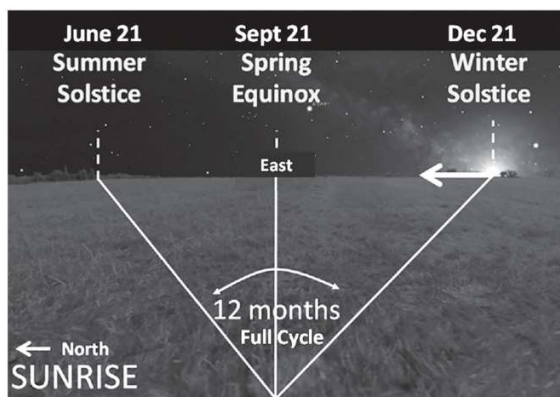
Поставянето на два каменни обелиска, подравнени с изгрева на слънцето на тази дата, би послужило за трайно отбелязване на 17 юли (фиг. 7.6).

Алтернативен метод за отбелязване на конкретна дата би бил поставянето на два маркера на земята, символизиращи точките на лятното и зимното слънцестоене, като на земята се начертае линия, свързваща тези два маркера на слънцестоеенето - линия на слънчевото време (фиг. 7.7, стр. 146). Тъй като знаем, че годината има 365 дни (182,5 дни за полугодията) и знаем датите, на които настъпва слънцестоеенето, чрез измерване на дължината на линията между двата маркера за слънцестоене може да се изчисли правилната относителна позиция по линията за датата 17 юли

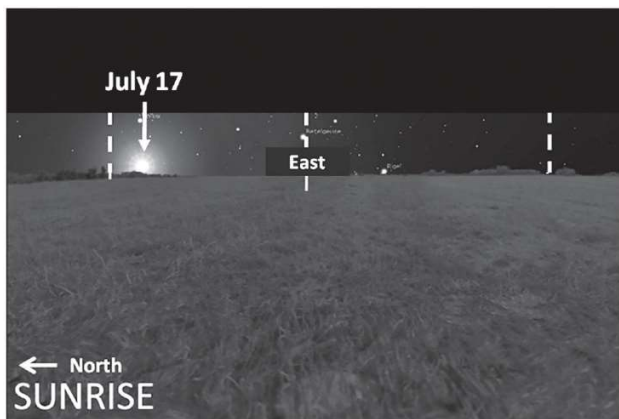
(26 дни или 14,2 % по линията от маркера за лятно слънцестоене) и след това да се постави обелиск или някакъв друг маркер на точното място по линията на слънчевото време, отбелязвайки тази конкретна дата.

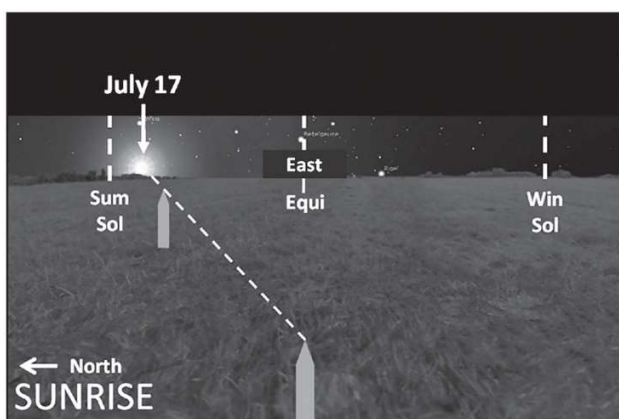
Фигура 7.3. Изгревът на слънцето на лятното слънцестоене. Всеки ден слънцето изгрява малко по-на юг по източния хоризонт, покрай есенното равноденствие, към точката на зимното слънцестоене.

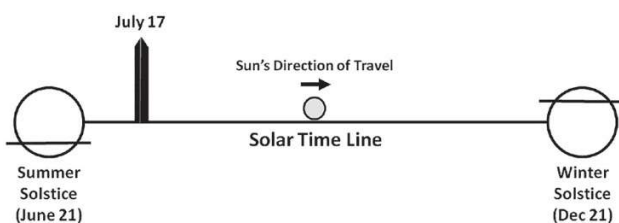
Фигура 7.4. В точката на зимното слънцестоене слънцето (привидно) променя посоката си на хоризонта и сега се движи към точката на пролетното равноденствие и нататък към точката на лятното слънцестоене, където отново ще промени посоката си - като вечно люлеещо се махало.

Фигура 7.5. Изгрев на слънцето на 17 юли.

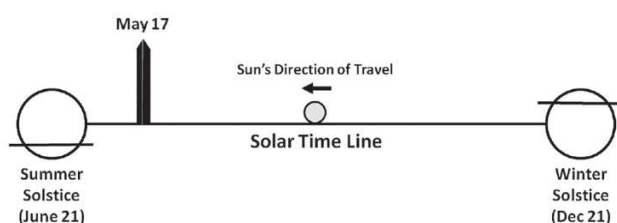
Фигура 7.6. Подреждането на два обелиска към изгрева на слънцето ще отбележи датата 17 юли.

Фигура 7.7. Каменен маркер се поставя между двата знака за слънцестоене, за да се отбележи линията на слънчевото време с датата 17 юли. (Забележка: Частта от кръга над късата хоризонтална линия в символите за слънцестоене показва продължителността на деня. Символът

на лятното слънцестоене показва най-дългия ден, а символът на зимното слънцестоене - най-краткия ден.)

И при двата метода обаче има едно малко усложнение. Посоката на движение на слънцето, която се вижда, че то извършва на източния хоризонт (т.е. насочва се към лятното слънцестоене или се насочва към зимното слънцестоене), ще определи действителната дата. В примера със 17 юли тази дата може да бъде само 17 юли, когато посоката на движение на слънцето е на юг към маркера на зимното слънцестоене. Ако слънцето се движеше в обратна посока, на север към лятното слънцестоене, тогава нашият маркер за дата щеше да показва датата 17 май (фиг. 7.8).

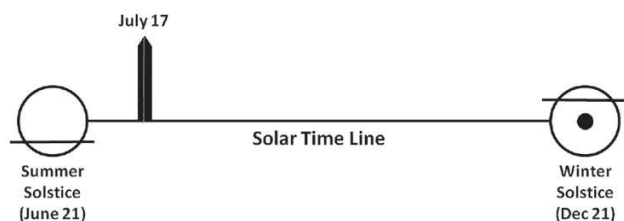

Фигура 7.8. Камъкът на маркера за дата на същата позиция между двата маркера за слънцестоене може да показва и 17 май, ако слънцето се движи на север към маркера за лятно слънцестоене.

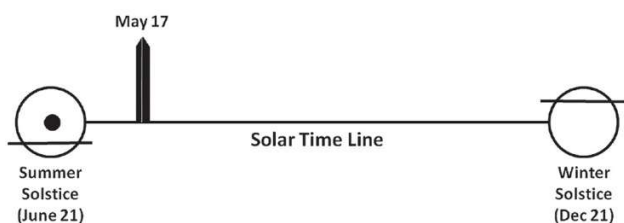
И така, тъй като всяка точка по линията на слънчевото време може да бъде една от двете възможни дати (в зависимост от това дали слънцето се движи към маркерите на лятното или зимното слънцестоене), тогава се нуждаем от допълнителна информация (някакъв символ), която да ни посочи към коя от двете точки на слънцестоене се е движило слънцето, когато е било направено това конкретно подреждане (т.е. когато камъкът за отбелязване на датата е бил поставен на линията на слънчевото време). С тази допълнителна информация можем правилно да определим правилната дата на подравняване. Допълнителният маркер може да бъде всякакъв, например обикновена централна точка в символа на слънцестоенето, която да показва, че посоката на движение на Слънцето е била към това конкретно слънцестоене (фиг. 7.9). Тук не се казва, че слънцето действително е достигнало до маркиращия камък (точката на слънцестоене), а само че в този конкретен момент посоката на движение е към този конкретен маркиращ камък.

Ако слънцето се беше насочило към точката на лятното слънцестоене, когато маркерният камък с датата е бил поставен на линията на слънчевото време, тогава това, обратно, би означавало датата 17 май (фиг. 7.10, стр. 148). Друг начин за разглеждане на този въпрос е да се разгледат пролетното и есенното равноденствие. И двете равноденствия, естествено, ще настъпят, когато Слънцето достигне средата на слънчевата линия на времето. Въпреки това, без да се знае посоката на движение на слънцето, е невъзможно да се разбере дали камъкът, подравнен с

точката на равноденствие на слънчевата линия на времето, отбелязва пролетното (20 март) или есенното (22 септември) равноденствие.

Фигура 7.9. Допълнителният символ (централна точка), поставен в кръга на зимното слънцестоене, показва посоката на движение на слънцето (на тази фигура - към зимното слънцестоене), когато е бил поставен камъкът за отбелязване на датата, като по този начин датата недвусмислено е 17 юли.

Фигура 7.10. С допълнителния символ (централната точка), поставен в рамките на маркера на лятното слънцестоене, това тогава показва, че посоката на движение на слънцето е била към това слънцестоене, когато е бил поставен камъкът за отбелязване на датата, като по този начин датата е 17 май (за разлика от 17 юли).

Подобен метод за датиране е напълно подходящ, ако искаме само да отбележим определена дата в рамките на слънчевата година. Всъщност много от нашите древни паметници по цялата Земя са ориентирани към слънцестоенията, а също и към равноденствията. Такива слънчеви подреждания са били създадени, за да предоставят важна информация, която да помогне на древните земеделци при засаждането и прибирането на реколтата. Ако обаче искаме да отбележим дата, надхвърляща рамките на една календарна година, как бихме могли да постигнем това? Да разгледаме например Халеевата комета, която преминава покрай Земята на всеки седемдесет и пет години. Как можем да отбележим датата на следващото ѝ пристигане, като използваме метода на слънчевата линия на времето? Простият факт е, че този метод би бил напълно неподходящ за предсказване (и отбелязване) на датата на завръщането на Халеевата комета, тъй като слънчевата календарна линия на времето е ограничена само до 365 дни - една-единствена година. За да се запишат събитията по линията на времето с периодичност, по-голяма

от една слънчева година, е необходима не слънчева, а звездна линия на времето, така че трябва да се обърнем към звездите.

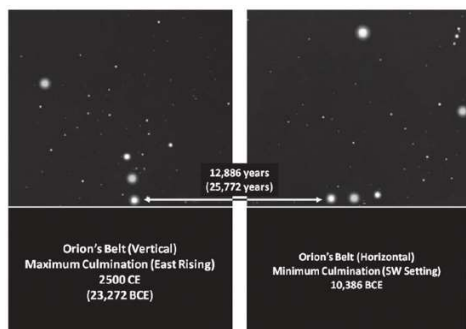
ЗВЕЗДНАТА ЛИНИЯ НА ВРЕМЕТО В ГИЗА

В Гиза откриваме, че нашите два маркера за слънцестоене ни се представят не с два маркера за слънчево слънцестоене, както в примера ни по-горе, а с два звездни маркера под формата на двете групи сателитни пирамиди*26, които представляват двете "слънцестояния" на Пояса на Орион. Тези два значими момента от звездния пояс не се наричат слънцестоене, а по-скоро кулминации, и нашите два маркера на пояса по същество изпълняват същата функция като маркерите на слънцестоянето, макар че отбелязват много по-дълъг период от време. Продължителността между тези два ключови момента от пояса на Орион - двете слънцестояния/кулминации - не е само шест месеца (дванадесет месеца за пълния цикъл на завръщане), както в примера със слънчевата линия на времето по-горе, а е изчислена от съвременните астрономи на 12 886 години за половин цикъл (25 772 години за пълния цикъл на завръщане)!

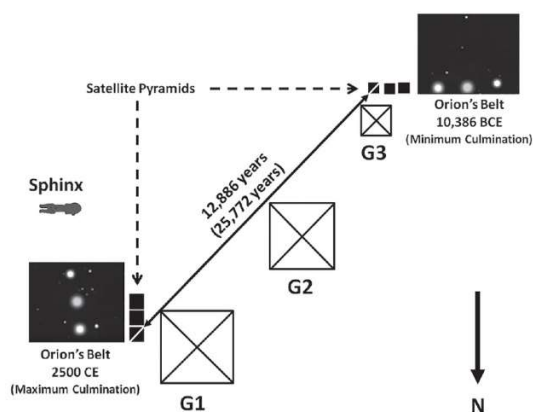
Използвайки астрономически софтуер, можем да наблюдаваме, че за този дълъг период от време звездите от пояса ще изгряват вертикално на източния хоризонт в момента на максималната си кулминация ("лятното слънцестоене"), а около 12 886 години по-късно, в момента на минималната си кулминация ("зимното слънцестоене"), ще залязват хоризонтално на югозападния хоризонт (фиг. 7.11, стр. 150). Подобно на двата момента на слънцестоене на Слънцето, двете кулминации на звездите от пояса са моментите, в които те сякаш променят посоката си, когато изминат половината от пълния си цикъл, за да се върнат в началната си точка.

По този начин можем да забележим, че двете групи сателитни пирамиди в Гиза са внимателно разположени (перпендикулярно една на друга) на платото, за да имитират ключовите преходни моменти (двете слънцестояния/ кулминации) на прецесионното движение на звездите от пояса през този дълъг период - звездна линия на времето от 25 772 години, за разлика от слънчевата линия на времето от само една година (фиг. 7.12).

Тази звездна линия на времето може да се използва за отбелязване на конкретна година (а не на конкретен ден, както в примера със слънчевата линия на времето по-горе) до максимум 25 772 години напред в бъдещето. Но как дизайнерите биха отбелязали или кодирали конкретна дата върху тази звездна линия на времето, линията на Лехнер-Гьоедике? За да отговорим на този въпрос, ще трябва да направим следните предположения:

Фигура 7.11. Двете "слънцестоения" (максимална и минимална кулминация) на пояса на Орион, около 2500 г. и около 10 386 г. пр. н. е. Изчислено с помощта на софтуера за звездно картиране Stellarium v.0.19.1, продължителността между тези две кулминации е 12 886 години (25 772 години за пълния цикъл на връщане). Забележка: звездите от пояса понастоящем се движат към максималната си кулминация, която ще настъпи около 2500 г. от н.е.

Фигура 7.12. Двете слънцестоения на пояса на Орион са символизирани на платото Гиза с перпендикулярното разположение на двете групи сателитни пирамиди, които имитират същото перпендикулярно разположение на звездите от пояса на Орион (изгряващи и залязващи) в момента на двете им кулминации.

Дизайнерите биха желали да кодират годината на следващото събитие, свързано с изместването на полюсите. Нека наречем това "събитие Z". Това би била една бъдеща дата за Събитие Z (от тяхна гледна точка), която би изисквала поставянето на един маркер (точка от данни) някъде по звездната линия на времето в Гиза.

Строителите ще кодират и периодичността, броя на годините, които ще изминат между всяко събитие за смяна на полюсите. Периодичността ще изисква поставянето на още два маркера (точки с данни) по звездната времева линия на Гиза (един, който да отбележи началната точка на периодичността, и втори маркер, който да посочи крайната точка на периодичността).

Трябва да предположим, че строителите са били последователни в начина, по който са маркирали звездната времева линия на Гиза за всяка от трите точки на данни, и че са включили средство, което да ни позволи да разграничим единствената точка на данни за събитие Z от двете точки на данни за периодичността. Ако тези точки са неясни, може да се окаже, че имаме грешни данни и съответно грешни дати.

Накрая, трябва да се предположи, че създателите на звездната времева линия от Гиза са разбирали, че бъдещата дата на смяна на полюсите, която са кодирани във времевата линия (събитие Z), вероятно ще се обезсмисли, след като това събитие действително се случи, тъй като тогава геодинамичните и прецесионните свойства на Земята ще са се променили от самото събитие. В очакване на това конструкторите вероятно са вградили в своята звездна линия на времето средство, чрез което прецесионните свойства от тяхното време все още могат да бъдат извлечени от линията на времето, тъй като само чрез извличане на тези данни можем да разполагаме с истинските стойности и да изчислим истинските бъдещи (и минали) дати, кодирани в линията на времето.

Така стигаме до два ключови въпроса:

Как точно древните конструктори на тази звездна линия на времето са отбелязали трите точки на линията?

Дали древните конструктори на Гиза са отбелязали своята звездна линия на времето, за да предскажат датата на бъдещо събитие, свързано с изместване на полюсите; т.е. дали звездната линия на времето представя датата на последното събитие, свързано с изместване на полюсите (както е посочено в изследванията на Джордж Додуел), като настъпило около 2345 г. пр.

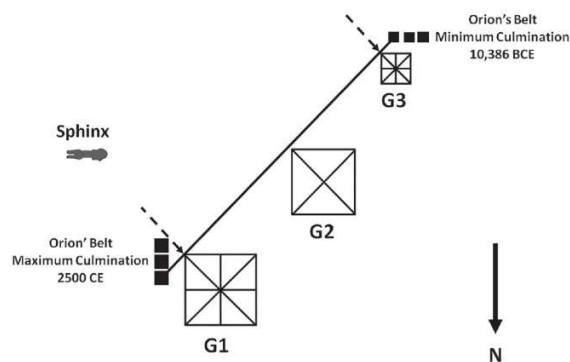
Датиране на събитие Z: намиране на трите точки данни

Внимателният анализ на паметниците в Гиза във връзка със звездната времева линия представя някои интригуващи характеристики. Както научихме по-рано, югоизточните ъгли на пирамидите G1 и G3 се намират точно върху звездната линия на времето в Гиза (линията на Лехнер-Гоедике), докато югоизточният ъгъл на пирамида G2 не е разположен на няколко метра от нея. Установяваме също, че G1 и G3 са осемстранни паметници,*27 докато G2 има само четири страни. По този начин установяваме, че имаме два съвсем различни стила на пирамидата; две осемстранни структури (G1 и G3), чиито югоизточни ъгли се свързват с линията на времето, и една четиристранна структура (G2), чийто югоизточен ъгъл е отдалечен от нея. Тъй като се нуждаем от две точки данни, за да кодираме периодичността на Събитие Z, това може да е причината, поради която ни се представят две подобни осемстранни структури, всяка от които се свързва директно с линията на времето (фиг. 7.13). И тъй като за датата на Събитие Z е необходим само един маркер, това може да е причината да открием само една четиристранна структура, която е отдалечена от линията на времето. Когато знаем датата на Събитие Z (т.е. най-скорошното събитие на смяна на полюсите), тогава чрез просто добавяне или изваждане на броя на периодичността от тази дата можем да определим бъдещи и минали дати за Събитие Z (т.е. минали и бъдещи събития на смяна на полюсите).

Какво друго биха могли да отбележат или кодират дизайнерите? Как още биха могли да запишат своите прогнози за датите на бъдещите бедствия, за да осигурят оцеляването на своята цивилизация и, което е най-важно, как биха могли да привлекат нашето внимание към това?

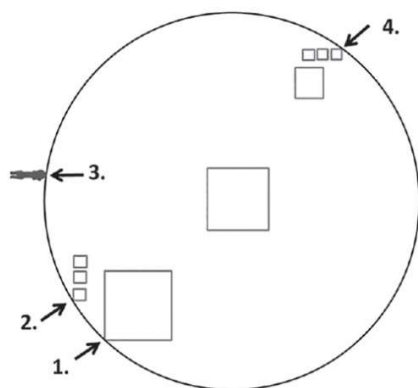
"Уау!" Сигнал

Един от най-любопитните аспекти на паметниците в Гиза възниква, когато очертаем кръг около трите най-външни точки на пирамидалното поле в Гиза: откриваме, че Сфинксът се оказва разположен точно на външния ръб на този голям кръг (фиг. 7.14, стр. 154). Вероятността това да се е случило в резултат на обикновена случайност е изключително малка и това навежда на мисълта, че разположението е било напълно умишлено и че Сфинксът вероятно е неразделна и функционална част от звездния часовник в Гиза.

Фигура 7.13. Югоизточните ъгли на пирамидите G1 и G3 се намират точно върху линията на звездното време (обозначена с прекъснатите стрелки), докато югоизточният ъгъл на G2 е разположен малко по-назад от тази линия. Обърнете внимание също така, че пирамидите G1 и G3 са подобни осемстенни структури, докато G2 е обикновена четиристенна пирамида. Подобно оформените и разположени пирамиди G1 и G3 могат да кодират периодичността, тъй като за това са необходими два подобни маркера за данни, докато G2 може да кодира датата на последното събитие на изместване на полюсите, за което е необходим само един маркер за данни.

Възможно е също така леката промяна на позицията на G2 върху платото (тя не съответства напълно на относителната позиция на нейния звезден аналог, звездата от пояса Ал Нилам) да е била необходима, за да се създаде специфичен ъгъл от върха на тази пирамида, който да се свърже със Сфинкса, като по този начин се пресече и пресече звездната линия на времето в много специфична точка/дата по нейната дължина (фиг. 7.15).

Фигура 7.14. С кръг, свързващ трите най-външни ъгъла на пирамидалното поле в Гиза, откриваме, че Сфинксът се оказва разположен точно извън периметъра на този кръг.

Макар че този метод за поставяне на точка от данни върху линията на времето изглежда интуитивен и логичен, разбира се, има произволен брой точки, които могат да бъдат избрани от пирамида G2 до тази точка в задната част на Сфинкса, като всички те биха пресекли звездната линия на времето в малко по-различни точки по нейната дължина, давайки различни потенциални данни и следователно различни (грешни) дати за Събитие Z. Това, което би било полезно тук, е да имаме някакво средство за потвърждение, някакъв вид маяк, който да ни показва, че този метод на пресичане на пирамида-апекс-Сфинкс е правилен. Това означава, че би имало смисъл създателите да закодират някаква значима или интелигентна стойност (т.е. някакъв вид "уау!" сигнал)*28 в използвания от тях метод за датиране, за да можем да разпознаем този "интелигентен сигнал" и да знаем със сигурност, че наистина сме открили правилния метод за пресичане и отбелязване на линията на времето в правилната точка от многото други възможности.

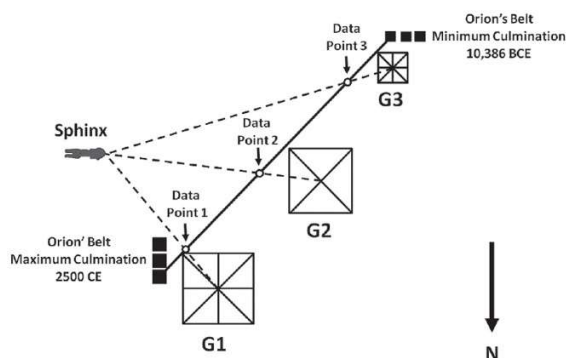
Забележително е, че изглежда строителите наистина са вградили такъв маяк в своя звезден часовник, за да ни покажат пътя напред. Докато обсъждах този метод на пресичане с моя добър приятел и бивш съавтор Гари Озбърн преди няколко години, той ми обърна внимание на едно доста спиращо дъха наблюдение. Гари беше забелязал, че линията от върха на G2 до Сфинкса, която му бях представил, пресича звездната линия на времето и я разделя в съотношение 1 към 1,314285714, като цифрите след десетичната запетая представляват, разбира се, приближението на Пи (т.е. $\text{Пи} = 22/7 = 3,14285714$)*29, разделено на 10. И така, с цифрите пи, открити в това просто и интуитивно деление на линията на времето, имаме ясен сигнал за интелигентен и умишлен дизайн, закодиран в линията на пресичане от върха на G2 до Сфинкса, нашия сигнал "уау!" и значимо потвърждение, че наистина сме открили правилния метод, който древните дизайнери са използвали, за да кодират данни и да маркират своята звездна линия на времето в

определени точки - линия от върха на G2 до Сфинкса, която пресича звездната линия на времето точно в желаната точка/дата.

От това естествено следва, че ако линията от върха на G2 до Сфинкса е методът, използван за пресичане на линията на времето, за да се осигури единствената точка с данни и дата на Събитието Z, то (ако приемем правилото за последователност) другите две главни пирамиди също биха били използвани за кодиране на другите две точки от данни (двете стойности, които са необходими за получаване на стойността на периодичността), като пресичащите се линии от върховете G1 и G3 съответно към задната част на Сфинкса пресичат звездната линия на времето и я пресичат в много специфични точки (фиг. 7.15, р. 156).

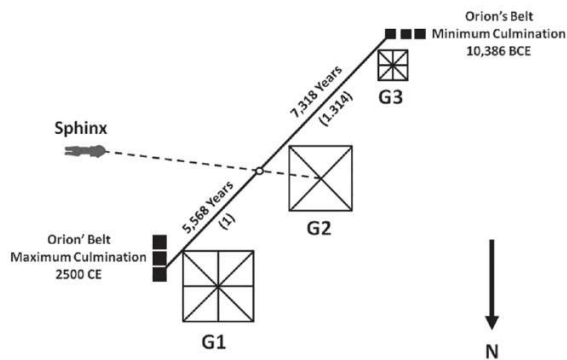
Ако след това приемем съвременната стойност от 12 886 години като прецесионен полуцикъл и разделим това число на 2,3142857 (за да получим разделяне на съотношението 1 към 1,314), се получава съотношението 5 568 (закръглено) : 7 318 (фиг. 7.16). Това предполага тогава, че датата за Събитие Z е настъпила около 5568 години преди максималната кулминация на Пояса на Орион. Тъй като знаем, че поясът на Орион трябва да достигне максималната си кулминация около 2500 г. от н.е., тогава 5 568 години преди това събитие ни отвежда до 3068 г. пр.н.е. (2500 г. от н.е. - 5 568 години).

По подобен начин можем да определим продължителността на периодичността с този метод. Когато измерим разстоянието между двете пресечни точки на G1 и G3, то връща стойност на броя 8762 години (фиг. 7.17).

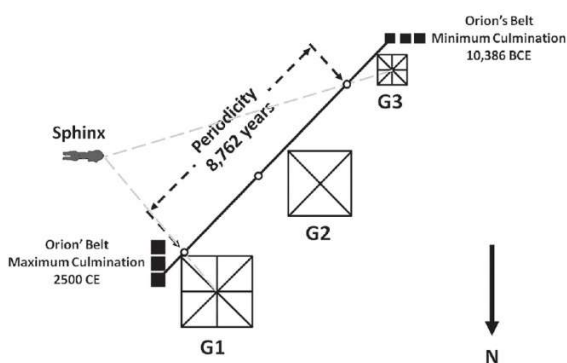

Фигура 7.15. Линиите от върховете на трите пирамиди в Гиза до Сфинкса пресичат звездната линия на времето в три определени точки. Трите точки с данни се различават една от друга по стиловете на пирамидите. Тъй като периодичността изисква две стойности, логично е тя да бъде кодирана с двете пирамиди G1 и G3, защото това са пирамиди със сходен стил (те са осемстенни и се допират до линията на времето), докато единствената дата за събитието Z логично би била

кодирана с G2, тъй като това е единствената четиристенна (основна) пирамида и тази, която не се допира до линията на времето.

Фигура 7.16. Използването на съотношението на линията на времето 1 към 1,3142857 със съвременния прецесионен полуцикъл от 12 886 години разделя звездната линия на времето в съотношение 5 568 : 7 318 години. Това предполага, че Събитие Z се е случило 5568 години преди максималната кулминация на Пояса на Орион през 2500 г. от н.е., като по този начин ни дава датата на Събитие Z около 3068 г. от н.е.

Фигура 7.17. Въз основа на нашата съвременна продължителност на прецесионния полуцикъл от 12 886 години, отчитането на периодичността (разстоянието между точките от данни G1 и G3) връща стойност от 8 762 години.

Въз основа на нашия съвременен прецесионен полуцикъл от 12 886 години тогава изглежда, че Събитие Z се е случило около 3068 г. пр. н. е. и е имало периодичност от 8 762 години, което означава, че следващото Събитие Z няма да се случи преди около 5694 г. от н. е. (3068 г. пр. н. е. + периодичност от 8 762 години).

Но почакайте: откъде можем да знаем, че това събитие ще настъпи 5568 години преди максималната кулминация на звездите от пояса, а не 7318 години преди минималната им кулминация?

Като се има предвид, че последната минимална кулминация на звездите от пояса е настъпила около 10 386 г. пр.н.е. (спрямо нашия настоящ прецесионен полуцикъл от 12 886 години), тогава 7 318 години преди тази кулминация ни дава датата около 17 704 г. пр.н.е. (10 386 г. пр.н.е. - 7 318 г.) като втора възможна дата за последното Събитие Z. И така, как можем да знаем коя от тези две възможни дати (около 3068 г. пр.н.е. или около 17 704 г. пр.н.е.) е правилната дата за Събитие Z?

Посока на движение

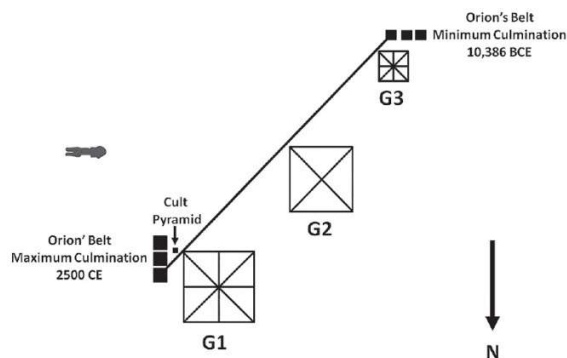
Читателят си спомня, че в примера ни с половингодишната слънчева линия на времето по-рано в тази глава беше обяснено, че е важно да се знае посоката на движение на Слънцето, за да се определи окончателно действителната дата на определен маркер, поставен на слънчевата линия на времето. Например научихме, че датата 17 юли на линията на слънчевото време може да бъде тази дата само когато посоката на движение на Слънцето (когато е направено подравняването) е към зимното слънцестоене. Ако обаче посоката на движение на Слънцето е била към лятното слънцестоене (когато е извършено подравняването), тогава същата точка на слънчевата линия на времето става 17 май.

Същият проблем с датировката възниква и при звездната времева линия в Гиза. Ако не можем да определим посоката на движение на звездите от пояса на Орион по времето, когато са създадени трите точки от звездната времева линия, тогава не можем да знаем коя от двете възможни дати е правилната дата за Събитие Z. Ако звездите от пояса са се движили към максимална кулминация, тогава датата на пресичане на G2 става около 3068 г. пр. н. е. Ако те са се движили в обратна посока, към минимална кулминация, тогава датата на пресичане на G2 става, както е посочено по-горе, около 17 704 г. пр. н. е.

В примера със слънчевата линия на времето беше обяснено също така, че е необходимо да се постави допълнителен символ (или друг уникален маркер от някакъв вид) до маркерите на лятното или зимното слънцестоене, за да се оповести посоката на движение на Слънцето (припомнете си фиг. 7.9 и 7.10, стр. 147 и 148) в момента на подреждането и съответно предвидената дата. Същият принцип се прилага и при звездната линия на времето в Гиза. Необходим е някакъв допълнителен маркер, който да ни посочи посоката на движение на звездите от пояса, когато трите пресечни точки са били кодирани върху звездната времева линия.

Дали са се движили към максимална кулминация или към минимална кулминация? Един такъв допълнителен маркер представлява много очевидна възможност.

До G1 (в края на максималната кулминация на звездната времева линия в Гиза) има нещо, което египтолозите наричат култова пирамида (показано на фиг. 7.18). Тази култова пирамида е значително по-малка от другите сателитни пирамиди и стои между Голямата пирамида и трите ѝ "пирамиди на цариците". Днес могат да се видят само основите на тази малка пирамида. В противоположния край на звездната времева линия, до трите сателитни пирамиди на Г3, няма подобна структура. Тогава може да се окаже, че тази най-малка пирамида функционира като допълнителен маркер, необходим, за да ни посочи, че посоката на движение на звездите от пояса е била към пирамидите на сателита G1 (към максималната кулминация). Ако посоката на движение на звездите от пояса беше към тяхната минимална кулминация, тогава вероятно щяхме да открием тази малка пирамида, поставена до пирамидите на спътника G3, за да покаже това.

Фигура 7.18. Поставянето на т.нар. култова пирамида в края на максималната кулминация на звездната линия на времето в Гиза може би е направено, за да се посочи, че посоката на движение на звездите от Пояса на Орион е била към този край на линията на времето, когато тя е била изработена.

В обобщение, тази малка т.нар. култова пирамида точно до трите сателитни пирамиди G1 може да е била поставена на това място, за да служи като маркер, който да ни показва, че посоката на движение на звездите от пояса, когато е била изработена звездната линия на времето, е била към максималната им кулминация.

По този начин можем да бъдем сигурни, че датата на пресичане наистина е около 3068 г. пр.н.е., а не 17 704 г. пр.н.е. (дата, която изисква звездите от пояса да са се движили в обратна посока, към минимална кулминация). Накратко, изглежда, че паметниците в Гиза показват, че датата на пресичане на звездната линия на времето G2-Сфинкс е настъпила 5568 години преди

максималната кулминация, а не 7318 години преди минималната кулминация, което означава, както вече беше споменато, че събитието Z, последното събитие на смяна на полюсите, според звездната линия на времето в Гиза е трябвало да настъпи около 3068 г. пр. н. е. Но дали е настъпило?

Изплъзване на времето

Читателят ще си спомни, че австралийският астроном Джордж Додуел е изчислил въз основа на различни астрономически наблюдения на древни паметници по света, че последното събитие за изместване на полюсите е настъпило около 2345 г. пр.н.е., дата, която е с около 723 години по-далеч от датата на Събитие Z, която откриваме кодирана в звездната времева линия на Гиза. Изглежда ясно, че тук има нещо нередно. Грешни ли са изчисленията на Додуел? Или пък древните създатели на звездната времева линия в Гиза са пресметнали погрешно периодичността на събитие Z със 723 години? Всъщност отговорът може да не е нито едно от двете, а по-скоро да е резултат от нещо, което вече беше споменато подробно по-рано в тази книга: това несъответствие от 723 години може да е просто още едно проявление на проблема със сходимостта на Баувал-Тримбъл. Това означава, че сегашната ни скорост на прецесия (12 886 години на половин цикъл) вероятно не е същата, каквато е била преди събитието на Додуел за изместване на полюсите около 2345 г. пр. И ако тези скорости на прецесия наистина са били различни, това означава, че резултатите, които намираме в горните си изчисления на времевата линия, ще бъдат погрешни, включително датата на събитие Z. Единственият начин да коригираме тази грешка и да определим истинската дата на събитие Z (последното събитие на смяна на полюсите) е като знаем каква е била скоростта на прецесия (т.е. дължината на половин цикъл) преди последното събитие на смяна на полюсите и след това калибрираме тази предишна продължителност на прецесията, като използваме нашата настояща продължителност на прецесията.

Като аналогия, представете си, че вие и ваш колега от работата имате телеконферентна среща утре и че и двамата трябва да настроите будилника си, за да сте сигурни, че сте будни и няма да пропуснете срещата. И двамата сте съгласни срещата да се състои в 9:00 ч. на следващия ден. За да сте сигурни, че няма да пропуснете срещата, и двамата настройвате будилника си да ви събуди един час преди срещата. Сега си представете, че единственият часовник, с който разполагате, е нов "десетичен часовник", който има само десет часа около циферблата си (за разлика от дванадесетте часа в часовника на вашия колега). В колко часа ще трябва да настроите десетичния си будилник, за да сте сигурни, че алармата ви ще се включи един час преди срещата ви? По същество това е същият проблем, който имаме при калибрирането на двете звездни времеви линии, въпреки че за разлика от двата будилника, в момента знаем само продължителността на една от времевите линии (т.е. нашия настоящ прецесионен полуцикъл от 12 886 години). Трябва да знаем продължителността и на двете времеви линии, преди да можем да калибрираме времевите линии и да установим истинските дати, кодирани в тях.

При развиването на тази идея трябва да приемем, че древните създатели на звездната линия на времето в Гиза са били наясно, че скоростта на прецесията (от тяхната референтна рамка) вероятно ще бъде променена от бъдещото изместване на полюсите (събитие Z), чиято дата са се опитали да кодират в своята звездна линия на времето. Ако древните конструктори не бяха взели предвид вероятните прецесионни последици от Събитие Z, тогава за всяка бъдеща цивилизация, използваща линията на времето, би било почти невъзможно да определи датата на миналото Събитие Z и също толкова невъзможно да предвиди бъдещата дата на Събитието Z. Накратко, ако скоростта на прецесията преди преместването е била променена след Събитието Z (което е почти сигурно), тогава данните от прецесионната линия на времето ще бъдат дефектни и всички дати ще бъдат безполезни.

Въпреки това, ако приемем, че конструкторите на Гиза са били наясно с този потенциален проблем, то тогава е разумно да се смята, че те биха намерили начин да кодират в звездната времева линия абсолютните стойности на продължителността на собствения си прецесионен полуцикъл, като по този начин предоставят на бъдещите поколения необходимата информация, необходима за калибриране на собствената им скорост на прецесия с предишната скорост на прецесия, използвана от конструкторите, и по този начин ще могат да определят точна дата на Събитие Z, както и по-точно отчитане на периодичността.

Но как строителите са могли да кодират своята продължителност на прецесионното полугодие в звездната времева линия в Гиза по начин, който бъдещите поколения ще могат лесно да видят и извлекат, без кодираните данни да бъдат повредени и разчетени погрешно? Възможното решение, което строителите може да са използвали, идва от наблюдението на съотношението π , направено от моя съавтор на "Пророчеството от Гиза" Гари Озбърн - сигналът "уау" на строителите, кодиран в звездната времева линия на Гиза. По време на ранните изследвания на този феномен той не е знаел колко решаващо ще стане наблюдението му. Той беше открил важен ключ, но по онова време никой от нас не знаеше коя врата ще отвори той и как точно трябва да се използва този "пи ключ". Досега.

Отношението Пи

За да може някоя бъдеща цивилизация да извлече цифровата стойност за продължителността на предишния (преди смяната на полюсите) прецесионен полуцикъл на Земята, би било необходимо конструкторите по някакъв начин да изразят и заключат тази ключова стойност в звездната времева линия в абсолютни стойности. Един от начините за постигане на това е, разбира се, да се използва съотношение.

Представете си например, че имате линия с дължина 20 инча и я разделите на две равни половини. Ако измерите линията до точката на разделяне, естествено ще получите стойност 10

инча (половината от дължината на линията). Ако обаче след това измерите същата линия в сантиметри, ще получите половината дължина от 25,4 сантиметра, което е различна числова стойност от стойността 10 инча (въпреки че дължината на линията е същата). Получавате тези различни числени стойности, защото използвате две различни скали за измерване. Въпреки това, ако след това разделите едната дължина на линията (да речем половината) на другата, винаги ще получавате една и съща стойност (1) и ще можете да получите тази стойност независимо от използваната измервателна скала (например $10/10 = 1$ и $25,4/25,4 = 1$).

По този начин, използвайки съотношения, винаги можем да получим една и съща числова стойност, независимо от използваната измервателна скала. Това означава, че ако искаме да кодираме числото 11 в определена линия, използвайки съотношения, то просто ще начертаяме линия с пресечна точка, която разделя линията точно по средата на нейната дължина. Тъй като всяка част от делението на линията е две равни половини, по този начин получаваме съотношение 1 към 1 или 1:1, или просто 11. В този пример 11 не е цифрова стойност сама по себе си; всичко, което се казва тук, е, че съотношенията могат да се използват по този начин, за да се заложат или заключат определени цифрови цифри, които след това могат да бъдат извлечени и интерпретирани като значими в определен контекст. И няма значение дължината на линията; ако тя се раздели точно в средата, винаги ще се върне съотношението 1:1 (цифрите 1 и 1 образуват 11).

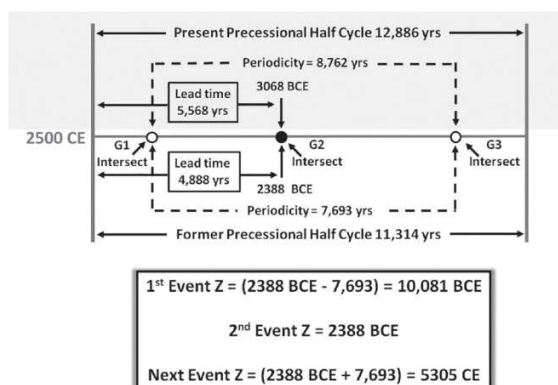
Ако сега разширим тази идея до линията на звездното време в Гиза, ще знаем, че тя е разделена в съотношение 1 към 1,314 или 1:1,314, или просто 11314. Поради много специфичното разцепване на звездната времева линия в Гиза (сигналът "уау", наблюдаван от Озбърн), винаги ще се връщаме към съотношението 1:1,314, независимо дали продължителността на прецесията е била променена впоследствие (от по-късно събитие за изместване на полюсите). По този начин тази специфична и неизменна стойност на съотношението 1:1,314, която откриваме в звездната времева линия в Гиза, може да е била използвана от строителите като начин да заредят полуслънчевата времева линия със стойността 11 314 години, което би било полупрецесионният цикъл, съществувал преди последното събитие Z да промени скоростта на прецесията, за да ни даде сегашния полупрецесионен цикъл от 12 886 години, прецесионна полугодишна разлика от 1 572 години и 3 144 години за пълната прецесионна година.

И така, тогава може би открихме значението на използването на разклонението пи в звездната времева линия на Гиза, тъй като то по същество кодира в линията много специфични и неподлежащи на подмяна цифрови стойности, които лесно могат да бъдат забелязани и извлечени. Ако приемем, че това съотношение на пи (1:1,314) трябва да се разглежда като абсолютна стойност от 11 314 и че то наистина представлява предишната дължина на прецесионния полуцикл на Земята, тогава как това се отразява на нашата съвременна времева линия от 12 886 години за полуцикъла? Как да калибрираме двете времеви линии, за да получим точната дата за миналото събитие Z и, разбира се, да определим калибрираната дата за следващото събитие?

Калибриране на звездната линия на времето в Гиза

Ако сега разделим стойността на прецесионния полуцикъл преди изместването от 11 314 години на 2,3142857 (коефициентът "пи" на линията на времето на Гиза), ще установим, че времето на изпреварване, т.е. броят на годините от максималната кулминация на пояса на Орион (около 1,5 млн. 2500 г. от н.е.) до точката на пресичане на предишната (преди смяната на полюсите) линия на времето сега е 4 888 години (за разлика от предишната стойност от 5 568 години), като броят на периодичността сега е 7 693 години (за разлика от 8 762 години). Ако сега калибрираме двете времеви линии (фиг. 7.19, следващата страница), ще установим, че калибрираната дата на Събитие Z е следната:

около 2500 г. от н.е. - 4888 години = около 2388 г. пр.н.е.

Фигура 7.19. Калибрираната времева линия на звездите в Гиза показва, че Събитие Z се е случило около 2388 г. пр. н. е. и че неговата периодичност всъщност е 7 693 години (а не 8 762 години, които се получават от сегашната ни прецесионна продължителност).

Тази калибрирана дата на Събитие Z от около 2388 г. пр.н.е. сега е само на 43 години*30 от датата на Додуел от 2345 г. пр.н.е. за последното събитие на смяна на полюсите, което представлява точност от над 99,8 %. Важно е също така, че посочената стойност на периодичността сега е значително по-ниска - 7693 години. Това е стойността на периодичността, която древните проектанتي биха изчислили. Това е абсолютна стойност в слънчеви години, изчислена по време на предишния прецесионен полуцикъл на Земята от 11 314 години, и като такава би трябвало да остане постоянна.

Както беше отбелязано по-рано, Халеевата комета се завръща на нашето небе на всеки 75 години. Тази периодичност на Халеевата комета ще остане същата, независимо от промените в прецесионния цикъл на Земята, тъй като периодичността на тази комета е изцяло външна и не зависи от нищо, което се случва със Земята. Такава е и периодичността на Събитие Z; тя ще бъде фиксирана не на 8 762 години, дадени от сегашната ни прецесионна продължителност, а на 7 693 години от предишната прецесионна продължителност на Земята и би трябвало да запази тази периодичност независимо от всякакви бъдещи промени в прецесионния цикъл на Земята.

С тази информация сега можем да определим датата на първото събитие на изместване на полюсите (и следователно датата, на която вероятно са били построени пирамидите), която калибрираната времева линия дава като

около 2388 г. пр.н.е. 7 693 години (периодичност) = около 10 081 г. пр.н.е.

По същия начин следващата дата на събитие Z може да се изчисли като:

около 2388 г. пр. н. е. + 7 693 години (периодичност) = около 5305 г. от н. е.

НА ДВНАДЕСЕТ ХИЛЯДИ ГОДИНИ ЛИ Е ГИЗА?

Възрастта на Голямата пирамида (и на нейните съвременници) вероятно е един от най-оспорваните аспекти на паметниците в Гиза, дори сред някои основни египтолози, които като цяло настояват, че всички те са построени преди около 4500 години, плюс минус няколкостотин години. Въпреки това, след като възрастта на Сфинкса беше изместена с хиляди години назад във времето (в резултат на изследванията на бунтаря египтолог Джон Антъни Уест, както и на доказателствата, представени от геолога Робърт Шоч от Бостънския университет), това накара мнозина да поставят под въпрос и възрастта на самата Голяма пирамида, както и на другите съвременни пирамиди от Старото царство в Египет.

Запасният отговор на египтолозите на твърденията за много по-голяма древност на тези паметници вероятно е най-добре олицетворен от Марк Лехнер, който прочуто попита: "Покажете ми една-единствена грънчарска чаша" на по-стара цивилизация с възможности, подобни на тези на египтяните от началото на династията. Коментарът на Лехнер е направен в началото на 90-те години на XX век по време на дебат с Шох и, за съжаление, много преди 12 000-годишният мегалитен обект Гъобекли тепе да бъде разкопан от германския археолог, покойния Клаус Шмидт - обект, който ясно показва, че способността на човечеството да изгражда сложна мегалитна

архитектура, сравнима с тази в Гиза, е постигната много хиляди години по-рано, отколкото се е смятало досега за възможно.

Възможно е обаче Лехнер да е задал грешен въпрос. Вместо да задава въпроса "Покажете ми една-единствена саксия" от тази предполагаема по-стара египетска цивилизация, която е построила пирамидите, Лехнер може би е било по-добре да обмисли възможността, че не по-старата цивилизация на древен Египет е изгубена, а по-скоро по-скорошното египетско общество е изгубено за историята. Това означава, че е любопитен и документиран факт, че разполагаме със значително повече доказателства и знаем повече за предходния период на Старото царство, отколкото например за по-късния Първи междинен период (ПМП) на древноегипетската цивилизация. Може би ще попитате защо това е важно?

Периодите в Древен Египет, които наричаме Старо царство и Средно царство, са били разделени един от друг от преходен период, който египтолозите, както беше посочено по-горе, наричат Първи междинен период. Този преходен период в историята на Древен Египет често се описва от египтолозите като "тъмна епоха", тъй като (сравнително) малко се знае за него поради това, че от този период са оцелели много малко монументални архитектурни паметници или документални записи. Ортодоксалната египтология смята, че тази тъмна епоха е продължила около 150 години, от около 2181 г. пр.н.е. до 2055 г. пр.н.е.6, и че е приключила с възхода на Дванадесетата династия. Дванадесетата династия обикновено се определя от египтологията като време, в което в цял Египет е царял хаос, когато централната власт на фараона се е сринала напълно, в резултат на което многобройни местни владетели са поели за себе си царската власт в различните египетски номи. Този хаотичен период е описан в три текста от Средното царство: Напътствията на Ипувер, Пророчеството на Неферти и Напътствията за Мерикаре.

Въпреки това не всички са съгласни, че ПСВ е било време на хаос.

Представата ни за Първия междинен период е силно оцветена от по-късни литературни текстове като Наставленията на Ипувер и Инструкциите за Мерикаре. Преди почти половин век Гун Бьоркман показва, че Инструкциите за Мерикаре не съответстват на средата, в която са създадени. Стивън Зейдлмайер показва, че в края на Старото царство и през Първия междинен период се наблюдава нарастване на богатството, което не се вписва в разказа на повествованията от Средното царство. . . .

Тъй като през Първия междинен период няма икономически спад, няма и икономически срив в края на Старото царство. Той е просто плод на въображението на пропагандата на Средното царство. Без картината на хаоса, извлечена от литературните източници на Средното царство, изобщо няма колапс. Това не означава, че се поставя под съмнение съществуването на преход между периодите, тъй като редица разлики между Старото царство и Първия междинен период

показват, че те наистина са различни епохи. Индикациите за различията включват такива неща като наличието на монументална архитектура в Старото царство и отсъствието ѝ в Първия междинен период или множество едновременно управляващи. Вместо да се опитваме да обясним защо Старото царство се е сринало, трябва да обясним защо Първият междинен период е бил по-проспериращ.⁷

Тук следователно откриваме нещо като парадокс. Предполаганият хаос на ППВ изглежда се основава изцяло на три по-късни текста от Средното царство, в които се говори за по-ранен период на хаос в цялата страна, но, парадоксално, изглежда, че този хаотичен период не би могъл да принадлежи на идентифицирания от египтолозите ППВ, който всъщност се оказва време на просперитет в страната, макар и със съвсем различно общество от това на Старото царство. И така, ако приемем, че тези три текста, описващи този бивш хаотичен период, наистина говорят за истински събития (за разлика от това, че са само "плод на въображението на Средното царство"), тогава, ако не по време на ФПН, кога точно всъщност е настъпил хаосът, описан в тези текстове? Един кратък поглед към друг от тези текстове от Средното царство, "Пророчеството на Неферти", може да ни подсказва нещо.

Описанието на земята в хаос и смут показва ясни първобитни нотки. Няколко фрази могат да бъдат разбрани като отнасящи се до времето преди сътворението на света (Слънцето е затъмнено и не дава светлина, за да може човекът да види Ра трябва да създаде отново направеното ще бъде отменено). По този начин видението на Неферти изглежда представя метафора, в която времето на беда е свързано с времето, в което творението се е върнало към първоначалния хаос и затова процесът на сътворяване трябва да започне отново.⁸ (курсивът е в оригинал)

Процесът на сътворението, който трябва да започне отново, е точно причината, която коптско-египетската устна традиция ни дава за построяването на първите пирамиди, за да може царството да се възроди или да бъде създадено отново след предстоящия потоп ("Ра трябва да създаде отново... това, което е направено, ще бъде това, което е отменено"). Пророчеството на Неферти (както и другите текстове от този период) сякаш препраща към времето на хаоса, царящ в Египет по някое време след Старото царство (и построяването на пирамидите), но преди ППД - с други думи, към изгубен период от древноегипетската история и следователно към изгубено време. Това повдига въпроса: Какво ще стане, ако това, което всъщност виждаме в сегашното си разбиране за египетската история, всъщност е една много уплътнена или съкратена история, една много компресирана хронология? Ами ако между Старото царство и ПБЦ има изгубен период (изгубено време) и какво, ако този изгубен период е бил с продължителност много, много хиляди години? Как това би могло да повлияе на хронологията на пирамидите от Старото царство?^{*31}

Ако случаят наистина е такъв, тогава този много по-дълъг, изгубен период между Старото царство и ПБП би имал за резултат изтласкване на хронологията на Старото царство (и всичко, което е било преди този период), в абсолютното време, потенциално с хиляди години, и като такъв, това

може да помогне да се обяснят откритията на Шох по отношение на аномалното изветряне на Сфинкса и неговата ограда, което според него може да е настъпило само в резултат на много по-големите валежи, които са преобладавали в Древен Египет хиляди години преди около 2550 г. пр.н.е., когато египтолозите смятат, че е изработен Сфинксът. Това означава, че сме загубили не толкова древната цивилизация, която е построила пирамидите и Сфинкса, а по-скоро сме загубили едно много по-ново въплъщение на египетската цивилизация, която е съществувала между Старото царство и ПСВ. Изглежда сякаш след този период на хаос цялата египетска земя е заспала дълъг, [дълбок сън](#) и че археологическите доказателства, с които разполагаме от ПЗП, всъщност представляват пробуждане, предоставяйки ни първите исторически доказателства за повторното процъфтяване на египетската цивилизация дълго след като първоначалната цивилизация е била унищожена, може би много хиляди години по-рано.

Чрез аналогия, това е малко като да имаш, да речем, сто книги на рафт, разположени между две подложки за книги, и, без да знаеш, някой идва и премахва няколко книги от средата на рафта. След като извади тези книги, човекът отново натиска двете подложки за книги, затваряйки разстоянието между останалите книги, като по този начин представя непрекъсната (макар и по-къса) редица от книги. От рафта е изгубена част от знанието, но ние дори не осъзнаваме, че то е изгубено, защото двете подложки за книги остават; виждаме началото и края и приемаме, че това, което имаме, е непрекъсната, непрекъсната линия, че нищо не е изгубено.

Казано накратко, възможно е едно по-ново египетско общество да е било заличено от нашата история, защото, уплътнявайки времевата линия между Старото и Средното царство до едва 150 години (в които се включва и ПСВ), египтологията на практика е затворила хронологическата празнина, като е изтеглила епохата на строителство на пирамиди в Старото царство напред в абсолютното време, може би с много хиляди години, за да се намира сега само на 150 години от началото на периода на Средното царство. По този начин този хаотичен период с неизвестна продължителност - време, което изглежда не принадлежи нито на Старото царство, нито на ППД - се заличава и се превръща в обикновена легенда; ние не знаем, че този изгубен легендарен период някога е съществувал наистина, защото сме събрали заедно книгоразделителите на египетската цивилизация, затваряйки хронологичната пропаст.

Радиовъглеродно датиране

Със сигурност това, което е необходимо, е средство, с което да измерим древноегипетската хронология по научен път, за да получим абсолютни референтни точки. В тази връзка през 80-те и 90-те години на XX век бяха проведени две изследвания за радиовъглеродно датиране на пирамидите от Старото царство, чиито резултати съвпадат приблизително с ортодоксалната възраст на структурите от около 4500 години (в рамките на около няколкостотин години). Неотдавна, през декември 2020 г., беше обявено, че в архивите на Абърдийския университет в Шотландия е открито отново малко парче кедрово дърво, което е било открито в запечатаната

южна шахта на Кралската палата от британския инженер Уейнман Диксън през 1872 г. и което впоследствие се е изгубило. Проба от дървото е датирана с радиовъглерод и е установено, че калибрираната ѝ възраст е между 3341 и 3094 г. пр.н.е., около 500-800 години преди времето на Хуфу.

Това възрастово несъответствие обикновено се обяснява от египтолозите като резултат от това, че древните египетски строители са рециклирали дървесина, която е била отсечена преди много векове - проблем, известен като "проблемът със старото дърво". На пръв поглед може да се смята, че всичко това окончателно решава въпроса с датировката. Въпреки това науката за радиовъглеродното датиране, макар и да е стабилна на теория, изглежда не е лишена от своите проблеми и ограничения.

От 1947 г. насам учените изчисляват възрастта на много стари предмети, като измерват количеството радиоактивен въглерод, което те съдържат. Нови изследвания обаче показват, че някои оценки, базирани на въглерода, може да са сгрешили с хиляди години. . . Групата изказва предположението, че големите грешки при датирането с въглерод се дължат на колебанията в количеството на въглерод 14 във въздуха. Промените в магнитното поле на Земята биха променили отклонението на частиците космически лъчи, които се насочват към Земята от Слънцето. Смята се, че въглерод 14 е основно продукт на бомбардирането на атмосферата от космически лъчи, така че интензивността на космическите лъчи би повлияла на количеството въглерод 14 в околната среда във всеки един момент.⁹

В стремежа си да разрешат проблема с тези колебания на космическите лъчи в миналото на Земята учените са разработили техники като анализ на ледени ядра и дендрохронология (датиране на дървесни пръстени), за да се опитат да изгладят тези грешки при датирането, като генерират цяла серия от "калибриращи криви", които им позволяват теоретично да определят точно възрастта на даден органичен образец. Съществуват много такива калибрационни криви и всяка от тях зависи от редица допълнителни фактори и предположения, като например дали конкретният образец е от Северното или Южното полукълбо, дали се намира на сушата или във водата, както и от близостта му до ядрените опити през 50-те години на миналия век. С напредването на времето обаче учените научават за допълнителни фактори, които трябва да се вземат предвид при определянето на радиовъглеродната калибрираща крива и по този начин на истинската възраст на органичния материал.

Наскоро например учените откриха, че близостта на Земята до електромагнитното поле на Слънцето може да забави скоростта на разпадане на радиоактивните изотопи - откритие, което може да има дълбоки последици за науката за радиовъглеродното датиране, тъй като винаги е било основен крайъгълен камък на радиометричните техники за датиране, че скоростта на разпадане на радиоактивните изотопи е постоянна и непроменлива. И това повдига още един въпрос: ако самата пирамида наистина може да фокусира електромагнитни полета във

вътрешните си камери, както твърдят някои учени (вж. глава 6), тогава със сигурност трябва да се замислим как подобно свойство би могло да повлияе на скоростта на разпадане на радиоактивния въглерод във всеки органичен материал, съхраняван в нея.

Други проблемни въпроси, като например замърсяването на даден образец, не се решават толкова лесно. Ако например малко количество съвременна пепел някога е влязло в контакт с пробата от кедрово дърво, намерена в Голямата пирамида, това би могло да доведе до изкуствено млада дата за това дърво. Статия от 2011 г. на "Ню Йорк Таймс" подчертава този конкретен проблем. "Досега кости от няколко неандерталски находища бяха датирани едва преди 29 000 години. . . Изследователите обаче съобщават, че тестовите с помощта на подобрен метод за радиовъглеродно датiranje, основан на нов начин за изключване на замърсители, показват, че повечето, а може би и всички неандерталски кости в Европа са или ще бъдат открити на възраст най-малко 39 000 години. "10

Фактът, че замърсителите могат да изкривят радиовъглеродните дати с до 10 000 години, не е никак маловажен, особено като се има предвид, че просто не знаем пълния произход или веригата на съхранение на малкото парче кедър, намерено в шахтата на Кралската камара. Като се има предвид, че съвременната пепел е един от главните виновници за изкривяването на радиовъглеродните дати, и като се има предвид, че това парче дърво несъмнено е било обработвано от много хора, а след това е било съхранявано в тютюнева кутия (от всички неща) в продължение на повече от седемдесет години, можем ли наистина да сме сигурни, че датировката му между 3341 и 3094 г. пр.н.е. е точна, или истинската му дата може да е била изкривена с хиляди години по същия начин, по който бяха открити костите на неандерталците?

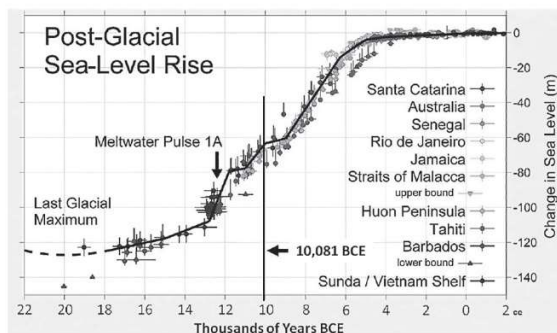
С публикуването на всеки преглед на техниката за радиовъглеродно датiranje се оказва, че учените научават за все повече фактори, които трябва да се вземат предвид, за да се получи точна дата за даден артефакт. И с всяка нова калибрационна крива, която се получава в резултат на тези прегледи, откриваме, че средните дати на древните артефакти сякаш се изтласкват все по-назад във времето, а старото дърво става все по-старо и все по-далеч от предполагаемото време на Хуфу. Можем само да се замислим колко време може да мине, преди учените окончателно да усъвършенстват техниката за радиовъглеродно датiranje, и, разбира се, колко по-стари могат да бъдат тогава органичните артефакти.

Накратко, радиовъглеродното датiranje, макар и теоретично обосновано, е несъвършена наука, за която е известно, че дава погрешни резултати дори след калибриране. Може би затова резултатите от радиовъглеродното датiranje обикновено се цитират в научни статии само когато датата съвпада с други археологически и исторически находки, а може би и затова Захи Хавас определи радиовъглеродното датiranje като "безполезно". В египетския онлайн вестник "Индипендънт" Валентина Катан пише: "Хавас остава категоричен в отхвърлянето на техниката: "Дори след пет хиляди години въглеродното датiranje не би могло да помогне на археологията.

Можем да използваме други видове методи като геоархеологията, която е много важна, или ДНК, или лазерното сканиране, но въглеродното датиране е безполезно. Тази наука никога няма да се развие. В археологията смятаме, че резултатите от въглеродното датиране са въображаеми. "11

Промени в Земята

Дали е просто съвпадение, че преди около 12 000 години, около 10 081 г. пр. н. е., нашата планета е била в плен на големи покачвания на морското равнище, тъй като големите ледени покривки в Европа и Северна Америка са се разтопили (фиг. 7.20)? Дори и днес учените се борят да установят основната причина за това (сравнително) бързо затопляне на планетата, което е довело до срутването и изчезването на големите ледени покривки.

Фигура 7.20. Средната точка на покачване на морското равнище на Земята след ледниковия период настъпва около 10 081 г. пр. н. е. - датата на първото събитие на изместване на полюсите и времето, когато вероятно са били построени паметниците в Гиза.

Ако 10 081 г. пр.н.е., посочена на фигура 7.20, е времето, когато жреците-астрономи на цар Сурид са забелязали, че звездите са се отклонили от нормалния си ход по небето (когато е било налице изместване на полюсите), тогава дали е просто съвпадение, че това се е случило почти по средата на периода на захлаждане на Младия дриас (10 900 г. пр.н.е. до 9700 г. пр.н.е.), когато Земята постепенно отново се затопля, което води до нов скок на нивото на световния океан? Възможно ли е с постепенното покачване на океаните през предходните хиляди години да е била достигната критична точка около 10 081 г. пр. н. е., в резултат на която Земята да е станала нестабилна и да се е преобърнала в стил Джанибеков? И може ли това обръщане да е преместило някогашните големи ледени покривки на Земята в още по-топли географски ширини, като по този начин е ускорило тяхното топене и е довело до по-нататъшно бързо покачване на нивото на световния океан, точно както са предсказвали жреците-астрономи на Сурид?

Нов пейзаж

В продължение на векове основните египтолози са настоявали, че гигантските пирамиди на ранните египетски династии са построени като вечна гробница на един-единствен човек - фараона. Функцията на всяка пирамида, изглежда, според тяхното тълкуване на древноегипетските йероглифи, е била да служи като някакъв вид машина за съживяване, която е вземала два аспекта от душата на царя (неговата ка и неговата ба) и чрез някаква мистична алхимия ги е превръщала в ах - светло същество, което може да се издигне в небесното царство, в задгробния живот, за да се застъпва пред боговете и да осигури непрекъснато благоденствие на Египет и неговия народ. В съзнанието на древните египтяни ролята на царя в смъртта е била също толкова важна, колкото и в живота, ако не и по-важна.

Но трябва да се запитаме: откъде идват такива религиозни идеи? Как са се формирали и развивали? И защо изведнъж са били необходими гигантски пирамиди, за да се направи възможно това пътуване до небесното царство, когато през по-голямата част от дългата история на Египет царете не са строили пирамиди, а са били погребвани в обикновена гробница мастаба или в подземна гробница като тези, които днес откриваме в Долината на царете? Всъщност има многобройни причини, поради които пирамидите просто не биха били най-желаното място за погребение на древноегипетски цар,^{*32} поне не в конвенционалния смисъл, така възприет от египтолозите. Възможно ли е тогава ранните гигантски пирамиди в Египет да са били замислени и построени с някаква алтернативна цел, за да изпълнят някаква друга важна потребност на древния египетски народ?

В тази книга се твърди, че това наистина е било така. Но тази алтернативна цел не е измислена или предложена за първи път от автора на този труд. По-скоро тя е достигнала до нас от праисторията, от самите древни египтяни, чиито потомци, коптите-египтяни, са запазили жива своята история и културни традиции, предавайки ги в устна форма, поколение след поколение, вероятно в продължение на хиляди години. След време тази устна история най-накрая ще бъде предадена в писмен вид от редица арабски учени през ранното Средновековие.

В този коптско-египетски разказ се говори за време, когато звездите на небето изгубили пътя си, отклонявайки се от обичайния си ход по нощното небе. Цар Сурид (Суфис/Хуфу) попитал своите жреци-астрономи какво означава това предзнаменование на небето и те му казали, че царството ще бъде унищожено от голям потоп след около триста години. След като чул това, Сурид се заел с изграждането на шестнадесет големи каменни пирамиди^{*33}, неподвижни планини, в които щял

да постави всичко необходимо за царството, за да осигури възраждането му след отминаването на предстоящия потоп. Това включвало и построяването на голяма камера в Голямата пирамида за двадесет и седем от неговите царе и царици-предци, без които очакваното възраждане на царството просто нямало да може да се случи, защото ако мумифицираните им останки бъдат унищожени при предстоящия потоп, те вече няма да могат да се застъпват и да търсят благоразположението на боговете, за да се възроди царството.

Затова било изключително важно предците да бъдат поставени на сигурно, недостъпно място, възможно най-далеч от водите на наводнението, високо в надстройката на Голямата пирамида - Голямата пустота. Затова е лесно да се разбере как хората от древността са вярвали, че пирамидите са гробници на фараоните, и същевременно са вярвали, че Голямата пирамида е и някаква машина за съживяване. Голямата пирамида е била всичко това, макар и не в общоприетия смисъл на думата; първоначалната функция на тези пирамиди е била не толкова да служат за гробница на царя, колкото да действат като утроба на царството. При по-късните династии, когато религиозните идеи се развиват около пирамидите, не е изненадващо, че възраждането и задгробният живот на самия цар постепенно стават неразривно свързани с тези паметници, тъй като дълго време се е помнело, че те са средство, чрез което смъртта може да бъде преодоляна и да се осигури възраждане. Ако някога пирамидите са довели до възраждането на кралството, то сега те биха могли да послужат за възраждането на краля.

Не е изненадващо обаче, че тези арабски преводи на древните коптско-египетски разкази са отхвърлени от съвременните учени и други скептици като нищо повече от мит и легенда. В края на краищата според повечето съвременни учени просто няма доказателства за глобален потоп, нито пък според тях е възможно Земята да се преобърне около оста си - две основни твърдения на коптско-египетската устна традиция.

И все пак, при цялата надменна упоритост на съвременните скептици и научните твърдения за обратното, древните свидетелства, говорещи за тези катастрофални времена в далечната древност, продължават да съществуват, оставяйки досадните въпроси, които вечно ферментират в съзнанието ни и ни дразнят: Какво ще стане, ако тази древна коптско-египетска легенда наистина е вярна? Ами ако това бедствие, както ни казват и много други древни текстове, наистина е част от голямо сътресение на Земята, което се случва на равни интервали от време, за дълги периоди от време, заличавайки цивилиациите и оставяйки ни да започнем отново като деца, без да знаем почти нищо за миналото си?

В тази книга са представени много доказателства от древни източници от цял свят, които говорят за време, когато Земята се е преобръщала около оста си. Ако може би имаше само шепа такива свидетелства, тогава лесно бихме могли да кажем с известна увереност, че тези истории са само мит. Въпреки това, наличието на толкова много свидетелства от древни времена, които описват подобно събитие, свързано с изместване на полюсите, със сигурност подсказва, че в тази легенда

може да има много повече истина, отколкото съвременната наука е готова да признае или приеме. Дали всички тези древни свидетели просто са си представяли едно и също бурно и трагично събитие?

Намираме учени като Ед Круг, които настояват, че за да може главните пирамиди в Гиза да се съотнесат стриктно към звездите от пояса на Орион (според теорията на Робърт Баувал), Гиза трябва да бъде обърната с главата надолу. Това, което Круг всъщност твърди тук, е, че ако корелацията между пирамидите и звездите на Баувал има фактическа основа, то тогава паметниците в Гиза трябва да са били построени, когато Земята е била обърната с главата надолу (и че след това се е върнала към първоначалната си вертикална ориентация). Разбира се, голямата ирония в тази изхвърлена забележка на Круг е, че Земята вероятно е била точно в такова състояние и че именно затова днес откриваме паметниците в Гиза с толкова особена ориентация, тъй като са били построени след първоначално изместване на полюсите (когато пирамидите са се подравнявали със звездите от пояса в южното полукълбо), а след това са се обърнали (по-точно са се обърнали с главата надолу след второ, по-скорошно изместване на полюсите).

Тези събития, свързани с изместването на полюсите, обясняват редица други особени аномалии, които откриваме в паметниците в Гиза и на други места в Египет, като например неправилното разположение на Сфинкса и нишата в Камерата на кралицата. Тези два обекта са разминати с приблизително еднаква стойност, но в две различни посоки, което предполага, че сфинксът е построен преди първото събитие на изместване на полюсите, когато Гиза се е намирала близо до екватора в Северното полукълбо, докато нишата е построена след това събитие, когато Гиза е изместена в Южното полукълбо. Тъй като преди изместването Сфинксът е бил обърнат към изгрева на източния хоризонт, след изместването той би намерил изгрева в задната си част на западния хоризонт (което може би обяснява образа на Сфинкса, обърнат към изгрева на Стелата на [сънищата](#)). Този нов изгрев на западния хоризонт може също така да обясни защо пирамидите са построени на западния бряг на Нил, а така нареченият саркофаг е поставен в западния край на Царската стая; западният хоризонт сега се смята за място на прераждането. Тази нова зора може да обясни и защо при много по-стари погребални обичаи главата на починалия е била обърната към западния хоризонт; може би не толкова погребалните обичаи на тези древни хора са се променили, а по-скоро мястото, където изгрява слънцето, се е променило.

Най-красноречивите физически характеристики на вътрешната архитектура на Голямата пирамида, които категорично ни говорят за древно събитие, свързано със смяна на полюсите, са, разбира се, четирите групи от така наречените звездни валове, които сякаш сочат към движещите се звезди. В опитите си да датират паметниците в Гиза с помощта на археоастрономията Вирджиния Тримбъл и Робърт Баувал неволно откриват може би още един показател за древно изместване на полюсите, макар и най-скорошното събитие. Двамата изследователи откриват две различни дати, закодирани в архитектурата на пирамидата. Методът на Тримбъл за определяне на височината на звездите дава дата около 2550 г. пр.н.е., докато методът на Баувал за определяне на оста на колана дава дата около 10 500 г. пр.н.е. Ако и двата метода, използвани от

тези изследователи, са били използвани едновременно от древните проектанți (а има основателни причини да се смята, че това е така), тогава няма причина да открием разминаване от около осем хиляди години (равно на около 33° прецесионна промяна) между двете дати. Въпреки това фактът, че тези двама изследователи не успяват да намерят обща дата на сближаване за построяването на пирамидата, може да има малко общо с неуспеха на специфичните техники, които всеки от тях е използвал в изследванията си, а по-скоро да е свързан с древно събитие, свързано със смяна на полюсите, което е довело до разминаване на наблюдаваните подредби и констатации. Това второ, най-скорошно изместване на полюсите несъмнено би променило аспектите на геодинамиката на Земята, като по този начин би заличило някои от свойствата, които откриваме закодирани в паметниците в Гиза, и по този начин би направило невъзможно намирането на съвпадение на датите на Баувал-Тримбъл в съвременния софтуер за картографиране на звездите, тъй като съвпадението преди изместването почти сигурно вече не би съществувало.

И накрая, имаме любопитния астрономически таван на Сенемут (главният архитект на царица Хатшепсут по време на осемнадесетата династия), който представя няколко характеристики, които могат да бъдат осмислени само от гледна точка на обърнатата Земя. Северът е юг, а югът е север, а звездите и планетите сякаш са изобразени да се движат в противоположни посоки.

И точно както историите за древните размествания на полюсите достигат до нас от всички краища на Земята, така и историите за древния глобален потоп, който коптско-египетската легенда също предсказва. Обикновено учените ги отхвърлят като просто преувеличени разкази на тези древни хора за локални наводнения, тъй като според науката няма никакви доказателства, че някога се е случвало катаклизмично глобално събитие от типа, описан в тези древни текстове, включително в Библията.

Но още веднъж доказателствата - документални и физически - се оказват в противоречие с научната позиция. Древните египтяни разказват, че са очаквали голям потоп, който да удави цялата страна. Всъщност самите им митове за сътворението на света могат да се тълкуват като катастрофално наводнение, при което пирамидите сякаш са се появили от дуата (водно царство), за да възродят света. Дори йероглифът за пирамидата е показан като възникнал от воден басейн - правоъгълният знак в основата ѝ, който в текстовете за пирамидите се тълкува като означаващ дуат. Тази иконография на пирамидата, възникваща от водата, се потвърждава с Южната пирамида в Саккара, където виждаме, че основата на пирамидата е заобиколена от вълнообразна стена - древноегипетския символ за вода.

Макар че науката обикновено отхвърля представите за глобален потоп, тя не може да отрече, че нивото на морето в края на последния ледников период е било с около четиристотин метра по-ниско, отколкото е днес. Явно се е случило нещо, което е накарало големите ледени покривки да се разтопят и морското равнище да се повиши. Учените обаче настояват, че покачването на

морското равнище е станало много бавно в продължение на много хиляди години, което в по-голямата си част е вярно. Това бавно, постепенно покачване на морското равнище обаче не винаги е било такова, защото от време на време е било прекъсвано от случаи като импулса на топене 1А, около 12 500 г. пр. н. е., когато морското равнище се е покачило мигновено и драматично с няколко метра по целия свят. Това покачване не звучи много, но за тогавашните предимно крайбрежни общности на Земята едно мигновено покачване на морското равнище, дори само с няколко метра, би било катастрофално и последиците от него биха се запечатали дълбоко в колективната памет на човечеството, а катастрофалните последици биха се предавали поколение след поколение в устната традиция на различни култури по целия свят.

Но какво би могло да предизвика повишаване на морското равнище, след като е известно, че то е било стабилно в продължение на стотици хиляди години? Какво се е случило в края на последния ледников период, около 12 500 г. пр. н. е., за да предизвика това голямо сътресение? Почти невъзможно е да се разбере с каквато и да е степен на сигурност. Все пак последните открития ни казват, че по това време (точната дата засега не е сигурна) огромен метеорит е ударил северозападната част на Гренландия, освобождавайки енергията на седемстотинмегатонен ядрен взрив. Това събитие само по себе си би предизвикало значителни глобални сътресения, но вероятно е било само катализатор на цяла верига от последващи и взаимосвързани катастрофални събития.

Ако си представим, че този метеоритен удар се е случил около 17 000 г. пр.н.е. и че е имал достатъчна сила, за да промени наклона на земната ос с няколко градуса, това може да е довело до достатъчно изместване на северноамериканските и европейските ледени покривки в по-топлите ширини, за да започнат те да се топят дълго и бавно. В крайна сметка бавно покачващите се морета довели геоида на Земята с неправилна форма до критична точка, при която около 10 081 г. пр. н. е. планетата станала нестабилна и се преобърнала напълно, в стил Джанибеков, като звездите и другите небесни обекти загубили нормалното си движение по небето - може би точно това събитие са наблюдавали жреците-астрономи на Сурид. Може би не е случайно, че изчисленията на звездната линия на времето в Гиза представят средната дата (може би повратна точка) в покачването на морското равнище на Земята (както е отбелязано на фиг. 7.20, стр. 173).

С това обръщане на планетата изглежда, че Гиза е била преместена от около 3° северно от екватора на около 30° южно (тя ще бъде преместена обратно в Северното полукълбо при последващо изместване на полюсите около 7693 години по-късно, около 2388 г. пр. н. е.). Изглежда, че Гиза също е била преместена сравнително невредима, може би в резултат на това, че се е намирала в непосредствена близост до една от опорните точки на инверсията. В същото време големите ледени покривки в Северна Америка и Европа са били преместени в още по-топли географски ширини, което е довело до по-нататъшното им бързо и необратимо топене и е създавало проблеми за планетата през следващите векове и хилядолетия.

Каквато и да е точната верига от събития и тяхното време, това, което коптско-египетските текстове ни казват недвусмислено, е, че тогавашният египетски цар Сурид решава да построи големи каменни пирамиди като водонепроницаеми и непристъпни складове, за да се опита да смекчи най-лошите последици от предстоящия потоп. Това означавало, че във всяка от пирамидите се съхраняват всякакви предмети: инструменти, семена, оръжия, папирусни свитъци, керамика и т.н. Въпреки това, както вече беше казано, най-важният аспект от плана на Сурид било поставянето в Залата на предците на мумифицираните тела на неговите прадеди, тъй като само те могли да предизвикат съживяването на царството.

Но ако това е била истинската цел на тези паметници, как тази истина се е изгубила? Защо тази картина на древното ни минало е толкова размита и обърквана? Има редица фактори, които са допринесли за това.

На първо място са писанията на Херодот, който ни казва, че Хуфу е построил пирамидата като своя гробница (въпреки че Диодор Сикул ни казва, че Хуфу не е бил погребан там).

На второ място са социалните нагласи и етноцентричните предразсъдъци на първите европейци, които изучават тези паметници в началото на XVIII и XIX в., които ги карат да приемат, че по-малката, недовършена камера в Голямата пирамида трябва да е била за царицата на Хуфу, докато по-голямата камера (с каменния саркофаг) трябва да е принадлежала на царя (впоследствие е доказано, че подобни схващания са пълни глупости). В мисленето на европейците от този период "голям" = "цар" и "малък" = "кralица". По този начин тези ранни изследователи на пирамидите са приемали, че малките пирамиди са били предназначени за кралиците на царя, а гигантската пирамида е била владение на царя.

Виждайки само един саркофаг в т.нар. погребална камера, тези ранни изследователи също са предположили, което не е изненадващо, че пирамидата е построена като място за погребение само на един цар. Тези ранни изследователи не са знаели, че древните египтяни са имали няколко различни имена за големите каменни кутии, тъй като всяка от тях е изпълнявала различна цел, и също така не са разбрали, че гранитният контейнер, за който са смятали, че е саркофагът на царя, всъщност изобщо не е бил саркофаг за погребване на хора, а вероятно е изпълнявал ритуална функция, свързана с оживяването не на царя, а на Земята. Това обяснява защо през 1818 г. италианският изследовател на пирамидите Джовани Белцони, след като сваля капака на гранитния саркофаг във втората пирамида в Гиза, с разочарование (и немалко недоумение) открива, че той не съдържа нищо повече от египетска пръст и камъни. Това откритие на Белцони може би обяснява и защо древните египтяни от по-късните династии са правили малки, церемониални копия на този изпълнен с пръст саркофаг, като са пълнели тези малки каменни и дървени кутии също с пръст и малко зърно, след което са ги заравяли в малка дупка в земята и накрая са поставяли отгоре голям камък (символизиращ пирамидата).*34

По този начин можем да започнем да виждаме как идеята за пирамидата като гробница само на един фараон се е загнездила в съзнанието на първите изследователи на пирамидите. Тези нагласи са били утежнени от неправилното тълкуване и непълния прочит на наличните доказателства. Все пак, за да бъдем справедливи към египтолозите, задачата им да осмислят всичко това не е била улеснена, когато някои безскрупулни лица са изработили и поставили фалшиви доказателства в историческия пъзел.

През 1837 г. британският антиквар и изследовател на пирамидите полковник Ричард Уилям Хауърд Вайз си пробива път в серия от четири неизвестни дотогава и напълно запечатани камери в Голямата пирамида. В тези камери Уайз твърди, че е открил името на Хуфу (и само името на този цар), грубо изписано върху няколко стенни и покривни блока. Откритието на Вийзе и до днес се смята от египтолозите за неопровержимо доказателство, че Хуфу е участвал в изграждането на Голямата пирамида. Но не само това, то се смята за доказателство, че пирамидата е построена като гробница на Хуфу и само като гробница на Хуфу.

От лична гледна точка, авторът не се съмнява, че повечето от изрисуваните знаци, включително всички кралски картуши, които Висе твърди, че е открил по стените на тези камери, при всяко бъдещо научно изследване ще се окажат фалшиви. Внимателният анализ на твърденията на Вийзе*35 разкрива много сериозни несъответствия и като такива поставя под достатъчно съмнение претендираното от него откритие, за да го направи ненадеждно и следователно недопустимо като доказателство. Но до голяма степен щетите вече са нанесени. Разрушителният ефект на предполагаемото откритие на Вийзе е спомогнал за затвърждаването на разказа за пирамидата като гробница на Хуфу в съзнанието на египтолозите. Това фалшиво доказателство напълно спъна критичното им мислене и те не потърсиха повече.

Резултатът от това затворено мислене означаваше, че коптско-египетските текстове, които ни говорят за напълно различен разказ за построяването на тези паметници, бяха до голяма степен пренебрегнати и оставени настрана от египтологията, където тънеха в относителна неизвестност в продължение на повече от двеста години. Ето защо е важно да се докаже с убедителни доказателства, че претендираното от Висе откритие е напълно фалшиво, тъй като, премахвайки фалшивите му доказателства, може би ще успеем да изместим разказа за гробницата на Хуфу и да отворим очите си за други възможности за тези паметници; тогава може би ще успеем да се върнем към основите и да разгледаме по-сериозно какво ни казва коптско-египетската устна традиция за тези паметници.

И, както вече споменахме, едно от другите важни неща, които ни казва коптско-египетската традиция, е, че Голямата пирамида, голямото хранилище за възстановяване на Сурид, е построена и за да съхранява мумифицираните тела на неговите предци. Тъй като досега не е открит нито

един от тези царе и царици-предци, изглежда очевидно, че те е трябвало да бъдат поставени в скрита камера на пирамидата - Голямата пустота, високо в надстройката на паметника, за да се гарантира, че телата ще бъдат възможно най-високо над прииждащите наводнения. За да бъдат защитени от всякаква потенциална заплаха, не е имало никакви проходи за достъп - никакви, което прави практически невъзможно някой да открие наличието на тази камера, а още по-малко да получи достъп до нея. Всеки починал крал и кралица ще бъдат поставяни в Голямата празнота, когато покривът ѝ все още е отворен по време на строежа, а когато събирането на крале и кралици приключи напълно, Залата на предците ще бъде херметически затворена, докато пирамидата се издига нагоре и над нея докрай. В този смисъл на камерите в пирамидата, които имат проходи и входи, може да се гледа почти като на камери-примамки. Кой би си помислил да търси камера, в която няма забележим проход или скрит вход?

Но строителите все още не са могли да бъдат сигурни, че останките на мумифицираните царе и царици-предци ще могат да оцелеят при предстоящите катаклизми, и затова под тази голяма празна камера, недостъпната Зала на предците, те построяват втора масивна камера, която днес познаваме като Голямата галерия. В съответствие с техните религиозни вярвания в тази камера щели да бъдат поставени статуи с лика на всеки крал-предтеча (и неговата кралица) по дължината и на всяка от страните ѝ - общо двадесет и седем крале и двадесет и седем кралици. (Някои арабски текстове разказват, че такива статуи наистина са били открити в тази камера при първото пробиване на Голямата пирамида, около 820 г.) Целта на статуите била практична, тъй като ако действителните мумифицирани тела в голямата зала на предците (над Голямата галерия) се разпаднат твърде много, тогава каменната статуя на всеки цар и царица щяла да послужи като заместител на тялото, където душата му да намери убежище и да се превърне в ах. Затова може би не е случайно, че броят на царете преди Хуфу, като се стигне до Менес, първия цар на обединеното царство, е двадесет и седем на брой.

Заслужава да се отбележи също така, че оригиналните погребения на някои от тези царе-предци (и една царица) са намерени непокътнати, с напълно запечатани и непокътнати саркофази. След като обаче капакът на всеки от тези саркофази е бил отстранен, в него не е била открита мумия, въпреки че в случая с царица Хетеферес I (майката на Хуфу) има сериозни доказателства, че мумията някога е заемала празния саркофаг.

Заслужава да се отбележи също, че всички тези запечатани и празни саркофази са отпреди управлението на Хуфу. Само при предците на Хуфу (но не и при някой от неговите наследници) са открити тези своеобразни запечатани, но празни саркофази. Този феномен озадачава египтолозите, които се затрудняват да рационализират всички обстоятелства около тези особени открития в една цялостна и разумна картина. Въпреки това, ако приемем коптско-египетската традиция за предназначението на Голямата пирамида като убежище за тези царе и царици срещу предстоящия потоп, тогава тези запечатани, но привидно изоставени саркофази на предците са точно това, което бихме очаквали да открием. Телата на предците на Хуфу, всичките двадесет и седем царе и царици, просто са били извадени от оригиналните им погребални саркофази (които

след това са били почтително и ритуално запечатани) и преместени под закрилата на голямата зала на предците (Голямата празнота), високо в Голямата пирамида, откъдето в подходящия момент те щели да действат колективно чрез посредничеството на бог Озирис, за да се застъпят пред боговете и да доведат до възраждането на царството. Такава била отговорността и властта на тези Озирови царе.

Освен че са осигурявали сигурно съхранение на семена и инструменти и са давали убежище на бившите царе и царици на Египет, коптско-египетската легенда ни информира още, че пирамидите в Гиза (особено така наречените пирамиди на цариците) изглежда са изпълнявали и друга, вторична цел - като универсален звезден часовник, който използва прецесионното движение на пояса на Орион, за да ни каже кога всъщност се е случило това голямо неестествено движение на звездите (събитието на смяна на полюсите) в Египет (около 10 081 г. пр. Хр.). Не само това, но този звезден часовник ни информира и че периодичността на тези катаклизми е на всеки 7693 години. С помощта на този звезден часовник можем да определим кога е настъпило последното събитие (около 2388 г. пр. Хр.) и, което е най-важно от гледна точка на нашата цивилизация, кога вероятно ще настъпи следващият катаклизъм, който, ако представената тук интерпретация на звездната времева линия от Гиза е правилна, няма да настъпи преди около 5305 г. от н.е. Всички ние можем да спим спокойно в леглата си още дълго време.

Тази книга започва с едно "притеснително откритие" - Голямата пустота. За египтолозите наличието на още една масивна камера в Голямата пирамида е безсмислено от гледна точка на собственото им разбиране за тези паметници - парадигмата за пирамидата като гробница на царя. И ако, както подозирам, един ден в тази голяма зала на предците бъдат открити царете и цариците-предци на Хуфу, тогава египтологията в сегашния ѝ вид ще рухне. И може би заслужено, тъй като ако приемем да отхвърлим като мит и легенда онова, което коптите-египтяни имат да кажат за собствената си история и разбиране на тези паметници, то ние арогантно отхвърляме тези древни гласове на свой риск.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

Портрет на измама

Анализ на дейностите на полковник Вийз

Както е посочено в цялата тази книга, откриването на представените от полковник Вийзе рисувани следи от четирите камери на Вийзе има за резултат това, че египтологията приема безкритично, че Хуфу е построил Голямата пирамида като своя вечна гробница, въпреки че ранните средновековни арабски преводи на някои коптско-египетски устни предания (с право или не) ни казват, че пирамидите, включително Голямата пирамида, са построени от Сурид (Суфис/Куфу) като велика система за възстановяване на царството в очакване на потоп, който ще сложи край на цивилизацията.

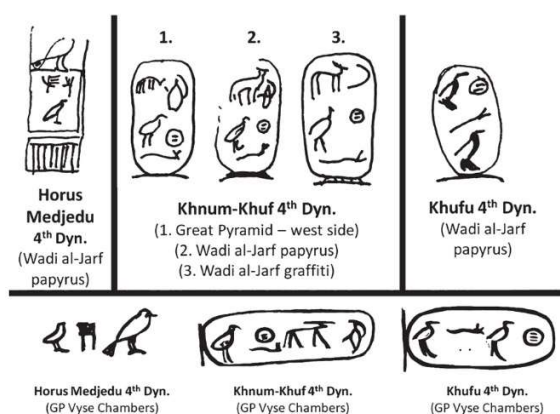
Независимо от обширните доказателства, представени досега в предишните ми книги и статии, които поставят под съмнение твърденията на Виза за откриването на изрисуваните знаци в тези четири тесни камери на Голямата пирамида, изглежда, че колкото повече анализираме наличните доказателства, свързани с неговото откритие, толкова повече грешки, аномалии и несъответствия откриваме, като всичко това се прибавя към и без това значителния брой открити по-рано доказателства, които показват голямата вероятност през пролетта на 1837 г. в Голямата пирамида да е била извършена доста дръзка измама от Вийзе и неговите най-близки помощници. Просто има твърде много въпросителни по отношение на тези изрисувани знаци, за да може някой обективен ум да ги приеме отдалеч като истински артефакти от времето на Хуфу. И не бива да забравяме, че Вийз е човек, за когото вече е известно, че е извършил голяма измама в началото на живота си, когато се е опитвал да стане член на британския парламент през 1807 г.*36 Дали той е човек, на когото може да се вярва?

Малко вероятно е, разбира се, някога да намерим подписано признание от Вийзе или от някой от неговите съучастници, който да признае за тази измама. Затова това, което трябва да направим вместо това, е да продължим внимателно да изучаваме това, което тези хора са оставили след себе си, като анализираме несъответствията, грешките и противоречията в наличните доказателства - стилистичните елементи на знаците - това е едно от средствата, чрез които тази измама може да бъде разобличена и това доказателство, представено от Висе, да бъде дискредитирано. Едва тогава, след като фалшивите доказателства на Vyse бъдат отстранени, ще можем да погледнем на тези паметници с нови очи и да започнем да размишляваме върху истинското им значение и предназначение.

СТИЛЪТ ИМА ЗНАЧЕНИЕ: ИЗСЛЕДВАНЕ НА ОРИЕНТАЦИЯТА НА ЗНАЦИТЕ

Представените от Vyse рисувани знаци от четирите открити от него камери напълно изкривяват и объркват историческата картина по отношение на хронологията на построяването на пирамидата, а оттам и на хронологията на самото Старо царство (дори от гледна точка на ортодоксалната хронология). Това се дължи на палеографията на писмеността, използвана в тези знаци, които притежават редица стилистични елементи, които изглеждат напълно анахронични за периода около 2550 г. пр. н. е., когато се предполага, че е построена Голямата пирамида. Редица от тези елементи намират най-доброто си стилистично/палеографско съответствие между осма и единадесета династия - около шестстотин години след общоприетата дата за построяването на пирамидата.^{†37}

Едно просто сравнение на името на царя, изписано със старо йератично писмо от периода на Четвъртата династия, когато се предполага, че е построена Голямата пирамида, ясно показва някои значителни разлики (фиг. A1.1, стр. 188). В съвременните папируси от този период, както и в графитите, написани на други места в Египет, откриваме, че повечето от царските картуши са представени по вертикален начин (фиг. A1.1, горе). Това доста рязко контрастира с различните картуши на Хуфу, за които се предполага, че са открити от Виза в Голямата пирамида, в които йератичният текст, без изключение, представя всички различни имена на царя по хоризонтален (линеен) начин (фиг. A1.1, долу). Освен това установяваме, че всеки пример за името на Хор на Хуфу, открит в рамките на камерите на Висе, е напълно лишен от мотива "фасада на двореца" (вертикалните линии в долната част на надписа Хор Меджеду, които символизират царския дворец и властовата база на царя), а също и от ограждащата правоъгълна рамка, известна като серех, което подсказва, че става дума за много по-развита и опростена йератична версия на това конкретно име на Хор (и следователно, че то произхожда от много по-късен период).

Фигура A1.1. Сравнение на йератичен текст, показващо как обикновено се изписва името на Хуфу в йератичен текст по време на Четвъртата династия (горе) и различните имена на Хуфу в йератичен

текст от камерите на Виза (долу). Обърнете внимание също така как името на Хор (долу, вляво) вече не се съдържа в правоъгълния серех (горе, вляво), нито пък представя характерния мотив на дворцовата фасада.

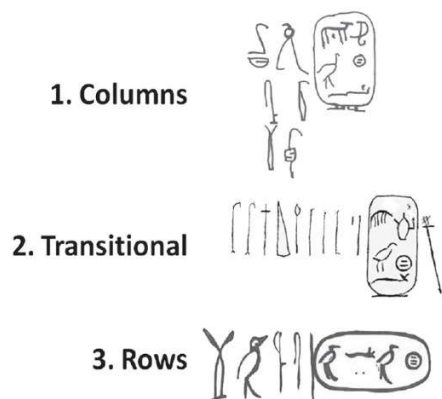
Винаги, когато откриваме съвременни текстове на царе от този период, като например името на Джидфре в двете ями за лодки в Гиза*38 или имената на Хуфу, ХнумХуфу и Хор във Вади ал-Джарф (и върху някои разкрити основни камъни на Голямата пирамида), установяваме, че те неизменно са изписани по вертикален начин.

Известно е, разбира се, че древноегипетското писмо може да бъде написано по различен начин - вертикално или хоризонтално (понякога в един и същи надпис се използват и двете ориентации). Но общото разбиране, което египтолозите са придобили за древноегипетската йератична писменост, е, че тя първо е била написана в колони и постепенно еволюирала до хоризонтално писане в редове. В тази връзка специалистът по древноегипетска йератика Ханс Гьодике ни информира: "Хоризонталната подредба еволюира бавно... изглежда, че управлението на Аменемхет III (1842-1795 г. пр. Хр.) бележи вододела между вертикалната и хоризонталната подредба на редовете. . . . След възприемането на хоризонталната подредба не се наблюдават рецидиви на по-ранната форма."1

И така, независимо от уговорките, виждаме, че общата тенденция в древноегипетското йератично писмо е от вертикална към хоризонтална форма. Изглежда, че тази еволюция в йератичната писменост не е изненадваща и за имената на бандите в кариерите.

Прилагането на тази обща тенденция към различните имена на Хуфу (и други свързани с тях знаци), за които се предполага, че са намерени от Вийзе във вътрешността на Голямата пирамида, и които са изписани - без изключение - в хоризонтална форма, навежда на мисълта, че британският изследовател на пирамидите по странен начин е намерил в тези камери изписани знаци в стил, който се е появил едва в периода дълго след предполагаемото построяване на пирамидата, когато йератичното писмо е еволюирало напълно в хоризонталната си форма (фиг. A1.2, стр. 190).

Но как би могло да стане това? В резултат на незнанието му за еволюцията между йероглифното и йератичното писмо е възможно Вис и неговите съучастници да са намерили автентични, но анахронични знаци от друго място (най-вероятно върху камъни в развалините извън пирамидата, някъде, където те биха били до голяма степен защитени и запазени от природните стихии) и неволно да са копирали тези много по-млади знаци в четирите камери на Вис.

Фигура А1.2. Древноегипетските имена на каменоломни изглежда демонстрират еволюцията на йератичното писмо от писане в колони към писане в редове.

Тази хипотеза намира известна подкрепа от грубо изрисуваните хоризонтални картуши на Хуфу, които бяха открити сравнително наскоро във втората яма за лодки от южната страна на Голямата пирамида. Афифи Рохим Гоним, който е бил част от екипа, проучващ тази лодкова яма, казва за открития в нея хоризонтален картуш на Хуфу: "Ако направим сравнение за този картуш на Хуфу, който открихме върху нашите покривни камъни [на втората лодкова яма], с картуша, открит в петте стаи [картушът в Камерата на Кембъл, една от четирите камери, открити от Виза], ще установим, че е същият - те са използвали същите техники, същите цветове "2.

Гоним по същество ни казва, че хоризонталният картуш на Хуфу във втората яма за лодки е стилистично същият като този в Камерата на Кембъл, че те имат идентичен произход. Проблем обаче възниква, когато разгледаме мнението на други египтолози относно картуша на Хуфу в рамките на Голямата пирамида. На уебсайта Ahram Online Невин Ел-Ареф пише: "Ахмед Саид, професор по древноегипетска цивилизация в Каирския университет... предполага, че [картушът на Хуфу в Камерата на Кембъл] би могъл да е написан през епохата на Средното царство [около 2050-1652 г. пр. н. е.], поради използвания стил на писане "3.

Фигура А1.3. Хоризонталният картуш на Хуфу, открит във втората южна яма за лодки в Гиза.

Като се има предвид, че Гоним заявява, че картушът на Хуфу във втората лодъчна яма (вж. фиг. А1.3) е написан в същия стил като картуша на Хуфу в Камерата на Кембъл, тогава става напълно

възможно, както се подразбира от горното твърдение на Саид, хоризонталният картуш на Хуфу в лодъчната яма с подобен стил също да се датира в периода на Средното царство.

Ако Саид е прав и хоризонталните картуши на Хуфу във втората яма за лодки стилистично принадлежат към периода на Средното царство, това предполага, че втората яма за лодки (поне) е била отворена и достъпна в продължение на много стотици години след построяването ѝ, дълго преди да бъде окончателно запечатана през периода на Средното царство. Накратко, ние просто не знаем със сигурност кога тези ями за лодки са били запечатани с масивните си четиринадесеттонни блокиращи камъни, а също така не можем да сме сигурни дали самите блокиращи камъни не са били използвани повторно в периода на Средното царство (носейки изрисувани картуши от по-ранен период, когато са били обработени за първи път), може би взети от някоя друга по-стара конструкция, която може би е съществувала някога в Гиза (или другаде) - практика, която не е била необичайна в древен Египет. И естествено, когато са преработвали тези камъни, за да покрият ямите за лодки, работниците от Средното царство са изрисували върху блоковете собствените си (еволюирали) знаци за име на банда, като по този начин са получили привидно смесения произход на картушите, които наблюдаваме върху тези камъни днес.

Едва ли е необходимо да се казва, но последиците от тези коментари на двамата изтъкнати египтолози по отношение на произхода на подобните на тях картуши, които Вийзе уж е открил в Голямата пирамида, са огромни. Как точно е възможно картуши, които стилистично принадлежат към периода на Средното царство, да бъдат открити в изцяло запечатани и недостъпни камери на паметник, датиран от по-ранния период на Старото царство?

ОБИДА НА ЦАРЯ

Възниква въпросът: Ако откриваме тези имена на строителни бригади, изрисувани върху каменни блокове в рамките на недостъпните преди това камери на Виза, защо не виждаме нито едно от тях, изрисувано и върху някоя от каменните повърхности в рамките на достъпните коридори и камери на Голямата пирамида? Защо всички тези области са напълно лишени от подобни обозначения? Обикновено египтолозите отговарят на този въпрос, като твърдят, че такива знаци вероятно са били изрисувани върху камъните в тези проходи и камери, когато пирамидата все още е била в процес на изграждане, но впоследствие тези знаци са били изчистени от повърхностите на блоковете, за да не предизвикват погледите на погребалната процесия, пренасяща тялото на Хуфу през тези тесни проходи до мястото на последния му покой в така наречената Царска стая. Освен това те твърдят, че грубо изрисуваните знаци в запечатаните камери на Виза обаче никога не биха били видени от погребалната дружина, така че не би имало нужда да се премахват каквито и да било от тях; ето защо днес ги откриваме там.

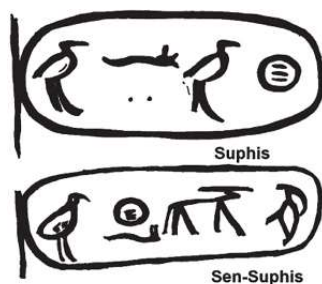
Това е своеобразно обяснение. Но то пропуска един важен момент относно погребалните практики и религиозните вярвания на древните египтяни от този период, които вярвали, че с няколко магически заклинания душата на царя може да премине през камъка. Така че, при наличието на такава способност, как точно тези изрисувани знаци биха били защитени от душата на Хуфу? Всъщност египтологията предлага графитите да се премахват само от местата, където могат да бъдат видени от очите на живите (погребалната партия), но по същество е нормално душата на царя да бъде изложена на тях в камерите на Виза.

Възможно е камерите на Вис да не са били достъпни за живите, но ни се казва, че тяхната недостъпност не е била проблем за душата на Хуфу. И като се има предвид, че жреците на Хуфу са разбирали това, не е ли по-вероятно те никога да не са допускали дори възможността за подобно оскърбление на душата на царя и да са гарантирали, че всички следи - дори тези в недостъпните стаи на Вис - ще бъдат изчистени? Защо да се рискува да се обиди кралят и да се обърка ка му в задгробния живот с такива скверни графити? И все пак от нас се очаква да приемем, че тези знаци са автентични и че жреците на царя не биха възразили срещу присъствието им върху блоковете на камерите на Вис, докато пирамидата е била изградена.

МИСТЕРИЯТА НА "БРАТА НА СУФИС"

Независимо от тези възражения обаче основното течение в египтологията остава непоколебимо в мнението си, че грубо изрисуваните знаци, представени на света от британския изследовател на пирамидите, са истински, автентични артефакти от времето, когато пирамидите са били построени. Несъмнено основната причина, поради която нарисуваните знаци се смятат от египтологията за автентични, идва от факта, че откритието на Вийзе представлява нещо, което никой през 1837 г. не е могъл да предвиди или дори разумно да обясни: в камерите (фиг. А1.4) са открити две различни царски имена (картуши)!*39

Днес египтолозите настояват, че тези два картуша принадлежат на един и същ древноегипетски цар и че името Супхис (фиг. А1.4, горе) е само съкратена версия на втория картуш - Сен-Супхис (фиг. А1.4, долу). Това обаче не е било известно по времето на Виза, когато водещите учени от онова време са смятали, че тези два леко различни картуша всъщност принадлежат на двама съвсем различни царе (двама братя). Защо тогава, питат критиците, Вийзе е рискувал да привлече вниманието към предполагаемото си откритие, като е поставил в тези камери картушите, за които по онова време се е смятало, че са на двама различни крале, двама братя? Защо да се поставят два картуша, когато поставянето само на един в тези камери би предизвикало по-малко въпроси и би било също толкова ефективно за потвърждаване на писанията на Херодот, който приписва паметника на Суфис/Куфу?

Фигура А1.4. Двата картуша от вътрешността на камерите на Виза в Голямата пирамида.

На пръв поглед това изглежда доста солиден аргумент срещу това Виза да е извършил измама, а за да постави две царски имена (вместо по-безопасния вариант само едно) в тези камери, би трябвало да има някакви убедителни причини, за да стигне до такова смело решение, да не говорим за необходимите за това знания. Въпреки това, когато разгледаме детайлите на ситуацията, ще установим, че всъщност има редица възможни сценарии, които биха могли да доведат Виза - противно на научното мнение от неговото време - до заключението, че и двата картуша трябва да бъдат поставени в откритите от него камери.

Разбира се, с основание може да се твърди, че самият факт, че малцина биха очаквали от Вийзе да постави и двата картуша в камерите, когато само един от тях би послужил за нуждите му, парадоксално може да е причината той да предприеме такова смело действие. Ако полковникът е разсъждавал, че малцина биха повярвали, че той изобщо би могъл да предприеме такъв дързък ход, то тогава всъщност това се превръща в най-добрата причина да го направи - двойна измама, която осоява измамата с "дъх на автентичност" въз основа на самата ѝ дързост.

Накратко, общоприетото мнение е, че двата кралски картуша, които днес откриваме в тези камери, трябва да са автентични, защото Вийзе никога не би се осмелил да направи нещо, което е в толкова явно противоречие с преобладаващото академично знание по онова време (академично знание, можем да си припомним, което само по себе си е било все още в зародиш в разбирането на древноегипетската писменост).

Действията на полковника, разбира се, ще зависят най-вече от това какво е успял да научи за тези два картуша и дали знанията, които е успял да получи, са били достатъчно убедителни, за да го убедят, че и двата картуша трябва да бъдат поставени в откритите от него камери. Ако по онова време е имало такава информация, която да убеди Вис, че има голяма вероятност тези два картуша да принадлежат на един и същ цар, тогава поставянето на двата картуша в камерите би било по-скоро интуитивно и умно решение, а не напълно необразована авантюра, за каквато често го представят. Но имало ли е такава информация и можел ли е Вис да има достъп до нея в Гиза през 1837 г.?

Когато в края на 1835 г. Вийзе се отправя на пътешествие към Египет, познанията за тази древна страна - особено по отношение на управлението и наследяването на многобройните царе и царици - са изключително неясни. Тази ситуация е обобщена от самия Вис в публикувания му разказ от 1840 г., в който той пише:

Г-н Уилкинсън, най-висшият авторитет по тези въпроси, се изразява по следния начин: "Никой все още не е достатъчно напреднал в езика на древен Египет, за да може буквално да преведе надпис с каквато и да е дължина или умерено сложен, въпреки че често може да се получи общо значение." Това твърдение за съжаление се оказва вярно, въпреки претенциите за обратното. Не изглежда дори г-н Уилкинсън да е успял да установи някаква несъмнена хронология или приемственост на древните царе, дори с помощта на камъка, намерен в Абидос, и на гръцките историци, или да примири по някакъв начин различията, които съществуват между сведенията на Мането и тези на Херодот.⁴

По времето на Виза съществуват редица противоречиви и донякъде противоречащи си сведения от древни източници относно различните имена и изписвания на строителите на трите основни пирамиди в Гиза. От тези древни източници имаме имената, показани на фигура А1.5, (стр. 196).

За целите на това приложение ще се позовавам на тези трима царе - строителите на пирамидите в Гиза - предимно с имената, дадени ни от Ератостен, а именно: Саофис I, Сен-Саофис и Москерес. В книгата си *Materia Hieroglyphica* от 1828 г. британският учен сър Джон Гарднър Уилкинсън е превел Сен-Саофис на Ератостен като "брат на Саофис" (Суфис) и е заявил, че тези двама братя са създателите на двете най-големи пирамиди в Гиза. Уилкинсън обаче не е успял да определи кой картуш принадлежи на Саофис I или на Сен-Саофис*⁴⁰.

Затова трябва да се запитаме: Ако Вийзе наистина е извършил измама в Голямата пирамида, защо би поставил картушите не на един, а на двама различни царе (предполага се, че това са двама братя - Саофис I и Сен-Саофис) в новооткритите камери? Всъщност, твърдят критиците, ако през 1837 г. Вийз е знаел, че тези два картуша изобщо не са на братя (както са смятали водещите учени по онова време), а всъщност принадлежат на един и същ цар, това би превърнало британския полковник в най-големия научен авторитет по онова време, надминаващ познанията на Уилкинсън и Иполито Роселини.

	G1 Pyramid	G2 Pyramid	G3 Pyramid
Herodotus (484 BCE):	Cheops	Cephrenes	Mycerinus
Manetho (300 BCE):	Suphis I	Suphis II	Mencheres
Eratosthenes (276 BCE):	Saophis I	Sen-Saophis	Moscheres
Diodorus (90 BCE):	Chembes (or Chemnis)	Kephren	Mycerinus (or Mecherinus)

Фигура А1.5. Различните исторически имена, посочени като строители на трите пирамиди в Гиза.

И така, как един пълен аматьор като Вийзе е могъл да обърка експертите на своето време и да придобие за себе си необходимите знания, за да извърши такава дръзка, убедителна и трайна измама?

СЛЕДИ ПО КАМЪНИТЕ

От публикуваните си трудове Висе ни информира, че е открил част от царския картуш на Хуфу (Саофис I) върху камък сред отломките от северната страна на Голямата пирамида⁵, както и че е открил други рисувани каменоломни върху някои камъни в южната част на паметника⁶. Макар че Вийзе представя в публикувания си разказ само няколко от изрисуваните знаци, които са били открити от южната страна на пирамидата, напълно вероятно е да са били открити много повече, вероятно включително картушът на Саофис I (и свързаните с него знаци), а също и името на царя Хор (не в картуш), което Вийзе не би могъл да разпознае като царско име. В северната част на пирамидата полковникът може би е открил там, върху някои камъни, заровени в голямата могила от отломки, картушите на Саофис I и СенСаофис. Тогава Виза може да се е замислил защо сред отломките от северната страна на пирамидата е открил два различни (макар и сходни) царски картуша върху тези камъни, а сред отломките от южната страна на пирамидата - само картуша на Саофис I и други неизвестни знаци.

Тъй като по времето на Виза е било известно, че именно Саофис I е построил Голямата пирамида, ако британският изследовател е планирал да постави фалшив картуш в скритите камери, които е взривил, той може би се е запитал дали някой от двата типа картуши, които (хипотетично) вече е открил сред отломките, е на Саофис I, строителя на пирамидата. И така, преди да копира който и да е от тези знаци в новооткритите камери, полковникът е трябвало първо да се увери, че всеки намерен картуш е наистина на Саофис I; едва ли е можел да избере произволно някой картуш, да го копира в камерите и просто да се надява да го представи за картуш на строителя на пирамидата. Накратко, за да се справи с измамата си, полковникът е трябвало да намери начин да провери дали някой от картушите, които (теоретично) е намерил сред отломките на пирамидата, наистина е на строителя на пирамидата.

Но ето нещо любопитно: от личния дневник на Вийзе става напълно ясно, че по време на операциите си в Гиза той вече е знаел кой от стотиците древноегипетски царски картуши всъщност е този на Саофис I.*41 Но как и откъде би могъл да получи такава информация? Може би ключ към тази малка загадка има в един пасаж от периодичното издание *Quarterly Review*, публикуван в Обединеното кралство през пролетта на 1835 г., около шест месеца преди Вийзе да отпътува от Англия за Египет (фиг. А1.6).

The absence of hieroglyphics has usually been adduced as the conclusive proof of the antiquity of the pyramids, showing that they were raised before the use of written characters. Besides the name of Suphis, that of his successor, called Suphis the Second by Manetho, Sensaophis by Eratosthenes (the Cephren of the Greeks), has been copied in the tombs at Geezah. Sensaophis, according to Mr. Wilkinson (*Materia Hieroglyphica*, part ii. p. 74): and Rosellini, (vol. i. p. 130), means, brother of Suphis. He was the builder of the second pyramid. Mencheres, the name which succeeds in the list of Manetho, is not improbably identified with the third founder of the pyramids, the Mycerinus of Herodotus.

Фигура А1.6. Откъс от "Египет и Тебес" в изданието на *Quarterly Review* от февруари и април 1835 г., 115.

Ако Вийзе беше прочел тази статия, тогава тя щеше да му даде голяма подсказка къде да търси информация за Саофис I ("Супхис") и евентуално да научи за йероглифното изписване на името му, т.е. за картуша му. На първо място, той вероятно би се консултирал с *Materia Hieroglyphica* на Уилкинсън, като тази книга вероятно е била по-лесно достъпна за него. Този научен труд е публикуван през 1828 г., около седем години преди Вийзе да предприеме пътуването си до Египет. Но, както вече беше казано, четейки по-ранния труд на Уилкинсън, Вийзе би открил, че макар в него да са отбелязани като строители на пирамидите "Суфис" (Саофис I) и "Сенсаофис" (Сен-Саофис), той всъщност не представя техните картуши - йероглифното изписване на имената на тези царе. След като работата на Уилкинсън се оказва в задънена улица, Вийзе вероятно щеше да се сдобие с копие от работата на Роселини, цитирана в статията в *Quarterly Review*. Ако Вийзе наистина беше направил това, тогава, разглеждайки страница 128 от книгата на Роселини, *I Monumenti Dell' Egitto E Della Nubia*, той щеше да прочете (на италиански език): "Сред тях има знак, който е написан под № 2 на табела I в края на този том, който гласи *Suten Oueb Sciufu*, т.е. чистият цар, жрец или пророк *Sciufu*. Това име показва много забележителна аналогия със Суфис на Мането, втория цар от IV династия (2)."

Дори ако Вийзе не е могъл да прочете италианския текст на Роселини, не би било непосилно за него да намери някой, който да преведе пасажа вместо него, като например италианския му

колега в Гиза Джовани Кавиля (човек, който е доверил на Вийзе убеждението си, че има скрити камери над Камерата на Дейвисън и когото Вийзе впоследствие уволнява и изгонва от обекта). Ако след това Вийзе отиде на табела 1 в края на труда на Роселини, той щеше да намери списъка на кралските картуши, показан на фигура A1.7.

Тук откриваме, че Роселини е определил йероглифното изписване на картушите на Суфис/Куфу и Сен-Саофис, което би дало на Вийзе важната информация, необходима му за извършване на измамата. Но какви са доказателствата, че Вийзе действително е прочел тази статия в *Quarterly Review* от 1835 г. и че е имал достъп до книгата на Роселини от 1832 г.? В публикувания си разказ Вийзе разказва, че е имал със себе си книгата на Уилкинсън, но не споменава, че е имал със себе си книгата на Роселини с нейната ключова информация. Интригуващо е обаче, че в личния си дневник от 18 октомври 1836 г. Вийзе пише следния кратък пасаж: "Написах бележки от *Quarterly Review* около Роселини и Шамполион, първите ни книги, 69 долара 14.7.6 в половин крони."

Фигура A1.7. Табела 1 в книгата на Роселини "I Monumenti Dell' Egitto E Della Nubia" (стр. 130) представя йероглифното изписване на картуша Суфис/Куфу (обозначен с № 2) и картуша Сен-Саофис (обозначен с № 3).

Сумата, която Виза плаща за тези книги на Роселини и Шамполион - 14 лири, 7 шилинга и 6 пенса (платени със 115 монети от половин крона), е значителна инвестиция и в днешни условия (отчитайки инфлацията) би възлязла на около 1650 лири или около 2000 долара. Това наистина е много сериозна инвестиция и можем с основание да се запитаме защо Вийз е смятал, че е необходима такава голяма покупка. Освен това бихме могли да се запитаме защо Вийзе пише в множествено число: "първите ни книги".

Прегледът на различните броеве на *Quarterly Review* от 1835 г. до вписването в дневника на Вийзе от октомври 1836 г. разкрива само един брой (том 53, февруари и април 1835 г.), в който се споменават трудовете на Шамполион и Роселини. Така, като се има предвид коментарът му в дневника от октомври 1836 г., изглежда, че Вийзе наистина е прочел тази статия в *Quarterly Review* (фиг. A1.6) и че е продължил да купува книгата на Роселини, която би го довела до намирането на

йероглифното изписване на Суфис/Куфу, което, както вече казахме, научаваме от личния му дневник, той всъщност е знаел по време на престоя си в Гиза.

А използвайки Роселини като справочник, полковникът не е могъл да не забележи, че италианският учен представя картуша на Саофис I вертикално подравнен (фиг. А1.7), но че картушите, които хипотетично е открил изписани върху камъните в отломките пред Голямата пирамида, са ориентирани хоризонтално (защото вероятно са от много по-късен период). Вийзе не би бил напълно наясно с анахроничния стил на тези истински строителни знаци, които теоретично е открил, и безгрижно би ги копираше от камъните извън пирамидата в новооткритите вътрешни камери, като се е погрижил да възпроизведе и всеки модел на разпределение, който тези изрисувани знаци биха могли да представят (повече за това след малко).

При по-нататъшно разглеждане на работата на Роселини Вийзе може би е забелязал, че италианският учен е идентифицирал и другия картуш, който полковникът хипотетично е открил сред отломките в основата на северния фронт на пирамидата, и че ученият италианец е приел тълкуването на Уилкинсън на този втори картуш като означаващ "Братът на Саофис". По-нататъшният анализ на трудовете на Роселини и Уилкинсън може би е довел Вийзе и до поредица от логически заключения, които неумолимо ще го доведат до осъзнаването, че тези два картуша, които теоретично е открил сред отломките около пирамидата, всъщност изобщо не биха могли да бъдат имена на братя, а че и двата всъщност принадлежат на един и същ цар. По този начин това би принудило полковника да постави не един, а и двата кралски картуша, които е намерил, в камерите на Виза в Голямата пирамида, макар и по погрешна причина.

За да сме наясно - въпросът тук не е толкова в това, че ранните учени като Уилкинсън и Роселини са смятали, че Сен-Саофис трябва да се разбира като "брат на Супхис" и че този брат е построил втората пирамида, а по-скоро в това как тези учени изобщо са могли да стигнат до такъв превод, след като със сигурност е трябвало да им хрумне, че преводът на Сен-Саофис в смисъл на "брат на Супхис" е

Толкова безсмислено име за всеки древноегипетски родител, който би кръстил сина си, и,

Името Саофис I и частта "Саофис" от Сен-Саофис логично не могат да бъдат преведени едновременно на йероглифите за двете гръцки имена на тези царе - Хеопс и Кефрен. Това означава, че гръцкото име Хеопс и гръцкото име Кефрен, бидейки значително различни, не могат едновременно да се преведат обратно на името Саофис (или на неговото йероглифно изписване) и че тези учени е трябвало да осъзнаят тази проста логика. Това, че те не са го направили, е озадачаващо.

ЕДНО И СЪЩО

Проучването на изрисуваните знаци в камерите на Виза разкрива, че в камерата на Уелингтън и в камерата на лейди Арбътнот е поставен само картушът Сен-Саофис, докато в най-горната, камерата на Кембъл, е представен само картушът Саофис I. (Камерата на Нелсън няма очевидни картуши.) Сега ще разгледаме няколко хипотетични сценария, които могат да помогнат да се обясни защо Вийзе може да се е почувствал принуден да постави и двата кралски картуша в тези камери.

На първо място, едно от интересните неща, които древните историци ни разказват за Саофис I и Сен-Саофис, е голямата продължителност на управлението на всеки от тях. Херодот ни дава сведения за царуване съответно от петдесет и петдесет и шест години, докато Мането дава сведения за царуване съответно от шестдесет и три и шестдесет и шест години. Такива продължителни управления са накарали редица по-късни коментатори да възприемат мнението, че тези двама царе трябва да са управлявали заедно в рамките на едно съвместно управление. Възможно е също така Виза да е видял от трудовете на Уилкинсън и Роселини, че се смята, че Саофис I и Сен-Саофис са били братя. Ако през 1837 г. Вийзе е взел предвид тази информация, тогава може да се предположи, че той също е стигнал до мнението, че тези двама братя вероятно са били сърегенти. Тази мисъл може да се е засилила, ако той действително е открил картушите на тези двама царе сред отломките от външната страна на пирамидата, и като се има предвид това, за него не би било неразумно тези два картуша да бъдат открити и вътре в пирамидата.

Второ, по времето на Виза се е смятало (чрез историка и епископ Евсевий, който се позовава на Мането), че всъщност Суфис II (наричан още Сен-Саофис на Ератостен) е построил Голямата пирамида. И така, ако Вис е разбрал и приел тази забележка на Евсевий, това лесно би обяснило поставянето на картуша на Сен-Саофис в долните камери. В четвъртата и последна камера, отворена от Виза, обаче откриваме само картуша на Саофис I (Хуфу). Това може да означава късна промяна на мнението на Виза (може би по-късно той е повярвал, че структурата е построена от Саофис I) и затова е поставил само този картуш в последната камера. Въпреки това той едва ли е могъл да премахне картушите на Сен-Саофис, които преди това е поставил в камерите по-долу, тъй като те вече са били независимо засвидетелствани по стените там от други хора, като копия от тях вече са били изпратени в Британския музей в Лондон. Вярно е, че е много по-малко вероятно тази възможност да е повлияла на решението на Вис, защото, като изключим Евсевий, по времето на Вис преобладава мнението, че Саофис I е построил Голямата пирамида.

Третият възможен и по-вероятен сценарий произтича от проучването на картушите и текстовете в академичните книги, които биха били на разположение на Вийзе през 1837 г. Един от първите въпроси, които почти сигурно биха хрумнали на Вийзе във връзка с картуша на Сен-Саофис, представен в тези ранни книги по египтология (за някои от които сега знаем, че той действително ги е закупил), би бил защо името в този царски картуш се тълкува от учените като "брат на

Саофис". В тази връзка Роселини пише: "Сенсиуфо (Хефрен) autore della seconda piramide. . . . In questo Scencsciufu poi ritroviamo evidente il nome del successore di Suphis, che sebbene nei cataloghi di Manetone si chiami semplicemente Suphis II e pero con piu precisione chiamato nella lista di Erasthenes Sensuphis o Sensaophis. E Sensaophis significa (come l'avverti giustamente il dotto Wilkinson) fratello di Saophis. "7

Преводът: "Всъщност това, което се случи, е, че се появи на бял свят: "Сенсуф (Хефрен), автор на втората пирамида. . . . В този Скенсиуфо тогава ясно откриваме името на наследника на Суфис, който в списъка на Мането е наречен Суфис II, но по-точно е назован в списъка на Ератостен като Сенсуфис или Сенсаофис. А Сенсаофис означава (както с право твърди ученият Уилкинсън) "брат на Саофис".

Ето един кралски картуш на древноегипетски цар, който Уилкинсън и Роселини погрешно смятат, че трябва да се чете като "брат на Саофис". Ако Вийзе беше прочел този пасаж, той с основание би могъл да се замисли защо, за Бога, двама древноегипетски царски родители биха нарекли един от синовете си "брат на Саофис" (т.е. брат на друг техни син или брат на царя). Що за име е това? Вийз би могъл да се замисли. Като кралско име на крал (в рамките на картуш) то няма никакъв смисъл. Наистина, след като заема трона, защо този цар, СенСаофис, все още би искал да бъде известен като брат на Саофис? Със сигурност този брат на Саофис, този нов цар би желал да има свое собствено царско име при възкачването си на трона. Дали "братът на Саофис" наистина е било истинското царско име на строителя на втората пирамида в Гиза?

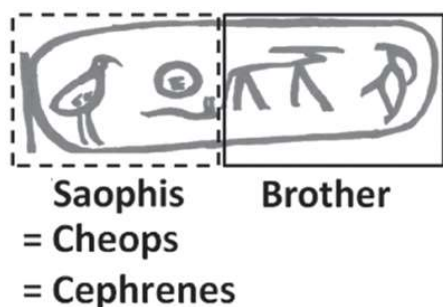
Следвайки този конкретен ход на мисли и очевидната абсурдност на такова царско име, Вис би могъл да разгледа имената, които Херодот посочва като строители на тези паметници, а именно Хеопс, Кефрен и Мицерин. Сравнете тези гръцки имена с аналогичните имена, дадени от Ератостен, показани на фигура A1.8.

	Great Pyramid	2 nd Pyramid	3 rd Pyramid
Herodotus	Cheops	Cephrenes	Mycerinus
Eratosthenes	Saophis I	Sen-Saophis	Moscheres
			

Фигура A1.8. Имената на царете, построили пирамидите, както са дадени от Херодот и Ератостен, заедно с техните йероглифни еквиваленти.

При разглеждането на различните имена на царе, дадени от Херодот и Ератостен, Вис би могъл логично да заключи, че първите три знака в картуша Сен-Саофис (фиг. А1.9, пунктир) представляват името Саофис (защото тези знаци са същите като тези в картуша Саофис I). Останалите два знака от картуша Сен-Саофис (фиг. А1.9, плътно квадратче) полковникът вероятно погрешно е заключил, че са думата брат.

Продължавайки тази линия на мисълта, Вис може би се е запитал: ако Хеопс на Херодот = Саофис I на Ератостен (фиг. А1.8), защо тогава елементът Саофис на Сен-Саофис на Ератостен = Кефрен на Херодот, едно напълно различно име? Накратко, Вис може би се е чудил как е възможно името Саофис да се превежда като Хеопс и също така да се превежда като Кефрен (фиг. А1.9).

Фигура А1.9. Въз основа на съвременните разбирания по негово време Висе може би е смятал, че първите три знака в картуша Сен-Саофис представляват името Саофис (пунктир), а последните два знака (плътно поле) - думата брат.

	Great Pyramid	2 nd Pyramid	3 rd Pyramid
Herodotus	Cheops	Cephrenes	Mycerinus
Eratosthenes	<u>Saophis I</u>	<u>Sen Saophis</u>	<u>Moscheres</u>
			

Фигура А1.10. Картушът Сен-Саофис логично не може да принадлежи на Кефрен, тъй като (Сен-)Саофис = Хеопс, което предполага, че името Кефрен трябва да се състои от различни йероглифи и различен картуш. С премахването на връзката му с Кефрен картушът на Сен-Саофис се отделя от втората пирамида и по този начин тя на практика става бездомна.

Вероятно Вийзе би заключил с право, че това просто не е възможно и следователно трябва да е погрешно. Така, чрез проста дедукция, полковникът би могъл основателно да заключи, че ако частта на Саофис от картуша Сен-Саофис също трябва да = Хеопс, то този картуш просто не може да принадлежи на Кефрен, който следователно трябва да има друг (все още неидентифициран) картуш. И тъй като Херодот ни казва, че именно Кефрен е построил втората пирамида в Гиза, то по пътя на логическата дедукция картушът на Сен-Саофис не може да принадлежи на строителя на втората пирамида и на практика той става бездомен; този картуш трябва, логично, да означава нещо друго и да принадлежи на някой друг (фиг. А1.10).

И така, ако Вийзе е заключил, че картушът на Сен-Саофис логически не може да принадлежи на Херодотовия Кефрен, когото учените по времето на Вийзе смятат за строител на втората пирамида, то следващата мисъл на полковника, естествено, щеше да бъде да се запита кой точно е бил този цар Сен-Саофис, къде точно се вписва този цар в списъка на древноегипетските царе и защо (хипотетично) намира името на този цар, изписано върху камъни сред отломките в северната част на пирамидата.

ЦАРСКИЯТ ГАМБИТ НА ВИСЕ

Ами, първо, има една много очевидна подсказка за отговора на този въпрос, която Вийзе не е могъл да не забележи - съвсем просто и на двата картуша присъства името Саофис. Дали не са свързани помежду си по някакъв друг начин? Отговорът на този конкретен въпрос може да се е появил пред Вийзе от информация, която отдавна е била публично достъпна, дори преди той изобщо да предприеме пътуването си до Египет в края на 1835 г. При по-нататъшно разглеждане на "Materia Hieroglyphica" на Уилкинсън откриваме, че британският учен ни информира за някои интригуващи аспекти на кралския картуш или "овал".

Това, че фонетичните имена винаги се съдържат в овала, които ще разгранича с думата "nomen".

Че другият овал, или преномен, винаги съдържа титла, произлизаща от името на едно или повече божества, която служи за по-конкретно посочване на краля, на когото принадлежат и двата овала.
...

Тези преномени или титли, които понякога се споменават заедно с номите, са довели до разногласията, които съществуват сред древните учени по отношение на имената на царете; те са смесвали преномените с номите или са бъркали едното с другото... защото в няколко случая се оказва, че Мането е въвел и номите, и преномените.⁸

По този начин, чрез поредица от прости дедукции на базата на наличните знания - такива, каквито са били през 1837 г. - е напълно възможно британският изследовател да е стигнал до погрешното заключение, че двата леко различаващи се картуша на Саофис I и Сен-Саофис всъщност не са

двама различни царе или изобщо двама братя, а че всъщност биха могли да представляват картушите с номен и преномен само на един цар.*43 Тази идея е могла да бъде подсилена в съзнанието на Вийзе с този коментар на Уилкинсън:

Преномените често са били променяни чрез добавяне на други титли, но не и чрез пропускане на оригиналните знаци; така в много от преномените откриваме повече йероглифи от обичайното, но въпреки това оригиналната титла все още може да се проследи.⁹

Това означава, че името в по-краткия картуш на Саофис I все още може да се възприеме в по-дългия преномен картуш на Сен-Саофис, както е представено на фигура А1.4 (с. 193). И така, още веднъж, след прочитане на горния пасаж от Уилкинсън, а след това може би и чрез изучаване на представените от Роселини картуши, е напълно възможно Вис да е стигнал до погрешното заключение, че тези два малко по-различни картуша, които хипотетично е открил върху камъните извън Голямата пирамида, са само номенклатурата и преноменклатурата на един и същ цар. Вследствие на това той би могъл да реши, че и двата картуша трябва да бъдат копирани в новооткритите камери, в които си е пробил път с взрив.*43

Разбира се, Вийзе може да е смятал решението да постави и двата картуша в камерите за нещо като гамбит, но ако е следвал информацията, която е била лесно достъпна в академичните текстове от неговото време (и която знаем, че е имал със себе си), то това би бил образован гамбит, основан на логически заключения, които неумолимо биха го довели до заключението "два картуша, един цар".

КАК БИ МОГЛО ДА СЕ СЛУЧИ ТОВА?

Както беше изложено по-рано, тези предполагаеми изрисувани блокове щяха да бъдат възстановени от насипите с отломки от северната и южната страна на пирамидата и при анализа им Вийзе вероятно щеше да забележи съответните им характеристики и може би щеше да отбележи, че

рисуваните знаци са открити само върху варовикови блокове, но не и върху гранитни блокове.

изрисуваните надписи са ограничени до единични блокове.

На блоковете, открити от отломките на север и на юг от пирамидата, е бил изписан картушът на Саофис/Хуфу.

Картушът на Сенсаофис/Хнум-Хуф присъства само върху блоковете, възстановени от северната страна на пирамидата.

Името на царя Хор (Меджеду) присъства само върху блоковете, открити от южната страна на пирамидата.

Тъй като другите групи знаци (които почти сигурно не е могъл да разчете) са открити заедно или в близост до единствения картуш, който Вийзе е могъл да разпознае извън пирамидата, полковникът е гарантирал, че всички тези други знаци са копирани в различните камери, които е взривил, като е внимавал да се увери, че всеки модел на разпределение на знаците, които е могъл да наблюдава върху камъните, извлечени от отломките извън пирамидата, е възпроизведен в камерите. Това би означавало, например, знаците на името на царя Хор да се ограничат до южната стена (и южния край на западната стена), картушът на Сенсоофис/Кнум-Хуф - до северната стена (и северния край на западната стена), а картушът на Саофис/Куфу - до северната и южната страна на Камерата на Кембъл (наблюдение, което всъщност може да е било грешка при възпроизвеждането от страна на наетите от него измамници). Освен това Вийз щеше да гарантира, че рисуваните знаци са копирани само върху варовикови блокове и че текстът е ограничен до единични блокове.

В камерата на лейди Арбътнот обаче наблюдаваме, че разпределението на тези имена на каменоделски банди не е напълно последователно, като едно частично име - Бялата корона на Хнум-Хуф (Сенсоофис) - е изписано върху южната стена на камерата, докато всички останали от този тип са изписани върху северната стена на камерата (както и върху северните части на източната и западната стена). Накратко, разпределението на имената на бандите (със свързаните с тях царски имена), макар и като цяло да отговаря на определен модел, представя някои аномалии в разпределението. Именно тези аномалии са интересни, тъй като може да са показателни за това, че помощниците на Виза са допуснали лека грешка, като са имитирали модела на разпределение, който теоретично е бил наблюдаван върху варовиковите блокове сред отломките извън северната и южната страна на пирамидата.

И, разбира се, след като Вийзе е проучил и извлякъл надписите от различните блокове, след като са изпълнили предназначението си, блоковете вероятно са били разбити и изхвърлени. (Това действие би гарантирало, че намерените върху тях знаци никога няма да могат да бъдат сравнени със знаците, копирани в камерите на Вийзе, като по този начин евентуално ще се разкрият измамните действия на полковника).

И така, това, което критиците смятат, че е било непосилна задача за Вийзе, всъщност е могло да бъде постигнато от него сравнително лесно с едно просто позоваване на наличните текстове по онова време, най-вече на публикуваните трудове на Уилкинсън и Роселини, а след това и с поредица от прости, логични заключения от тези текстове. Намирайки автентични рисуванни знаци върху камъни в отломките извън пирамидата, той просто би следва всеки модел на разпространение на наблюдаваните там знаци и да ги възпроизведе в камерите на пирамидата. Работата е свършена.

Аз обаче не настоявам, че точно това се е случило. Това е хипотетично. Единственото, което се търси тук, е да се покажат различни сценарии, чрез които Вийзе би могъл да получи необходимите знания, нужни за осъществяването на убедителна и трайна измама.

А останалото, както се казва, е история.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

Монтиране на доказателства

Ново потвърждение на измамата на Вийзе

Доказателствата, представени в предишната ми книга "Голямата измама на пирамидата", се отнасяха предимно до изрисуваните следи от каменоломни от най-ниската от камерите на Вийзе, камерата на Уелингтън, и най-горната, камерата на Кембъл. Сега ще разгледаме цяла поредица от нови доказателства, които едва наскоро излязоха наяве от другите две камери на Вийз (на Нелсън и на лейди Арбътнот) и които допълнително показват, че през 1837 г. в камерите на Вийз на Голямата пирамида е била извършена измама.

КАМЕРАТА НА НЕЛСЪН

С течение на годините, докато се борех със загадъчния почерк в личния дневник на Вийзе (понякога в продължение на дни и седмици), бавно, но все така сигурно мъглата, която забулваше почти непроницаемия му почерк, постепенно се отдръпна, разкривайки все повече прозрения от дневника му, които са били пренебрегвани в продължение на почти двеста години.

На 25 април 1837 г. Камерата на Нелсън става втората от малките стаи или апартаменти, в които Вийзе си пробива път с взрив, и в публикувания си разказ за този ден той описва какво е открил, когато е влязъл за първи път в камерата.

Обърнете внимание, че в описанието от фигура A2.1 за деня, в който Vyse отваря и влиза за първи път в тази камера, той заявява: "Няколко каменоломни бяха изписани в червено върху блоковете, особено от западната страна".

April 25th.

Reis, 9. Men, 111. Children, 134.

Great Pyramid.—Excavation in southern front.

— Excavation in northern front.

— Wellington's Chamber.

— Northern Air-channel.

Third Pyramid.—Interior.

Fourth Pyramid.—Interior.

Harvest having commenced, very few able-bodied men came, and the works at Campbell's Tomb, the Queen's, and Belzoni's Chambers, were necessarily discontinued. In the course of the day the chamber, subsequently called Nelson's, was discovered. It was entirely empty, had no regular entrance, and was floored with the reverse of the granite blocks of Wellington's Chamber, which it much resembled, as it had these dimensions, thirty-eight feet nine inches, by sixteen feet eight inches. The ceiling was of polished granite, and resembled those in the other chambers; but the northern and southern sides of the room were not entirely of that material. Several quarry-marks were inscribed in red upon the blocks, particularly on the western side. This apartment was evidently intended for the same purpose as those below it, viz. to carry off the weight of the building from the King's Chamber.

Фигура А2.1. Откъс от публикувания отчет на Вийзе за 25 април 1837 г., деня, в който Вийзе за първи път отваря и влиза в това, което ще бъде наречено Камера на Нелсън. Vyse, Operations Carried On at the Pyramids, том I, 234-35.

Преди да бъдат открити рисуваните знаци в Камерата на Нелсън, в Голямата пирамида (в Камерата на Уелингтън) очевидно е имало само един друг пример за подобни рисувани знаци. В този смисъл откриването на допълнителни надписи в камерата на Нелсън естествено би се разглеждало като изключително важно откритие и, както може да се очаква, Вийзе не е губил много време, за да напише това важно откритие в дневника си, както се вижда от публикувания му отчет на фигура А2.1.

Въпреки това, както съм свикнал да очаквам от писанията на Вийзе, нещата никога не са толкова ясни или такива, каквито изглеждат на пръв поглед. Когато сега разгледаме личния дневник на Вийзе за същия ден - 25 април 1837 г. - откриваме съвсем различен разказ с някои очевидни и много важни пропуски в събитията от този ден.

25-ти Изпратих хората, закусих, отидох в храма, взривих камъни северно от пирамидата, дойде г-н Перинг, починах, изпратиха ме за г-н Рейвън, в цялата ширина в дупката, наречена Камера на Нелсън, очевидно като тази на Уелингтън, застлана с обратната страна на блоковете [които] са долу; & с & с, изплатих хората, вечеря и легло.*44

Както можем да видим в личния дневник на Вийзе - където той ни дава своите нередактирани, нецензурирани, лични мисли за основните събития от този ден - не се споменава изобщо за откриването на каквито и да било каменоломни в Камерата на Нелсън, както се твърди в публикувания му разказ за този ден. И нека да сме наясно - ако на западната стена на тази камера действително е имало изрисувани каменоломни, когато Вийзе е влязъл в нея за първи път, можем да бъдем абсолютно сигурни, че полковникът не би се поколебал да отбележи това важно откритие в личните си бележки от този ден; това не би било събитие, което лесно би могло да му се изплъзне от съзнанието. Фактът, че в личния си разказ Вийзе не споменава на 25 април за такова важно откритие (противно на публикувания му разказ), навежда на мисълта, че в действителност по това време в камерата не е имало никакви знаци, които той да коментира в личните си бележки, откъдето идва и пълното мълчание тук.

Като се има предвид, че е просто немислимо Вийзе да е пропуснал да спомене в личния си дневник за такова важно откритие, трябва да зададем очевидните въпроси: Защо Вийзе представя два съвсем различни разказа за този ден и освен това каква е истинската версия на събитията? Какво наистина се е случило на този ден през 1837 г. и има ли нещо, което може да ни помогне да се доближим до истината?

Уви, публикуваният разказ на Vyse за следващия ден, 26 април, едва ли прави нещата по-ясни (фиг. A2.2, стр. 212).

Това, което е любопитно в коментарите на Вийзе в публикувания му отчет тук, е, че той всъщност излиза извън рамките на пътя, за да каже, че "надеждите за важно откритие все още не са изоставени", като по този начин напуска, че на тази дата всъщност все още не е направено никакво важно откритие в камерата на Нелсън (а вероятно и в тази на Уелингтън под нея). Тази забележка също така предполага, че Вийзе не е смятал откриването на тези камери само по себе си за нещо много значимо (вероятно защото не са съдържали саркофаг или съкровище).

April 26th.

Reis, 9. Men, 71. Children, 72.

Great Pyramid.—Excavation in northern front.

——— Excavation in southern front.

——— Nelson's Chamber.

——— Northern Air-channel.

Third Pyramid.—Interior.

Fourth Pyramid.—Interior.

All hopes of an important discovery were not yet given up, and the best quarrymen were employed to get above the roof of Nelson's Chamber. I was sorry to have so few men, but the excuse, viz. the harvest, would not allow of a complaint. I sent an account of our discoveries to Mr. Hamilton.

Фигура A2.2. Откъс от публикувания разказ на Вийзе от 26 април 1837 г. Vyse, Operations Carried On at the Pyramids, том I, 235.

Каменоделските знаци, за които се предполага, че са открити в тази камера на 25 април (според публикувания отчет на Вийзе), са едва вторият пример за древноегипетска писменост, откриван някога в някоя пирамида по времето на Вийзе. Подобно откритие в камерата на Нелсън би било важно откритие и Вийзе със сигурност би разбрал, че това е така още от момента, в който за пръв път е зърнал тези надписи (ако те наистина са били там). Можем да бъдем абсолютно сигурни, че Вийз би разбрал значението на тези изрисувани надписи, защото няколко седмици по-късно, на 9 май, той пише в публикувания си разказ:

Независимо от това, че знаците в тези камери бяха изследвани от г-н Перинг в умален мащаб, сметнах, че е желателно да се направят факсимилета в оригиналния им размер, тъй като те са от голямо значение поради местоположението си и вероятно са най-древните съществуващи надписи. Затова помолих г-н Хил да ги копира. Неговите рисунки бяха сравнени с оригиналите от сър Робърт Арбътнот, г-н Бретел (строителен инженер), г-н Рейвън и от мен и са депозираны в Британския музей.¹

Както виждаме, изрисуваните знаци/надписи в тези камери са били, по мнението на Вийзе, "от голямо значение" и то дотолкова, че той е поръчал да се направят две отделни копия от тях (едното е направено от г-н Перинг, за да се използва в бъдещата книга на Вийзе, а другото - от г-н Хил за Британския музей). Още по-късно, на 19 май, полковникът дори организира група независими свидетели, които да потвърдят точността на рисунките на Хил на надписите, които той е направил от камерите, отворени от Вийзе до този момент.

По този начин, с неговата случайна забележка от 26 април 1837 г., че все още се надява да направи важно откритие, и като се имат предвид ясно изразените му възгледи за значението на тези кариерни знаци, изглежда, че противоречивият характер на тези два коментара изглежда е накарал Вийзе да се спъне по невнимание. Логичният извод от коментара му от 26 април, след като току-що е отворил камерата на Нелсън и все още се надява да направи важно откритие, е, че по силата на проста дедукция откриването на важните кариерни знаци в камерата на Нелсън всъщност не е могло да се случи по това време, както твърди Вийзе в публикувания си разказ, твърдение, което очевидно противоречи на личния му разказ.

Твърдейки в публикувания си разказ за откриването на каменоломните, когато е влязъл за пръв път в стаята на Нелсън на 25 април, Вийзе просто допълва историята си. Тези следи от каменоломни са по цялата дължина (шестнадесет фута и осем инча) на западната стена на камерата и би било почти невъзможно да бъдат пропуснати, особено като се има предвид, че Вийзе очевидно е открил следи от каменоломни в камерата долу и в очакване да открие подобни следи в камерата на Нелсън естествено би проверил стените тук особено внимателно. Следователно би изглеждало напълно подозрително, ако в публикувания си отчет той твърди, че е открил тази стена пълна с каменоломни едва след три дни, като по този начин коментира запълването на 25 април в публикувания си отчет. Но пълното премълчаване на такова важно откритие в личния му отчет разкрива истината за ситуацията: в тази камера не е имало никакви каменоломни през първия ден.

Ако се консултираме с частния отчет на Вийзе от 26 април, нещата остават също толкова любопитни.

26-и Изпратих хората, закуска, почивка, помагах в проучването на големия с г-н Перинг и г-н Маш; &с, четох, писах на г-н Хамилтън; [приложено за] полковник Кембъл, почивка, четох, Изплатих хората, почивка &с, вечеря, &с, легло. Ибрахим се върна от Кайро.

Отново, противно на публикувания от него отчет, как е възможно след два дни в личния отчет на Вийзе да няма нито едно споменаване за следите от каменоломната на Нелсън? Никой ли не е забелязал тези следи от каменоломни на западната стена на тази камера през тези два дни и не ги е споменал на Вийзе (ако приемем - противно на публикуваното твърдение - че Вийзе всъщност не ги е забелязал в самата камера на двадесет и пети)? Просто в частния отчет през тези първи два дни няма нищо, свързано с откриването на каменоломни в тази камера, което със сигурност е крайно странно. Едва на 27 април 1837 г. - третия ден след предполагаемото им откриване - за първи път четем за каменоделските следи от тази камера в частния отчет на Вийзе и когато следващия път чуваме за тях в публикувания отчет на Вийзе.

Както можем да видим в публикувания отчет (фиг. А2.3), Vyse ни казва, че "каменоломните знаци в камерата на Нелсън са били копирани". Той не казва кой е копирал знаците, но ние знаем, че те вероятно не са били копирани от Хил, защото Вийзе инструктира Хил да направи копия на кариерните знаци в камерата едва на 9 май, около две седмици по-късно. От личния му дневник от този ден обаче откриваме, че самият Вийзе е направил копие на някои от знаците в камерата на Нелсън, което ще разгледаме след малко.

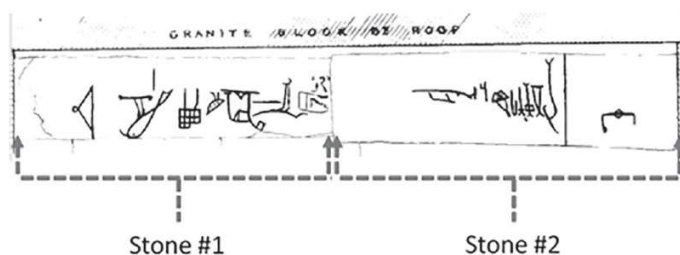
Най-напред обаче може да ни помогне да се запознаем с кариерните знаци, за които се предполага, че са били открити в камерата на Нелсън; виж обзорната рисунка на Перинг на фигура А2.4.

Първото нещо, което забелязваме тук, е, че тези знаци са били нарисувани с главата надолу върху два големи стенни блока в западния край на камерата на Нелсън (обърнете внимание на двете обърнати птици, фиг. А2.4, камък № 1). Смята се, че надписите върху двата камъка представляват имената на две каменоделски банди: "Чистите от Хорус Меджеду" (камък № 1) и "Бандата, бялата корона на Хнум-Хуф е могъща" (камък № 2). Това, което се смята, че е картушът на ХнумХуф (лявата страна на камък № 2), е в по-голямата си част заличено. Знакът в крайната дясна част на камък № 2 може да е уроборос (змия, която яде собствената си опашка) и вероятно не е свързан с (частичния) надпис с името на бандата върху този блок. (Забележка: вертикалната линия вляво от знака на уроборос всъщност е нарисувана червена линия върху блока и не очертава трети блок).

April 27th.
Reis, 9. Men, 50. Children, 52.
The same works were repeated.

The quarry-marks in Nelson's Chamber were copied.
Several Arab Sheiks called. Every evening just before
sunset there were strong gusts of wind, chiefly from the
north and north-west.

Фигура А2.3. Откъс от публикувания разказ на Вийзе, 27 април 1837 г. Vyse, Operations Carried On at the Pyramids, том I, 235-36.

Фигура A2.4. Следи от кариерата върху двата варовикови стенни блока в западния край на Палатата на Нелсън. Vyse, *Operations Carried On at the Pyramids*, том I, 285. (Рисунка на Скот Крайтън, по оригинал на Джон Шей Перинг)

Ако сега разгледаме събитията от този ден, 27 април, така както са описани от Вийзе в личния му разказ, нещата не са толкова ясни, колкото ги описва в публикуваната си версия, и това повдига редица въпроси.

27-ми Изпращане на хората (поради реколтата са дошли много малко хора). Полковник: Гробницата на Кембъл и Палатата на кралицата, както и Палатата на Белзони не са обработени поради липса на хора от два дни: Г-н [?] работеше през нощта в Камерата на Нелсън; операции днес: 1-ва пирамида, южна и северна част, снабдяване с въздух, Камерата на Нелсън, 3-та пирамида, 4-та пирамида и геодезически проучвания. Закуска, [???, ??] и [се изгубих]: влязох в Палатата на Нелсън, дойде г-н Хил, [направи предварителни тестове] на [писма] и т.н., [?] шейхът беше вътре [и рисуваше] фигури, от западната страна на калциевите камъни, докато [?] [Селин] плащаше на хората, вечеря и спане.

Както се вижда от частния отчет за този ден, изглежда, че Вийзе е имал човек, който е работил в палата на Нелсън през нощта. Той не обяснява защо този човек е бил там и какво е правил. Името на това лице в личния му дневник е неясно (изглежда като "г-н Джеймс") и е съвсем различно от всички останали редовни имена, които полковникът пише в дневника си. Кой е бил този човек и какво е правил в стаята на Нелсън през нощта? Следващият любопитен аспект на частния отчет тук

е мястото, където Вийзе пише: "Шейхът беше вътре, [и нарисува] фигури, [скица на йероглифни знаци] от западната страна на калцираните камъни като [?]".

Ако този прочит е верен, шейхът, който рисува йероглифни фигури върху западната стена на палата на Нелсън, е доста учудващо изявление на Вийзе в личния му дневник. Вярно е, че думите "& нарисува" тук са несигурни (както показва поставянето им в скоби) и трябва да се каже, че има и друг (макар и по-неясен) възможен техен прочит, който ще бъде разгледан по-късно. Все пак има някои доказателства, които сочат, че този конкретен прочит - "[& нарисува] фигури" - може би е правилният.

Кой е бил този шейх и защо е бил в стаята на Нелсън по това време? В публикувания си разказ Вийзе споменава само, че няколко арабски шейхове са дошли през този ден, но не споменава, че някой от тях действително е бил в стаята на Нелсън. Може би този шейх е бил нает от полковника, за да постави тези фигури на стената на стаята? Ако е така, има ли някакви доказателства, които да сочат такава уговорка?

От публикувания му разказ знаем, че Вийзе е уважавал високо знанията на някои от местните египтяни и че им е занесъл копия на знаците, които уж е открил в тези камери. Той пише:

Шерифът се сдобил с книгата на майор Феликс за йероглифите, говори много за пирамидите и каза, че самият той е влизал в голямата от тях. Предложих му да му покажа рисунките на г-н Перинг и няколкото интересни неща, открити в Гиза, и той определи за целта три часа. . . . Върнах се в три часа с рисунките и т.н. Шерифът беше по-интелигентен от всеки арабин, с когото съм се срещал. . . . Дадох на шерифа копие на картуша на Суфис и на някои от йероглифите, открити в камерите на Голямата пирамида.²

Но какви са действителните доказателства, които биха могли да покажат, че арабски шейх е отговорен за изписването на тези знаци върху западната стена на Палатата на Нелсън, както предполага горният коментар на Вийзе - ако приемем, че е правилен прочит?

Сравнявайки журналистическата скица на Вийзе на изрисуваните знаци от тази стена с рисунката на Перинг на същите знаци (фиг. А2.4), откриваме, донякъде странно, че полковникът е копирал само знаците от дясната страна на западната стена (само тези знаци, изрисувани върху камък № 2 на фиг. А2.4). Защо Вийзе би пропуснал да копира и знаците от лявата страна на стената (знаците върху камък № 1)? Но по-същественият момент тук е, че като западен човек най-естественият подход за британския изследовател при копирането на изрисуваните йероглифи от тази стена със сигурност би бил да започне да ги копира отляво надясно. И така, още веднъж, защо Вийз копира само знаците от дясната страна на тази стена?

Тази аномалия се подчертава още повече, ако разгледаме петте факсимилни рисунки, направени от Хил, на същите знаци от тази стена на Палатата на Нелсън, където откриваме, че той е номерирал всяка от рисунките си по такъв начин, че да ни посочи как е започнал да копира знаците на тази стена. Номерирането на рисунките му ясно показва, че той е започнал рисуването на рисуваните знаци върху тази стена отляво надясно, както бихме могли да очакваме да направи един западен човек (фиг. A2.5, стр. 218).

Всъщност разглеждането на рисунките на Хил от стените на другите камери на Виза показва, че той последователно започва работата си по копирането от лявата страна на всяка стена. Така че, ако Хил е започвал всичките си рисунки отляво надясно, защо Вийзе рисува само половината от знаците на тази стена на камерата на Нелсън, защо само от втория камък от дясната страна на стената на камерата и защо отдясно наляво, когато един западен човек естествено и инстинктивно би започнал да ги копира отляво надясно?

Фигура A2.5. Отпечатък от петте факсимилни рисунки на Хил на каменоломните върху двата блока на стената в западната част на камерата на Нелсън. Обърнете внимание, че последователността на номериране показва, че Хил е направил рисунките си отляво надясно. (Рисунка на Скот Крайтън по оригинали на Дж. Р. Хил)

И накрая, в скицата на Вийзе на знаците от Камерата на Нелсън откриваме, че той поставя доста любопитен знак между лявата и дясната част на скицата си, както е посочено със стрелката на фигура A2.6.

Този своеобразен знак не е възпроизведен от Хил или Перинг в техните рисунки на тези конкретни знаци. Наблюдаваме го само тук, в скицата от дневника на Vyse, и той няма особен смисъл. Защо да поставяме в тази дневник скица нещо, което според чертежите на Хил и Перинг всъщност не присъства на този стенов блок?

При по-внимателен анализ на този странен знак осъзнах, че всъщност съм го виждал много пъти преди това в целия личен дневник на Вийзе, тъй като всъщност изглежда, че това е знакът "&" на Вийзе (макар и малко непълен от лявата страна). Сега това може да изглежда тривиален въпрос, но трябва да се запитаме: защо Вийзе е почувствал нуждата да вмъкне този знак "&" в дневника си, като по този начин на практика е разделил скицата си на две части - лява и дясна част - почти така, сякаш собствената му рисунка тук първоначално е била представена като две части, които са били събрани в един надпис? Защо просто не копира знаците от стенния блок в дневника си така, както се предполага, че са се появили на стената? Защо е украсена с този символ "&"?

Има ли някакъв сценарий, който може да обясни всички тези противоречия, несъответствия и аномалии?

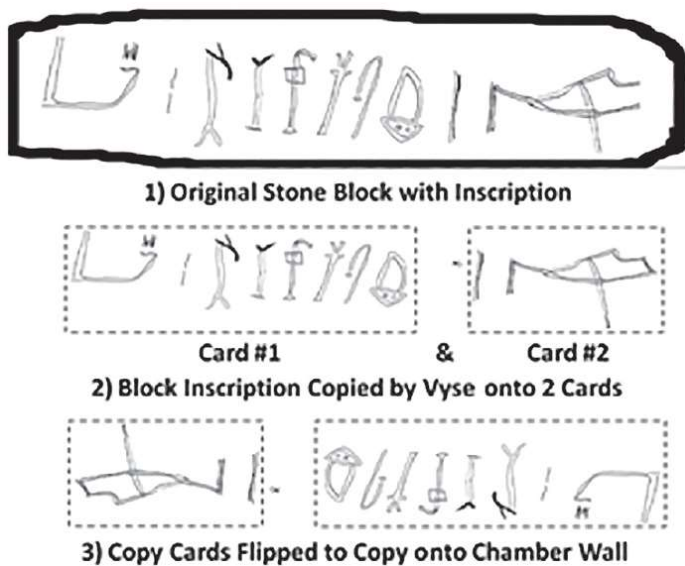
Може би.

Ако приемем, че Вийзе изобщо не е открил каменоломни в тази камера, когато е влязъл в нея за първи път (както сочи личният му дневник), тогава изглежда, че на третия ден, 27 април, той се е сдобил с някакви каменоломни от (все още неизвестен източник)*45 и че те след това са били възпроизведени в различните камери. Възможно е Вийзе да е копирал тези знаци от източника (имената на бандите) от камъни, намерени сред отломките извън пирамидата, върху серия от малки "копирни карти", като е внимавал да гарантира, че всички по-дълги надписи, копирани върху две или повече карти, са били внимателно съпоставени, за да се гарантира спазването на правилния ред на четене. По-специално, знаците, които наблюдаваме от дясната страна на западната стена в Палатата на Нелсън (камък № 2), може да са били дълъг надпис върху един камък някъде извън пирамидата, но са били копирани от Вийзе върху две малки копирни карти (фиг. A2.7, стр. 220).

Фигура A2.6. Отпечатък от скицата на Vyse на знаците от каменоломната върху втория блок на стената (дясната страна) на западния край на Палатата на Нелсън. Обърнете внимание на аномалния знак, посочен със стрелката. (Рисунка на Скот Крайтън, базирана на оригинала на Vyse в личния му дневник, 27 април 1837 г.)

Ако продължим с нашия хипотетичен сценарий, Вийзе може да е решил, в съответствие с модела на разпределение, който може да е забелязал, да копира тези знаци върху северния и южния край на западната стена на камерата, тъй като тя е била изградена от варовик, докато северната и южната стена са били от гранит. При подготовката на копирането той може да е наел някой, който през нощта да почисти или по друг начин да подготви западната варовикова стена, за да приеме изрисуваните знаци от серията копирни карти. Възможно е тази подготовка да е била извършена от неизвестното лице, което е работило през нощта на 26 срещу 27 април.

Фигура А2.7. Постулирана последователност на копиране на знаците от каменоломната от оригинален каменен блок (може би намерен върху камъни сред отломките извън пирамидата), теоретично копирани върху две копирни карти и накрая върху стената на камерата. (Рисунка на Скот Крайтън)

От съображения за правдоподобно отричане е естествено, че Вийзе е искал да запази известна дистанция между себе си и действителната работа по боядисването, затова е наел местен египетски шейх, който да извърши действителното копиране, и му е дал своите копирни карти, като е инструктирал шейха да нарисува знаците върху двата стенни блока с главата надолу, за да създаде впечатлението, че знаците са били нарисувани върху блоковете, докато са били в каменоломната, като по този начин им придаде вид на автентичност. Шейхът се заел със задачата си и - тъй като бил египтянин - естествено започнал работата по копирането от дясната страна на западната стена на камерата (при камък № 2 на Хил). (Както ще видим по-късно, в тези камери има допълнителни доказателства, които могат да свидетелстват, че местен египтянин е бил използван за копиране на знаците в тези камери.) Малко по-късно Вийзе посетил шейха, за да

провери напредъка му, и установил, че дясната страна на западната стена, където шейхът започнал задачата си по копирането, вече е пълна с обърнати с главата надолу нарисувани знаци, които Вийзе преписал в дневника си, и си тръгнал, оставяйки шейха да довърши лявата страна на стената (камък № 1 на Хил).

Това може да обясни защо Вийзе е преписал само част от текста от тази стена в личния си дневник и само този текст от дясната страна на стената, докато, ако приемем, че маркировките са били наистина налични, бихме могли да очакваме, че той е преписал всичко и че е започнал преписването от лявата страна на стената, точно както е направил Хил. И ако Вийзе наистина е копирал надписи от камъни някъде извън пирамидата върху две или повече копирни карти, то това би могло да обясни и защо той е поставил този символ "&" между левия и десния аспект на скицата си; той неволно посочва с този символ, че първоначалният източник за неговата дневникарска скица е бил твърде дълъг, за да бъде копиран само върху една копирна карта, и че е трябвало да бъде копиран върху две копирни карти - лява "&" дясна карта - откъдето идва и поставянето на символа "&" в средата на дневникарската скица на Вийзе за тези конкретни знаци.

Разбира се, невъзможно е да се докаже, че описаният по-горе сценарий представя истинската версия на събитията в тази камера по онова време. Това, което може да се каже обаче, е, че представеният тук сценарий дава много по-добър смисъл на наличните доказателства, като същевременно обяснява аномалиите и противоречията, които откриваме, че съществуват между личните и публикуваните разкази на Вийзе за събитията в Гиза между 25 и 27 април 1837 г.

СТАЯТА НА ЛЕЙДИ АРБЪТНОТ

Камерата на лейди Арбътнот е третата от четирите камери, в които Вийзе си пробива път с археологията на праха. Тя е кръстена на лейди Ан Арбътнот, съпруга на сър Робърт Кийт Арбътнот, шотландски държавен служител, който е работил в гражданската служба на Бомбай.

Разглеждането на забележките на Вайз в публикувания от него разказ за откриването на четирите стаи на Вайз и откриването в тях на изрисуваните каменоломни хвърля доста любопитна ситуация по отношение на стаята на лейди Арбътнот. В публикувания разказ Vyse пише:

30 март

Тъй като дупката в стаята на Уелингтън беше възможна, я разгледах с г-н Хил. . . . След като пристигнаха господин Перинг и господин Маш, вечерта влязохме в стаята на Уелингтън и направихме различни измервания, като при това открихме следите от каменоломната.3

Коментар: В камерата на Уелингтън има само няколко каменоломни и се съобщава, че те са били открити (при второ посещение за извършване на измервания) в същия ден, когато камерата е била отворена.

25 април

През деня е открита камерата, наречена впоследствие Нелсънова. . . . Върху блоковете, особено от западната страна, бяха изписани с червено няколко каменоломни⁴.

Коментар: Каменоломните в камерата на Нелсън са открити в същия ден, в който камерата е била открита (според публикувания разказ).

6 май

Камерата над тази на Нелсън (впоследствие наречена на лейди Арбътнот) беше отворена и следобед влязох в нея заедно с г-н Рейвън. . . . [три дни по-късно, на 9 май] Камерата на лейди Арбътнот беше внимателно прегледана и се установи, че съдържа много каменоломни⁵.

Коментар: Съобщава се, че на 6 май не са открити следи от каменоломни, а само при второто посещение три дни след отварянето на стаята.

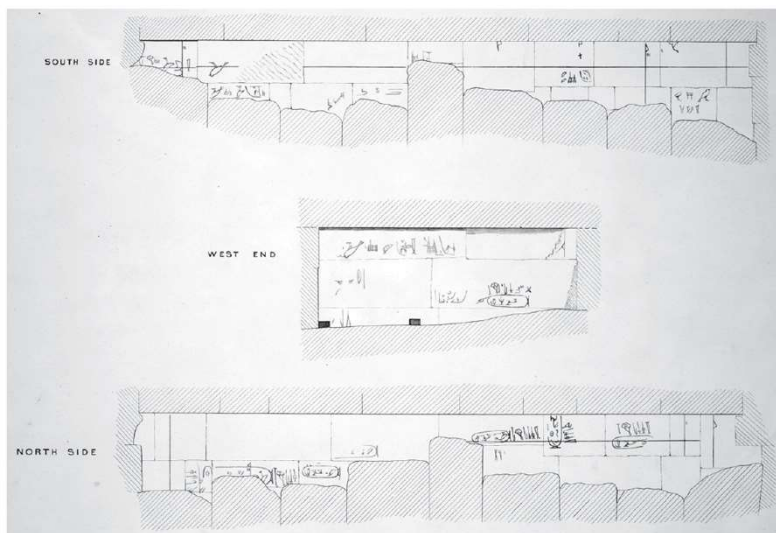
27 май

Камерата над къщата на лейди Арбътнот (впоследствие наречена "Кембъл") беше отворена и подробно проучена. . . . Имаше много следи от каменоломни, подобни на тези в другите камери.⁶

Коментар: Съобщава се, че следите от каменоломни са открити в деня на отварянето на камерата.

Както може да се види от горните откъси, публикуваните трудове на Вийзе ни показват, че с изключение на камерата на лейди Арбътнот, откриването на каменоломни е докладвано в деня на отварянето на всяка от камерите на Вийзе. Като се има предвид фактът, че по стените на стаята на лейди Арбътнот има повече такива рисувани следи, отколкото във всички останали камери,

взети заедно (фиг. A2.8), защо тогава, трябва да се запитаме, на полковника са му били необходими четири дни, за да съобщи за откриването на една-единствена от тях, и то едва след като е извършил втори, ежеминутен оглед на камерата?

Фигура A2.8. Следи от каменоломни по трите стени на стаята на лейди Арбътнот. Те включват четири пълни и четири частични картуша на фараона Хнум-Хуф и много други йератични знаци. (Оригинална рисунка на Джон Шей Перинг)

Както беше показано по-рано, от личния му отчет научаваме, че Вийз е изместил датата на "откриването" на каменоделските знаци в Палатата на Нелсън в публикувания си отчет с два дни, за да съвпадне с откриването на тази палата. Ако е бил толкова нагъл, че да промени тази подробност за камерата на Нелсън, защо тогава не е направил същото в публикувания си отчет за откриването на следите от каменоломната в камерата на лейди Арбътнот? Да се обърка датата на отваряне на камерата с датата на откриване на каменоломните със сигурност е било толкова лесно да се направи с камерата на лейди Арбътно, колкото и с камерата на Нелсън, така че какво, ако изобщо е имало нещо, му е попречило да направи това с камерата на лейди Арбътно?

Сега, когато разглеждаме публичните и частните дневници на Вийзе за събитията около откриването на стаята на лейди Арбътно и очевидното забавяне на съобщението за изрисуваните каменоломни в нея, можем да стигнем до доста изненадващо заключение.

Анализ на публикуваните и частните разкази

Камерата на лейди Арбътнот е открита на 6 май 1837 г., а моментът на влизане в камерата е описан в официалния отчет на Виза по следния начин:

6 май

Камерата над тази на Нелсън (впоследствие наречена на лейди Арбътнот) беше отворена и следобед влязох в нея заедно с г-н Рейвън. Открихме, че апартаментът е със същото описание и почти същите размери като останалите под него, а именно 37 фута и 4 инча на 16 фута и 4 инча. Подобно на останалите, той беше съвсем празен и построен по същия начин, но с по-малко внимание и с по-голямо количество варовикови камъни от северната и южната страна. Разкопките продължиха, за да се стигне над нея. Вечерта се върнах в Кайро с г-н Перинг и г-н Маш.⁷

Обърнете внимание, че в горния пасаж от публикувания разказ на Вийзе за този ден, 6 май, напълно отсъства каквото и да било споменаване на рисувани каменоломни, открити по стените на тази камера. И можем да бъдем абсолютно сигурни, че това не е било просто пропуск в спомените на Вийзе за събитията от този ден (сякаш изобщо е възможно толкова бързо да се забрави откритие от такова значение), защото три дни по-късно той пише следното в публикувания си отчет:

9 май

Стаята на лейди Арбътнот беше внимателно прегледана и се установи, че съдържа много каменоломни⁸.

С този запис Вийзе на практика потвърждава, че изрисуваните каменоломни по стените на стаята на лейди Арбътнот са били "открити" за първи път три дни по-късно, на 9 май, след като е бил извършен втори, подробен преглед на стаята, и че той не е пропуснал просто да спомене за наличието им в публикувания си дневник от 6 май. Накратко, следите от каменоломната в тази камера изглежда са останали напълно незабелязани от Вайз и Рейвън по време на първоначалното посещение на тази камера и очевидно е било необходимо това второ посещение три дни по-късно, на 9 май, за да бъдат открити.

Първият човек, който прочете публикувания разказ на Вайз и спомена за това прекомерно забавяне при съобщаването на следите от каменоломната в стаята на лейди Арбътнот, беше международният автор на бестселъри и историк Захария Ситчин. В книгата си "Стълбата към небето" Ситчин пише: "На 7 май пътят беше пробит в още една камера над тази на Нелсън, която

Вийзе временно нарече на името на лейди Арбътнот. В дневника не се споменава за никакви каменоломни, въпреки че по-късно те бяха открити там в изобилие "9.

Това пробиване на камерата на лейди Арбътнот в действителност се е случило на 6 май, а не на 7 май, както твърди Ситчин. По-важното е, че в този кратък пасаж Ситчин насочва вниманието ни към закъснялото откриване на кариерните знаци, като очевидно намеква, че след като в първоначалния публикуван запис на Вийзе от 6 май не се споменава за кариерните знаци, полковникът все още не е имал време да постави каквито и да било измамни знаци в тази камера. Макар че Ситчин би могъл да реши да продължи да разглежда този въпрос, той не предоставя по-подробни доказателства за твърдението си.

Тук има по-голям, по-очевиден и уместен въпрос, който трябва да бъде разгледан по подходящ начин и да получи правдоподобен отговор от онези, които настояват, че каменоделските знаци, които Вийзе твърди, че е открил в тези камери, са истински древни артефакти. За да разберем този въпрос, нека приемем, че нарисуваните следи в стаята на лейди Арбътнот наистина са истински и че те са били налични по стените на стаята преди Вийзе да си пробие път вътре на 6 май 1837 г. Както беше споменато по-горе, тази камера е с най-голямо количество рисувани каменоломни от четирите камери на Вийзе. Всъщност, както вече беше отбелязано, в камерата на лейди Арбътнот има вероятно повече рисувани каменоломни, отколкото във всички останали камери, взети заедно. Повечето от изрисуваните знаци тук са големи (всеки от тях е висок между дванадесет и осемнадесет инча, а картушите са широки между двадесет и четири и тридесет и шест инча). Освен това са смели, минават по цялата дължина на три стени и все пак, учудващо, нито Вийз, нито Рейвън изглежда са забелязали нито един от тези знаци с червена охра (около 120 на брой), включително четири напълно оформени и четири частични кралски картуша, по време на първоначалната си инспекция на 6 май, деня, в който тази камера е била пробита. Дали тези двама мъже напълно са пропуснали да забележат някой от рисуваните знаци по това време, като по този начин обясняват липсата на доклад за откриването им на тази дата?*46

Ако това е обяснението, то тогава колко е възможно както Вийз, така и Рейвън да са пропуснали да видят някоя от големите, смели каменоломни, които наблюдаваме днес по стените ѝ? В публикувания разказ на Вайс научаваме, че по време на първоначалната инспекция на 6 май 1837 г. той и Рейвън са успели да наблюдават редица особености на стаята на лейди Арбътнот.

Тя е била празна. (Не е имало тайно погребение на Хуфу.)

Тя е била построена с по-малко внимание от камерите по-долу.

От северната и южната ѝ страна имало повече варовикови стенни блокове, отколкото в другите камери долу.

Размерите ѝ били сходни с тези на другите камери долу.

Над нея е имало още една камера. (За да определи това, Вийзе трябваше да прекара известно време вътре в камерата, търсейки пролука между блоковете на тавана, през която да прокара дълга тръстика. Ако тръстиката преминеше през нея, тогава той можеше да бъде сигурен, че горе има друга камера.)

И все пак, въпреки всички наблюдения, направени в тази камера на 6 май, двамата мъже изглежда са успели да пропуснат около 120 рисувани каменоломни по стените на камерата, включително общо осем кралски картуша, най-много от картуши в която и да е от тези камери и със сигурност най-очевидните кралски картуши, открити до този момент. Това, което трябва да имаме предвид тук, е, че по това време на операциите си в Гиза Вийзе вече е проникнал в две подобни камери по-долу (на Уелингтън и Нелсън) и уж е открил рисувани каменоломни по стените на тези камери, като е съобщавал за всяко "откритие" (в публикувания си отчет) веднага след това. Като се има предвид това, със сигурност не е неоправдано да се предположи, че тези двама изследователи на пирамидата са очаквали подобно откритие по стените на третата камера и като такива са изследвали активно стените за нови каменоломни с надеждата да открият друга царска картуша (откритата преди това в тази на Уелингтън е била доста схематична) и по този начин да дадат на Вийзе важното откритие, на което се е надявал. Но от официалния отчет на Вийзе става ясно, че двамата мъже очевидно не са видели нищо; по време на първата им инспекция уж не е открит нито един знак. Как би могло да се случи това?

Предполага се, че може би осветлението, което мъжете са използвали, е било твърде слабо. Това обаче просто не е правдоподобно обяснение, защото двамата изследователи са използвали подобно осветление (свещи или маслена лампа) при огледа на камерите долу и изглежда са успели да открият много по-малък брой каменоломни в тези камери още през първия ден на проучването (според публикувания отчет на Вийзе). Освен това двамата мъже са били напълно способни да направят измервания на камерата на лейди Арбътнот, което би изисквало да могат да разчитат измервателните си пръти и да записват резултатите, така че ако са могли да разчитат измервателните пръти (с техните много по-малки маркировки), защо не са могли да видят някоя от много по-големите нарисувани маркировки по стените на камерата по време на тази измервателна дейност? Наистина, при откриването на изрисуваните знаци в Камерата на Уелингтън, Вийзе ни разказва в публикувания си разказ:

30 март

След като пристигнаха господин Перинг и господин Маш, вечерта отидохме в стаята на Уелингтън и направихме различни измервания, като при това открихме кариерните знаци.¹⁰

Те откриват изрисуваните каменоломни (само няколко) в палата на Уелингтън по време на измерването на тази палата - същата дейност, която извършват в палата на лейди Арбътнот. И така, отново, как е възможно Вайз и Рейвън да са пропуснали над сто големи рисувани следи по

стените на палата на лейди Арбътнот, когато той и хората му са изпълнявали почти идентична задача по измерване на палати като тези по-долу и, както беше посочено, когато със сигурност вече са очаквали наличието на такива следи по стените?

Някои предполагат, че камерата е била изпълнена с прах (от взривяването), който може би е покрил стените, което е затруднило видимостта на нарисуваните знаци (и следователно е затруднило и дишането). Но повърхността на стените на тази камера не би се различавала много от тази на камерите под нея след взривяването, а както вече беше отбелязано, предвид предишните открития, дори ако стените на камерата на лейди Арбътнот са били покрити по някакъв начин с пласт прах, двамата мъже със сигурност активно са го разчиствали, опитвайки се да видят дали под него има някакви каменоделски знаци. И във всеки случай, от това, което ни разказва Вийз, можем веднага да отхвърлим тази идея, защото в по-късно публикуваните си текстове, отнасящи се до Камерата на Кембъл (последната камера, непосредствено над тази на лейди Арбътнот), полковникът пише

27 май

Когато за първи път влязохме в тази камера, подът беше покрит със същия нанос от прах, който наблюдавахме в апартаментите под нея, а освен това варовиковите камъни бяха покрити с ексудация, която имаше вид на бели пера и приличаше на тази, открита след това в Третата пирамида. Имаше много следи от каменоломни, подобни на тези в другите камери.¹¹

Според Вийзе тази бяла перушина не е била покрита с черна подова прах и нито стенната ексудация, нито подовата прах са му попречили да забележи каменоломните в тази камера още в деня на отварянето ѝ. Нещо повече, Vyse изрично ни казва къде другаде се е появила тази стенна ексудация: "в Третата пирамида". Той не споменава за подобен детритус по стените в нито една от другите камери на Висе, намиращи се по-долу. Въз основа на това трябва да отхвърлим праха или другия детрит, въпреки че е възможно да е имало такъв, като възможна пречка пред Вийзе и Равена да наблюдават следите от каменоломната върху стенните блокове на Камерата на лейди Арбътнот.

Една друга възможна причина за очевидното недоглеждане на Вийз и Рейвън е, че мъжете са бързали дотолкова, че са пропуснали всички каменоломни по стените. Това отново е едва ли правдоподобно обяснение. Тъй като между пода и покрива има само три метра, двамата мъже са прекарвали цялото си време в тази камера на колене и на ръце, пълзейки през нея, за да измерят размерите ѝ, и в този смисъл едва ли са се движили толкова бързо, че стените да са били размазани за тях. Освен това знаем, че след като открил, че тази камера е празна, Вис веднага наредил на хората си да започнат разкопки над нея, което предполага, че в този момент е знаел, че над тази на лейди Арбътнот има друга камера. Той би могъл да узнае това само като се намира

вътре в камерата и прокара дълга тръстика през пролука в горната камера, процес, който отново би отнел време (заедно с измерването на камерата), което също подкрепя мнението, че въздухът едва ли е могъл да бъде задушен от прах; мъжете са били в състояние да дишат правилно по време на тези отнемащи време дейности.

Други предполагат, че Вийзе просто не се е интересувал от следите от каменоломната или от тяхното значение, поради което е пропуснал да ги спомене в личния си дневник след първоначалния оглед на камерата с Рейвън. Още веднъж, това предположение просто не издържа на проверката.

Точно в деня, в който е проникнато в стаята на лейди Арбътнот, Вийз е бил в храма на пирамидата на Хафре и е копирал йероглифни знаци от храмовите блокове там, именно защото е разбирал значението им. Всъщност в целия си публикуван труд Вийзе представя многобройни примери за йероглифни знаци, които е наблюдавал и копирал от стените на различни храмове и гробници, а всъщност и от някои камъни сред отломките от северната и южната страна на самата Голяма пирамида. По отношение на знаците от каменоломните като цяло, Висе по-късно пише в публикувания си разказ:

9 май

Камерата на лейди Арбътнот беше внимателно прегледана и беше установено, че в нея има много каменоломни. Въпреки че знаците в тези камери бяха изследвани от г-н Перинг в умален мащаб, сметнах, че е желателно да се направят факсимилета в оригиналния им размер, тъй като те са от голямо значение поради местоположението си и вероятно са най-древните съществуващи надписи. Затова помолих г-н Хил да ги копира¹².

От това изказване става ясно, че Вийзе е разбирал значението на изрисуваните каменоломни, които уж бил открил в тези камери. А що се отнася конкретно до кралските картуши на краля, Вийз добре разбирал тяхното първостепенно значение, тъй като в публикувания си разказ (около три дни преди да влезе за първи път в покоите на лейди Арбътнот на 6 май) той пише

3 май

Разгледах скалистия терен на запад от Голямата пирамида, както и гробниците и сградите на север от Втората пирамида. Навсякъде под пясъка можеха да се проследят основи, а шахтите бяха облицовани с неизгорели тухли, сред които вероятно можеше да се намери картуш, който да

определи датата на построяване. . . . Много информация може да се получи от картушите върху тухлите в различните руини в Египет.¹³

Така, от публикуваните му текстове ясно се вижда, че полковникът добре е разбирал значението на каменоломните, открити в тези камери като цяло, и критичното значение на намирането на царски картуш сред тях, който потенциално би могъл да предаде полезна информация, която да помогне за датирането на пирамидите. Всичко това ни връща към един и същ очевиден въпрос: Защо е било необходимо минутно проучване, за да се открият и докладват накрая толкова много големи, смело изрисувани знаци в камерата на лейди Арбътнот, особено като се има предвид, че тяхното присъствие почти сигурно е било напълно предвидено от Вийзе още преди тази камера да бъде взривена?

При равни други условия - а Вийзе не предлага нищо в публикуваните си или частни разкази, което да подсказва обратното - тези изрисувани каменоломни е трябвало лесно да бъдат забелязани от тези двама мъже по време на първоначалната им инспекция на тази камера на 6 май и това важно откритие да бъде докладвано от Вийзе на същата дата. Да се предполага, че той и Рейвън напълно са пренебрегнали всички тези рисувани следи по време на първоначалната си инспекция на камерата на лейди Арбътнот и че те са били открити едва след втори, минутен преглед три дни по-късно, просто няма смисъл и със сигурност натяква достоверността до краен предел.

Честно казано, фактът, че Вийз изобщо може да си помисли, че някой разумен човек би могъл да сметне подобен разказ за правдоподобен (да не говорим за вероятен), е обиден за интелигентността на всички обективни хора. Само тези, които не притежават критично мислене и аналитични умения, биха могли да приемат разказа на Вийзе за 6 май като дори малко вероятен, да не говорим за достоверен. По всяка вероятност обаче Вийзе е бил наясно, че този аспект на разказа му не е толкова убедителен, но както ще видим скоро, изглежда, че събитията донякъде са се опълчили срещу него, което в крайна сметка означава, че той е можел да направи твърде малко по отношение на този невероятно слаб аспект на това, което на практика е равносилно на прикритие, при това много слабо прикритие. Единственото, на което е можел да се надява, е тази очевидна аномалия в публикуваната от него работа да остане незабелязана, надявайки се, че може би фалшифицирането на събитията през тези пет дни ще бъде достатъчно, за да се заличи тази огромна пропаст в официалния му разказ за събитията в Гиза в началото на май 1837 г.

Но когато нещо е недостоверно, когато така грубо напада и оскърбява нашата логика и здрав разум, това често е сигурен знак, че става дума за нещо по-дълбоко, което все още не е видно или открито, а тази ситуация, както е представена в публикувания разказ на Вийзе, силно мирише на опит за прикриване на нещо, на масажиране на действителните събития, за да се скрие по-дълбока, по-зловеща истина.

Но какво?

За да отговорим на този въпрос, сега трябва да насочим вниманието си към личния разказ на Вийзе за тези няколко дни от изследванията му в Гиза, като започнем от ключовия ден - 6 май 1837 г.

S. 6

. . . Господин Рейвън се върна от Голямата пирамида и беше доволен, че сме готови да разгледаме стаята над Нелсън, след това се разплатихме с хората &с, господин Рейвън, господин Перинг, господин Маш и аз дойдохме в Кайро, изкъпах се и вечерях с господин Бретел и облечения в роба арменец Ефенди, който беше получил образование в Англия и който говореше добър английски.

И това е всичко. В тази оригинална версия на събитията от този ден изобщо не се споменава, че Вайс или Рейвън действително са влезли в покоите на лейди Арбътнот, а само че "са готови да надникнат" в покоите, което, разбира се, показва, че покоите наистина са били отворени на 6 май. Но в частния дневник изобщо не се споменава, че Вайз или някой друг действително е бил вътре в камерата, няма нищо за по-лошата изработка на тази камера, нито каквито и да било подробности за измерването на камерата, за което Вайз разказва в публикувания си разказ, че се е състояло през този първи ден. При това може да се окаже, че Вийзе и Равен наистина са влезли в камерата през този първи ден, но за това, което се е случило, след като са влезли вътре, частният дневник мълчи напълно.

Ако приемем, че Вийзе всъщност не е влязъл в камерата през този ден заедно с Равена, това може да обясни донякъде защо в публикувания му отчет (а също и в личния му отчет) не се споменава за откриването на каквито и да било следи от каменоломната през този ден. Ако обаче случаят е такъв, тогава защо изобщо споменава за тази камера на този ден в официалния си разказ, ако всъщност не е влизал в нея? Защо да съчинява разказ за посещение, ако такова посещение всъщност не се е състояло? Защо просто не се придържа към истината за това, което действително се е случило в Гиза на този ден през 1837 г.?

Ако продължим да твърдим, че Вийзе не е влизал в камерата на 6 май и че може би просто е преправял събитията от по-късни дати към този ден за публикувания си разказ, защо тогава да не преправяме откриването на изрисуваните следи от каменоломната също към този първи ден? В края на краищата наблюдаваме, че Vyse е направил точно това за предполагаемото откриване на кариерните знаци в камерата на Нелсън, където от частния разказ става ясно, че кариерните знаци

в Нелсън се споменават за първи път на третия ден след отварянето на тази камера, но в публикуваната версия Vyse попълва разказа и ни казва, че е открил кариерните знаци в камерата на Нелсън в деня, в който е влязъл в нея за първи път. И така, защо да не направим същото и с покоите на лейди Арбътнот? Защо да попълва част от историята (стенни блокове, по-лоша изработка, измерване на камерата и т.н.), но да пропуска най-важното откритие - каменоломните? Това е безсмислено.

По-скоро изглежда, че по всяка вероятност Вийз и Рейвън най-вероятно наистина са влезли в Камерата на лейди Арбътнот малко след като тя е била пробита на 6 май 1837 г. и са изпълнили задачите в нея, както е описано в по-късно публикувания труд, макар и да не е споменато в частния разказ. Както се вижда от коментарите на други места в книгата му, Вийз несъмнено е искал да влезе пръв във всяка от новопробитите камери, да бъде този, който да направи откритието на всички открития - истинската гробна камера на Хуфу, едно наистина важно откритие, което би увековечило името на Вийз в летописите на световната история. Като се има предвид това, Вийзе със сигурност не би искал такова потенциално историческо откритие да бъде претендирано от друг, освен от него, и като такъв би влязъл във всяко отделение в момента, в който то е било пробито, за да установи дали това наистина е истинската гробна камера на Хуфу (с цялото съкровище, което я придружава). Първенството на откритието е било толкова актуално и важно през 1837 г., колкото и днес.

От частните и публикуваните разкази на Вис знаем, че той е отишъл в Кайро вечерта на 6 май и се е върнал в Гиза два дни по-късно, в следобед на 8 май. В тези сметки не се споменава, че Вийзе е влязъл в стаята на лейди Арбътнот при завръщането си в Гиза на 8 май, а от частните му сметки научаваме още, че той не е посетил новооткритата стая и на 9 май.

T. 9

... Господин Рейвън и господин Хил влязоха в палата на лейди Арбътнот, аз трябваше да направя същото, но не съм добре и знам, че трябва да отида утре.*47

W. 10

... Изпратих хората (дойдоха 100 души), имах [?], писах на г-н Бретел; (горещо време) със Робърт и лейди Арбътнот отидоха на пирамидата;

Въпреки че в личния си отчет от 9 май Вийз заявява, че "утре трябва да отиде [в палата на лейди Арбътнот]" (вероятно като домакин на посещението на пирамидата от Арбътнот), изглежда, че

неговите уважавани гости са посетили паметника на 10 май без присъствието на Вийз, който е останал, вероятно все още недобре осведомен.

И така, между датите 7 и 10 май можем да бъдем почти сигурни, че Вийз не е посетил палата на лейди Арбътнот. През този период също така знаем със сигурност, че Рейвън и Хил са влезли в тази стая (Хил няколко пъти), а вероятно и Перинг, Арбътнотови и "г-н Фицджералд" (братът на лейди Арбътнот). С други думи, ако Вийз не беше инспектирал камерата на 6 май, когато тя е била взривена за първи път, тогава той би оставил всяко потенциално огромно откритие на редица други хора да го направят.

В обобщение, ако Вийзе е искал да претендира за това, което със сигурност би било откритието на всички времена - истинското погребение на Хуфу, то датата 6 май, когато камерата е била отворена за първи път, е била най-добрата и, изглежда, единствената възможност да го направи. И като се има предвид, че Вийз е знаел, че ще бъде задържан в Кайро поне няколко нощи, то е логично, че той просто е трябвало да влезе в стаята на лейди Арбътнот на 6 май, и това, разбира се, е, което той ни казва, че се е случило в публикувания му разказ (и се подразбира в личния му разказ).

Всичко това ни връща в кръга. Ако приемем публикувания разказ на Вийзе, че той и Равен наистина са влезли и изследвали покоите на лейди Арбътнот на 6 май, защо тогава Вийзе не е споменал на тази дата за многобройните каменоломни, които виждаме днес по стените на тези покои, след като със сигурност е било почти невъзможно двама изследователи да ги пропуснат? И дори ако Вийзе наистина е открил тези следи няколко дни по-късно (както ни казва публикуваният му разказ), защо просто не допълни публикувания разказ, за да каже, че е открил следите при първата проверка (както очевидно е направил с камерата на Нелсън)?

Както знаем, изрисуваните знаци в тази камера са многобройни, смели и големи (всеки от тях е висок приблизително 12-18 инча). Дали наистина е било необходимо допълнително преглеждане на тази камера от потенциално трима мъже, за да се открият такива следи? Един човек, който методично да обходи камерата, да огледа стените и да направи копия на намереното, със сигурност би бил достатъчен за тази цел. И точно това е задачата, която Вийз възлага на Хил - да копира всеки от каменоделските знаци в мащаб едно към едно от всички камери. В този смисъл присъствието на Рейвън в камерата заедно с Хил на 9 май изглежда донякъде излишно, както би било излишно и присъствието на Вийзе (ако не се беше разболял).

Освен ако, разбира се, не вземем предвид сценария "слон в стаята" - че по време на първоначалната проверка на 6 май изобщо не са открити следи, тъй като при първото отваряне на камерата по нито една от стените ѝ действително не е имало следи от каменоломни, и това е истинската причина за пълното мълчание по този въпрос в частните и публикуваните разкази на

Вийзе от този ден. При този сценарий става напълно разбираемо, че е било необходимо второ посещение на двама или трима души, за да се подготвят и нарисуват толкова много маркировки по стените на камерата, особено ако времето е било от съществено значение - а то би било такова, като се има предвид, че Арбътнот планират да посетят Голямата пирамида и евентуално камерата на лейди Арбътнот на следващия ден. Така че, когато полковникът пише в личния си дневник, че Рейвън и Хил са отишли в покоите на лейди Арбътнот (което, не забравяйте, той също е искал да направи, но не се е чувствал добре), това може би не е било, за да огледат внимателно стените на покоите за следи от каменоломни, които Вийз и Рейвън по странен начин са успели да пропуснат първия път, а по-скоро да провери и да помогне на египетския работник на Вийзе (който вероятно е бил натоварен с тази работа преди Вийзе да замине за Кайро) да подготви и изрисува измамническите знаци върху стените на камерата преди пристигането на Арбътнот. И това посещение на Арбътнот в Голямата пирамида (те пристигат в лагера на Вийзе вечерта на 9 май 1837 г.) ще бъде ключово за машинациите на Вийзе - машинации, които скоро ще се обърнат срещу него по доста драматичен начин.

Практика за измама

И от двата разказа на Вийзе (частни и публикувани) ясно се вижда, че на 6 май е било проникнато в палата на лейди Арбътнот (фиг. A2.9). Въпреки това надписът за посвещение на лейди Арбътнот, който е изрисуван на стената на камерата от Хил, противоречи на тази дата 6 май и всъщност посочва датата на отваряне на камерата като настъпила три дни по-късно, на 9 май (фиг. A2.10, стр. 236).

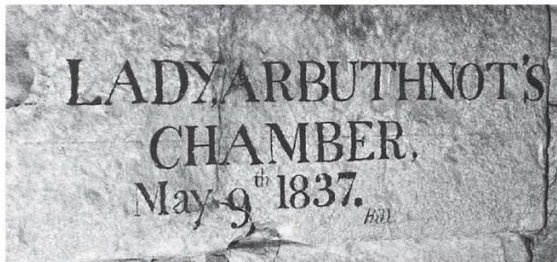
За да бъдем ясни, тази дата 9 май не отразява датата, на която Хил действително е изрисувал самия надпис, но също както надписите за посвещение в другите камери, тя посочва датата на откриване на камерата. Можем да бъдем сигурни в това, тъй като то е потвърдено от Хил в не по-малко от шест негови факсимилета от тази камера, в които той пише на всеки лист: "отворена на 9 май 1837 г.". Освен това тези факсимилета са надлежно подписани от редица свидетели, сред които сър Робърт Арбътнот, Рейвън, Хил, Бретел и дори самият Вийзе, като всички те свидетелстват за датата на откриване 9 май. Следователно тук имаме крещящо противоречие по отношение на това кога всъщност е била открита тази камера: и двата дневника на Вийзе ни казват 6 май (както и разказът на Перинг), но Хил е написал 9 май на стената на камерата, а също и на не по-малко от шест от проверените от него факсимилни рисунки. Тук явно има нещо, което се подготвя.

INSCRIPTIONS.

Great Pyramid.

Basement stones	-	Excavated 1837.
North-eastern excavation		—
North-western excavation		—
Northern air-channel	-	Opened May 22d, 1837.
Southern air-channel	-	— May 29th, 1837.
Wellington's chamber	-	Wellington's chamber, March 30, 1837.
Nelson's chamber	-	Nelson's chamber, April 25, 1837.
Lady Arbuthnot's chamber		Lady Arbuthnot's chamber, May 6, 1837.
Col. Campbell's chamber	{	Col. Campbell's chamber, May 27, 1837;
		H. Raven and Hill.

Фигура A2.9. В запис "Надписи" за Голямата пирамида в публикувания отчет на Вийзе той погрешно съобщава датата, посочена в надписа в камерата на лейди Арбътнот, като 6 май 1837 г.

Фигура A2.10. Надписът с посвещение в стаята на лейди Арбътнот. Действителната дата в камерата е посочена като 9 май 1837 г., което противоречи на частните и публикуваните разкази на Вийзе. (Снимка с любезното съдействие на Patrick Chapuis)

И така, какво се случва? Очевидно е, че Вийзе е видял датата 9 май на Хил върху стената на камерата по време на атестацията на знаците на камерата, която се е състояла на 19 май, така че защо полковникът противоречи на тази дата, като заявява в своя по-късно публикуван разказ, че надписът за посвещение гласи "Камерата на лейди Арбътнот, 6 май 1837 г.", след като очевидно не гласи това? Защо Вийзе, след като вижда това противоречие, изписано на стената на покоите и на факсимилните листове на Хил, не инструктира Хил да коригира тази дата? Всъщност защо изобщо трябва да съществува такова крещящо противоречие между тези различни документирані източници? Защо Перинг (през 1839 г.) и Вийзе (през 1840 г.) твърдят, че датата на откриването е 6 май, докато надписът за посвещение на камерата и факсимилните листове на Хил посочват като дата на откриването 9 май? Защо има такова явно противоречие?

Това, което всъщност наблюдаваме, може да е поредният пресметнат опит на Вийзе да манипулира събитията в Гиза, точно както преди това е обърквал и фалшифицирал датите на Палатата на Нелсън. В този случай обаче Вийзе не се опитва (поне първоначално) да върне събитията към по-ранната дата 6 май, когато камерата действително е била отворена, а по-скоро се опитва да измести датата на отваряне на камерата (и твърдяното откриване на рисуваните знаци в нея) с три дни напред във времето - до 9 май, и то по много конкретна причина.

Полковникът, естествено, е искал да се знае, че откриването на изрисуваните следи в тази камера е станало в същия ден, в който камерата е била отворена, защото по време на всяко първоначално проучване е осъзнавал, че такъв очевиден пропуск от страна на двама мъже със сигурност ще повдигне вежди и вероятно някои неудобни въпроси. Поради това тридневният интервал от време между действителното отваряне на камерата и откриването на изрисуваните знаци е трябвало да бъде компресиран (чети: да изчезне) и решението на Вийз е било да измести датата на действителното отваряне на камерата, като я премести с няколко дни напред, за да си даде време да поръча изрисуването на кариерните знаци в камерата от своя египетски работник (като Рейвън и Хил вероятно са били съучастници в тази гнусна дейност). И естествено, като част от плана си, Вийз е наредил на Хил да постави на стената на камерата посветителния надпис с датата 9 май 1837 г., за да покаже на света, че това е датата, на която камерата е била открита (за разлика от истинската дата 6 май), и че тази дата 9 май е и датата, на която са били открити "много каменоломни" в нея. Неудобната разлика във времето е отминала.

За да бъдем напълно ясни, текстът на надписа с посвещение, поставен в камерата на лейди Арбътнот, е изцяло отговорност на Вийзе, а не на Хил. Тази камера е открита от Вийз. Именуването на всяка камера е изцяло негова прерогатива. И текстът на посветителния надпис също е бил негова прерогатива. Просто е немислимо полковникът да е делегирал на Хил текста на надписа за посвещение на камерата. Вийз би имал пълната власт в тази област, решавайки какъв точно текст, включително датата, да бъде поставен на стената на камерата.

Помислете, че в публикувания отчет на Вийзе се казва (без да има каквито и да било индикации, че той действително е променил тази дата), че тази камера е открита на 6 май 1837 г. Няма никакво съмнение или двусмислие по този въпрос: тази камера е била открита на 6 май. И все пак по някаква причина Вийз е наредил на Хил да промени тази дата на 9 май 1837 г. в надписа за посвещение на камерата. Това е пълна измислица, откровена лъжа. Това е ясно доказателство, че Вийз съзнателно и тайно е изопачавал действителни факти. Точно тук е ясното доказателство за опит да прикрие провалената си измама. Това просто няма как да бъде заобиколено. Вийз инструктира Хил да нарисува фалшива дата на откриването на стената на стаята на лейди Арбътнот (вж. фиг. A2.10) - фалшива дата, която може да се види в тази стая и до днес.

Критиците несъмнено ще реагират на това, като предположат, че Хил по някакъв начин се е объркал и е изписал грешна дата на стената на камерата. Въпреки че това остава възможност, тя е много малко вероятна по редица причини.

Това е важен текст, който Хил поставя на тази стена - надписът за посвещение на камерата! Реалистично ли е да се смята, че Хил е могъл да сбърка нещо толкова важно?

Ако Хил беше допуснал обикновена грешка, като беше нарисувал "9" вместо "6", тогава щеше да е достатъчно лесно да се поправи, но не е поправено и "грешката" на Хил остава на стената на камерата и до днес. Освен това, ако Хил е използвал шаблони за надписите си (което не е малко вероятно), тогава самият факт, че "9", когато е обърнато, може да се превърне в "6", би направил още по-вероятно той да е бил особено внимателен с това конкретно число, уверявайки се, че го е поставил правилно и по желания начин, преди да изрисува числото.

Наистина ли е вероятно Хил и Вийзе някак си да са успели помежду си да измислят грешна дата на отваряне на камерата, когато това събитие се е случило само няколко дни по-рано? Датата, на която Хил действително е изрисувал този надпис върху стената, също се е оказала 9 май. По този начин, изписвайки датата на откриването (датата на този ден) върху стената, Хил със сигурност е знаел, че тази камера не е била открита същия ден, а три дни по-рано (когато е бил в Кайро по това време), и въпреки това, по някаква неразбираема причина, е пренебрегнал това крещящо хронологично несъответствие и е продължил да изписва "9 май" върху стената, вместо по-ранната истинска дата на откриването - 6 май.

Хил изрично е написал 9 май като дата на отваряне на камерата на шест от своите факсимилни листа (точността на които е потвърдена от Вийзе и други свидетели).

Хил, когото Вийз описва като "много интелигентен човек", изглежда е бил напълно надежден човек по време на цялата работа на Вийз в Гиза, като не е допуснал никакви грешки в надписите за посвещение в нито една от другите камери.

Следователно, ако се съди по вероятността, изглежда, че Хил е нарисувал на стената надписа, който му е бил поръчан. Не е имало грешка и той е нарисувал надписа точно така, както му е бил даден. И така, 9 май 1837 г. е датата, на която Вийз планира да съобщи на света, че стаята на лейди Арбътнот е била открита за първи път и че по стените ѝ са открити изрисуваните следи от каменоломни. По този начин в този планиран сценарий не съществува проблемен времеви интервал, който да се нуждае от обяснение между датата на отваряне на камерата и датата на откриване на каменоделските следи в нея. При този сценарий в бъдещия публикуван разказ на полковника не би имало никакво споменаване на действителната истина (т.е. че камерата всъщност е била отворена три дни по-рано, на 6 май, и че на тази дата в нея не са били открити каменоломни). Не се е предвиждало нищо от това да стане известно и ако всичко е вървяло по план, истинската дата на отваряне на тази камера - 6 май - е щяла да бъде напълно изтрита от официалния отчет на Vyse.

И така, всичко си беше на мястото и планът на полковника се изпълняваше добре. Камерата вече беше готова за посещението на сър Робърт и лейди Арбътнот на следващия ден и, естествено, тъй като камерата беше наречена в чест на лейди Арбътнот, беше напълно вероятно тези уважавани гости на Виза да пожелаят да видят вътрешността на тази камера. Идеалните свидетели.

Но най-добре замислените планове на мишките и хората често се провалят. Внимателно подготвената измама на Вийзе щеше да се разплете и истината за неговата лъжливост да се разкрие по доста ефектен начин.

Колелата се разхлабват

Интригуващо е, че измамната дейност на Вийзе в Гиза очевидно е била наблюдавана от един от работниците на Вийзе, човек на име Хъмфрис Брюър.*48 Брюър пише писма до семейството си в Англия за пътуванията си из Египет и Светите земи и, изглежда, за времето, когато е работил с Вийзе в Гиза. В крайна сметка Брюър емигрира в Съединените щати, а писмата, които е писал до родителите си, очевидно са били предадени по семейна линия (вероятно след смъртта на родителите на Брюър). Докато проучвал семейната си история заедно с майка си и няколко възрастни лели през 1954 г., Уолтър Алън от Питсбърг, Пенсилвания (правнук на Брюър), научил за времето, когато пращядо му работил с Вийзе в Гиза, и записал подробностите от семейната дискусия в своя радио дневник по онова време. В тези записки Алън разказва следната история за времето, когато пращядо му е бил с Виза в Гиза: "Той се присъедини към полковник Вис, който изследваше пирамидите в Гиза. Проверява отново размерите на 2 пирамиди. Имал спор с Рейвън и Хил относно нарисуваните знаци в пирамидата. Слабите знаци били пребойдисани, а някои били нови. Не намери гробница... разговаря с г-н Хил и Вис, когато си тръгна."

Твърдението в краткия откъс изглежда достатъчно ясно. Пращядото на Алън, Хъмфрис Брюър, е работил за Вис в Гиза и в някакъв момент изглежда е имал спор с Рейвън и Хил, двамата най-близки помощници на Вис. За какво? Това изглежда също толкова ясно - за изрисуваните знаци в пирамидата. Някои от тези рисувани знаци, както ни се казва, са били прерисувани, а други са били нови. Това твърдение от бележките на Алън е най-ясното заключение за измамна дейност в Гиза, което може да се очаква, освен ако не е изрично и недвусмислено потвърдено от самия Вийзе. Скоро след този инцидент изглежда, че Брюър е бил уволнен от Вийз (и вероятно окончателно изключен от сайта), след което е продължил пътуването си до Светите земи, но не и преди да каже няколко думи на Вийз и Хил преди заминаването си.

Въпреки че страницата от дневника на Алън съдържа елементи, които много трудно биха били известни на измамник (което дава висока степен на доверие в автентичността на разказа), обикновено критиците на разказа изтъкват, че в нито един от публикуваните томовете на Виза не се споменава Брюър да е бил някога на работа при полковника, което означава, че той всъщност

никога не е работил с Виза в Гиза и следователно не би могъл да стане свидетел на измамни действия там. Без оригиналните писма на Брюър, които да потвърждават по-късния дневник на неговия правнук, критиците настояват, че това доказателство от Алън е в най-добрия случай слух, а в най-лошия - измама. Според тях без потвърждение на историята разказът на Алън става неприемлив за дебата.

Но, разбира се, оригиналните писма на Брюър (които изглежда са били изгубени някъде след 1954 г.) не са единственото място, където трябва да търсим потвърждаващи доказателства за историята на Алън. Ако подобен инцидент наистина се е случил в Гиза през 1837 г., тогава е много малко вероятно Вийз да го е споменал в публикувания си труд, тъй като ако не можеше да опровергае твърдението, това би подкопало фатално думите му за автентичността на картушите на Хуфу, които той твърди, че е открил в Голямата пирамида, нещо, което полковникът естествено би искал да избегне. Въпреки това, макар че Вийзе, разбираемо, може да е изтрил напълно това неприятно събитие и антагонистите, замесени в него, от публикуваните си томовете, той може би не е бил толкова загрижен да направи това с личния си разказ, разказ, който в крайна сметка е бил само за неговите очи. И така, има ли нещо в частните бележки на Вийзе, което би могло да подкрепи разказа на Алън в дневника?

Частните теренни записки на Вийзе (ежедневният му дневник на събитията в Гиза) се състоят от около шестстотин страници, обхващащи периода от декември 1835 г. до август 1837 г. Най-вероятно страниците, на които се споменава инцидентът с Хъмфрис Брюър, логично ще се намират в периода, когато полковникът е взривявал четирите камери на Вийзе, от 30 март 1837 г. до 27 май 1837 г. - период от около осем седмици. Въпреки това, като се има предвид, че в камерата на лейди Арбътнот има повече следи от каменоломни, отколкото във всички останали камери, взети заедно, е разумно да се предположи още, че ако през този осемседмичен период в Голямата пирамида е имало някаква измамна дейност, то е по-вероятно тя да е била наблюдавана малко след отварянето на тази конкретна камера (между датите 6 и 10 май 1837 г.). Логиката тук е проста: повече фалшифицирани камерни знаци изискват повече време за подготовка, нуждаят се от повече боя, повече посещения на камерата и като цяло повече пътувания на фалшификаторите напред-назад до тази камера - всичко това води до по-голяма вероятност всяка измамна дейност да бъде забелязана и засвидетелствана от трета страна между тези конкретни дати. След като проверихме личните бележки на Вийзе, установихме, че тези пет дни са възлизали само на три страници фолскап - значително по-малко трудна задача за проверка, особено като се има предвид много трудният характер на почерка на полковника.

И така, какво, ако изобщо има нещо, се съдържа в тези три страници от личните бележки на Вийзе между тези конкретни дати от 6 до 10 май 1837 г., което може да сочи за измамна дейност в Камарата на лейди Арбътнот? Има ли някакво потвърждаващо доказателство в личния запис на Вийзе от тези критични дни в Гиза - тези три страници - което би могло да подкрепи историята на Алън за това, че прадядо му се е оплакал от фалшифициране на документи в Голямата пирамида и впоследствие е бил уволнен от Вийзе?

Забележително е, че такъв разказ наистина се съдържа в личния дневник на Вийзе точно през този период. Въпреки това, както е типично при преписването на невероятно трудния почерк на полковника, той идва с неочакван обрат в разказа, предаден ни от Алън.

Свидетел М: Истината избухва

На 9 май, след пристигането на Арбътнот в лагера на Вийзе, Хил е изпратен с мастилница до покоеите на лейди Арбътнот, вероятно за да изрисува надписа за посвещение на покоеите върху стената на покоеите (а вероятно и за да направи факсимилни копия на фалшивите надписи, които са били поставени там по-рано).

Т. 9

. . . Сър Робърт и лейди Арбътнот, и г-н Фицджералд пристигат, &с разговаряха, вечеряха, &с г-н Хил отиде горе да копира надписа[ите] в стаята на лейди Арбътнот &с; имаше мастилница в чувала, г-н Хил [се върна от] пирамидата, [името] е много любопитно, сега си спомням, че принц Мускау [Пюклер] каза, че ще намерим надпис в нашата квартира.

След завръщането си от тази задача в стаята на лейди Арбътно изглежда, че Хил тогава е казал на Вийзе, че някой (името, използвано тук в личния дневник, е неясно) е "много любопитен". За какво е бил любопитен този човек? Уви, Вийз не казва. Въпреки това още следващата мисъл на полковника, още следващото му изречение, може да бъде поучително в това отношение, когато той пише: "Сега си спомням, че принц Мускау [Пюклер?]*49 каза, че трябва да намерим надпис в нашата квартира."

Свързвайки мисловния поток на Вийзе тук, изглежда, че тогава някой е бил "любопитен" (подозрителен?) относно "надписите" в една от стаите*50 (вероятно тази на лейди Арбътнот) и изглежда е предал опасенията си на Хил, който впоследствие ги е предал на Вийзе. Това е краят на записа в личния дневник на Вийзе от този ден, 9 май 1837 г. Това е било затишие пред буря, защото изглежда, че това не е било краят на въпроса за този любопитен човек. Още на следващия ден името му се появява отново, избухвайки на страниците на личния дневник на полковника, и почти сигурно този човек е провалил внимателно планираната измама на Вийзе. На този ден, 10 май, полковникът пише:

W. 10

. ... закуска, седях тук, сър Робърт и лейди Арбътнот седяха в [тяхната] палатка, дойдоха господин Перинг и господин Маш; почивка, [име] се скара с господин Рейвън, освободих [име], и т.н., като му платих с получена разписка и сметки, които той подписа, разходка със сър Робърт и лейди Арбътнот, и т.н., вечеря, и т.н. легло.

Тук имаме човек, който е бил на работа при Вийз, човек, който на пръв поглед е бил "много любопитен" относно изрисуваните надписи в Голямата пирамида, който впоследствие се е скарал с Рейвън и който в резултат на този спор е бил незабавно уволнен от Вийз. Звучат ли ви тези събития познати?

Макар че в личния си дневник Вийз не се спира подробно на спецификите на този инцидент (а в публикувания му разказ изобщо не се появява нищо за него), не може да се отрече, че в тези кратки пасажии от личните му теренни записки от 9 и 10 май 1837 г. събитията, за които пише полковникът, имат явни прилики с ключовите елементи в разказа на Алън за неговия пралядо Хъмфрис Брюър, който имал спор с Рейвън и Хил относно някои изрисувани знаци в Голямата пирамида и след това бил уволнен от Вийз. Така че това, което всъщност можем да получим с тези записки в личния дневник, е действително независимо потвърждение на историята на Алън от перото на самия Вийз.

С изключение обаче на една много сериозна муха в мехлема. Това неразгадаемо "име" (този свидетел), който се скарал с Рейвън и който впоследствие бил уволнен, се появява три пъти в частните записки на Вайзе през тези два критични дни. Това неразгадаемо име е с дължина около шест до осем букви, започва с главна буква М и изглежда завършва с буквите ing или iq. Ясно е, че това име категорично не може да бъде Хъмфрис или Брюър. (За по-голяма простота и яснота това неизвестно лице ще бъде наричано оттук нататък свидетел М.)

И така, ако този инцидент, за който пише Вийзе в личния си разказ, наистина е същият инцидент, за който се споменава в разказа на Алън от 1954 г., тогава изглежда, че имаме противоречие относно това кой всъщност е бил този свидетел на измамата на Вийзе. Алън посочва като свидетел своя пралядо Хъмфрис Брюър, но частният разказ на Вийз изглежда посочва някой друг, човек, чието име започва с М и изглежда завършва с ing или може би iq. И все пак, като оставим настрана това противоречие, остава фактът, че ключовите елементи на този инцидент и в двата разказа са поразително сходни.

Ако свидетелят М е бил истинският свидетел на измамната дейност в Гиза (а не Брюър), какво да правим с това? Къде се вписва Брюър в картината, ако изобщо се вписва? Дали Алън просто е измислил тази история за своя пралядо, който е станал свидетел на измама в Гиза, както

предполагат някои? Ако случаят е такъв, тогава трябва да се счита за доста удивително прозрение на Алън, че през 1954 г., почти 120 години след тези събития, той е в състояние да разкаже с голяма точност някои важни подробности, свързани с Вийзе и неговия екип в Гиза в началото на май 1837 г. Това означава, че ако праждото на Алън изобщо не е присъствал в Гиза по това време, как тогава Алън би могъл да знае тези подробности, след като Вийзе никога не е публикувал нито една от тях в официалния си отчет?

Съществуват обаче няколко възможни обяснения, които могат да ни помогнат да преодолеем очевидното противоречие между разказите на Вийзе и Алън. Внимателният анализ на неразчетеното име в личния дневник на Вийзе ни информира, че преди него няма поздрав като "господин", "шейх", "господин", "капитан" и т.н. Това подсказва, че думата вероятно е използвано собствено име или дори прякор, който може би е свързан по някакъв начин с действителното име на Бруер, с неговата професия, със статута му или може би дори с атрибут на самия Бруер, като например личния му характер или физическия му вид, прякор, който Вийзе може да е използвал за Бруер, започващ с главно М и завършващ с ing или iq. Тази идея за прякор придобива по-голяма тежест, когато забележим, че първата поява на това име на 9 май е предшествана от думата The (т.е. М***инг). Знаем, че Брюър е бил млад човек, тъй като през 1837 г. е бил само на двадесет години. Ако е бил и с нисък ръст, Вийзе би могъл да нарече Брюър "Мъникът" или просто "Мъникът" - млад или нисък човек. Това, разбира се, е само предположение и ние никога няма да разберем истината за него с някаква степен на сигурност, докато това неразгадаемо име не бъде окончателно преписано от личния дневник на Вийзе.

Друга - и трябва да се каже, че по-вероятна - възможност е просто това неизвестно "име" (нашият свидетел М) изобщо да не е Хъмфрис Брюър, а всъщност да е някой съвсем друг, чието име започва с М и завършва с ing или евентуално iq. *51 Възможно е обаче също така, когато е избухнала кавгата със свидетеля М и Рейвън, Брюър да е стоял наблизо и да е станал свидетел на спора (както несъмнено биха направили и някои други, включително сър Робърт и лейди Арбътнот, за които Вийз разказва, че по това време са били в палатката си в неговия лагер). По този начин праждото на Алън може и да не е бил основният свидетел на фалшификацията сама по себе си, но в този сценарий той би могъл да бъде основният свидетел на обвинението във фалшификация, чувайки го от първа ръка, когато свидетелят М го хвърля по Равена (а вероятно и по Хил, а може би дори и по самия Вийз) по време на спора. Възможно е Брюър също така да е наблюдавал как Вийзе се намесва и незабавно уволнява свидетеля М от служба поради сериозността на отправените обвинения. Всичко това Брюър може да е отразил вярно в писмата си до семейството си в Англия. Всъщност може дори да се окаже, че Брюър е бил толкова ужасен от това, на което е станал свидетел в този ден, че сам (ако приемем, че той не е свидетелят М) е решил да каже няколко думи на Вийз и Хил за техните действия, думи, които може би са предизвикали ранното му напускане на работа при полковника, заедно с постоянна забрана да посещава сайта и гарантирано изключване от публикуваните трудове на Вийз.†52

Но, разбира се, при семейните истории - особено когато по-голямата част от писмените документи е изгубена и историята се предава само по устен път - събитията могат да се объркат, героите да се смесят или пренесат и преди да се усетим, да открием, че самият Брюър е станал главен герой на историята, този, който е станал пряк свидетел на фалшификацията, който след това е спорил с Рейвън (и може би с Хил) и който впоследствие е бил уволнен от Вийзе. Такива са опасностите при устното предаване на семейни истории.

Втори свидетел: Пруският принц

Ако сега разгледаме по-подробно записа в личния дневник на Вийзе от 9 май 1837 г. относно принц Пюклер-Мускау, нещата стават още по-обвинителни за полковника.

Очевидно преди известно време в Гиза Вийзе е провел разговор с принц Херман фон Пюклер-Мускау (фиг. А2.11), пруски пътешественик и авантюрист, в който принцът е казал на Вийзе, че британският изследовател на пирамидите ще намери надпис в "апартамент". (Както вече беше посочено, думата "апартамент" понякога се използва от Вийзе в неговите трудове, за да опише тези новооткрити камери).

Това е много странно изявление на пруския принц. Как точно Пюклер-Мускау е могъл да предвиди правилно, че Визе ще открие "надпис" в "апартамент"? Още по-особеното тук е, че според официалния отчет на Виза Пюклер-Мускау пристигнал в лагера на полковника в Гиза на 22 февруари 1837 г., но Виза му отказала разрешение да лагерува там, като вместо това го насочила към голяма гробница мастаба в равнината, която често се използвала от пътешественици. Престоят на пруския принц в Гиза е кратък и той заминава за Горен Египет само три дни по-късно. Това, разбира се, означава, че всяка дискусия между Виза и този принц за надписите, открити в "апартамента" на пирамидата, е била проведена повече от месец преди Виза да е проникнал в някоя от скритите камери. Как този пруски принц е могъл да знае това преди Вийзе да влезе в някоя от камерите? Дали пруският принц е бил посветен в някаква тайна, по-широка конспирация за поставяне на надписи в Голямата пирамида?

Фигура А2.11. Принц Херман фон Пюклер-Мускау.

Пюклер-Мускау със сигурност е бил човек, за когото се знае, че се е движил в най-високите ешелони на египетското общество по това време и, може би важно, е известно, че се е запознал с бившия недоволен бизнес партньор на Виза, Джовани Кавиля, по време на престоя му в Кайро. Можем само да си представим какъв разговор е могъл да проведе Кавиля с Пюклер-Мускау относно Виза, който съвсем наскоро е изгонил Кавиля от Гиза. Дали именно по време на тази среща с Кавиля през февруари 1837 г. принцът е научил, че Вийзе планира да намери надпис в камерата, в която по това време се опитва да си пробие път с взрив? Или може би принцът е чул за плана на Вийзе от хората, с които е лагерувал по време на краткия си престой в Гиза? С този своеобразен коментар в личния акаунт на Вийзе изглежда напълно възможно Пюклер-Мускау да е намекнал на Вийзе, че знае какво е замислил полковникът, че знае, че Вийзе планира да направи "важно откритие" в тези запечатани камери, като постави в тях фалшиви надписи, след като получи достъп до тях.

След като приключва с приключенията си из Северна Африка, този пруски принц публикува през 1845 г. в два тома свой пътепис за обширните си пътувания, озаглавен "Египет при Мехмед Али". В първия от тези томовете той пише следното:

Защото в крайна сметка тези груби наченки на изкуство, без скулптура и без йероглифни надписи, не са били нищо повече от каменни тумули, макар че по времето на Херодот те отново са били обградени с украшенията на изкуството, (което междувременно се е усъвършенствало) с храмове, сфинксове, колоси, дворове и алеи, всички от които са имали йероглифи, докато първобитните паметници са останали с религиозно благоговение в своята първоначална простота.¹⁴

Пюклер-Мускау повтаря горния пасаж (с малко по-различен превод) в отделна публикация през 1847 г.

Защото в края на краищата не можем да дадем друго име освен каменни тумули на тези груби наченки на изкуство, без никаква скулптура или йероглифи, въпреки че по времето на Херодот те отново са били обградени от орнаментите на едно напреднало изкуство, с храмове, сфинксове, колоси, дворове и великолепни алеи, всички от които са били украсени с йероглифи, докато старите паметници са останали със свещено страхопочитание в своята първична простота.¹⁵

Това, което тези пасажии ясно показват, е, че пруският принц е смятал, че макар по-късните египетски паметници да са били украсени с йероглифи, древните паметници (под които той разбира пирамидите в Гиза) са били лишени от всякакви подобни йероглифни надписи и че те винаги са съществували в тази "примитивна простота". Изглежда, че именно в това е вярвал той по време на престоя си в Египет, когато е посещавал тези паметници. Защо тогава, седмици преди

Вийзе да взриви първата от запечатаните камери, Камерата на Уелингтън, Пюклер-Мускау е предсказал, че полковникът ще намери в нея надпис? Защо, ако принцът е смятал, че тези паметници още от времето на построяването им е трябвало да бъдат лишени от всякакви йероглифни надписи и да бъдат построени с "примитивна простота" (без никакви йероглифи), тогава той твърди, че Вийзе ще намери надпис в Камерата на Уелингтън? Защо по-нататък той пише:

Вярвам в доблестния и достоен полковник Хауърд Вайз и в това, че благодарение на своята упоритост и съобразителност той по-скоро от всички останали ще направи важни открития.¹⁶

Тук забелязваме, че Пюклер-Мускау е смятал, че е по-вероятно Вийз да направи важни открития, отколкото който и да е от неговите колеги в Египет по това време. Но защо прусакът е трябвало да поддържа такова мнение? Дали може би защото е имал подозрения, че Вийзе планира да постави изрисувани йероглифи в тези камери и че това, което се изразява в този пасаж, не е толкова комплимент за решителността на британския полковник, а по-скоро завоалирано обвинение за измамните му стремежи? Ако случаят е такъв, тогава какви доказателства има директно от самия Пюклер-Мускау, които действително показват, че той наистина е подозирал Виза в измамни практики? В публикацията си от 1847 г. Пюклер-Мускау пише следния наистина изумителен пасаж:

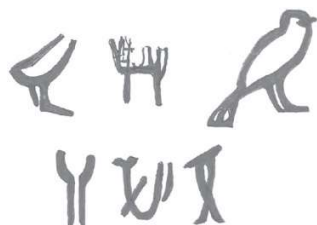
Йероглифите, които майор Уайз*⁵³ претендира, че току-що е открил в голямата пирамида, не са издълбани в камъка, а само нарисувани на стената, а може би и наскоро, с пръст, потопен в цвят.¹⁷

Така, от взривоопасните забележки в публикуваните от него трудове, става съвсем очевидно, че Пюклер-Мускау изглежда поставя под съмнение произхода на изрисуваните знаци, за които Вийзе твърди, че е открил, а оттам и тяхната автентичност, като заявява, че Вийзе само се преструва, че ги е открил, и че знаците са "просто нарисувани върху стената [ergo, in situ], а може би и наскоро". Изглежда, че по някаква причина ПюклерМускау е бил дълбоко скептичен и донякъде подозрителен към дейността на Висе в Гиза. И, което е много важно, принцът със сигурност не се е страхувал да оповести подозренията си, като ги публикува в печата, което предполага, че е имал възможност, ако бъде призован, да представи доказателства в подкрепа на много публичното си обвинение в измама срещу Виза. Може би е показателно и това, че Виза никога не е опровергавал или оспорвал ясното обвинение на Пюклер-Мускау срещу него.

Изгубеният символ

Нека сега обърнем внимание на някои от действителните каменоделски знаци, които Вийзе твърди, че е открил в стаята на лейди Арбътнот след минутния преглед при второто посещение.

Макар че редица аномалии на нарисуваните знаци в тази камера бяха установени и представени в предишната ми книга *The Great Pyramid Hoax* (Голямата измама на пирамидата), оттогава насам се появиха допълнителни аномалии от тази камера, които при подробно разглеждане откриваме, че също силно подсказват за измамна дейност, извършена в тази камера през 1837 г.

Фигура A2.12. Отпечатък на знаците, копирани от Перинг от камерата на лейди Арбътнот. Обърнете внимание, че единият знак (на долния ред, крайно вдясно) е единственият знак в този надпис, който е обърнат с главата надолу.

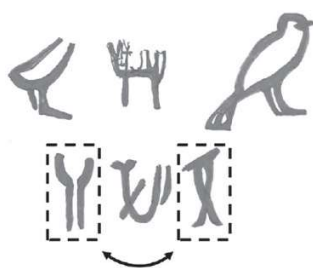
По време на проучването си на Камерата на лейди Арбътнот Перинг прави рисунка на знаците от блока от източната страна на южната стена на тази камера (фиг. A2.12).

Тези рисувани знаци (известни като стари хиеретични или линейни йероглифи, т.е. рисувани, а не издълбани йероглифни знаци) представляват нещо като любопитна аномалия. Всички йероглифни знаци в двата реда на надписа върху този конкретен стенен блок са изправени с изключение на един: последният знак от втория ред е, странно, обърнат с главата надолу. Това е доста често използван знак за този тип надписи, за да се представят имената на строителните банди, в случая Чистите от Хорус Меджеду. Обърнатият знак се транслитерира като *arg*, което означава "банда" или "екип". Виждаме го да се използва много пъти в тези камери на Виза като част от други имена на банди.

Освен смесената ориентация на знаците, която откриваме на този блок, което само по себе си е рядко явление за такива надписи, аномалията тук възниква, защото знакът за банда на този блок всъщност не е необходим за този конкретен текст. Този знак за банда е напълно излишен за този текст, тъй като друга - по-грубо нарисувана - версия на този знак вече е представена (изправена) като първи знак от втория ред на надписа (фиг. A2.13). Този знак на бандата никога не се използва два пъти в едно и също парче текст и никога с две различни ориентации, както виждаме в рисунката на Перинг на знаците, представени на този блок.

В отговор на това наблюдение критиците изказаха предположението, че древноегипетският писар, който е поставил този надпис върху блока (вероятно в каменоломната или в двора на

каменоделеца), вероятно е започнал да рисува първо обърнатия знак за банда по правилния изправен начин, но по някаква причина е размислил, спрял е, завъртял е блока на 180° и е започнал отново, като е завършил целия надпис, както се вижда от рисунката на Перинг. Това предположение обаче е безсмислено, тъй като би означавало, че книжовникът е започнал този надпис, като първо е изписал последната дума в този текст (знака на бандата) върху блока (преди да завърти блока на 180°, за да започне отново). Би било крайно невероятно древноегипетски писар да започне част от текста, като изрисува първо последната дума в изречението върху блока; просто така не се пише. Поради това присъствието на този знак на бандата в този контекст е напълно озадачаващо и без аналог; просто няма логичен начин да се обясни присъствието му върху този каменен блок от гледна точка на конвенционалното древноегипетско писане, защото, както беше посочено, при такъв ансамбъл от знаци знакът на бандата винаги би бил написан последен и никога първи.

Фигура A2.13. Знакът за банда в пунктираното поле (вляво) е изправен и по-грубо нарисуван вариант на обърнатия знак за банда в пунктираното поле (вдясно).

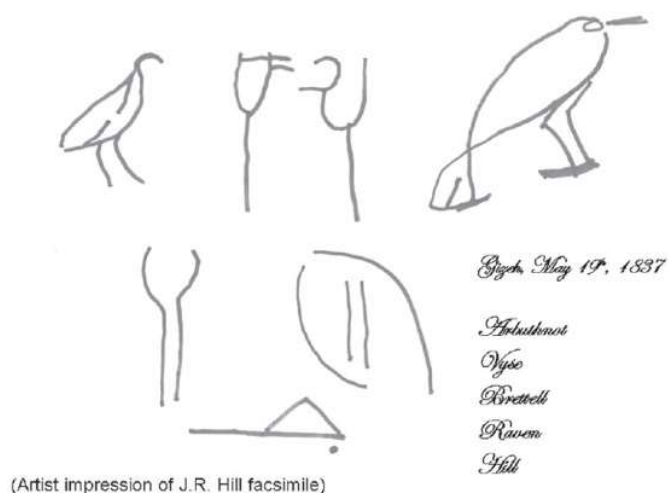
Но това, което е още по-особено за този блоков надпис на южната стена на тази камера, е факсимилната рисунка на Хил, която го изобразява едно към едно (фиг. A2.14, стр. 252).

Аномалният обърнат знак на банда е изчезнал! Изчезнал! Изчезнал!

Внимателният анализ показва, че между рисунките на Перинг и Хил на знаците върху този конкретен блок от стената има редица дребни разлики, но както виждаме, най-поразителната и съществена разлика между двете е, че странният обърнат знак на бандата, който ясно наблюдаваме на рисунката на Перинг (A2.12), напълно липсва на тази на Хил! Той просто вече не съществува.

И можем да бъдем абсолютно сигурни, че този знак вече не съществува на стената на камерата, защото, както знаем, на 19 май 1837 г. Вийз организира редица свидетели, включително сър Робърт Арбътнот, да потвърдят точността на факсимилните рисунки на Хил спрямо

действителните знаци в различните камери на Вийз (с изключение на камерата на Кембъл, която все още не била отворена). Забележително е, че Перинг - човек, на когото Вийз е поръчал да направи копие на плана на всички рисуванни знаци в тези стаи и който би трябвало да ги познава доста добре - не е сред петимата свидетели, които да потвърдят точността на рисунките на Хил. Липсата на обърнатия знак на бандата се потвърждава и от египтолога Алън Роу, който копира тази група знаци през 20-те години на XX век (фиг. A2.16).

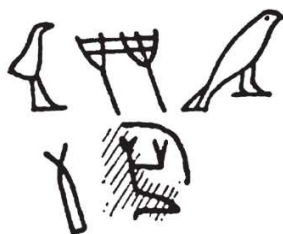
Фигура A2.14. Отпечатък на факсимилното копие на знаците на Хил от същия блок, от който е и рисунката на Перинг (вж. фиг. A2.12). Обърнете внимание на петте имена на свидетели, подписани върху чертежа (долу вдясно).

Фигура A2.15. Този обърнат знак на банда изцяло липсва на факсимилното копие на чертежа на Хил.

Това, което също така наблюдаваме в рисунките на Хил и Роу на знаците от този блок, е прекомерното количество празно бяло пространство от дясната страна на долния ред на надписа на фигура A2.16, почти като че ли някога на това място е съществувал знак, което е довело до изместване на другите два знака, които наблюдаваме на този ред, наляво. Ако този надпис е бил изрисуван вертикално върху камъка в каменоломната, тогава древноегипетският писар, пишейки отдясно наляво, вероятно би поставил първия знак от втория ред непосредствено под първия знак

от първия ред, като по този начин би поставил това бяло място вляво на долния ред, а не както наблюдаваме - вдясно (фиг. A2.17).

Фигура A2.16. Този надпис на блок от египтолога Алън Роу също показва, че обърнатият знак за банда вече не присъства на блока. (Забележка: Роу не е правил точни копия на изрискуваните стенни знаци и често е попълвал липсващите елементи, за да довърши това, което според него е трябвало да бъде даден знак).

Така че тук имаме ситуация, в която Перинг копира добре документиран йератичен знак, но такъв, който, бидейки излишен за този надпис, е много особен в този конкретен ансамбъл от знаци и очевидно не на място сред другите изправени знаци в този квартал. Но в момента, в който Хил стига до копирането на същата група знаци, аномалният символ е изчезнал!

Фигура A2.17. Отпечатък на начина, по който този двуредов надпис вероятно е бил изписан върху камъка от древноегипетски писар. Обърнете внимание как при писане отдясно наляво бялото пространство се оказва отляво (в края на надписа), а не отдясно на втория ред.

Какво се е случило с него? Още по-уместно е да се отбележи каква е вероятността най-необичайният йератичен знак, представен от тези камери - излишен знак - да се окаже и единственият знак, който мистериозно е изчезнал от камерите? Как може да бъде обяснено внезапното изчезване на този знак? Преди да разгледаме възможния отговор на този въпрос, си струва да разгледаме някои от обясненията, които критиците са направили за пълното отсъствие на този знак от рисунките на Хил и Роу.

Лошо осветление

На първо място, предполага се, че условията на осветлението (най-вероятно от свещи или маслени лампи) може да са довели до това Перинг да копира знак, който всъщност не е бил в квартала, знак, който всъщност не е съществувал (т.е. твърди се, че Перинг изцяло си е представил нещо, което просто не е съществувало). Този сценарий е много невероятен, защото ако беше верен, тогава вероятно щяхме да открием редица други подобни поразителни аномалии между работата на Перинг и Хил, а ние просто не ги откриваме. Да, между работите на двамата има малки отклонения в начина, по който са нарисувани някои знаци (което е очаквано), но Перинг да си е въобразил изцяло наличието на добросъвестен древноегипетски йератичен знак на банда е на съвсем друго ниво на невероятност. Освен това Перинг би прекарал доста време в наблюдение и копиране на знаците от този блок; това не би било мимолетно зърване на тези конкретни знаци. Едно е може би да се пропусне някакъв дребен детайл, който съществува в конкретен надпис, но съвсем друго е някой по някакъв начин да наблюдава и копира цял знак, който просто не съществува върху камъка, и този въобразяем знак след това действително да има значение, да бъде общ, разпознаваем йератичен символ, за разлика от поредица от случайни мазки с четка, направени на слаба светлина, които по-скоро биха създали безсмислена капка боя. И, както бе посочено по-горе, бялото пространство от дясната страна на втория ред (за разлика от по-естествената лява страна) е показателно, че някога нещо е било на това място върху блока на стената, което е било премахнато, като по този начин е създавало прекомерно голямото количество бяло пространство от дясната страна на този ред от надписа.

Грешка на литографа

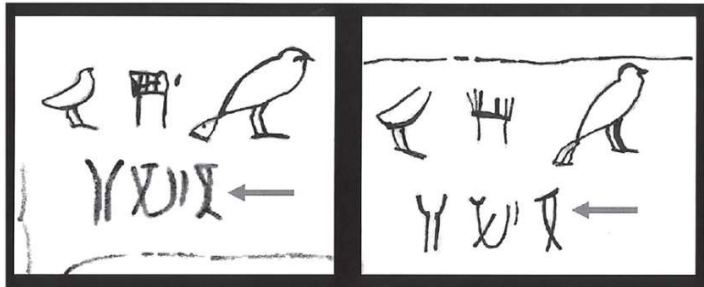
На второ място критиците посочват, че в публикацията на Перинг имаме само литографско копие на оригиналните рисунки на Перинг. По този начин се прави заключението, че някъде по пътя е била допусната грешка при изработването на литографските плочи, от които са направени последващите отпечатъци за публикувания разказ на Перинг (а вероятно и на Вийзе).

Но още веднъж тази конкретна възможност просто не издържа на елементарна проверка. Както беше посочено, тези литографски плочи са били създадени с помощта на оригиналното произведение на Перинг. Задачата на литографа е да гарантира, че по оригиналното произведение е направена точна литография. Тези литографии (обикновено изработени от камък, откъдето идва и думата "лито") не са били лесни за изработване и вероятно литографът е прекарал много часове във внимателно изучаване на оригиналното произведение, преди да гравира обратното изображение на произведението върху камъка (за да направи позитивен отпечатък). Разумно ли е да се предположи, че предвид значителните умения, време и усилия, свързани с това, литографът би могъл да допусне такава основна грешка, че литографът по

някакъв начин си е представял (в продължение на дълъг период от време) символ, който просто не е присъствал в оригиналната творба на Перинг, и след това да гравира обратното му изображение? Сериозно?

Освен тази възможност, стандартната издателска практика би гарантирала, че пробните копия са направени от литографския негатив и че пробните копия, което е важно, е трябвало да бъдат одобрени от Перинг преди окончателното публикуване. Просто е немислимо да не е била извършена проверка за рисунка от такова голямо значение. В този смисъл трябва да приемем, че литографът е направил вярно и точно копие на оригиналния рисунък на Perring и че самият Perring е одобрил пробното копие на литографа за публикуване. Всъщност подписът на Перинг действително се появява върху плочите на тези рисунки в неговата публикация през 1839 г., една година преди Вийзе да ги публикува в собствената си книга.

В тази връзка си струва да се отбележи, че отделна, малко по-различна версия на този надпис (включително обърнатия знак на бандата) се появява в книгата на Vyse "Operations Carried On at the Pyramids of Gizeh in 1837" от 1840 г. (фиг. A2.18, стр. 256, вляво). Сравнението на този надпис с този от "Пирамидите в Гиза" на Перинг от 1839 г. (фиг. A2.18, дясно) показва някои малки разлики в изобразяването на рисунките, което показва използването на две отделни литографии.

Фигура A2.18. На обърнатия знак на бандата (обозначен със стрелки) са направени две отделни литографии: вляво, от "Операции, извършвани при пирамидите в Гиза" на Vyse (1840 г.), и вдясно, от "Пирамидите в Гиза" на Perring (1839 г.).

Ако си представим, че две различни литографски плочи са били изработени, като е използван само един оригинален източник - рисунката на Перинг, тогава колко вероятно е литографът или литографите, които са работили с часове върху всяка от двете различни литографски плочи, по някакъв начин да са си представили обърнатия знак на бандата в два случая в рисунката на Перинг? Това със сигурност е много малко вероятно и поради това, при баланс на вероятностите, трябва да заключим, че Перинг е направил поне една действителна рисунка (може би дори две - едно копие за ползване от Vyse и друго за собствената му книга), в която този обърнат знак на

банда е присъствал в оригиналното му произведение. Това не е грешка на литографите: те са копирали и изработили точно това, което са видели в оригиналната(ите) изходна(и) рисунка(и) на Перинг.

И така, ако не може да става дума за грешка на литографите и приемем, че Перинг е направил вярно и точно копие на знаците, които е наблюдавал на този стенен блок в стаята на лейди Арбътнот (вероятно две копия), то последвалото мистериозно изчезване на този странно поставен, обърнат йератичен знак на банда (изчезването му е потвърдено от не по-малко от пет души през 1837 г., а след това и от Алън Роу през 1924 г.) със сигурност трябва да предизвика тревога. Със сигурност тук има нещо много сериозно нередно.

Арабска ръка

Но ако тези знаци са били фалшифицирани от асистентите на Вийзе (по указание на полковника), как изобщо е допусната такава очевидна грешка и как обърнатият знак на бандата е присъствал на рисунката на Перинг, а след това е отсъствал на рисунката на Хил (и на Алън Роу)?

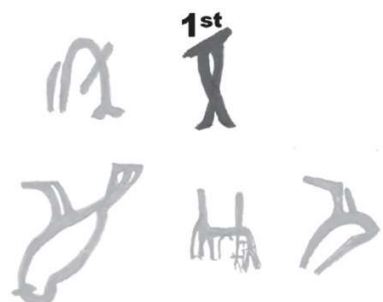
Има и друго възможно обяснение.

Почти всички нарисувани знаци в камерите на Вис са представени или обърнати, или странично върху стенните блокове. Всъщност този надпис е единственият във всички камери на Vyse, който е представен върху камъка по изправен начин. Разбира се, статистически погледнато, със сигурност бихме очаквали да наблюдаваме някои надписи върху тези стенни блокове, представени по вертикален начин. Всъщност, ако не бяхме открили нито един надпис, представен по вертикален начин, това със сигурност щеше да се счита за аномалия. Може би това, на което сме свидетели с този вертикален надпис, е именно такова статистическо осъзнаване, което е осенило фалшификатора на тези стенни знаци: той е трябвало да представи поне един надпис по вертикален начин.

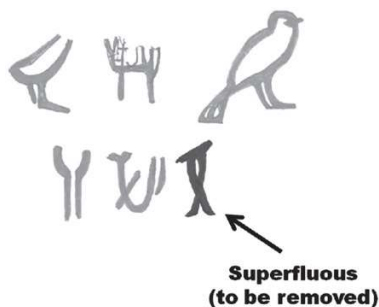
Ако си представим, че Вийзе е наел местен египтянин, за да копира този конкретен надпис върху този стенен блок (както сочат и доказателствата в камерата на Нелсън, анализирани по-рано в тази книга), и че този египтянин е започнал да копира надписа върху стената, използвайки обърнат наопаки първоизточник, тогава, тъй като е арабин и пише отдясно наляво (и отгоре надолу), първият знак, който естествено би копирал върху стенния блок, би бил обърнатият наопаки знак на банда (фиг. А2.19, стр. 258).

Изглежда обаче, че след като е изписал първия знак върху стената - обърнатия знак за банда - фалшификаторът е размислил (може би осъзнавайки статистическия проблем, споменат по-горе), завъртял е първоизточника си на 180° и е започнал отново, като сега е копирал всички знаци в изправено положение върху стенния блок (фиг. A2.20), в резултат на което знакът за "банда" е представен два пъти на втория ред на надписа и е ориентиран в две различни посоки. Арабският фалшификатор, разбира се, е бил напълно наясно с обърнатия си знак за "фалстарт" и вероятно е планирал този вече излишен и грешен знак да бъде отстранен от стенния блок известно време по-късно (може би с длето или шкурка), като по този начин се получи прекомерно голямото количество бяло пространство вдясно от надписа.

Уви, обаче, преди фалшификаторът да се заеме с премахването на излишния и погрешен знак на бандата, незнайно защо Перинг, като част от текущото си проучване на камерните знаци, влиза в стаята на лейди Арбътнот и прави свое копие на тази група знаци, включително дублиращия обърнат знак на бандата, който все още не е премахнат. Фалшификаторът вероятно е пристигнал малко след Перинг, за да премахне знака "фалшив старт", като може би не е знаел, че Перинг вече е копирал всички знаци от този блок стени. Възможно е също така фалшификаторът да е знаел, че Перинг е копирал дублиращия знак на бандата, но да не е искал да му каже нищо за това, за да не бъде разкрита пред Перинг измамната дейност, в която е участвал.*54

Фигура A2.19. Предложен надпис на първоизточника (обърнат с главата надолу). Ако този надпис е бил копиран с тази ориентация върху стена от египетски служител на Vyse, тогава, тъй като е арабин и пише отдясно наляво и отгоре надолу, първият знак, който той би копирал върху стенния блок, би бил обърнатият знак на бандата (горе вдясно).

Фигура A2.20. След като е преписал първоначалния знак върху стенния блок с главата надолу, фалшификаторът изглежда е променил решението си, завъртял е първоизточника си на 180° и е започнал отново, като е преписал всички изправени знаци върху блока, решавайки да премахне "фалстарта" си, първоначалния знак с главата надолу, от блока по-късно.

След като дублиращият знак на бандата бил отстранен, Хил влязъл в камерата малко по-късно и направил свое факсимилно копие на надписа на блока, сега без излишния обърнат знак на бандата (вж. фиг. A2.14, стр. 252), като по този начин създал противоречието, което наблюдаваме днес между неговото копие на тези знаци и това на Перинг.

Ако тази хипотеза е вярна, тогава имаме още едно доказателство, че местен египетски арабист е бил нает от Вийзе да копира знаците върху стените на палатите на Нелсън и лейди Арбътнот. Но нещо повече, доказателствата за този конкретен надпис категорично сочат, че този египтянин е използвал основен източник (ръководство или шаблон), от който да копира тези надписи върху различните стенни блокове в тези стаи. Главният източник, който първоначално е бил държан с главата надолу (за да се създаде илюзията за автентичност), обяснява защо знакът за банда (вж. фиг. A2.20, долу вдясно) е пренесен в горната дясна позиция (вж. фиг. A2.19) и като такъв би бил копиран първи от арабска ръка, когато според естествената йератична писмена конвенция би трябвало да бъде написан последен. Древноегипетският писар не би имал нужда от никакъв основен източник; той просто би изписал вертикалния надпис направо върху блока по памет и без никакви фалстартове.

За да повторим, единственият възможен начин този знак на банда да се появи два пъти върху този блок с две различни ориентации, в долната лява и долната дясна част на този надпис (както е представено на рисунката на Перинг, вж. фиг. A2.12, стр. 250), е да се предположи, че са направени два отделни опита за изписване на тази конкретна група знаци върху стенния блок от основен източник, който първоначално е бил ориентиран надолу и впоследствие завъртян, за да бъде изправен. Ако този надпис беше създаден от древноегипетски писар, едва ли някога щяхме да видим върху блока два знака на банда с две различни ориентации. Намирайки се в каменоломната и имайки пълен достъп до камъка, за такъв древен писар би било достатъчно лесно просто да използва и включи всеки обърнат знак на банда (ако такъв е бил поставен на

блока) в предвидения надпис, като изрисува останалите знаци със съответната ориентация над и вдясно от вече съществуващия знак на банда. При използването на съществуващия знак за банда в планирания надпис не е необходимо да се рисува втори знак за банда върху камъка или да се премахват грешни знаци от него. Накратко, малко вероятно е в древна египетска каменоломна да е възникнала такава ситуация, при която в един надпис да има два знака с две различни ориентации (както наблюдаваме на рисунката на Перинг).

Това, което тези доказателства изглежда показват, е умишлено копиране на обърнат знак върху този каменен блок. Като се има предвид, че няма никаква правдоподобна причина древноегипетски писар да рисува знаци по този начин върху какъвто и да е блок, тогава трябва да заключим, че това е действие на съвременен фалшификатор, който прави два отделни опита да копира този надпис от основен източник върху стената на камерата. И тъй като ориентацията на надписа е била променена, по-късно се е наложило да се премахне първоначалният обърнат знак на бандата, фалшивото начало, и точно това наблюдаваме в рисунките на Хил и Роу на този надпис. Фалшификаторът на този надпис явно е знаел кой знак е дублиращ и затова именно този знак е бил премахнат впоследствие от стената на камерата. Накратко, това, на което ставаме свидетели тук, е ясно доказателство за очевидна измама - чисто и просто.

Реконструкция

И така, като използваме информацията от личния дневник на Вийзе заедно с тази от публикувания му разказ, сега става възможно да реконструираме една предварителна, хипотетична последователност на всички събития в Гиза през периода от 6 до 10 май 1837 г.

6 МАЙ

Вийзе открива третата си камера (която все още не е назована) и заедно с Рейвън влиза и я изследва, но не намира нищо - нито тайно погребение на Хуфу, нито съкровище, нито един каменометен знак (защото по това време няма каменометни знаци върху нито един блок от стената).

Преди да отпътува за Кайро, Вис дава на един от египетските си работници комплект каменоломни от тайния си тайник, като го инструктира да нарисува знаците, големи и смели, върху някои стенни блокове в стаята на лейди Арбътнот.

Малко след като Вийз и помощниците му заминават за Кайро, свидетелят М влиза в новооткритата стая, може би за да прибере инструментите си за през нощта. Той оглежда помещението и също като Вайз и Рейвън по-рано не намира нищо.

МАЙ 7

В Кайро Вийз се обажда на полковник Патрик Кембъл и е представен на сър Робърт и лейди Арбътнот, които проявяват голям интерес към проучванията на Вийз при пирамидите. Вийз им разказва за откритията си до момента, но не казва нищо за това, че вече е влязъл в новата камера, а може би им казва, че очаква скоро да я пробие. (Трябва му време, за да накара египетския си работник да нарисува фалшивите знаци в камерата и да провери работата му).

8 МАЙ

В стаята на лейди Арбътнот египетският работник на Вийзе, както е инструктиран, започва да рисува фалшиви знаци върху редица стенни блокове, като използва тайния тайник на Вийзе като ръководство. На един от блоковете той започва да рисува група знаци, обърнати с главата надолу. След като изрисува първия знак, той променя решението си, завърта на 180° главния си водач и започва да рисува същите знаци в изправено положение, като решава да се върне на следващия ден, за да премахне първоначалния обърнат знак от блока.

Вийз отново се обажда на сър Робърт и лейди Арбътнот, тъй като му е хрумнала идея, и те разговарят. Полковникът кани Арбътнотс да посетят Голямата пирамида на 10 май, за да бъдат сред първите посетители на новата камера, за която им казва, че със сигурност ще бъде отворена дотогава. (Тя вече е отворена.) Той пита сър Робърт дали би действал като свидетел на откриването на каменоломните в досега отворените камери и може би на други следи в новата камера, ако такива бъдат открити при окончателното пробиване на камерата, и в замяна на тази услуга предлага да нарече новата камера на името на сър Робърт. Сър Робърт е поласкан от щедрото предложение на Вийз, но се съгласява с молбата на полковника само при условие, че новата камера бъде наречена в чест на съпругата му - условие, което Вийз приема с удоволствие. Полковникът вече има авторитетен и изтъкнат свидетел, готов да потвърди автентичността на откритията му.

Късно следобед Вийзе и помощниците му се връщат в Гиза от Кайро.

9 МАЙ

Рано през деня Рейвън и Хил влизат в стаята на лейди Арбътнот, за да проверят как върви работата на египетския работник на Вийзе. (Вийз също е трябвало да отиде с тях, но не се е чувствал добре.) Египтянинът не се вижда никъде, но ръчната му работа вече ясно личи по стените на камерата. Двамата мъже проверяват работата му и решават, че някои от фалшивите знаци трябва да се преобоядисат, за да станат по-ясни и смели, и се заемат с тази задача, като може би добавят и някои свои фалшиви знаци.

По-късно (след като "инспекцията" на стаята на лейди Арбътнот е приключила), Вийз нарежда на г-н Перинг да започне проучване на всички каменоломни в Голямата пирамида, като започне от стаята на лейди Арбътнот.

Няколко часа по-късно, след като Перинг е приключил с проучването на каменоломните в стаята на лейди Арбътно, египетският работник на Вийзе се връща в празната стая и издълбава погрешния обърнат знак от стенния блок, без да знае, че той вече е бил копиран от Перинг по-рано същия ден.

Арбътните пристигат в лагера на Виза. Вийз им казва, че времето им е отлично, тъй като новата камера току-що е била отворена и че по стените ѝ са открити много каменоломни, на които той би искал да станат свидетели.

След вечерята същата вечер Арбътните се съгласяват с текста на посветителния надпис и Вис изпраща Хил до Голямата пирамида да изрисува надписа върху стената на камерата, за да могат гостите му да го видят по време на посещението си на следващия ден, като се увери, че текстът на посвещението носи датата от този ден (9 май) като дата на откриването на камерата. Той също така моли Хил да донесе факсимилни копия (в оригинален размер) на някои от надписите в камерата, открити по-рано същия ден, за да могат Арбътните да станат свидетели на тях в самия ден на "откриването" им.

Междувременно свидетелят М идва отново, за да депозира инструментите си в стаята на лейди Арбътните след края на работния ден. Той е напълно шокиран, когато вижда, че три стени на стаята вече блестят с изобилие от измамно нарисувани йероглифни знаци. Когато се кани да си тръгне, Хил пристига, за да нарисува надписа с посвещението (и да направи своите факсимилети). Свидателят М казва на Хил, че подозира, че изрисуваните йероглифни знаци по стените на камерата са измамни, тъй като не ги е забелязал преди, и може би заявява още, че подозира Рейвън в извършването на измамата, тъй като по-рано същия ден е видял Рейвън да излиза от пирамидата, носейки кофа с червена охра и няколко четки. Хил е изненадан и отговаря, че не знае нищо за това. Свидателят М казва още на Хил, че още през февруари принц Пюклер-Мускау му е доверил, че подозира, че Вийзе планира да постави измамни знаци в камерите. Хил отново отказва да участва в дискусията, като може би предполага, че свидетелят М ще отнесе опасенията си директно до полковника.

След като се връща от пирамидата, Хил дава на Вийзе своите факсимилни копия на нарисуваните знаци (сега без излишния обърнат знак, който Перинг е успял да копира, преди египетският работник на Вийзе да го премахне). Той също така предава на Вийзе подозренията на свидетеля М, на които полковникът евфемистично записва в личния си дневник, че свидетелят М "е много любопитен". Любопитен за какво? Полковникът не казва, но още следващата му мисъл е да си припомни разговора от февруари същата година, в който Пюклер-Мускау - още преди да е отворена която и да е камера - казва, че Вийзе ще намери надпис в един апартамент. Тук Вийзе може би се чуди колко точно пруският принц е знаел за плановете му и дали той е източникът на "любопитството" на свидетеля М (навярно на следите от каменоломната в стаята на лейди Арбътно). Все пак залогът е хвърлен. Следите от каменоломната и надписът с посвещение вече били изрисувани върху стените на камерата и Арбътните били поканени да посетят пирамидата на следващия ден. Сега вече нямаше връщане назад, дори и да искаше.

10 МАЙ

Сър Робърт и лейди Арбътнот отиват до Голямата пирамида, а Вийз остава зад тях. Връщат се след известно време и отиват в палатката си, за да избягат от горещото време.

След като обмисля нещата през нощта и не вижда никакво действие от страна на Вайз, свидетелят М решава да вземе нещата в свои ръце. По-късно същия следобед в лагера на Вийз той търси и предизвиква директно Равена, обвинявайки го (а вероятно и Хил), че е нарисувал фалшиви знаци по стените на стаята на лейди Арбътнот. Между Равена и свидетеля М избухва огромна кавга. Равена твърди, че просто е рисувал върху слаби следи, които вече са били налични върху камъните, за да ги направи по-ясни. Свидателят М обаче се противопоставя на това и настоява, че дни по-рано не е имало никакви знаци по стените на покоите и че тези следи са нови. Спорът продължава в присъствието на Вийз, Арбътнотс, а вероятно и на някой Хъмфрис Брюър. Свидателят М освен това настоява пред събралите се зрители, че камерата е била отворена и проверена от Вийз и Рейвън на 6 май, три дни по-рано, че никой от тях не е съобщил за открити кариерни знаци по време на първоначалната им проверка и че Вийз е използвал изминалите дни, за да накара Рейвън (а може би и Хил) да поставят фалшиви знаци в камерата, след което е накарал Хил да нарисува фалшива дата на отваряне 9 май на стената на камерата, така че да няма времева разлика между отварянето на камерата и предполагаемото откриване на нарисуваните знаци. Свидателят М изисква от Рейвън да признае, че това е истината. Рейвън, виждайки, че Арбътнотс наблюдават спектакъла от близката си палатка и чакат той да отговори, може само да погледне към Вийз за напътствие.

Вийз, ужасен от това, което Свидателят М е разкрил пред височайшите си гости Арбътнотс, се намесва и моментално освобождава мъжа от служба, обвинявайки го в скверни и възмутителни обвинения и в поведение, напълно неприсъщо на един джентълмен.

Малко по-късно полковникът, който разбира, че Арбътнотс са били свидетели на твърденията на свидетеля М, кани двамата на разходка, вероятно за да изгладне нещата и да им обясни "истината" за ситуацията с новооткритата камера. Но изглежда, че силата на твърденията на свидетеля М е била твърде голяма, за да може Вийзе да отхвърли направо твърдението на човека, че камерата действително е била отворена и изследвана няколко дни по-рано, на 6 май. Той обяснява това несъответствие вероятно като казва на Арбътнотс, че камерата е била отворена само частично и не е била лесно достъпна на 6 май. Той настоява, че камерата е била напълно достъпна едва на 9 май и че затова е накарал Хил да нарисува по-късната дата върху стената на камерата. Едва ли може да се вярва на тази измама. Освен това той обяснява, че тъй като вечерта на 6 май е трябвало да бъде в Кайро, двамата с Рейвън са успели да направят само кратка инспекция на камерата и че тогава не е имало време да огледат по-обстойно стените на камерата за евентуални рисувани знаци. Той обаче добавя, че стените на камерата са били прегледани подробно на 9 май от Рейвън и Хил и при втората проверка са били открити много каменоделски знаци. Арбътноти се усмихват учтиво на обяснението на Вийз и отново му благодарят за това, че е нарекъл камерата в чест на лейди Арбътнот.

Хъмфрис Брюър, свидетел на разправията и на обвиненията в измама, отправени от свидетеля М към Рейвън (а вероятно и към Хил), ще съобщи за инцидента на семейството си в Англия,

разказвайки им на какво е станал свидетел в онзи съдбовен ден, като пише: "... имаше спор с Рейвън и Хил... слабите следи бяха пребоядисани, някои бяха нови."

19 МАЙ

Сър Робърт Арбътнот, присъстващ заедно с някои други свидетели, свидетелства за точността на факсимилните рисунки на камерните знаци, направени от Хил. Той забелязва, че в стаята на лейди Арбътнот надписът за посвещение все още гласи "9 май 1837 г.", както и датата на всички различни рисунки на Хил от тази стая. Той тихо предлага на Вийзе да запише истинската дата на откриване на камерата (6 май 1837 г.) в бъдещата публикация на полковника. Вийз кимва в знак на приглушено съгласие с това. След това сър Робърт добавя подписа си към рисунките на Хил.

Такава е можела да бъде сцената в Гиза през тези пет силно натоварени дни през май 1837 г. След като тази кавга избухва в лицето на Вийзе и най-вероятно пред очите на сър Робърт и лейди Арбътнот, които са в близката си палатка, каквото и да е било казано в разгорещената размяна на реплики между свидетеля М и Рейвън, изглежда, че Вийзе не е могъл по-късно да твърди (в публикувания си разказ), че стаята на лейди Арбътнот е била отворена и влязла за първи път на 9 май, както и не е било възможно да твърди (както вероятно е планирал), че изрисуваните следи от каменоломната са били открити в същия ден, в който камерата е била отворена за първи път (сега 6 май). Не е могъл и да допълни публикувания запис от 6 май, за да каже, че каменоломните са били открити на тази по-ранна дата (както е направил с камерата на Нелсън). Беше твърде късно, тъй като той вероятно вече беше заявил на Арбътнотс (и на други), че следите от каменоломната в тази камера са открити на 9 май след втора инспекция и като такъв би било много подозрително да се оттегли и да промени това.

Ако Вийз беше продължил напълно плана си в официалния си отчет, твърдейки, че камерата е била отворена на 9 май и следите от каменоломната са били открити също на този ден, тогава Арбътнотс, след като прочетат такъв отчет и си припомнят спора от 10 май между свидетеля М и Равена и последвалата разходка на Вийз с тях, със сигурност щяха да разберат, че твърдението е невярно, и е напълно възможно да извикат Вийз за това. Вийз просто не е могъл да поеме такъв риск и изглежда е бил принуден от независещи от него обстоятелства (каквото и да е било разкрито по време на спора между свидетеля М и Рейвън) да ограничи плана си и да се върне в публикувания си разказ към истинската дата на откриване на камерата - 6 май 1837 г.

След като непредвидени събития са го принудили да отмени датата на отваряне 9 май и не е могъл да оттегли датата на "откриването" на следите от каменоломната от този ден, тогава следите са оставени на сухо с крайно странно и нереално забавяне от три дни преди откриването им. За да обясни тази особеност, Вийз измисля нещо, което може да се опише само като едва ли не достоверна история за прикритие: че тази камера (за разлика от другите) по някакъв начин е изисквала втора минутна проверка на 9 май, преди да бъдат открити каквито и да било от нейните многобройни, големи рисуванни йероглифни знаци; знаци, чието присъствие до този момент е било напълно очаквано от Вийз и Рейвън в тази почти идентична камера и следователно не би

трябвало да е по-трудно да бъдат открити по време на първата проверка, отколкото тези, открити в камерите по-долу.

Ако спорът със свидетеля М и Рейвън никога не се беше случил, тогава истинската дата на отваряне на камерата на 6 май вероятно никога нямаше да бъде разкрита на Арбътнотс (и на други възможни свидетели) и при този сценарий публикуваният том на Вийзе почти сигурно щеше да обяви на света, че отварянето на тази камера и откриването на изрисуваните знаци в нея са станали на същия ден, 9 май 1837 г. Ключовите събития от 6 май щяха да бъдат заличени; просто никога нямаше да узнаем истинската дата на отваряне на тази камера.

Допълнително усложнение за Вийзе е публикуването на разказа на Перинг през 1839 г., една година преди публикацията на Вийзе. В него Перинг посочва, че стаята на лейди Арбътнот е открита на 6 май. Вследствие на това Вийз вероятно е бил принуден да се върне към тази вярна дата, както и да съобщи погрешно датата на надписа на камерата като 6 май, за да се увери, че в книгата му няма противоречие, за да не се изправи пред неудобни въпроси. Накратко, прикриване.

Посветителният надпис, който наблюдаваме днес на южната стена на стаята на лейди Арбътнот, носещ датата 9 май, говори против истината за събитията в Гиза през май 1837 г. и е безмълвно свидетелство за планираната измама на Вийзе, която в резултат на непредвидени събития е частично прекратена от него. Наследството от тази провалена измама може да се види и във факсимилните листове от тази камера, нарисувани от Хил. Не е изненадващо, че полковникът не споменава и не се опитва да обясни никъде в публикувания си разказ противоречивата дата 9 май, която Хил е изписал в стаята на лейди Арбътнот и на шестте факсимилни листа, на които Вийз е бил свидетел и се е подписал. Това крещящо противоречие е напълно и - трябва да подозираме - удобно игнорирано от него. И това е така, защото ако беше представил противоречивата дата на откриване на палата на 9 май в публикувания си разказ, щеше да се наложи Вийз да даде пълно и убедително обяснение за нейното възникване - ситуация, която изглежда се е оказала твърде неудобна и трудна задача за полковника, за да се опита да я изпълни. Случай на "най-малко казано, най-скоро поправено" с надеждата, че никой никога няма да забележи невярното му представяне на доказателствата и да свърже точките.

Това, което може да е значимо и донякъде показателно във всичко това, е и фактът, че в публикувания разказ на Вийзе научаваме, че по различни причини той е уволнил общо четири души от службата си по време на операциите си в Гиза, като всички тези случаи той разказва и ясно документира. Този пети случай на уволнение на работник на 10 май, за който четем в личния разказ на полковника, донякъде любопитно е напълно изтрит от официалния му разказ. За този конкретен инцидент не се споменава нито дума в нито един от трите публикувани тома на Вийзе и със сигурност сме в правото си да се замислим защо той е решил да не документира публично нито едно от обстоятелствата около уволнението на свидетеля М. Дали този инцидент от 10 май

1837 г. е бил толкова лош, толкова силно противоречив, толкова лично вреден, уличаващ и накърняващ репутацията и работата на Вийзе, че той се е почувствал принуден да го изключи изцяло от публикуваната си версия за събитията в Гиза?

Съкращения в екипажа

В книгата си "Египетските филизи в Старото царство" египтоложката Ан Мейси Рот представя хипотеза, която описва организацията на труда по време на строежа на Голямата пирамида (и след това). Рот предлага тези филе (групи работници на непълно работно време в служба на царя и/или други висши служители) да бъдат разделени на по-малки бригади, банди и подразделения, за да изпълнят задачата по изграждането на различни древни паметници. Всяка от тези работнически бригади е имала свое собствено уникално име, като често едно от различните имена на царя е било част от собственото име на бригадата, като например бригадата "Приатели на Хуфу" или "Пияниците на Менкаура".

От проучването на Рот изглежда, че имената, изписани върху издяланите и обработени камъни, които наблюдаваме в някои от тези древни паметници, са били на бандите, чиято отговорност е била действително да маневрират и да поставят в окончателна позиция всеки камък в рамките на определена конструкция, независимо дали става дума за мастаба, храм, дворец, пирамида или нещо друго. Така че, въпреки че тези знаци, изглежда, са били изрисувани върху готовите блокове в кариерата, тези надписи не са били имената на бандите на работниците в кариерата или на каменоделците, работещи там, а по-скоро изглежда, че са служили като един вид "адрес за доставка" за бандите за монтаж на действителната строителна площадка. Рот обяснява:

Геоложкото наслявяване на тези блокове показва, че те често са били поставяни заедно в стената на храма, точно както са били в земята. В някои случаи може да се види жила от по-мека скала, която минава по дължината на стената. Тези основни блокове обикновено са били полагани на сегменти, като преди това са били монтирани заедно, вероятно в кариерата. Най-простата процедура би била да се съединят редица блокове, които са били добити от една и съща кариера. В този момент всеки от поредицата напаснати блокове е бил маркиран с йероглифа на подразделението, което е отговаряло за правилното поставяне на блока в храма.¹⁸

Както се подразбира от изказването на Рот, логично е в близост до всяка от различните кариери (които са били няколко по дължината на Нил) да има каменоделски двор, готов да приеме всеки грубо издялан камък от работниците в кариерата, след което екип от каменоделци да се заеме с оразмеряването и оформянето на камъка до правилен блок с необходимия размер - всеки камък да бъде направен по мярка и да се вмести в общите размери на определена структура, например стена на храм.

Естествено, рязането и оформянето на камъните в каменоломната или близо до нея би било много по-ефективно от гледна точка на транспортирането на даден блок, значителна част от който би трябвало да измине много километри по Нил, през пустинята и след това по стръмния склон на самата пирамида. Безсмислено е да се пренасят големи, нешлифовани и недовършени блокове на значително разстояние, когато пренасянето на по-малък, завършен камък би било по-лесно и би изразходвало по-малко ресурси. Така че можем да бъдем сигурни, че само обработените блокове (камъни, нарязани до необходимия размер и форма), които са били подходящо "адресирани" с името на съответната монтажна група, изписано върху блока, са били изпращани до работното ниво на пирамидата и след монтажа са били загладжани и полирани, ако е необходимо.

Разбира се, логично е всеки камък да бъде адресиран едва след като каменоделците са приключили с рязането и оформянето и блокът е бил готов за изпращане. Преждевременното изписване на името на адресата върху незавършените блокове е безсмислено, тъй като, тъй като камъкът все още се обработва, всички изрисувани знаци, направени върху камъка на този ранен етап, могат да се изтъркат и изнесат, части от името на бандата на адресата могат да се окажат отрязани, за да се постигне определена дължина или височина на камъка, или екипът, който чака да получи камъните, може да е преместен в друга част на строителната площадка или дори да е излязъл от строя, докато блокът е готов за изпращане. В такива случаи камъкът може все още да отива на същото физическо място, но името на адресата ще трябва да бъде променено, за да отразява името на новата бригада, която сега работи на предвиденото място. Така че, както вече беше посочено, най-добре е адресирането на камъка с боядисани знаци да се извършва едва след като камъкът е завършен и готов за изпращане. Може би на този етап дори ще трябва да се провери името на адресата, за да се гарантира, че предвидената монтажна група все още присъства на мястото на доставка.

След пристигането на камъка на предвиденото за него място в пирамидата е разумно да се очаква, че за даден блок може да е било необходимо известно ниво на доработка, но вероятно до този момент това са били само много малки корекции. След като (трябва да се предположи) камъните вече са били правилно измерени, оформени, оразмерени и проверени в кариерата, преди да бъдат изпратени, тогава, при равни други условия, на този етап не би трябвало да има нужда от съществена преработка на камъните по време на окончателното им инсталиране в пирамидата.

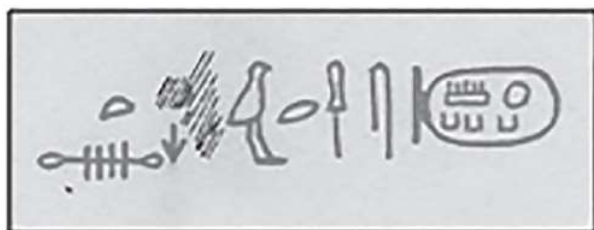
В мортиерния храм на Менкаура в Гиза, който Рот описва подробно в книгата си, откриваме около тринадесет примера за името на бандата "Пияниците на Менкаура" и два за "Приятелите на Менкаура" - общо петнадесет надписа на бандата. Всяко от тези имена на банди е внимателно копирано от блоковете на храма от Алън Роу, когато той проучва храма заедно с Джордж Райзнър през 30-те години на XX век. Рисунките на Роу на тези имена на банди (фиг. A2.21a и A2.21b), макар и не винаги да показват действителната ориентация на определена група надписи, все пак

са внимателни, за да покажат къде линиите са леко изтъркани (което той допълва с пунктир) или къде надписите са напълно изтрети (което той показва с по-светло засенчване).

Това, което веднага се набива на очи в петнадесетте скици с имената на бандите, направени от Роу от блоковете в този храм, е, че нито една от тях не е представена с каквато и да е загуба на името на бандата поради изрязване или подрязване на конкретния блок, било то по вертикала или хоризонтала, което предполага, че тези изрисувани адреси за доставка на бандите за монтаж са били, както предлага Роу, изрисувани върху блоковете едва след като блокът е бил завършен от каменоделците в каменоломната и е бил готов за изпращане на екипите за монтаж в храма.

Фигура A2.21a. Името на бандата "Пияниците от Менкаура".

Фигура A2.21b. Име на бандата "Приятелите на Менкаура".

Изглежда, че след пристигането на мястото на инсталиране на храма на Менкаура не е имало нужда от допълнително рязане на стенните блокове, както се вижда от пълнотата на изрисуваните надписи на бандите и както бихме могли да очакваме да открием. По този начин, поне теоретично, би трябвало да очакваме да открием подобна пълнота по отношение на изрисуваните имена на банди в камерите на Виза в Голямата пирамида. Въпреки това, един бегъл преглед на изрисуваните имена на банди върху блоковете в тези камери, по рисунките на знаците, направени от Перинг*55, ни представя съвсем различна и донякъде объркваща картина.

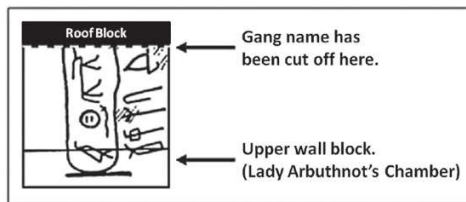
Рот обяснява, че една линия от блокове, като тези, които образуват пласт от стена, вероятно е била поставена заедно на сегменти в кариерата. За целите на проверката на пластове на основата и общата височина на дадена стена това би било необходимо, практичен и разумен подход. И като се имат предвид различните пластове на основата в стените на стаята на лейди Арбутнот, вероятно е било необходимо различните пластове да бъдат действително положени един върху друг или може би просто да бъдат положени плътно един до друг от двете им страни в кариерата, за да се провери дали стената е с необходимата, предварително поръчана височина и дали тази височина е постоянна по цялата ѝ дължина. След тези проверки и след като всичко е било наред, блоковете на стената са били адресирани поотделно и надлежно изпратени на монтажниците в пирамидата, готови да бъдат поставени на място без много шум. Поне на теория.

На северната стена на стаята на лейди Арбутнот откриваме общо седем примера за бандата, която нарича себе си Могъщата бяла корона на Хнум-Хуфу. Два примера на това име на банда се появяват върху блоковете на стената на камерата странично, а останалите пет примера - върху блоковете с главата надолу. От седемте блока, върху които се появяват имената на тези банди, откриваме, че пет от тях, донякъде странно, изглежда са били значително преработени, след като са пристигнали на крайното си местоназначение в пирамидата, което предполага, че каменоделците долу в кариерата по някаква неразбираема причина са направили пълна каша с измерването, оформянето и рязането на различните блокове - каменоделци, които, трябва да предположим, по това време са имали значителен опит в рязането на блоковете за трите камери с подобни размери под тази на лейди Арбутнот.

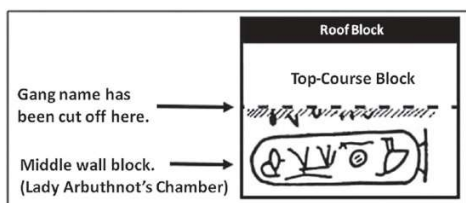
Върху два от петте преработени блока (и върху два различни пласта от курсове) откриваме ясни доказателства за това, че части от изрисуваните имена на банди са отрязани хоризонтално по протежение на горната част на блока (фиг. A2.22a и A2.22b), което предполага, че значителна част от горната част на тези блокове е била отстранена след обработката (при пристигането им в пирамидата за монтаж).

На останалите три преработени блока изглежда, че името на бандата е леко съкратено от лявата страна на блока, което предполага, че тези блокове са били съкратени вертикално с изрязване на лявата им страна, изглежда в някакъв момент след пристигането им в пирамидата за инсталиране.

Това, че очевидно имаме толкова много отрязани имена на банди върху стенните блокове в тази камера, когато поне на теория не би трябвало да откриваме такива, няма особен смисъл и, като се имат предвид наблюденията от моргата на Менкаура, изглежда е в пълно противоречие с това, което бихме могли да очакваме да открием. Накратко, това, което имаме тук, е още една аномалия. А когато разгледаме тази аномалия малко по-задълбочено, ще открием, че тя става още по-странна, отколкото на пръв поглед.

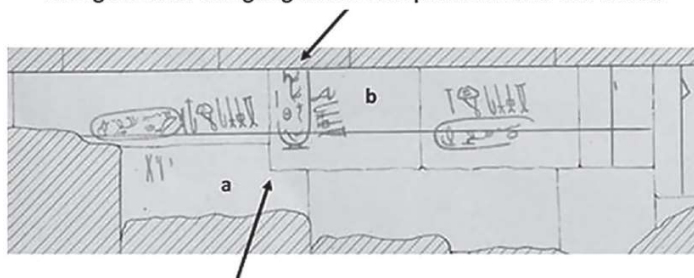
Фигура A2.22a. Горната част на това име на банда върху блок от горния слой на стената в стаята на лейди Арбътнот е отрязана, за да може блокът да се впише правилно в стената на стаята.

Фигура A2.22b. Горната част на това име на банда върху стенен блок от средния слой в стаята на лейди Арбътнот е отрязана, за да се впише правилно блокът в стената на стаята.

Ако първо разгледаме горната зидария (фиг. A2.23, следващата страница, блокове а и b), ще забележим, че блок b, поставен непосредствено горе вдясно от блок а, се намира върху малко по-висок пласт на основата. За да се впише блок b (с името на изрязания екип) в стената с необходимата височина, се оказва, че блок а е изисквал изрязване на малък Г-образен прорез от горния му десен ъгъл, за да се направи равен подложен слой за блок b. Логично е при изрязването на този прорез, за да се създаде равен подложен слой за горните блокове, каменоделците, които са го правили, да са знаели по това време:

Cartouche cut off indicating the top of the block was cut again after the gang name was painted onto the block.

L-shaped notch cut in lower block to prepare bedding layer of upper block.

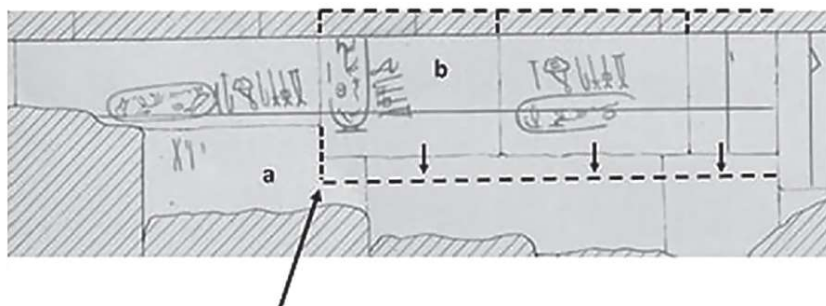
Фигура A2.23. Конкретни блокове от стената на стаята на лейди Арбътнот, където е изрязан Г-образен прорез.

Разстоянието (височината) от това ниво на основата до долната страна на тавана на камерата.

Височината на блок b (по това време и вероятно преди отрязването на горната част).

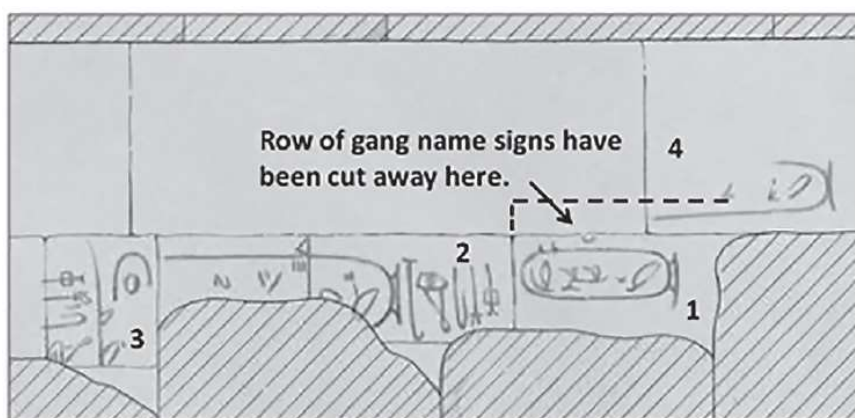
Като се има предвид, че строителите са знаели тези променливи, то със сигурност простото изрязване на малко по-дълбок слой подложка (който така или иначе е трябвало да бъде изрязан) в долния слой блокове би елиминирало напълно необходимостта да се отрязва и парче от върха на горните блокове (фиг. A2.24). Като не са изрязали малко по-дълбок пласт в долните блокове, строителите на практика са си възложили двойно повече работа. А това няма никакъв смисъл.

Но когато сега разгледаме средния ред блокове в тази камерна стена, нещата стават още по-странни, при което откриваме друг камък, при който е отрязан цял ред знаци, съставляващи част от името на бандата (фиг. A2.25, блок 1), което предполага, че горната част на този камък също е била отрязана, след като камъкът е бил завършен и изпратен от кариерата (при пристигането му в пирамидата за монтаж).

Had a deeper L-shaped notch been cut in the lower block (a) (creating a deeper bedding layer) this would have eliminated the need for the upper blocks to be cut again.

Фигура А2.24. Като не са изрязали по-дълбок пласт в долните блокове, строителите са си дали двойно повече работа.

Фигура А2.25. Цял ред табели с имената на бандите е отрязан от горната част на блок 1.

Това подсказва, че височината на блок 1 (а вероятно и на всички блокове в този пласт) е трябвало да бъде намалена значително, вероятно между шест и дванадесет инча, а може би и повече, за да се понижи горният пласт блокове и да се намали височината на стената до желаното ниво. Освен това обаче тази грешка се усложнява от факта, че горният ред блокове изглежда също е трябвало да се намали на височина, което повдига много очевидния въпрос: Защо да се режат блоковете в двата реда? Ако се е оказало, че при повторното сглобяване на пирамидата височината на тази предварително сглобена стена трябва да бъде намалена с определено количество, тогава защо си е давал двойно повече работа, като е намалявал височината на двата реда стенни блокове (вероятно с подобни по-малки количества), когато намаляването на височината само на един ред (с необходимото общо количество) би постигнало същия краен резултат?

Подобна е ситуацията и с изрисуваните знаци върху блокове 2, 3 и 4, които изглеждат леко скъсени от лявата си страна, което може би показва, че дължината на тези предварително сглобени стенни блокове е трябвало да бъде намалена, след като са пристигнали в пирамидата за сглобяване. За пореден път, обаче, е безсмислено да се съкращава дължината на два отделни блока, намиращи се на едно и също ниво, с по-малки количества, когато съкращаването само на един от тях с необходимото по-голямо количество би постигнало същия резултат с половината усилия.

Всичко това повдига очевидните въпроси: Как е възможно каменоделците от каменоломната, които първоначално са измерили и нарязали блоковете, от които да се състои тази стена на камерата, да са сбъркали толкова ужасно, както по отношение на височината, така и на дължината? Трябва ли да вярваме, че те са били толкова некомпетентни в измерването и рязането на тези стенни блокове, за да сглобят стена с необходимите размери, че много от блоковете е трябвало да бъдат преработени при пристигането им за монтаж в пирамидата? И за да се усложнят нещата, когато блоковете най-накрая са стигнали до пирамидата и е било забелязано, че стената е твърде висока и твърде широка, защо каменоделците там са изрязали два реда блокове с по-малки количества, вместо по-ефективното единично, по-голямо изрязване на съответните блокове? На пръв поглед става дума за некомпетентност, положена върху некомпетентност от квалифицирани работници, които, както беше посочено по-рано, вече са завършили успешно три камери с подобни размери, така че трябва да приемем, че са знаели какво правят и че до този момент са разработили най-доброто и най-ефикасното средство за постигане на целта си.

Възможно е да има някакво стечение на обстоятелствата, което по някакъв начин да доведе до напълно рационално обяснение на всички горепосочени аномални наблюдения, като например повторното използване на блокове от някакъв друг строеж, който преди това е бил изоставен, но все още е носел имената на бандата, която първоначално е била определена да постави тези блокове на място. Може би този друг теоретичен строеж е изисквал по-големи стенни блокове и след като е бил изоставен, тези по-големи блокове просто са били иззети и нарязани до необходимия размер в двора на зида в каменоломната, за да паснат на по-малките размери на новата стена в стаята на лейди Арбътнот, като по този начин може би се обяснява съкратеният характер на имената на бандите, които днес виждаме в рисунките на Перинг и Роу на изрисуваните знаци на блоковете в тази стая.

Макар че това обяснение остава възможно, трябва да се каже, че в този сценарий има много въпроси и усложнения, които го правят малко вероятен, не на последно място наличието на много други и по-трудни за обяснение аномалии, които откриваме, свързани със същите тези изрисувани знаци в тази камера и в другите камери на Vyse. Като се има предвид всичко това, по-вероятното обяснение е, че това, на което всъщност ставаме свидетели, не е нищо повече от поредната

работа на малка група решителни и хитри измамници. Ако измамниците са искали да създадат впечатлението, че изрисуваните знаци върху тези стенни блокове са наистина древни, то какъв по-добър начин да постигнат това от изрисуването на имената на бандите върху блоковете по съкратения начин, по който ги наблюдаваме? Това създава впечатлението, че името на бандата трябва да е било отрязано при първото изсичане на блока в каменоломната, което създава илюзията, че нарисуваните знаци са съвременни на оригиналното изсичане на блока и че по този начин самите знаци трябва да са истински артефакти от времето на построяването на пирамидата. Със сигурност това е гениална илюзия, но като се има предвид всичко, почти сигурно е, че строителите не биха го направили.

НЕЧЕТНИ ЧИСЛА В КАМЕРАТА НА КАМПБЕЛ

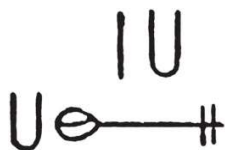
Както беше обяснено в глава 5, ранните йератични букви и цифри по същество се състоят от курсивно нарисувани еквиваленти на изваяните йероглифни знаци и като такива ранната им ортография не е толкова далеч от аналогичните им изваяни знаци, въпреки че с течение на хилядолетията двете форми ще се разминат значително една от друга. Една от ключовите разлики между ранната йератична писменост и нейния скулптиран йероглифен еквивалент е, че йератичната писменост (като тази, за която се твърди, че е открита в камерите във Виза) винаги се пише и чете само отляво наляво - никога отляво надясно. От друга страна, монументалните скулптурни йероглифи могат да бъдат написани и прочетени отляво или отляво, а потокът на четенето на определен ред йероглифен текст обикновено се указва от посоката, в която е обърнато някое животно или човек в писмеността. Двете форми се четат и отгоре надолу.

През 1837 г. йероглифното писмо е било слабо познато и със сигурност не е било известно на Вийзе, камо ли да е било разбрано от него. Както виждаме от публикуваните му трудове, Вийзе е разглеждал писмеността в тези камери само като рисувани йероглифи (от каменоделските бригади), а не като рисувани йератични знаци. Това означава, че Вийзе погрешно е смятал, че тези йератични знаци са само нарисувани йероглифи и като такива могат да бъдат написани и разчетени от двете посоки - липса на познания, която е довела Вийзе до сериозна грешка при подправянето на някои йератични знаци за числа върху покривните блокове в Камерата на Кембъл.

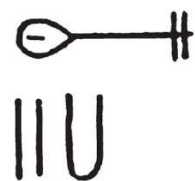
Всеки, който види тези изрисувани числа, веднага ще забележи, че те са обърнати с главата надолу. Общоприетото обяснение за това очевидно случайно разположение на тези знаци (както и на знаците в тези малки камери) е, че знаците са били изрисувани върху всеки блок в изправено положение в кариерата и че строителите на тези камери, след като са получили предварително оформените блокове, са завъртели блоковете, за да намерят най-ефикасното средство за поставяне на всеки от тях в камерата - схващане, което противоречи на теорията на Рот, че стените са били предварително сглобени в кариерата и името на бандата е било изрисувано върху всеки блок по това време. Като се има предвид и специфичната форма на тези покривни блокове в

камерата на Кембъл, всъщност има само един начин, по който те биха могли да бъдат монтирани. Освен това тук си струва да се отбележи, че ако всички тези блокове във всички камери на Виза бяха ориентирани с надписа си надясно, щяхме да установим, че целият текст от всички тези камери е изписан върху всеки блок по начин отдясно наляво, както е било обичайно при йератичното писмо. В тази връзка Ханс Гьодике пише: "Отделните знаци, когато могат да се определят, са обърнати надясно. Тази посока става универсална за всички практически цели; има един йератичен надпис от шестата династия, който е написан с лице наляво."¹⁹

В йератичното писмо вертикалният щрих | символизира стойността 1, а знакът ∩ - стойността 10, като по този начин | ∩ = 12 и | | ∩ ∩ = 23. В йератичните числа единиците с най-висока числова стойност винаги се поставят вдясно от единиците с по-ниски стойности (най-високите стойности винаги се поставят най-отдясно и се четат първи). И точно тук виждаме, че Висе е допуснал сериозна грешка, защото ако завъртим нарисуваните йератични числа в тези камери, така че да станат вертикални, тогава ще установим, че по-ниската стойност на единицата (|) е неправилно поставена вдясно от по-високата стойност ∩, която е неправилно поставена вляво (фиг. A2.28), което означава, че по-ниската стойност ще се чете първа, а това е просто погрешно в йератичното писмо.

Фигура A2.26. Йератичен цифров знак за числото 21, изрисуван върху покривните блокове на Камерата на Кембъл, показващ действителните обърнати ориентации (Изображение по оригинал на Alan Rowe, 1931 г.)

Фигура A2.27. Йератичен знак за числото 12, изрисуван върху покривните блокове на Кембълловата палата. (Изображение по оригинал на Alan Rowe, 1931 г.)

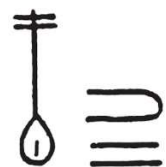
Критиците на теорията за измамата предложиха тези цифри отзад напред всъщност да са били предназначени за четене отстрани, отгоре надолу (фигура A2.29). При това четене на обърнатия

настрани цифров знак отгоре надолу, тогава по-високата единична стойност (∩) вече е поставена над по-ниските единични стойности и по този начин се чете първа.

Това предложение обаче има значителни проблеми. Когато разгледаме всички останали знаци, изписани върху блоковете в различните камери на Vyse, и как те първоначално биха били изписани вертикално върху блоковете, когато са били в кариерата, откриваме, че всеки ред текст е изписан линейно, отдясно наляво, а не отгоре надолу. Това предложение изисква от нас да приемем, че писарите от каменоломната са изписвали знаците си, без изключение, върху блоковете в тези камери хоризонтално, но за тези конкретни знаци с цифри, по някаква необяснима причина, са решили да преминат към вертикално изписване на знаците си върху блоковете. Това изглежда много малко вероятно.

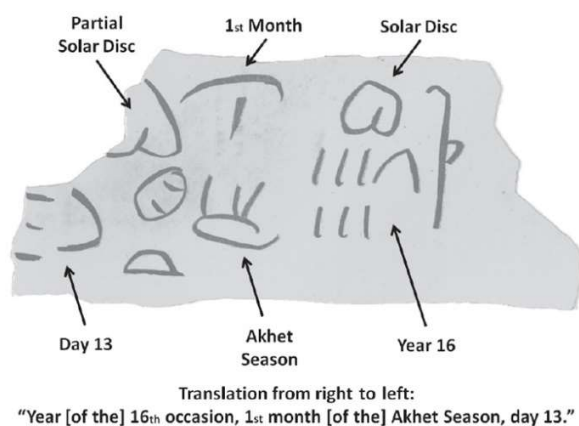
Фигура A2.28. Завъртането на цифрите в изправено положение показва, че това число върху блока на покрива на камерата на Кембъл е неправилно изписано, като по-високата стойност е поставена вляво, вместо вдясно. (Изображение по оригинал на Alan Rowe, 1931 г.)

Фигура A2.29. Предложено е йератичните знаци да се завъртят настрани, за да се поправи аномалният ред, в който се чете знакът, когато е изправен. (Снимка по оригинал на Alan Rowe, 1931 г.)

Като оставим настрана това наблюдение, известно е, че древните египтяни действително са изписвали йератичните числа настрани по начина, показан на фигура A2.29, но това е ставало само при изписването на календарните дни от месеца. В книгата си "Числено записване: Стивън Крисомалис пише: "Когато са използвани за изразяване на дните от месеца, йератичните цифри, подобно на йероглифните, често са били завъртани на деветдесет градуса обратно на часовниковата стрелка, за да отразят функцията си. Като се има предвид естеството на египетския календар, тези форми съществуват само за цифри, по-малки от 30. "20

Въпреки това, когато изразяват календарни дни, тези числителни знаци винаги са придружени от знака на слънчевия диск, за да се обозначи функцията на числителните знаци (т.е. че те отразяват по-скоро поредните дни на месеца, отколкото кардинално число; фиг. A2.30).

Фигура A2.30. Йератичен шрифт, показващ годината 16 (със слънчев диск) и първия месец (с изправени цифри и слънчев диск), но само с цифрите за деня от месеца (ден 13), завъртени на 90° (настрани). (Изображение по оригинална рисунка на Карл Лепсиус; литограф: Максимилиан Вайденбах от Siliotti, Guide to Pyramids of Egypt, 50.)

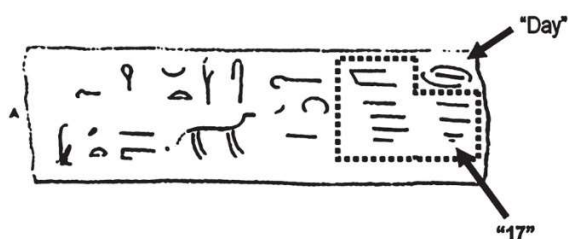
Тази конвенция е използвана и в папирусите, открити неотдавна във Вад ал-Джарф (фиг. A2.31) и в Абусир (фиг. A2.32).

Тази конвенция за поставяне на номерата на календарните дни отстрани се потвърждава от египетския езиков експерт сър Алън Гардинър, който пише: "В йератичния език десетките и единиците, когато се отнасят за дните на месеца, неизменно се поставят отстрани" 21.

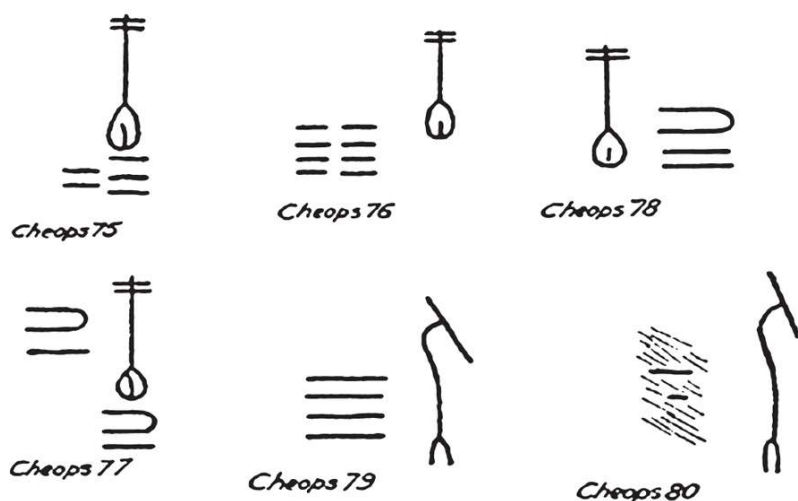
Коментарът на Гардинър е в съответствие със старите йератични палеографски записи. Както бе посочено по-горе, за представяне на дните от месеца древните египтяни са използвали знаците за единица и десетка, обърнати настрани. В стария йератичен палеографски запис обаче в нито един случай не откриваме знака \cap , когато е използван като кардинално число, т.е. без слънчевия диск, обърнат настрани.

Фигура A2.31. Авторски отпечатък от папирус от Вади ал-Джарф с йератична писменост, показващ (отдясно) календарни дни 22-24, всеки ден със слънчев диск над стойността на числото; знаците са завъртени на 90° (настрани).

Фигура A2.32. Знаци за дата в пирамидата на Нефериркаре в Абусир. Странично разположените календарни знаци за дата (пунктирна област) са придружени от йератичния знак за слънчев диск за календарен "ден" (горе вдясно). Vyse, *Operations Carried On at the Pyramids*, том III, 20. Забележка: по-ясно представяне на тези знаци за дата може да се види в Добрев и др, *Старо-йератична палеография I*, знак NE08 на стр. 31 и 68.

Фигура A2.33. Йератични числа, изрисувани върху покривните блокове на Камерата на Кембъл. В нито един от тези надписи на числата не се забелязва наличието на знака за слънчевия диск, който да показва, че числата трябва да се четат настрани, като дати. (Изображение по оригинални рисунки на Алън Роу, 1931 г.)

Като се има предвид пълната липса на знака на слънчевия диск във всички цифрови надписи в Камерата на Кембъл, следователно е много малко вероятно тези цифрови надписи да представляват календарни дни. В този смисъл тези знаци не трябва да се четат отстрани (отгоре надолу), а изправени отдясно наляво. И тъй като е малко вероятно древноегипетските книжовници да са изписвали йератичното кардинално число 10 изправено, като стойностите на по-ниските единици се поставят отдясно, то тогава числовите знаци в Камерата на Кембъл са очевидно аномални.

Следователно това, на което вероятно ставаме свидетели тук, е дело на човек, който не е разбрал, че древноегипетското йератично писмо, за разлика от йероглифите, може да се чете и пише само отдясно наляво. Това, че истинските йератични числа просто са били обърнати (за разлика от завъртането им на 180°) и изрисувани върху тези блокове, за да изглеждат така, сякаш знаците са били изрисувани върху блоковете в каменоломната, е един прост начин да се обясни тази аномалия (фиг. A2.34).

1. Vyse finds genuine hieratic numbers somewhere outside the pyramid.

2. Vyse 'flips' hieratic number signs onto roof blocks (to make it appear as though painted at the quarries).

3. Vyse fails to understand that, as hieratic text, it can only be read from right to left and thus cannot now create a valid number when read upright.

Фигура A2.34. Възможно обяснение на аномалните числа в камерата на Кембъл.

Втората възможност е, че Вийзе е намерил начин да се научи да пише прости древноегипетски числа. В търсенето си на информация за Древен Египет (вж. глава 5) полковникът може би случайно се е натъкнал на научен материал, който би му показал как да направи това. Такава книга би могла да бъде "Materia Hieroglyphica" на Уилкинсън (1828 г.), в която още на трета страница Уилкинсън представя числата 48 и 20, изписани в древноегипетски йероглифен вид (фиг. A2.35).

Тъй като става дума за йероглифен надпис, текстът на тази страница от книгата на Уилкинсън е написан отляво надясно (за разлика от йератичната писменост отдясно наляво). В резултат на това стойността \cap (10) е представена преди стойността $|$ (1). Ако Вийзе беше прочел този йероглифен надпис на тази страница, тогава много лесно би могъл да разбере как се пишат древноегипетски йероглифни числа като $\cap |$ (12) или $\cap \cap |$ (21) и т.н. Това, което обаче той също би разбрал погрешно от този надпис в книгата на Уилкинсън, е, че йератичното \cap (10) трябва да се постави вляво от знака $|$ (1). На този ранен етап в разбирането на древноегипетската писменост Вийзе просто не би бил наясно с разликата в реда на четене и писане между йероглифните и йератичните надписи. И така, ако той е използвал примерния йероглифен надпис на Уилкинсън като учебно помагало, лесно е да се разбере как е могъл да образува египетското $\cap |$ (12) и просто да завърти това число на 180° , за да получи погрешно $| |$ и да го изрисува върху покривните блокове на Палатата на Кембъл, заедно с другите числа върху други блокове. Просто грешка, допусната поради пълната липса на познания за йератичното писмо и за граматичните правила, които днес разбираме между йероглифен и йератичен текст - това просто не е било известно по времето на Виза.

Фигура А2.35. На страница три от *Materia Hieroglyphica* на Уилкинсън са представени числата 48 и 20, изписани в египетска йероглифна форма.

ЧЕРНОВИ НА ИЗТОЧНИЦИ

Един от основните проблеми, които критиците на хипотезата за фалшификацията често посочват, е липсата на оригиналните изходни знаци, за които се предполага, че Вийзе е използвал като шаблон за копиране в отворените от него камери в Голямата пирамида. Критиците твърдят, че ако не бъде намерен оригиналният изходен текст, просто няма как да се отговори на този въпрос. Това е похват, който се е превърнал в стандартно средство на критиците за отхвърляне на хипотезата за измамата в нейната цялост.

Но това е очевидно нелеп аргумент. Представете си например, че намерим някой, който лежи на улицата с огнестрелни рани, заобиколен от празни гилзи, с остатъци от куршуми по дрехите и с очевидци на стрелбата. Можем ли сериозно да твърдим, че никога не е имало стрелба само защото стрелецът е избягал с основното доказателство - пистолета? Няма ли достатъчно косвени доказателства, останали на местопрестъплението, за да можем да направим обосновано

заклучение, че наистина е извършено престъпление? Наистина ли е необходимо да намерим основното доказателство - пистолета, за да докажем, че е имало стрелба?

Факт е, че дори и при липсата на основното доказателство - изходния материал на Вайзе - съществува значителен брой косвени доказателства, които са много показателни за това, че Вайзе и неговите най-близки помощници са извършили измама в Голямата пирамида през 1837 г. Но дори и при липсата на изходен материал (тайния тайник на Вийзе), можем да бъдем достатъчно сигурни, че първоначалният изходен материал изглежда е бил получен на място, тъй като нито един от изрисуваните надписи върху тези каменни блокове не е бил публикуван в някоя книга по онова време; те са били твърде неясни по своя характер.

Освен това, както беше отбелязано по-рано, установяването на това откъде всъщност Вийзе е получил своя черновъзрожденски материал само по себе си ще определи вероятността или липсата на вероятност такъв изходен материал да е оцелял и да бъде намерен. Както е посочено в приложение 1, най-вероятно Вийзе е наредил да се разбият и изхвърлят всички такива изходни материали. Знаем например, че Вийзе е открил определени групи рисувани знаци върху камъни сред боклуците от северната и южната страна на Голямата пирамида, както и малък камък, частично изписан с картуша на Хуфу, от северната страна на пирамидата. Ако някой от тези камъни е представлявал за Вис рисуваните следи от каменоломни, които днес откриваме в камерите на Вис, тогава Вис е можел лесно да нареди тези камъни да бъдат разбити и изхвърлени на друго място или просто да премахне рисуваните следи от камъните, като по този начин заличи всички следи от източника. Всъщност полковникът може би е прибягнал до още по-драстични мерки, както четем в личния му дневник от 24 април, където пише:

М. 24

. ... взривих камъни северно от пирамидата ...

Възможно е взривяването на камъни с пушек пред пирамидата да е имало съвсем невинна причина - или да е било с цел да се разбият уличаващи доказателства, за да могат по-лесно да бъдат изнесени и унищожени. Истината за източника на Vyse може би се загатва, когато разгледаме този любопитен пасаж от 18 май 1837 г. в публикуваната книга на Vyse:

Д-р Уалн поиска чрез г-н Перинг копия от знаците, открити в Голямата пирамида, за да ги изпрати на г-н Роселини. Помолих г-н Перинг да изрази съжалението си, че не мога да удовлетвори молбата му, и получих от този господин задоволителен и любезен отговор.²²

Д-р Алфред Септимус Уалн е любопитна личност, която очевидно заминава за Египет през 1836 г. - около година след първото пристигане на полковник Вийзе. Въпреки че първоначално Уалн е практикуващ лекар (в личния дневник на Вийзе се разказва, че той получава от Уалн няколко кутии с колириум, лекарствена промивка за очите, за работниците на полковника), той е назначен за британски вицеконсул в Кайро през юни 1837 г. и за пълноправен консул четири години по-късно, на 16 август 1841 г. В това си качество той е до голяма степен отговорен за насърчаването на Абас паша, валия (владетеля) на Египет, да построи железопътната линия между Александрия и Кайро, а след това и до Суец.²³

Уолн очевидно е бил доста високопоставена фигура в британските политически среди през този период, с важни връзки, които са се простирали надалеч и надалеч. Защо тогава Вийз отказва на Уалн копия на каменоломните от Голямата пирамида?

Уви, Вийзе не пише за причината за този отказ, но предимството на публикацията може да е било един от мотивите да откаже искането на Уолн, може би опасявайки се, че приятелят на Уолн, Иполито Роселини, ще публикува откритието на кариерните знаци, преди самият Вийзе да го направи. Този възможен мотив обаче изглежда малко вероятен, тъй като Вийзе би могъл просто да получи уверение от Валне и Роселини, че италианецът няма да публикува нищо във връзка със знаците, докато Вийзе не го направи. Това не би било неразумно искане и условие, което Роселини вероятно би изпълнил.

Това е озадачаващо и защото знаем, че Вийзе не се е притеснявал да даде копия от знаците от кариерата, заедно с картушите, на други хора, включително на шерифа на Мека и на Самюъл Бърч от Британския музей, които в крайна сметка коментират знаците в публикувания от Вийзе доклад. Затова нежеланието му да окаже тази любезност на британския вицеконсул в Египет изглежда още по-любопитно.

Освен това на 19 май 1837 г. (ден след като отказва молбата на Уолн) Вийз събира група от петима свидетели, в която влиза той самият, сър Робърт Арбътнот, Бретел, Рейвън и Хил, за да свидетелстват за откриването и точността на различните каменоломни, намиращи се по стените на различните камери, които са били отворени до този момент. Това свидетелство на тези свидетели би затруднило много всеки, включително Роселини, дори да се опита да си присвои и да претендира за откритието на Виза.

И така, ако не първостепенната роля на публикацията, каква друга мотивация би могъл да има Вийзе, за да откаже искането на Валне за копие на маркировката от каменоломната? Интересно е, че по време на престоя си в Египет, продължил до оставката му през 1861 г., научаваме, че Уалн е имал интереси, които са надхвърляли официалното му качество на вицеконсул на британското правителство. Ето например какво пише в "Литературен вестник" от декември 1836 г: "Египетско

дружество - "Аугсбургски вестник" съобщава, че в Кайро е създадено научно дружество под това име от британски лекар, г-н Алфред Уалн, който отдавна живее в Египет и е ревностен изследовател на йероглифите и коптската литература. Дружеството е наело къща за приемане на пътници и събира библиотека с книги, които могат да бъдат полезни на изследователите на египетските провинции в Африка и Азия. Един турчин се е записал, но членовете са предимно англичани, както и някои французи и германци "24 (курсивът е добавен).

В периодичното издание "Voyages and Travels" Дж. Л. Стивънс пише: "Авторът се познава лично с много от членовете [на Египетското дружество], особено с г-н Уолн, почетен секретар, който, освен че е джентълмен с високи литературни и професионални постижения, е посветил много внимание и с голям успех на изучаването на йероглифите и египетските древности "25.

Дали е просто съвпадение, че статията в "Аугсбургски вестник" е публикувана само два месеца след като Вийзе се е снабдил с книгите на Шамполион и Роселини (на значителна цена), което е направил заедно с някои други неидентифицирани лица? От тази статия научаваме, че Уалне е бил нещо като "ревностен студент по йероглифна и коптска литература" и че, както вече беше посочено, е имал връзки и с Роселини, най-големия авторитет по това време в тази област. Възможно е Вийзе да е взел предвид искането на Уалне, тъй като добрият лекар е бил на терен в Кайро преди и по време на проучванията на полковника през 1837 г. и почти сигурно е посетил пирамидите в Гиза (вероятно неведнъж), като може би е преследвал собствения си антикварен интерес, търсейки йероглифни знаци върху основните камъни на пирамидите или в развалините около основата на паметниците.

Така причината за нежеланието на Вийзе да даде копия на знаците от каменоломната на Уалне може да не е свързана с опасенията на Вийзе, че знаците ще попаднат под наблюдението на учения Роселини, а по-скоро с това, че Уалне, който е бил на терен в Кайро и Гиза и е имал голям интерес и познания за йероглифното писмо, може да е разпознал, че надписите, представени му от Вие, са идентични с маркировките, които самият той вероятно е виждал върху каменните блокове около Голямата пирамида; в този смисъл Уалне би могъл да се усъмни в дейността на Вие. Вийзе просто не е могъл да знае колко обширни са познанията на Уалне и какво може да е видял около Голямата пирамида. При това положение Вийзе не би имал друг избор, освен да откаже на единствения човек в Египет по това време, който може би е имал потенциала да разследва и разкрие какво наистина е правил Вийзе в Голямата пирамида. Накратко, Уалн може да е представлявал риск, който Вийзе просто не е трябвало да поема - и явно е предпочел да не го направи. Но има и втора възможност.

ФИГУРИТЕ "W"

Както знаем, Вийзе е похарчил значителна сума пари за закупуване на книгите на Шамполион и Роселини и прави любопитния коментар "нашите първи книги" в дневника си, което предполага, че и други са участвали и по този начин потенциално показва по-широка конспирация. Ако случаят е такъв, тогава кой друг би могъл да е участвал? Дали "фигурите на У" се отнасят за лице? Със сигурност за Вийзе би било полезно да разполага с човек, който е запознат с въпросите на древноегипетските йероглифи. И както научихме, Уалне е бил точно такъв човек. Дали тогава Уалне е бил този, който е предоставил на Вийзе подходящи надписи, за да ги изрисува в камерите на Вийзе? Дали Уалне е мистериозното "У", за което говори Вийзе, когато (вероятно) пише: "фигурите на У" в личния си дневник от 27 април? Разбира се, ако е имало такава връзка между

Вийзе и Уалне, бихме могли да очакваме в личния дневник на Вийзе да се появят и други коментари относно Уалне - коментари, които биха показали много по-тясна връзка между тях. И това е така.

На 8 май 1837 г., два дни след като е нахлул в стаята на лейди Арбътнот, Уайлс пише следния любопитен пасаж в личния си дневник, където валутата вероятно е била египетски лири, въведени за първи път в Египет през 1836 г.

М. 8

. . . Писах на д-р Уолн за парите, сметката на г-н Хил е 830 лири [?], но имах около 15 [?]. Г-н Рейвън получи 250 лири от [?] Плати на г-н Хил 150 лири ...

Дълго време се приемаше, че Вийз е финансирал единствено проучванията си в Гиза, като се предполагаше, че е похарчил около 10 000 GBP от личното си състояние - немалка сума през 1837 г. Защо тогава Вийзе пише на Уолн, търсейки от него, както изглежда, пари за Хил и Рейвън? Помощта за финансиране на двамата най-близки асистенти на Вайзе навежда на мисълта, че Валне е имал някакъв интерес към начинанието на Вайзе.

И, разбира се, ако е имало по-широк заговор с Вийзе, в който е участвал Уалн, тогава имаме още една възможна причина, поради която Уалн би искал да види йероглифите от камерата и защо Вийзе не би искал да му ги изпрати. Ако той е бил източникът на знаците от каменоломните, които впоследствие Висе е изписал в различните камери, може би е искал просто да провери дали йератичните надписи, които теоретично е дал на Висе, са били копирани правилно. От друга страна, Вийзе е искал да държи себе си и своите операции далеч от Валне (неговия възможен източник), за да си осигури правдоподобно отричане. Ако трето лице види оригиналните знаци на Walne заедно с копия на знаците, които Vyse уж е открил, и забележи, че те са почти идентични, тогава веждите със сигурност биха се повдигнали. За да се елиминира подобен риск, трябва просто да се запази контролът върху откритието и да се избягва изцяло изпращането на копия обратно към оригиналния източник, където трета страна би могла да ги забележи.

Трябва да се признае, че евентуалното тайно участие на Валне в съмнителните дейности на Виза в Гиза е изцяло спекулативно; вероятно никога няма да разберем със сигурност до каква степен, ако изобщо, Валне е участвал в гнусните дейности на Виза. Но въпреки това остава любопитно, че очевидно е имало някакво ниво на финансово участие между бъдещия британски вицеконсул и Вийзе (както и двамата най-близки помощници на Вийзе) и че нито една дума за това партньорство не е дори загатната в публикувания разказ на Вийзе.

ГОРЯЩА ИСТИНА

Критиците на хипотезата за фалшификацията на Вийзе често настояват, че ако полковникът наистина е извършил тази измама в рамките на Голямата пирамида и че истината за това може да бъде доказана на различни уличаващи страници от личния му дневник, то първото нещо, което Вийзе би направил след завръщането си в Англия, би било да унищожи дневника си - доказателството - може би като го хвърли в огъня (фиг. A2.36).

Възможно е, разбира се, Вийз да е имал пълното намерение да направи това, но със сигурност не е могъл да го направи веднага след завръщането си от Гиза в Англия, тъй като тези страници от личния му дневник са му били необходими като основа за написването на ръкописа за публикуване, което в резултат на редица забавяния се случва едва през 1840 г., около три години след заминаването от Египет. И вероятно е изпитвал нужда да задържи дневника си известно време след това, ако в публикувания разказ е възникнал въпрос, който може би се е нуждаел от изясняване от личните му бележки; както знаем, не всяка подробност в личния му дневник е била отпечатана. В този смисъл е имало основателни практически причини той да запази личния си дневник дълго след публикуването.

Фигура A2.36. Салонът с откритото огнище в родния дом на Вийзе в Стоук Поугс, Бъкингамшир, Англия. (Снимка: Скот Крайтън)

Освен това тези страници са били лични и предназначени само за очите на полковника. Той щял да публикува само това, което искал хората да знаят, да цензурира останалото и най-вероятно да държи дневника заключен в личното си писалище. И както всеки личен дневник, Вис почти сигурно би имал емоционална привързаност към него - страници, изпълнени с мили спомени и

осезаемо напомнящи му за важен момент от живота му. Както знае всеки, който си води такъв дневник, той трудно се оставя.

Но дори и Вийз да е планирал да унищожи дневника си или дори само някои страници от него, той може би го е държал над огъня в салона на дома си в Стоук Пожес, но в крайна сметка просто не е могъл да се реши да го остави, решавайки да извърши това на следващия ден. Уви обаче, един ден утрешният му ден така и не настъпи, когато полковникът си отиде от тази земя с личния си дневник, останал напълно непокътнат, заключен в чекмеджето на писалището му - артефакт, който в крайна сметка щеше да си проправи път до публичното пространство и до пълния блясък на международното внимание.

Бележки под линия

*1 В тази книга понякога ще използваме имената Хеопс, Хуфу, Суфис/Саофис или Сурид. Според египтолозите всички тези различни имена вероятно се отнасят до една и съща историческа личност.

*2 Открит през 1837 г. от британския изследовател на пирамидите полковник Ричард Уилям Хауърд Вайс.

*3 В това отношение има възражение, което ще бъде разгледано в глава 6.

*4 Подробно обяснение на тази концепция можете да намерите в по-ранната ми книга "Тайната камера на Озирис": Изгубеното знание за шестнадесетте пирамиди, 182-98.

*5 Уикипедия определя вършачката като "вид вършачка, която при въртене спонтанно се обръща, за да се върти на тясното си стебло". Те са изобретени през 1950 г. от датския инженер Вернер Остберг.

*6 За повече информация относно изследванията на Додуел вижте по-ранната ми книга The Giza Prophecy, 186-89.

*7 Пирамида G1 понякога се нарича също G1, G2 - GII, а G3 - GIII.

†8 Впоследствие бе установено, че Skyglobe 3.5 има някои критични недостатъци, като например невъзможност да се отчете правилното движение на звездите и невъзможност да се отчетат такива проблеми като нутация, аберация и рефракция, които компрометират способността му да дава много точни звездни карти и дати.

‡9 По-късно Баувал променя тази дата на около 11 000 г. пр. н. е., въпреки че при използване на по-нов софтуер подравняването G1-G2 става по-точно към 11 800 г. пр. н. е.

*10 Митовите за наводнения от този период съвпадат със събитието от 8,2 хил. години - драматично застудяване на Земята, за което се смята, че е причинено от голям импулс на топяща

се вода от окончателното разпадане на големия Лаврентиев леден щит, което е довело до покачване на нивото на световния океан с до тринадесет метра.

*11 За повече информация относно тези предмети за възстановяване вижте "Тайната камера на Озирис": Изгубеното знание за шестнадесетте пирамиди, 147-52.

*12 В надпис върху известната Стела на инвентара Изиди се споменава като "господарка на пирамидите". Ако пирамидите са представлявали алегоричния Озирис, тогава като съпруга/съпруга (и сестра) на Озирис това наименование е напълно логично: Господарката на пирамидите е била господарка на Озирис (пирамидите).

*13 Броят на частите на тялото на Озирис се увеличава с течение на времето. Това, разбира се, може да се очаква, тъй като с течение на времето все повече пирамиди биха били построени от следващите фараони.

*14 Тутанкамон е единственото непохътнато погребение на древноегипетски цар, открито досега (не в пирамида, а в подземна гробница в Долината на царете).

*15 Тези изрисувани знаци са технически определени от египтолозите като курсивна стара йератична или линейна йероглифна писменост.

*16 Един древноегипетски цар е можел да има до пет различни имена или титли.

*17 Древногръцкият историк Диодор Сикул оспорва това твърдение, като заявява, че нито Хуфу, нито Хафре са били погребани в съответните пирамиди.

*18 Вж. по-ранната ми книга The Great Pyramid Hoax (Измамата с Големата пирамида) и приложенията към тази книга.

*19 Това е документирано по-подробно в предишната ми книга The Secret Chamber of Osiris (Тайната камера на Озирис): Изгубеното знание за шестнадесетте пирамиди, 51-81.

*20 От около Дванадесетата династия тази религиозна концепция е разширена с въвеждането на украсени антропоидни ковчези и саркофази, които служат и за двойник на ка.

*21 Този надпис повдига интересен въпрос защо Хуфу би имал нужда от "балсаматор" години преди собствената си смърт. Може би тази балсамария е била мястото, където мумиите на предците са били изпращани за проверка и евентуално повторно балсамиране, преди да бъдат поставени в Залата на предците в Голямата пустош?

*22 Египтолозите смятат, че шахтата на кладенеца е била изходът или пътят за бягство, използван от строителите на пирамидата, след като те са блокирали достъпа до горните камери на пирамидата, като са плъзгали гранитни блокове, за които се смята, че са били съхранявани в Голямата галерия, надолу по Възходящия проход, като по този начин иначе биха се запечатали в структурата.

*23 Можете да разгледате този въпрос по-подробно в "Тайната стая на Озирис": Изгубеното знание за шестнадесетте пирамиди, 71-81.

†24 Можете да научите повече от Тайната камера на Озирис: Изгубеното знание за шестнадесетте пирамиди, 204-11.

*25 Както видяхме в глава 3, определянето на точна дата на построяване с помощта на подреждането на главните пирамиди и звездните шахти вече не е възможно, тъй като второто, по-скорошно събитие на смяна на полюсите би пренаписало голяма част от предишните геодинамични свойства на Земята, които биха били записани в архитектурата на главните пирамиди малко след първото събитие на смяна на полюсите.

*26 Ортодоксалният възглед, че тези сателитни пирамиди са били построени като гробници на царици, изглежда силно съмнителен поради факта, че фараонът Хафре е имал повече царици от Хуфу или Менкаура и въпреки това няма така наречените пирамиди на царици заедно с пирамида G2 (приписвана на фараона Хафре) за нито една от петте му известни царици.

*27 За повече информация относно това как и може би защо тези пирамиди имат осем страни, вижте The Giza Prophecy, 215-16.

*28 Сигналът "Уау!" е силен теснолентов радиосигнал, получен на 15 август 1977 г. от радиотелескопа "Голямото ухо" на Държавния университет в Охайо, САЩ, който след това е използван в подкрепа на програмата за търсене на извънземен разум (SETI). Сигналът изглежда идва от посока на съзвездие Стрелец и носи очакваните белези на извънземен произход.

*29 Това, разбира се, предполага, че създателите на звездната времева линия са разбирали математическата константа пи като десетична дроб.

*30 Тази малка грешка може да е била въведена от проектантите като следствие от необходимостта да се кодира в звездната времева линия значимият сигнал "уау". Ако бяха кодирали действителната стойност, да речем, 11 357 години (11314 + 43), тогава тази стойност нямаше да се откроява като маяк и тези важни данни вероятно щяха да останат незабелязани; лек компромис с точността, за да се улеснят и подобрят шансовете за откритие.

*31 Самите древни египтяни са вярвали, че тяхната цивилизация се е върнала далеч назад в древността, много преди смъртните царе, мъдреците и полубоговете, 39 000 години назад до Цеп Тепи (Първото време на сътворението), времето на боговете.

*32 Вижте "Тайната стая на Озирис": Изгубеното знание за шестнадесетте пирамиди, 51-81.

*33 Повече подробности за строежа на тези шестнадесет пирамиди има в книгата ми The Secret Chamber of Osiris (Тайната камера на Озирис): Изгубеното знание за шестнадесетте пирамиди, 41-48.

*34 Вж. книгата "Тайната камера на Озирис": Изгубеното знание за шестнадесетте пирамиди, 205-11.

*35 Много повече подробности относно този анализ можете да намерите в The Great Pyramid Hoax и в приложенията в края на тази книга.

*36 Подробности за търсенето на Парламента от страна на Вис можете да намерите в The Great Pyramid Hoax, 32-38.

†37 Вж. The Great Pyramid Hoax, 147-50.

*38 Установено е, че ямата за лодка на Хуфу I (открита и разкопана през 1954 г. от Камал ел-Малах) съдържа няколко вертикални картуша на Джедфре, но нито един на Хуфу. Лодъчната яма на Хуфу II, също открита от Камал ел-Малах през 1954 г., е открита и разкопана едва през 2011 г. от японски археологически екип от университета Васеда. Тази втора яма за лодка съдържа само един вертикален картуш на Джедфре и пет (вертикални и хоризонтални) картуша на Хуфу.

*39 В тези камери е намерено и името на царя Хор - Меджеду, но това име не е в отличителния овал на царските картуши и като такова не би било разпознато от нито един учен от периода, още по-малко от Висе, като друго име на Саофис (Суфис/Куфу).

*40 Приетото днес мнение е, че тези два картуша всъщност принадлежат на един и същ цар (Хнум-Хуф) и че Хуфу е просто съкращение на по-дългото име. Нашата хипотеза обаче трябва да се основава само на това, което Висе е могъл да разбере от състоянието на научните познания, каквито са били през 1837 г. По-късната информация (информация, която би дошла, след като през 1837 г. Висе вече е поставил измамно двете картуши в камерите и е напуснал Египет) едва ли би могла да повлияе на мислите и решенията му по време на присъствието му в Гиза.

*41 Какво е знаел Вийзе и кога го е узнал? Виж "Измамата с Голямата пирамида", 173-82.

*42 По-късните изследвания на името на Сен-Саофис от пруския египтолог Карл Лепсиус стигат до извода, че аспектът "брат" всъщност се е появил в резултат на преписваческа грешка в списъка на царете на Ератостен. Откритието на Лепсиус е публикувано през 1839 г. и като такова по никакъв начин не би могло да повлияе на мисленето и решенията на Виза през 1837 г.

*43 Коментирайки тези знаци в книгата на Вийзе, египтологът Самюел Бърч от Британския музей стига до същото, погрешно заключение, тъй като по времето на Вийзе не е било известно, че тази практика започва едва с фараона Нефериркара Какай в края на V династия.

*44 Всички транскрибирани записи и илюстрации са от личния дневник на Вийзе, архивен център на Центъра за изследвания в Бъкингъмшир, Лондон, референтен номер D121/2/35. Транскрибирано от автора. Думите в квадратни скоби са или несигурни, или неизвестни.

*45 От публикувания отчет на Вийзе, както научихме по-рано, става ясно, че той е открил рисувани следи върху камъни в отломките на северния и южния фронт на Голямата пирамида.

*46 Фотографските изображения на рисуваните следи от Камерата на лейди Арбътнот са изключително редки, но от тези, които са се появили от тази камера (в книги или от телевизионни документални филми), много от рисуваните следи са много ясни и изглеждат не по-малко забележими от рисуваните следи от другите камери. И, разбира се, знаците в тази камера със сигурност са били достатъчно видими и ясни, за да могат Перинг и Хил (а по-късно и египтологът Алън Роу) да ги наблюдават и да направят техни копия, така че този факт сам по себе си повдига въпроса как Вийз и Равен са могли да ги пропуснат напълно при първото си посещение.

*47 Тук в частния разказ на Вайзе (а всъщност и в публикувания от него разказ) не се споменава, че тази камера е била пробита на тази дата (9 май), а само че Рейвън и Хил (в частния разказ) са "влезли" в камерата (с което подкрепят твърденията на други места от Вайзе и Перинг, че камерата е била отворена още преди тази дата). Обърнете внимание също така, че камерата вече е наречена Камера на лейди Арбътнот. Изглежда, че името на палатата е било договорено на предишния ден, 8 май, когато Vyse е разговарял със сър Робърт Кийт Арбътнот.

*48 За повече информация относно Брюър виж The Great Pyramid Hoax, 69-90.

*49 В личния му дневник се вижда, че Вийзе е разменил името и фамилията на този принц. Името в личния му дневник вероятно е трябвало да бъде принц Херман фон Пюклер-Мускау, когото Вийзе споменава (с правилното име) няколко пъти в публикувания си разказ. Повече за този принц ще намерите по-късно.

*50 Понякога Визе нарича тези малки стаи, в които си пробива път с взрив, "апартаменти".

*51 Това неразгадаемо име би могло да бъде и от арабски произход, например Mussadiq (този, който проверява друг) или Mushiq (приятел).

†52 На други места в частния разказ на Виза има няколко примера, които може да са името Brewer.

*53 Оригиналният текст на Пюклер-Мускау е бил написан на немски език и в този превод на английски език той запазва немското изписване на Vyse (Wyse). През 1846 г. Vyse е повишен в чин генерал-майор, който Pückler-Muskau нарича просто "майор".

*54 Това може да обясни защо Перинг не е присъствал на заверката на факсимилните копия на Хил на кариерните знаци на 19 май. Може би са се опасявали, че Перинг би могъл да донесе със себе си свои собствени рисунки на тези рисуванни знаци, за да ги сравни с тези на Хил, и че несъмнено би забелязал знака, който сега липсва на стената на камерата, и може би би започнал да задава неудобни въпроси в присъствието на сър Робърт Арбътнот, който, спекулативно казано, може би е видял преди това как на 10 май 1837 г. свидетелят М подлага Вийзе на някои много неудобни въпроси относно знаците в тази камера.

*55 Читателят трябва да има предвид, че рисунките на маркировките по стените в тези камери, направени от Перинг и Хил (а по-късно и от Роу), са само отпечатьци на действителните маркировки по стените, наблюдавани от тези хора; те не са фотографии, нито пък са с фотографско качество. Въпреки това тук се приема, че основните характеристики на техните чертежи са достатъчно подробни и точни за целите на това конкретно разследване.

Крайни бележки

ГЛАВА 1. НЕПРИЯТНО ОТКРИТИЕ

1. Ел-Акад, "Голямата пирамида".
2. Уинзор и Али, "Голямата пирамида е скрита досега "празнота"".
3. Мериам, "Идея за изследване на скритите камери в египетските пирамиди чрез елементарни частици. "
4. Ел-Акад, "Голямата пирамида".
5. Амос, "'Голяма празнота', идентифицирана в Голямата пирамида на Хуфу в Гиза".
6. Амос, "'Голяма празнота' идентифицирана в голямата пирамида на Хуфу в Гиза".
7. Смит, "Мистериозната "голяма празнота" в Голямата пирамида е разкрита".
8. Амос, "'Голяма празнина', открита в Голямата пирамида на Хуфу в Гиза" (Amos, "'Big Void' Identified in Khufu's Great Pyramid at Giza).
9. Хариди, "Дебати за мистериозната "празнота". "
10. Списание за древноегипетска архитектура, "Какво трябва да мислим?" (Journal of Ancient Egyptian Architecture, "What Should We Think?")
11. Lightbody, "Is the Great Pyramid's 'Big Void' in Fact Caused by Two Construction Space Zones Flanking the Grand Gallery?" (Лайтбоди, "Голямата празнота на Голямата пирамида всъщност ли е причинена от две строителни пространствени зони, фланкиращи Голямата галерия?")

12. Пал, "Защо Египет не позволява на археолозите да изследват празните пространства?"

13. Амос, "'Голямата празнина' е идентифицирана в Голямата пирамида на Хуфу в Гиза".

14. Амос, "'Голяма празнота' идентифицирана в голямата пирамида на Хуфу в Гиза."

15. Магли, "Възможно обяснение на празнотата".

16. Амос, "'Голяма празнота' идентифицирана в голямата пирамида на Хуфу в Гиза".

ГЛАВА 2. ИЗСЛЕДВАНЕ НА ЛЕГЕНДИТЕ

1. Нан, "Най-старите истински истории в света".

2. Морис Гиргуис, "Видението на Теофил", 6, 30.

3. Морис Гиргуис, "Видението на Теофил", 16.

4. Фодор, "Произход на арабските легенди", 350.

5. Vyse, Operations Carried On at the Pyramids, vol. II, 328, 332.

6. Vyse, Operations Carried On at the Pyramids, vol. II, 322-24.

7. Vyse, Operations Carried On at the Pyramids, том II, 324.

8. Lehner, Complete Pyramids, 40-41.

9. Fodor, Origins of the Arabic Legends (Произход на арабските легенди), 357.

10. Fodor, Origins of the Arabic Legends, 350, 362-63.

ГЛАВА 3. БЛУЖДАЕЩИ ЗВЕЗДИ

1. Hedley, ed., The Apocryphal Old Testament, 1 Enoch, 247.

2. Исаия, 24:1, 20, KJV.

3. Амос, 8:8-9, KJV.

4. Вернер, "Митове и легенди за Китай", 56.

5. Уилкинс, "Тайните на древна Южна Америка", 31.

6. Платон, Тимей.

7. Уайт, "Смяна на полюсите", 277.

8. Великовски, Светове в сблъсък, 105-13, 120.

9. Уорлоу, "Завръщане към върха", 10.

10. Карлота, "Нов модел за обяснение на изравняването", 230.

11. Томас, "Историята на Адам и Ева", 14.

12. Барбиери, "За възможността за мигновени промени".

13. Вьолфли, Балтенспергер и Ньюфер, "Допълнителната планета като модел".
14. Хапгуд, "Пътят на полюса", xvii, бележка на автора.
15. Гафни, "Дълбоката история", 52.
16. Карлота, "Нов модел за обяснение на изравняването", 209.
17. Алисън, "Географски и геометрични връзки".
18. Боулс, "Въпросът за ерата на Аляска".
19. Бард, "Въведение в археологията на Древен Египет", 87, 93.
20. Додуел, "Неравност на еклиптиката".
21. Бар, "Защо светът е създаден през 4004 г. пр. н. е.".
22. Кювие и Джеймсън, "Теория на Земята", 239.
23. Vyse, Operations Carried On at the Pyramids, vol. II, 326.
24. Круп, "Астрономическа цялост в Гиза".
25. Пого, "Астрономическата таванна украса в гробницата на Сенмут (XVIII династия)", 306, 316.
26. Matrejek, Apocalypse of Enoch and Bhuśunda, 106.

27. Уорлоу, "Завръщане към върха", 9.

28. Великовски, "Светове в сблъсък", 109, 113.

ГЛАВА 4. ПОТОПЪТ

1. Бъдж, "От фетиш до бог в Древен Египет", 198.

2. Сашо, Хронология на древните народи, 28.

3. Гигал и Ел Морси, "Откриване на вкаменелости на платото Гиза".

4. Грей, "Голямата пирамида в Гиза".

5. Дженсън, "Заливането на платото Гиза през 800 г.", 3.

6. Алън и Делер, "Катаклизъм! 68.

7. Алфорд, "Среднощно слънце", 13.

8. Платон, Тимей, 22c-23bc.

ГЛАВА 6. В ПРАЗНОТАТА

1. Куксън, "Открита неизвестна досега пустота".

2. Лехнер, "Пълните пирамиди", 26.

3. Vyse, Operations Carried On at the Pyramids, vol. II, 324.

4. Алфорд, "Среднощно слънце", 153.

5. Хийт, Археологически горещи точки на Египет, 46.

6. Хийт, Археология в горещата точка на Египет, 46.

7. Габатис, "Голямата пирамида в Гиза може да е способна да фокусира електромагнитна енергия".

8. Gopinath, Nagaraja, and Nagendra, "Effects of Pyramids on Preservation of Milk" ("Ефектите на пирамидите върху запазването на млякото"), 233-36.

9. Schoch and McNally, Pyramid Quest.

10. Почан, "Тайните на Великите пирамиди".

11. Ремлер, Египетска митология: От А до Я.

12. Мерц, Храмове, гробници и йероглифи.

13. Райзнер, Бюлетин на Музея за изящни изкуства, 76, 78, 81.

14. Lehner, "Pyramid Tomb of Hetep-heres", 1.

15. Lehner, "Pyramid Tomb of Hetep-heres", 2-3.

16. Lehner, "Pyramid Tomb of Hetep-heres", 3.

17. Lehner, "Pyramid Tomb of Hetep-heres", 17.

18. Lehner, "Pyramid Tomb of Hetep-heres", 42.

19. Callender, Some Notes Concerning Reisner's Royal Family History, 69.

20. Диодор, "Библиотека на историята", книга 1, 219.

21. Онвли, "Тайната на пирамидите: Част 1", 12.

ГЛАВА 7. КРАЯТ НА ДНИТЕ: ДАТИРАНЕ НА СЛЕДВАЩОТО ИЗМЕСТВАНЕ НА ПОЛЮСИТЕ

1. Vyse, Operations Carried On at the Pyramids, том II, 323.

2. Vyse, Operations Carried On at the Pyramids, vol. II, 326.

3. Lehner, "Pyramid Tomb of Hetep-heres".

4. Lehner, Complete Pyramids, 106.

5. Магли, "Ахет Хуфу: Archaeo-astronomical Hints."

6. Bard, Introduction to the Archaeology of Ancient Egypt (Въведение в археологията на Древен Египет), 41.

7. Gee, Towards a New History, 60, 67.

8. Перес-Ачино, "За кого говори мъдрецът?" 1495.

9. Браун, "Опасяват се от грешки при въглеродното датиране".

10. Уейд, "Неандерталци и ранни хора".

11. Cattane, "Египетски археолози коментират въглеродното датиране".

ПРИЛОЖЕНИЕ 1: ПОРТРЕТ НА ИЗМАМНИК: АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА НА ПОЛКОВНИК ВАЙЗЕ

1. Goedicke, *Old Hieratic Palaeography*, xiii-xiv.

2. Гоним, *Вторият кораб на Хуфу*.

3. Ел-Ареф, "Египетски археолози опровергават твърденията".

4. Vyse, *Operations Carried On at the Pyramids*, vol. I, 94.

5. Vyse, *Operations Carried On at the Pyramids*, vol. I, 258.

6. Vyse, *Operations Carried On at the Pyramids*, том I, 226, 237-38.

7. Rosellini, *I Monumenti Dell' Egitto E Della Nubia*', 130.

8. Wilkinson, *Materia Hieroglyphica*, 3. Точка три е умишлено пропусната, тъй като не е от значение за разглеждания въпрос.

9. Wilkinson, *Materia Hieroglyphica*, 4-5.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2: СЪБИРАНЕ НА ДОКАЗАТЕЛСТВА: НОВО ПОТВЪРЖДЕНИЕ НА ИЗМАМАТА НА VYSE

1. Vyse, Operations Carried On at the Pyramids, vol. I, 259.
2. Vyse, Operations Carried On at the Pyramids, том II, 43-44.
3. Vyse, Operations Carried On at the Pyramids, том I, 206.
4. Vyse, Operations Carried On at the Pyramids, том I, 235
5. Vyse, Operations Carried On at the Pyramids, том I, 259
6. Vyse, Operations Carried On at the Pyramids, том I, 277
7. Vyse, Operations Carried On at the Pyramids, том I, 256.
8. Vyse, Operations Carried On at the Pyramids, том I, 259.
9. Ситчин, "Стълба към небето", 263-64.
10. Vyse, Operations Carried On at the Pyramids, vol. I, 207.
11. Vyse, Operations Carried On at the Pyramids, том I, 278.
12. Vyse, Operations Carried On at the Pyramids, том I, 259.
13. Vyse, Operations Carried On at the Pyramids, том I, 238.
14. Pückler-Muskau, Egypt under Mehemet Ali, 245.
15. Pückler-Muskau, Travels and Adventures in Egypt (Пътешествия и приключения в Египет), 18.

16. Пюклер-Мускау, Египет при Мехмед Али, 237.
17. Pückler-Muskau, Travels and Adventures in Egypt, 18.
18. Roth, Egyptian Phyles in the Old Kingdom, 128-30.
19. Гьодике, Старохератическа палеография, xiii.
20. Chrisomalis, Numerical Notation, 46.
21. Gardiner, Egyptian Grammar, 191.
22. Vyse, Operations Carried On at the Pyramids, vol. I, 264.
23. Омар, "Англо-египетски отношения".
24. Литературен вестник, "Египетско общество", 796.
25. Стивънс, "Пътешествия и пътувания", 131.

Bibliography

Alford, Alan F. *The Midnight Sun: The Death and Rebirth of God in Ancient Egypt*. Walsall, England: Eridu Books, 2004.

Alison, Jim. "Exploring Geographic and Geometric Relationships along a Line of Ancient Sites around the World." The Official Graham Hancock Online Forums, 2001.

Allan, D. S., and J. B. Delair. *Cataclysm! Compelling Evidence of a Cosmic Catastrophe in 9500 B.C.* Rochester, Vt.: Bear & Company, 1997.

Amos, Jonathan. "'Big Void' Identified in Khufu's Great Pyramid at Giza." BBC News, November 2, 2017.

Barbiero, Flavio. "On the Possibility of Instantaneous Shifts of the Poles." The Official Graham Hancock Online Forums, May 17, 2006.

Bard, Kathryn A. *An Introduction to the Archaeology of Ancient Egypt*. Malden, Mass.: Blackwell Publishing, 2008.

Barr, James. "Why the World Was Created in 4004 BC: Archbishop Ussher and Biblical Chronology." *Bulletin of the John Rylands University Library of Manchester* 67:604, 1984–1985.

Bowles, Jim. "Alaskan Era Question." The Official Graham Hancock Online Forums, October 27, 2004.

Browne, Malcolm W. "Errors Are Feared in Carbon Dating." *New York Times*, May 31, 1990.

Brydone, P. *A Tour through Sicily and Malta*. Edinburgh: Wm. and Robert Chambers, 1840.

Budge E. A. Wallis. *From Fetish to God in Ancient Egypt*. Oxford: Oxford University Press, 1934.

Callender, Vivienne Gae. *Some Notes Concerning Reisner's Royal Family History of the Fourth Dynasty*. Sydney: Macquarie University, 2008.

Carlotto, Mark J., "A New Model to Explain the Alignment of Certain Ancient Sites." *Journal of Scientific Exploration* 34, no. 2 (2020).

Cattane, Valentina. "Egyptian Archeologists Comment on Carbon Dating." *Egypt Independent*, July 8, 2010.

Chrisomalis, Stephen. *Numerical Notation: A Comparative History*. New York: Cambridge University Press, 2010.

Cookson, C. "Previously Unknown Void Found Deep inside Great Pyramid of Giza." *Financial Times*, November 2, 2017.

Cuvier, Georges, and Robert Jameson. *Theory of the Earth*. Edinburgh: W. Blackwood, 1827.

Diodorus Siculus. *Library of History, Book 1*. Translated by C. H. Oldfather. London: Harvard University Press, 2004.

Dobrev, Vassil, Miroslav Verner, and Hana Vymazalova. *Old Hieratic Palaeography I: Builders Inscriptions and Masons' Marks from Saqqara and Abusir*. Prague: Charles University, 2011.

Dodwell, George F. "The Obliquity of the Ecliptic. Chapter 1: The Movement of the Earth's Axis of Rotation Is Evidence of a Disturbance of the Earth's Axis in Ancient Times." The Dodwell Papers. barrysetterfield.org.

"Egypt and Thebes." *Quarterly Review*. Vol 53. London: John Murray, 1835.

El-Akkad, Farah, "The Great Pyramid." *Egypt Today*, December 22, 2017.

El-Aref, Nevine. "Egyptian Archaeologists Refute Claims by German Amateurs on Great Pyramid." *Ahram Online*, November 27, 2013.

Fodor, Sándor. *The Origins of the Arabic Legends of the Pyramids*. Budapest: Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae, 1970.

Gabbatiss, Josh, "Great Pyramid of Giza May Be Able to Focus Electromagnetic Energy through Its Hidden Chambers, Physicists Reveal." *Independent*, July 31, 2018.

Gadalla, M. *Historical Deception: The Untold Story of Ancient Egypt*. 2nd ed., revised. Greensboro, N.C.: Tehuti Research Foundation, 2003.

Gaffney, Mark. *Deep History and the Ages of Man*. Independently published, 2020.

Gardiner, Sir Alan, *Egyptian Grammar*. 3rd ed. Oxford, England: Griffith Institute, 1957.

Gee, John. *Towards a New History for the Egyptian Old Kingdom: Perspectives on the Pyramid Age*. Edited by Peter Der Manuelian and Thomas Schneider. Leiden, the Netherlands: Koninklijke NV, 2015.

Ghonim, Afifi Rohim, "Khufu Second Boat: Rediscover and Reassemble." YouTube video, April 11, 2018.

Gigal, Antoine, and Sherif El Morsy. "Discovery of Fossils on the Giza Plateau." Gigal Research website.

Goedicke, Hans. *Old Hieratic Palaeography*. Baltimore, Md.: Halgo Inc., 1988.

Gopinath, R. K., Prem Anand Nagaraja, and Hr Nagendra. "The Effects of Pyramids on Preservation of Milk." *Indian Journal of Traditional Knowledge* 7, no. 2 (April 2008): 233–36.

Gosse, A. Bothwell. *The Civilization of the Ancient Egyptians*. London: T. C. Jack Ltd., 1915.

Gray, Martin. "Great Pyramid of Giza." World Pilgrimage Guide website.

Hapgood, Charles H. *The Path of the Pole*. Philadelphia, Pa.: Chilton Book Co., 1970.

Haridy, Rich. "Debate Stirs over 'Mysterious Void' Found inside Egypt's Great Pyramid." New Atlas website, November 12, 2017.

Heath, Julian. *Archaeology Hotspot Egypt: Unearthing the Past for Armchair Archaeologists*. Lanham, Md.: Rowman & Littlefield, 2015.

Hedley, F. D. Sparks, ed. *The Apocryphal Old Testament*. Oxford: Clarendon Press, 1989.

Jensen, John M., Jr. "800' Inundation of the Giza Plateau 12,800 Years Ago." Academia.edu website, 2015.

Journal of Ancient Egyptian Architecture. "What Should We Think about the So-Called Discovery Made by the Scan Pyramids Mission in the Great Pyramid of Giza? An Independent Review by the JAEA." *Journal of Ancient Egyptian Architecture* Facebook page, November 3, 2017.

Krupp, E. C. "Astronomical Integrity at Giza." In the Hall of Ma'at website, October 16, 2001.

Lehner, Mark. *The Complete Pyramids*. London: Thames & Hudson, 1997.

———. "The Pyramid Tomb of Hetep-heres and the Satellite Pyramid of Khufu." Cairo: German Archaeological Institute, 1985.

Lightbody, David Ian. "Is the Great Pyramid's 'Big Void' in Fact Caused by Two Construction Space Zones Flanking the Grand Gallery? Looking for Plausible Interpretations of the ScanPyramids Data Set." Academia.edu website, April 2018.

Literary Gazette. "Egyptian Society," 20 (December 1836).

Magli, Giulio. "Akhet Khufu: Archaeo-astronomical Hints at a Common Project of the Two Main Pyramids of Giza, Egypt." Dipartimento di Matematica del Politecnico di Milano. Available on the ArXiv open-access archive through Cornell University.

———. “A Possible Explanation of the Void in the Pyramid of Khufu on the Basis of the Pyramid Texts.” Available on the ArXiv open-access archive.

Matrejek, Peter. *The Apocalypse of Enoch and Bhuśunda*. Minnetonka, Minn.: Apkallu Press, 2018.

Merriam, Areeba. “An Idea of Exploring the Hidden Chambers in Egyptian Pyramids through Elementary Particles.” November 23, 2020. Predict website.

Mertz, Barbara. *Temples, Tombs, and Hieroglyphs: A Brief History of Ancient Egypt*. London: Constable and Robinson Ltd., 2010.

Morris Guirguis, Fatin. “The Vision of Theophilus: Resistance through Orality among the Persecuted Copts.” Ph.D. diss., Florida Atlantic University, May 2010. Florida Atlantic University Digital Library.

Nunn, Patrick D. “The Oldest True Stories in the World.” *Anthropology Magazine*, October 18, 2018.

Omar, Abdel-Aziz. “Anglo-Egyptian Relations and the Construction of the Alexandria-Cairo-Suez Railway (1833–1858).” Ph.D. diss., University of London, September 1966. University of London, SOAS Research Online.

Onvlee, Ian. “Mystery of the Pyramids: Part 1.” Academia.edu, July 17, 2016.

Pahl, Larry. “Why Is Egypt Not Allowing Archeologists to Examine the Voids under the Sphinx and in the Great Pyramid, and Have Closed Off Access to Many Other Sites?” Quora website, December 28, 2019.

Pérez-Accino, J. R. “Who Is the Sage Talking About? Neferty and the Egyptian Sense of History.” In *Proceedings of the Tenth International Congress of Egyptologists*, University of the Aegean, Rhodes, Greece, May 22–29, 2008. Edited by P. Kousoulis and N. Lazaridis. Vol. II, 2011.

Plato. *Timeaus and Critias*. Translated by Benjamin Jowett. Overland Park, Kans.: Digireads Publishing, 2009.

Pochan, A. *The Mysteries of the Great Pyramids: The Luminous Horizons of Khoufou*. New York: Avon, 1978.

Pogo, Alexander, “The Astronomical Ceiling-Decoration in the Tomb of Senmut (XVIIIth Dynasty),” *Isis* 14, no. 2. Chicago: University of Chicago Press, 1930.

Pückler-Muskau. Hermann Von. *Egypt under Mehemet Ali*. Vol. I. London: Henry Colburn, 1845.

———. *Travels and Adventures in Egypt: With Anecdotes of Mehemet Ali*. Vol. II. London: Parry, Blenkarn and Co., 1847.

Reisner, George. *Bulletin of the Museum of Fine Arts*, no. 157. Boston, 1928.

Remler, P. *Egyptian Mythology: A to Z*. New York: Chelsea House Books, 2010.

Rosellini, Ippolito. *I Monumenti Dell' Egitto E Della Nubia*. 1832. Digital image available through Universitätsbibliothek Heidelberg.

Roth, Ann Macy, *Egyptian Phyles in the Old Kingdom*. Chicago: University of Chicago, 1991.

Sachau, C. Edward. *The Chronology of Ancient Nations: Arabic Text of the Athâr-Ul-Bâkiya of Albîrûnî*. London: William H. Allan and Company, 1879. Digital image available at Gallica website.

Schoch, R. M., and R. A. McNally. *Pyramid Quest: Secrets of the Great Pyramid and the Dawn of Civilization*. New York: Jeremy P. Tarcher, 2005.

Siliotti, Alberto. *Guide to the Pyramids of Egypt*. New York: Barnes and Noble Books, 1997.

Sitchin, Zecharia. *The Stairway to Heaven*. Rochester, Vt.: Bear & Company, 1992.

Smith, Belinda. "Mysterious 'Big Void' in Great Pyramid Revealed by Cosmic Rays." ABC News, November 2, 2017.

Stephens, J. L. *Voyages and Travels in Egypt, Arabia Petræa, and the Holy Land*. London: William Smith, 1840.

Thomas, Chan. *The Adam and Eve Story*. " South Chatham, Mass.: Bengal Tiger Press, 1993. Digital copy available at the Internet Archive website, see page 51.

Velikovsky, Immanuel. *Worlds in Collision*. Garden City, N.Y.: Doubleday, 1950.

Vyse, Richard W. H. H., Colonel. *Operations Carried On at the Pyramids of Gizeh in 1837*. Vols. I–III. London, James Fraser, 1840.

———. *Private Journal*. D121/2/35. Aylesbury, England: Centre for Buckinghamshire Studies.

Wade, Nicholas. "Neanderthals and Early Humans May Not Have Mingled Much." *New York Times*, May 9, 2011.

Warlow, Peter, "Return to the Tippe-Top." *Chronology & Catastrophism Review* IX (1987). Available at Society for Interdisciplinary Studies website.

Werner, E. T. C. *Myths and Legends of China*. Mineola, New York: Dover Publications, 1994.

White, John. *Pole Shift*. Virginia Beach, Va.: A.R.E Press, 2000.

Wilkins, Harold T. *Mysteries of Ancient South America*. London: Forgotten Books, 2012.

Wilkinson, Sir John Gardner. *Materia Hieroglyphica: Succession of the Pharaohs*. Malta: n.p., 1828.

Winsor, Morgan, and Randi Ali. "Great Pyramid's Previously Hidden 'Void' Hailed by Some Scientists, Dismissed by Egyptian Experts." ABC News, November 3, 2017.

Wölfli, W., W. Baltensperger, and R. Nufer. "An Additional Planet as a Model for the Pleistocene Ice Age." April 2, 2002. Available from CERN Document Server.

За автора

СКОТТ КРЕЙТЪН е инженер, чиито дълги пътувания му позволяват да изследва древни свещени места. Участвал е в много предавания, сред които "Древните извънземни" и "Coast to Coast AM". Водещ на форума за алтернативна египтология на AboveTopSecret.com, той е автор на няколко книги, сред които The Great Pyramid Hoax. Живее в Глазгоу, Шотландия.

About Inner Traditions • Bear & Company

Founded in 1975, [Inner Traditions](#) is a leading publisher of books on indigenous cultures, perennial philosophy, visionary art, spiritual traditions of the East and West, sexuality, holistic health and healing, self-development, as well as recordings of ethnic music and accompaniments for meditation.

In July 2000, Bear & Company joined with Inner Traditions and moved from Santa Fe, New Mexico, where it was founded in 1980, to Rochester, Vermont. Together Inner Traditions • Bear & Company have eleven imprints: Inner Traditions, Bear & Company, Healing Arts Press, Destiny Books, Park Street Press, Bindu Books, Bear Cub Books, Destiny Recordings, Destiny Audio Editions, Inner Traditions en Español, and Inner Traditions India.

For more information or to browse through our more than one thousand titles in print and ebook formats, visit www.InnerTraditions.com.

Become a part of the Inner Traditions community to receive special offers and members-only discounts.

BOOKS OF RELATED INTEREST

The Great Pyramid Hoax

The Conspiracy to Conceal the True History of Ancient Egypt
by Scott Creighton

The Giza Prophecy

The Orion Code and the Secret Teachings of the Pyramids
by Scott Creighton and Gary Osborn

Sacred Symbols of the Dogon

The Key to Advanced Science in the Ancient Egyptian Hieroglyphs
by Laird Scranton

The Cygnus Key

The Denisovan Legacy, Göbekli Tepe, and the Birth of Egypt
by Andrew Collins

Göbekli Tepe: Genesis of the Gods

The Temple of the Watchers and the Discovery of Eden
by Andrew Collins

Black Genesis

The Prehistoric Origins of Ancient Egypt
by Robert Bauval and Thomas Brophy, Ph.D.

Forgotten Civilization

The Role of Solar Outbursts in Our Past and Future
by Robert M. Schoch, Ph.D.

Lost Technologies of Ancient Egypt

Advanced Engineering in the Temples of the Pharaohs
by Christopher Dunn

INNER TRADITIONS • BEAR & COMPANY

P.O. Box 388

Rochester, VT 05767

1-800-246-8648

www.InnerTraditions.com

Or contact your local bookseller

Bear & Company

One Park Street

Rochester, Vermont 05767

www.BearandCompanyBooks.com

Bear & Company is a division of Inner Traditions International

Copyright © 2021 by Scott Creighton

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or utilized in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or by any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publisher.

Cataloging-in-Publication Data for this title is available from the Library of Congress

ISBN 978-1-59143-402-3 (print)

ISBN 978-1-59143-403-0 (ebook)

To send correspondence to the author of this book, mail a first-class letter to the author c/o Inner Traditions • Bear & Company, One Park Street, Rochester, VT 05767, and we will forward the communication.